

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱՆԱՐԱՏ ՅՆՈՒԹԻՒՆ ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆՈՒ

ԱԶԿԱ ՊԻԳԻՐ ՄՀՐԵԿՄԱՆ

ԱՆԱՐԱՏ ՅՆՈՒԹԻՒՆՈՒ ԻԶՋԵԹԻՆԵ

ԹԵ ՊԵՐՄԻ ՔԵՆ

ԱՌԵՆԱ ՄԻՈՒԹԱՐԵՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՈՒ ՄԱՐԻՖԻԹ
ԱՇ ԷՑԻ ԲԻԹԱՊԱԼԱՐ ՆԻՇՐԻ ԻՇԻՆ ԹԻՇՔԻ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ
ՏԱՐ

ՄԵԶՀԵՊԵ ԴԱՐՁԸ

ՊԱԶԸ ՏԻՒՏԻ ԿԵԶԵՆ

Ս Ե Օ Զ Լ Ե Բ Է

ՔՆԵՖԻ ՎԵ ՄԻՒՄ-ՔԻԹ

Ճ Ե Վ Ա Պ Լ Ե Ր

ՍԵՔՈՆՏՕ ԳՐԱՆՔՕ ՆԱՄ ՅԻՍՈՒՍՆԵՐՆ ՔԱՀԱՆԱՆԸՆ
ԹԻՇԼԻՓԻ

ՎԻԵՆԱՆ ՄԻՆԻԹ-ՅՐԵՆՆ ԲԱՀԱՊԼԻՔԻՆՑԻՆ

ՏԵՐՎԻՑԵԱՆ Հ. ՄԱՆՈՒԵԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ

ՄՈՒԽԹԱՍՄԱՐ ՎԵՇՀ ԻՆԵ ԹԵՐՁԱՏՄԵՍԻ

Ի Լ Ք Հ Ա Ս Ս Ե

Անարտ Յղութիւն Եղայրութիւնութարաֆընտան
նէց օլան իլք քիթապի

Վ Ի Է Ն Ե Ը

ՄԻՒԽԹԱԲԵՆՆ ԲԱՀԱՊԼԻՔԻՆ ՊԱՍՄԱԽԱՆԵՄԻՆՑ

802 ԱՀ

ՅԵՐԵՎԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԳՐԱԼ. ԶՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԵԼՊԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆԴԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

(917-ամ)

1809-87

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

0081

ԹԸՆԿԸՐ ԶԱՏԵ

ՄԱՍՏԵՔԱՐԱՔ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԷՓԵՆՏԻ

ՀԱԶՐԵԹԼԵՐԻ

ՍԱՍՏԻԹԼԻՒ ԻՓԵՆՑԻՄ ՀԱԶՐԻԹԼԻԲԻ

ՊՈՒ ՃԻՇԱՆՏԷ՝ պիր կեվչերը կիրանպաւ
հայէ մալիք օլան քիմնէ՝ անը ասհապը գուտա-
րէթիւ իմթիազէ թագտիմ՝ իթալիի միսիլիւ.
ՃիՇԱՆԸՆ տայիրէի ըուճանլյէսինտէ տախի՝ տէ-
ֆինէի միւթէհայիրէտէն ատտ օլունան իշ պու
թէկիփի պինազիր՝ իպթիտատէ նազարը տիւտա-
կիւլէրինէ թէսատաիւֆ իթակտէ՝ կէնճինէի
ֆազիլէթը տիանէթփէրպէրիլէրինէ պիր էսէր
օլմագ իւզը թագտիմի, նիյէթը նայրիյէի սէ-
նավէրանէմտէն օլարագ՝ չէմէն թէրճիւմէսինէ
պիլ իպթիտար՝ պի ավեհի թաալա խիթամը իլէ
թապիւ ինթիշարընտա՝ նամը նամիի քէրիմանէ-
լէրի իլէ՝ թէզեինի սէրսահիֆէ գըլընմըշ տըր:
Խսմի շէրիփլէրինի մուէպպէտէն եատ ի-
տէճէք վէսիլէի նայրիյէտէն էն էտնասը, թագ-

ՄՈՒԳԱՍՏԵՄԵ

ԱԼՊԵՊԻ ՔԻ ԹԱՊ

տիմինէ սայ օլունան իշ պու թէրծիւմէի աճիղի
իսէ տէ, ինչալլահու թաալա գուլուպու տին-
տարանտա միւսմիր օլարագ՝ սէմէրաթը խայրի-
յէսի միւշահէտէ օլունտուգձա տէհրտէն տէհ-
րէ իսմի ալլէրինէ տախի մայէի թէպէրիւ-
քեաթը տիւնեկվիյէ վէ ուխրէվիյէ օլմագ
թէմէննասընըն՝ քեափֆէի վիէննա Ալիթա-
րեան Ալիաբանութիւնու թէրաֆընտան տախի,
արզ իւ իֆատէսի իլէ

Գալըրըմ

Միւթէրնիմ վէ Սէնաքեարընըզ
ՀԱՅԻ ՄԱՆՈՒԷԼ Վ. ՏէՐԱԴՇԵԱՆ
Ալիննալ Միիմարեան
բահիպէրինտէն:

Նէր վագըթտա կէրէք կիւնաչ վէ կէրէք
կիւնահքեար օլա կէլմիշ տիր: Պու սահիհիյի
խիլաֆա չըդարա պիլմէք իչին, պիլճիւմէ թէ-
վարիսլէրի վէ ճէմիի տէհրլէրին էտէ կէլտիյի
թէճրիսպէլէրի խիլաֆա չըդարմագ լաղըմ
կէլըր քի, պու տա սըրգ տիվանէլիքտէն պաշգա
պիր շէյ տէմէք տէյիլ տիր:

Գալըրըմ քի, պիլգիմ շու սօն տէվիրլէրի-
միզտէ միւշահէտէ օլունմագտա օլան ֆէվգէլ-
ատէ պիր ալամէթի աճայիպէ վար ըսա՝ շու
տուր քի, ինսանլար՝ զաթընտա ֆէնա վէ կիւ-
նաչ օլան շէյլէրի, արթըգ ֆէնա վէ կիւնաչ
հիւքմիւնտէ թութմագ վէ թանըմագ իսմէ-
մէզլէր: Պու ճիշէթտէն չէր նէ գատար պիր
վագըթ կիւնաչ իշլէյէն քիշի՝ հիշ տէյիլ իսէ
քէնտինի կիւնահքեար պէլլիլէր իտի իսէ,
շիմտի պիզիմ կիւնիւմիւզտէ կիւնաչ իշլէյէն
քիմէննէ արթըգ քէնտիսինի կիւնահքեար
եէրինէ գօմազ:

Հաթթա ասրըմըզըն ինսանլարը՝ թագսի-
րաթը տահա զիյատէ վիգայէ էթմէք իչին, էյլէ

Քեթվալար վէ Էսասլար Այտանա կեթիրիրէք
քի, իշեւտիքէք կիւնահը ամէլլէրտէն տահա
պէտթէք իբրահ էտէճէք մատտէլէք տիր: Հիւր-
մէթի Օդոյանըմա պու պապտէ պիր էմսալ
կէօսթէրմէք իչին, եէօվմիյէ վագի օլան հալ-
լէրտէն պիր գաջընը զիքը էտէյիմ: Մէսէլա
թութալըմ քի, պիրիսի եա սօռուղունտան,
եա տա թէնպէլլիյինտէն ճէնապը Ալահա
թագտիմ էթմէյէ պորմըու օլտուղու իսպատէթ
ամէլլյաթընը եա պիր մըդտար, եա տա քետա-
միւն իհմալ էտէճէք օլսա. պիր վագըթքի
կիպի, քէնտինի արթը թէմպէլ եւրինէ գո-
մազ: Իլլա քէնտի թէմպէլլիյինի փաքա ըզգար-
մագ վէ հիմայէ էթմէք իչին, տիւրիւ ալտա-
տըճը Քեթվալարա միւրաճամաթ էտէք: “Հագդ
թաւալա, տէր, պու մագուլէ շէյլէրտէն վազիքէ
էտինմէզ: Պունլար էլզէմ մատտէլէք տէյիլլէք
տիր: Ալլահ գալգէ պագար:,, Վէ պունլարա
էմսալ էսասլար պէյան էտէր: Քէզալիք էվայիլտէ
պիր քրիսթիան՝ գալզ պօզուգլուղու արտընա
կիթմէք պէտ պախմէլլողնա տիւչար օլուշ
օլսայրար, հիշ տէյիլ իսէ զամիրի տիւրմէք վէ
քէնտի սէֆիհ վէ ույկունսուղ հալինի օլտուղու
կիպի թանը թագրիր էտէր իտի: Շիմտի իսէ
էյլէ տէյիլ տիր, պու մագուլէ քիշի տէ
մէքրուհ Քէյլինէ մութապը էսասլար իճատ
էտէր վէ օնլարըն գուվէթի իլէ քէնտիսինի
փաքա ըզգարմայա վէ սալիհիյինի կէօսթէրմէյէ
սավաշը: “Թապիթաթ թահիքինէ, տէր, մէյլ

էթմէք ֆէնա շէյ օլամազ: Պիլճիւմիլէ ալէմին
իճրա էտէ կէլտիյի պիր մատտէ տիր պու.
Համթա թարզը ախսար օյմագ տա՝ մուհալ գա-
պիլինտէն տիր:,, Վէ սայիր պունլարա էմսալ
սէօգլէք իլէ մէրամը ֆասիտինէ թագվիյէթ
վէրիր: Պէն պուիքի գազիյէտէ հիսս էթտիյիմի,
վար սէն իհմալ օլունմագտա օլան պիր չօգ
թէնպիհիլէք հագդընտա հիսս էյլէ քի, օ թէօհ-
մէթի հալլէրին հէր պիրինէ մութապը պիրէք
ֆէթվա վէ էսաս իճատը իլէ քեափփէսինի
հիմայէ էթմէք, քեափփէսինին իւզէրինտէն
էօրփ հիսկմինի տէփ էթմէք վէ քեափփէսինի
փաքա ըզգարմագ իսթէրլէք:

Պիր թարաֆտան ինսան ֆէյիլլէքի, օ պիր
թարաֆտան ֆրօթէսթանթլըգ մազարաթը. պու
կիր սէպէպլէք տիր քի, վար օլան գուվէթ-
լէքի իլէ պու մագուլէ պինամուս էսասլարը
չզալթմայա իթմիփագ էտէ կէլիրլէք:

Պու սօն վագըթլարտա շիտտէթ իլէ է-
սէն սէրպէսթիյէթ ըիւզիեարլարլնտան, ինսան
ֆէյիլլէքի էյլէ պիր զարպ վէ հիտտէթ քէսպ
էթմիշէք տիր քի, գրումտըգ կէմ վէ գօփար-
մատըգ պաղ պըրագմամըշար տըր:

Ինսանլար՝ միւպթէլա օլտուգլարը հէր նէվի
պինամուս ֆէյիլլէքինի ֆէրահը գալպ իլէ սէր-
պէսթձէ իճրա էտէ պիլմէք իչին, գալպ պի-
հուղուրլուղունտան գուրթուլմագ վէ ևաղձ-
մտանքը քէօրլէթմէք իգթիլա էթտիյինտէն.
պունա չարէ էթմէք էֆքեարը իլէ տիւրլիւ

Փասիտ Փէթվալար վէ քեազիպ էսասլար իճատ
վէ իլան էտէրէք՝ էյլիշ. Փէնտ վէ Փէնսյա էյի
տէրէք: Վէ հէր նէ բատար իճրա էթնիքլէրի
փէնա ամէլլէք՝ իսմէն թահվիլ օլմալարը իլէ
ճիսմէն օլան փէնաթգլարը թահվիլ օլամազսա
տա, էղջիւմէ իսմ թահվիլաթը իլէ նափիլէ
քէնտի քէնտիլէրինի ինսանլար ալտաթմագ
իսթէրէք:

Տիկէր դպիթ թէէսիրլի վէ մուզիր սէպէպ
աէ Փրօթէսմանթլրդ տըր քի, զէհիրի րուհու
իլէ եռուղուուլուշ ճինս ճինս թէէլիֆաթ վէ րօւ
մանլարը իլէ քիւրէի զէմինին հէր թարաֆլարընը
տօլաշըպ՝ զէհիրի էսասլարընը թէվէքիւլ վէ
տրդգաթսըլ քիշէլէրին իչէրիլէրինէ աչէսթէ
աչէսթէ թէէսիր էթտիրէրէք՝ ալէմին խարա-
պնա եիւրիւրլէք: Շէցիլ քի, նասուլ քի զէ-
հիրլի վէ պօզուգ հավալարտա պիր տիւզիյէ
նէֆէս ալան էն սաղ վիւճուտլար պօզուլուպ
խարապ օլուրլարսա. պիայնիհի օ սուրէթտէ
պիլճիւմէ էն սաղ ղիճինլէր տէ՝ քեազիպ էսաս-
լար վէ Փասիտ Փէթվալար եէօվմիյէ իշխտէ-
րէք՝ պաշտան չոգըպ խարապ օլա կիտէրէք:
Մէսէլա. “Տիրայէթի ատէմ մէզէպ թահվիլ
էթմէզ: Հագդ թաալա էյի եիւրէք իլէ էյի
ամէլէ պագար: Խոտովանանք քահամսալար իճա-
տը տըր: Օլ գատար գայտէ վէ տըշարտան իճրա
օլան թալիմաթը մէզէպիյէ իճրալէրի լուզում-
սուլ շէյլէր տիր:,, Տիլէրտէ կէզէն պու քեա-
զիպ սէօզէք՝ քեաֆ Փէթէն փրօթէսմանթ է-

սասլարը տըր: Պունտան գաթինազար Քիլիսէ
թէքէլլիւֆաթընը՝ քահամսայ կիւրուշինի, ու-
մումիյէթ իլէ օլան տուալէրի խորլամանի, վէ
պաշլընա սրբազնն Փամիա վէ րուհանի չօպան-
լար պուլունան զէվաթը միւթէպէրէյէ գարշը
օլան էպէտի խուսումէթլէք՝ Ճիւմէլթէն փրծ-
թէսմանթլրդ թէաֆիւնիւնիւ հիսս էթտիրիճի
մէսէլէլէք տիր: Կիւնիւմիւզուէ իլան օլան տիւ-
շիւնմէք, սէյլէմէք, ինանմագ վէ իշլէմէք սէր-
պէսթիյէթի փրօթէսմանթ րուհունուն վիւ-
ճուտա կէթիրտիյի հասրլաթ տըր:

Փրօթէսմանթլրդ՝ քէնտի վուսաթըիլէ նէ
վասը մատտէլէք եայըլմըլշ վէ մուզիր էսասլա-
րըն նէ բատտէտէ մուպահ պունարը օլմուշ
օլտուղու՝ պու. տէտիրէրիմտէն փէք գօլայ
անլաշըլըո:

Հալ պու քի, աղլանաձագ մատտէ՝ փրօ-
թէսմանթլրըն վէրտիյի քէտէրէլէք եալընըզ
վուսաթը տէյիլ, իլլա՝ աշտողը տէրին եարալար
տըր: Զիւնիի փրօթէսմանթլրդ րուհու կիրտիյի
մահալտէ, տինին էն մէթին էսասլարը օլան
սուրը Պետրոսուն գլխաւորութիւնունու. Քիլի-
սէի շէրիփին բէսմի հիւրիւմաթընը. աղեղ
խորհուրդլարըն սահիհիյէնի. Պատարագըն ա-
ղեղիյէնի. Սուրբլարըն շէֆաաթճըլըզընը վէ
սայիր պունլարա էմսալ օլան պէճիտ էսասլարը՝
քէօքիւնտէն սարսար չիւրիւտիր գուրուտուր.
վէ հէր նէվի մէզէպ թալիմաթընը խարիճէ
չոգարըպ՝ եօղ ու խարապ էտէր: Խիւլասա-

տինտարլարը օլ տէրէճէյէ վասըլ էտէր քի,
եալընըզ ուղղափառլսգ իսմինի հւզէրէթինտէ
պըրագարագ՝ մէշրէպ վէ մուտամէլաթլէրինի,
մէշչէպի անէրլէրինընտէն պիլա ֆէրգ էթմէք
տէրէճէսինէ դատար տախիլ էտէր:

Տիւնեա իլէ աղ պուչուգ իւլֆէթտէ պոււ-
լունան ատէմ, պու տէտիբլէրիմ նէ բատտէտէ
սաշիհ օլտուղունու՝ վագթը հալին ճէմիյէթլէրի
իւղէրինտէ փէք գոլայ միւշաշէտէ էտէ պիլիր:
Նիչէ ուղղափառ ֆամիլեալէր վար տըր քի,
էյէր խարիճտէն պիրիսի մէշչէպլէրինի շիւպչէ
թախտընա պըրագաճագ օլսա, քէնտիլէրինէ
պիր ազիմ հագարաթ ատտ էտէրլէր: Լաքին
գաֆալարը իշինտէ էջլէ միւնասիպէթսիլ վէ
սըրֆ փրօմէսթանթլսգ էսասլարը վէ վարդա-
պետութիւնլարը պէտէրլէր քի, Լոնտրա վէ
Պէրլին ճամիպինտէ թէրպիյէ օլմուշ օլսալար՝
ոնլարտան տահա զիատէսինի թահսիլ էտէմէզլէր:
Զամանէ մէտրէսէլէրինտէ թէրպիյէ օլան պիր
չոգ տէլի գանլըլար վար տըր քի, վօլթերեան-
լարըն վէ սայիր քիլիսէ տիւշմանլարընըն հի-
մայէ էթմէտիբլէրի քեազիպ էֆքեարլարը՝ մէճ-
լիսէր մուլաճէշէսինտէ վիգայէ էթմէյէ իհթի-
րալ էթմէզլէր: Տիշչիլ թայփէսինտէն հէնիւզ
պիւսպիւթիւն պաշտան ըզգմամըշ նիչէ նիչէլէր
վար տըր քի, իքրահ վէ էօրֆ էտէճէք էսաս-
լար պիլափիմուր աղըզարլընտան տէքերլէր:
Վէ գուլագլարը՝ պու մագուլէ էսասլար ըլս օ
տէրէճէ տօլմուշ տուր քի, ատի շէյլէր գըյասը

իլէ տէտիբլէրի շէյլէրին զաթընտա ֆէնա շէյ
օլտուղունա շիւպչէ ատխի էթմէզլէր:
Իմոնի ծիւրմէթին օգոյան; նիչէ էյի ճան-
լար քի, աղըզարլընտան ըզգարտզգլարը էսաս-
լարըն զաթընտա ֆէնա շէյ օլտուգլարընը ֆէրգ
էթմէտիբլէրինտէն սաֆտէրունլուգ ուլա սէց-
լէյիպ վէ մուճիպինճէ հարէքէթ էտէրէք խա-
րապ օլմագտա իսէլէր. եա ճան վէ մէշչէպ
մատտէլէրինի օլ դատար ինճէ տիւշիւնմէյէն
քիշիլէր, նէ թէկսսիւֆ էտէճէք հալ քէսպ
էթմիշ օլտուգլարընը վար քէնտինտէն քէշփ
էյլէ քի, սէօղ իլէ թարիփ օլուր շէյ տէյիլ
տիր: Պունլարտան պալուարը՝ բահաթը դալպ
իլէ էն մէշչէպսիլ վօլթերեանլարըն թարիգինի
թէճիլը էտէրլէր: Պազըլարը՝ հէր մէշչէպին
էն էյիսի կիպի, պիլճիւմէ մէշչէպլէրի ննքեար
կէլէն օ մէշչէպի մէտհ էտէրէր քի, զաթըն-
տա փրօմէսթանթլսգտան պաշգա պիր շէյ
տէմէք տէյիլ աիր: Պազըլարը՝ լանէթ թահ-
տընտա օլան ֆարմասօնլուզու իխթիյար էտէր-
լէր: Պազըլարը տա՝ ախէր ճինս ճինս սախմէ
մէշչէպլէրին իրթիբեապ էթափերի ինսանիյէ-
թին իքրահ էթմէտի փիսլիբլէրէ դատար իլթի-
փաթ էտէրլէր:

Պիլճիւմէ պու հալ ու հիյէթլէր պիր վա-
գրթտան պէրիւ գալպիմ էսէֆ ու թէկսսիւֆ
իլէ միւքէտտէր էթմէթլէրի արատա, ֆիքրիմ
իլէ իսթիշարէյէ կիրիս՝ միւլահազարըմ իլէ
շէյլէ սէցլէշիր իտիմ: “Աճապա պու ֆէնալըգ

սէլի էօնիւնէ սէտոտ չէքէճէք պիր ֆէն պուշ
լունմագ իգթիզափ հալտէն տէյթլ մի տիր, պու
տէրտէրէ պիր տէրման պուլմագ իշթիմալտէն
տէյթլ մի տիր: Քիմ պիլը, տէրիտիմ քէնտի
քէնտիմէ, զամանէ ինսանլարընա պիր հիւսնիւ
թարիկ իլէ հազիմանէ նասիհամը փէտէր էտէն
օլշա, պիլէրէք պաշտան ըդմըշ օլանլար տէյթլ
իսէ, հիչ տէյթլ իսէ պիլմէյթէրէք սաֆտէրուն-
լուգլարընտան ալտանմըշ օլանլար, իրթիբեապ
էթտէրէրի եաղնըշլդգլարա եիւղ չէվիրիպ ա-
գրլարընը պաշտան կէթիրմէ զլէք մի աճապա:
Քիմ պիլը, տէրիտիմ, սաֆտէրունլուգ իլէ պու
ֆասիտ էքբեարլարա զահիպ օլանլարա՝ տէտիր-
էրի էսապլարըն տինին ազեղլիյինէ գարշը օլ-
տուլունու պիր սուրէթ իլէ խապէր վէրէն օլ-
սա, օնլարտան էօրփ էտիպ կէրի չէքիլմէզլէք մի
աճապա: Պէջլէ պիր սէմէրէի խայրիյէ իսէ նիչէ
հագգ սէվիճի էջի ըրդ քիշիլէրտէն, փէք տէ
մէմիւլ օլունմազ չէյ տէյթլ տիր: Իմտի պէջլէ
պիր իւմիտի խայրիյէ վատ էտէն մատտէյի
նիշին թէճիւպէ էթմէմէլի:, տէրիտիմ:

Ագըպէթ ֆիբրիմ պու թէֆէքիւրլէր իլէ
պիր միւտտէթճիք մէշյուլ օլտուդտան սնրա.
շու միւլահազա խաթրըմա տիւշտիւ քի, մէզ-
հէպէ գարշը պազը տիլէրտէ կէզէն պաշլճա
եաղնըշ վէ ֆասիտ էսապլար հագգընտա պիր
մէճմուա թանզիմ էտիպ՝ հիւրմէթլ Օգույան-
լարըն կէօլէրի էօնիւնէ գյայըմ: Շէյլէ
քի, նասըլ քի տէրեատէ կէզէն կէմիճիլէր՝

տէրեա խարթալարընտաքի չըղըլան թէհիլիքէ-
լի կիրտապ վէ գայա պէշարէթլէրինի կէօր-
տիւքլէրի անտէ, օնլարտան կէրի գաչարլարսա.
պէջլէ տէ հիւրմէթլ Օգույանլարըմ; թէէ-
լիֆիմին հէր պիր սահիֆէսինտէ տէրճ օլան,
եա տինի, եա տա հիւսնիւ ախլագը խարապ
էտիճի քեազիպ էսասլարը միւշահէտէ էթ-
տիքլէրի հալտէ՝ էօրփ էտիպ օնլարտան կէրի
տուրալար:

Իմտի թէէլիֆինէ միւպաշըրէթ էթտիյիմ
պու քիթապձրղըմտա, նէ մուֆասսալ սէօհ-
պէթլէր իլէ հիւրմէթլ Օգույանլարըմ օսան-
արըմագ, վէ նէ տէ ֆասիտ էսապլարըն եալան-
ճըլըլընը թէպէյիւն էթտիրէն պազը միւֆիտ
վէ գուվլէթլ իսպաթլարտան օնլարը մահրում
էթմէք էքբեարլընտա պուլունմատրղըմտան,
մուխթասար վէճհ իլէ օրթա պիր եօլ թութ-
մայա սայ վէ իգտամ էթմիշիմ տիր: Պունտան
մատտա սէյլէյէճէյիմ մատտէլէրին մէլյու-
մունու լայրդը իլէ պիլճիւմլէ ալէմէ գօլայ սու-
րէթտէ անլաթմագ էմէլինտէ օլտուլում իչին,
ալէսսէվիյէ ճէօմաթըն թէվէքէլլի անլայա-
մայաճաղը ինճէ վէ տէրին իսպաթլարը թէրիք
իլէ. էն գօլայլըգլ անլացլաճագլարը իսթիմալ
էթմիշիմ տիր քի, խարճը ալէմ օլան իսպաթ-
լար՝ գօլայ անլացլաթգլարը իչին, չողու տէփա
թէէսիրի վէ խասիյէթի տահա զիյատէ օլուր:
Խպրապ էթտիյիմ տիւզվարի իսպաթլարտան
ալիմլէր պիր չէյ դայպ էթմէզլէր. ամմա տէրին

Վէ ինձէ իսպաթլարա կիրիշելսէ, ալէսսէվլյէ
ճէօմաաթ անլընա թէվէքէլլի էրէմէյէճէյի
Ճիչէթ իլէ, խասիյէթինտէն քիւլլիյէն մահ-
րում գալըր: Պունուն իշին ազիղ պապալարը-
մըզըն մէզչէպ միւքեալէմէլէրինտէ ֆէթանէթ
իլէ իսթիմալ էտէ կէլտիբլէրի տէրին վէ ինձէ
իսպաթլար եէրինէ, իսթիմալ էթմէտիբլէրի
պազը ատի իսպաթլար գուլլանմագտա օլտուզու-
մու միւշահէտէ էտէնլէր, սագըն թաաձնիւպ
էթմէսինլէր: Զիւնքի պիրինճի տէրէճէտէ օլան
իսպաթլարը ալէսսէվլյէ ճէօմաաթըն անլայա
պիլէճէյի սուրէթէ գօմագլըզա պազը պազը
գաթը իւմիտ օլտուզումուան, օնլարըն եէրինէ
փէք գոլայ անլաշըլըպ միւֆիտ օլաճագ խարճը
ալէմ իսպաթլար արամայա պուլմայա վէ գուլ-
լանմայա մէճպուր օլմուշում տուր:

Իշթէ թէկիլիթինէ միւպաշըրէթ էթտիյիմ
քիթապըմըն ահքեամը, մէվչումու վէ նէթի-
ճէսի պունլարտան խպարէթ տիր:

Շէրէֆի իլահիսինէ սունտուզում իշպու
ճիւզի էմէյիմ՝ ազիմիւշան Հագդ Թաալա
հազըթլէրի քէնտի լութֆու քէրէմէրի իլէ
մէյվէտար էյլէյէ ամին:

ՄԻՒԵԼԱՓ

— 38 —

ՀԻՒՐՄԷԹԼԻ ՕԳՈՒՅՑԵՆ

Նշքսէրիա թէրճիւմէ օլունան թէկիփա-
թը միւթալա էտէնլէրին՝ հիւսնիւ թէվէճճիւ-
հիւնիւ ճէլպ էթմէք իշին, Միւթէրճիմէլըրին
տախի քէնտի թարավլարընտան պիրէր չէրէֆլի
տիալաճէ իլավէ էյլէմէլըրի վագաա էօթէտէն
պիրի ատէթի մէրիյէտէն իսէ տէ. թէրճիւմէ-
սինէ միւպաշըրէթ էթտիյիմ իշպու թէկիլ-
ֆի նատիտէ հագգընտա՝ պու գայտէի իւմիւ-
միյէյէ միւրաճաաթ էթմէք վէ պիր գաչ սէօզ
գալէմէ ալըպ՝ թէկիլֆին մէվչումունու տահա-
շէրէֆլիճէ կէսոմթէրմէյէ սայ էթմէք՝ պի սյ-
նիչի կիւնտիւզիւն այտընլըզնը՝ մում ըշըզ իլէ
տահա փարլագ կէսոմթէրմէյէ գալգըշմագ կիպի
տիր: Զիւնքի գըրաաթընա բազպէթ պույուրան
տինտար զաթլէր, միւշահէտէ էտէճէքլէրի մի-
սիլլիւ՝ տիւնեա մուվաճէհէսինտէ եալանը բէ-
զիլ վէ հագգը զահիր էտէն զւղափառլըզն՝
էն գավի, էն նատիտէ վէ էն մէշչուր թէկ-
լիփաթընտան պիրի տէ պու տուր քի, տիւնեա
տուրտուգճա՝ Միւելլիֆինին նամ իւ շէօհրէ-
թինի իպգա էտէճէք տիր:

Իմտի շիմտիքի հալ օլ քիթապը միւհիւ-
տէն լիսանը թիւլքիյէ մուխթասար վէճչի

իլէ պիթթէրձիւմէ հուսուլէ կէթիրիպ սանա
սունտուղում իշ պու Փասլար, թէրձիւմէսին-
տէ օլան գուսուրլարըմա գալընմայարագ տին-
տարլար ինտինտէ մագպուլէ կէչէր իսէ՛ Միւէլ-
լիֆին կէրէք նէջը էթմիշ օլտուղու վէ կէրէք
միւճէտէտէն նէջինէ վատ պոյուրտուղու
սայիր Փասլարըն տասիր թէրձիւմէսինէ պի ալ-
նիչի թաալա միւպաշըրէթ էթմէք մէմիւլին-
տէյիմ:

Ճէնապը Ալլահ' ալիմիւշան հազրէթէլէրի-
նին եալընըզ իզզիւ շէրէփի հիւրմէթինէ, կէ-
րէք Միւէլլիֆինին, կէրէք Միւթէրձիմի օլան
պու Փագըրըն սարփ էթտիյիմիդ եօրդունլուգ-
լար զայ օլմոյըպ՝ ինչալլահու թաալա գըրաա-
թընա հիմմէթ պոյուրան քիշիլէր՝ պու վա-
սէթա իլէ պիր թարաֆտան քէնտիլէրինի գա-
րանլոգտա պըրագտան եալանճըգլարը վէ օպիր
թարաֆտան հէնիւզ թանըմատըգլարը տողու-
լուգլարը լարըթը իլէ հիսս էտէրէք՝ Փիիլէն
ումէրէի խայրիյէ հասըլ էտէլէր:

Պիլձիւմէլ նիյէթի խայրիյէյի՝ ագըպէթի
խայրիյէյէ վասըլ էտէ պիլէն եալընըզ թապպի
թաալա հազրէթէլէրինտէն միւճէրըէտ պունու
թէմէննի էտէրիմ:

ՄԻՒԹԻԲԴԻՄ

ՄԷՋԷՊԵ ԳԱՐՅԵ

Ս Ե Օ Զ Լ Ե Ր Ե

Ճ Ե Վ Ա Պ Լ Ի Է Ր

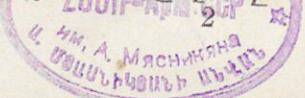
Ի Լ Ք Գ Ա Վ Ո Ւ

Քրիսթիան գանունլարնա գարըլ սէօզլէր:

1. Քրիսթիան գանունլարը՝ էճըարա մէրմինսէլ գա-
նունլար ուը: 2. Մահուսունիչէն վէ պէհուց-ը-ըլուգ-
էլ եօմ իւնիւնիչէ մէծորուր էռիչէ գանունլար ուը:

"Պազըլարը վար տըր քի, տին խուսուսու-
սու, Ճէնապը Ալլահըն պէյան էթմիշ օլտու-
լունու, աէրլէր, իսպաթէն կէօսթէրէնլէրէ
տէյէճէք պիր շէյիմիդ եօդ տուր: Պիզիմ միւշ-
"Քիւլաթըմըզ իսէ՛ եալընըզ թէնպիհէր վէ
"գանունլար հագդընտա տըր: Զինիքի Հագդ
"թաալա հազրէթէլէրի՝ վէլէլ պինս տիւրիւ ա-
"գըլ ալմազ էսրարլէր պէյան էթմիշ օլսա,
"ինանմայա գոլայլըզմըզ վար տըր. ամնա՝ պիր
"գաչ թէնպիհինի սագլամայա օ գոլայլըզմըզ
"եօդ տուր::"

Անայիսի շու տուր քի, պու լիսանը գուլ-
լանան քիշիլէր՝ քէնտիւթինէ գարշը
սէցլէտիքլէրինի փէչմ էթմէպէր: Անիչին քի,
էյէր Հագդ թաալանըն պէյան էթմիշ օլուս զու

Եշն, ամսէ իման կէթիրիըլէր իսէ. թէնպիհՀ-
լէրի վէ գանունլարը թէրը էթմէյէ վէսիլէլէրի
գալամաղ, մատամ քի օնլարը տա պէյան էտէն
ենէ ։ Ալլահ ալր: Լաքին պունլարը պէրթա-
րափ էտիպ՝ թէնպիհՀլէրի վէ գանունլարը սագ-
լամայա օլան միւշքիւլէրի՝ նէտէն նէշէթ էթ-
միշ օլտուղունու արայալըմ: Պու մադուլէ քի-
շիլէր՝ պիր թարափտան ինսան թապիաթընըն
զայիֆլիյնի վէ կէնակէն իվլալէր վէ թահ-
րիք էտիճի վէսիլէլէր իշինտէ սիւրափիւմիւզ
էօմրիւ, վէ օ պիր թարափտան քէնակիլէրի տէ,
սրգը վէ զահմէթ վէ ձէնք իշինտէ միւստէթի
էօմրլէրինի կէչերմէյէ մէճպուր օլաճագլարընը
կէօրէրէք, պու հալի՝ ագըլ զայ էտէճէք վէ
միւմքինսիդ շէյ դըյաս էթմէրիլէրինտէն. միւմ-
քինսիդ շէյ՝ քիշիյի պօրձլու էտէմէզ տէյի
փէթվա վէրիրլէր:

1.

Քրիստոն Քանոննալուը՝ ինդոտա միւնքինսիդ Քանոնն-
ալու ուռ:

Ասրըմըզտա պազը քիշիլէր վար ար քի,
հէր նէ գատար քրիստոս էֆէնափիլո քէնտի
ալլահանի լիսանը իլէ, “Պէնիմ պօյունտուրա-
լըմ թաթլը վէ եիւքիւմ խափիփ տիր,, տէմիշ
իսէ տէ պունուն խիլափլնտա, քրիսթիան գա-
նունլարը իճրատա միւմքինսիդ գանունլար ար,
տէյի տիլէրինէ վէրմէյէ ձէսարէթ էտէրլէր:

Հալ պու քի, կէրէք գօտուղու գանուն-
լար վէ կէրէք օնլարը սագլամայա օլան գուտ-
րէթիմիլ քրիստոս էֆէնափիլո մալիւմիւ-
թիի: Պիլլզաթ քէնափիսի: իճրասը չէթին տէյիլ
տիր տէյի, պիզէ էօյրէթմտիքտէն սօնրա, քիմ
օնու եալանձը ըգդարմայա ձէսարէթ էտէ պիլիր:

Պունտան գաթինաղար էյէր քրիսթիան
գանունլարը իճրատա միւմքինսիդ օլմուշ օ-
լայրըլար, նէ տէմէք օլուր ուտու: Քրիստոս
էֆէնափիլ ՚իճրասը միւմքինսիդ օլան պիր թա-
գըմ թէնպիհՀլէրի իլէ նահագգ եէրտէ ինսան-
լարը սրգըլյա գօտուգտան մատա. պիր տէ իւ-
զէրինէ ձէֆալէր էպէտիլիյի վէ թաին օլտուգ-
լարը նէթիճէտէն մահըում օլմագ զագէպինի
իլալէ էթմիշ օլուպ՝ ինսան հագգընտա զու-
լումքեարլըղն էն շէտիտինի իճրա էթմիշ տիր
տէմէք օլմագ մըյըլտը: Պու իսէ՝ Հագգ թապա-
հազըմթէթէրիննին նէ էյլիյինէ վէ մէրհամէթի-
նէ, նէ տօլըուլըւղունա, ատալէթինէ վէ ա-
զիլլիյինէ, նէ տէ իլմի իլահիսինէ մութապլդ օ-
լուպ՝ հաթթա, Ալլահըղն հէր պիր սըֆա-
թը մախուսւսիսինէ տօլըուտան տօլըույա գարշը
կէլիր իտի: Էյլէ իսէ աղ պուչուգ ֆիրասէթի
օլան հանկը ատէմ, Ալլահ թէնպիհՀլէրի վէ
գանունլարը թութուլուր շէյ տէյիլէր տիր,
տէյէրէք՝ ձէնապը Ալլահը պու տէրէճէ խօր-
լամայա վէ օնուն աղամէթինէ գարշը պիփէր-
վա քիւքը էթմէյէ ձէսարէթ էտէ պիլիր:

Պու ձիւմէլ իլէ, քրիսթիան գանունլարըն
2 *

իճրասը միւլմինսիդ զանն էտէնլէր իլէ՝ պիրտէն պիրէ եագընտան սիլահ սիլահա կէլմիշ կէօրիւնմէմէք իչին, օնլար ըլսա մուլսթասարձա պիր աղ սէօհպէմէք կիրիշմէք իսթէրիմ:

Հիւրմէթլի Օգույան, փարզ էտէլիմ քի, բապպի ալէմ հալրէմէլէրի ինսանը եարաթտըլը վագըթ օնա վէրէճէյի թէնսիհլէր հագգընտա սէնին տէ րէյինի թահսիլ էթմէք իւզու սէնին իլէ իսթիշարէյէ կիրիպ սանա տէսէյիտի:

Նէ րէյ էտէրսին, շու եարաթտըլըմ ինսան, եալընըլպէնի Ալլահ թանըմայա վէ սէճտէ վէ հիւրմէթ ուպուտիյէթլէրինի եալընըլպ պանա էտա էթմէյէ մի պօրճյու օլսուն. եօգսա ախէրլէրինի տէ, մէսէլա կիւնէշի, մէհթապը, երլորզլարը, փիտանլարը, հայվանաթը վէ շէյթանլարը տախի Ալլահլու փայէսինէ չըգարըպ օնլարա տա սէճտէ վէ հիւրմէթ ալլամէթլէրի թագտիմ էտէ պիլսին մի:

Շիւպհէսիդ շէյլէ ճէվապ էտէճէյտին: Եօգ եօգ, Էֆէնտիմ, սէնտէն պաշգա Ալլահ եօգ տուր. ինսանլարտան սէճտէ վէ հիւրմէթ ուպուտիյէթլէրի գապուլ էթմէք եալընըլպ սանա շպան տըր:

Էջյլէ իսէ, «Պէն իմ սէնին Ալլահըն. պէն տէն ղայրը սէնին Ալլահըն օլմասըն:»

Նամըլ կէօրինիւր սանա. տիւնեատա հիսապսըլզ Ճիսմին հիսապսըլզ իսմի վար իքէն, Ճախիլ կէօրիւր միւսիւն քի, պինամուս ինսանլար սէրն խօշուգ, յուն վէ խըս արասընտա պէնիմ իսմի

շէրիֆիմի փիս լիսանլարընա փէրսէնկ էտիպ՝ պանա գարը հէզէյան էթսինլէր:

Եօգ, Էֆէնտիմ, Եօգ. սէնին իսմի շէրիֆին պօշ եէրէ պիլէ լիսանա ալընմագ Ճախիլ տէյիլ տիր տէյի, հէո հալտէ ճէվապ էտէր իտին:

Էջյլէ իսէ, «Պէնիմ ատըմը պօշ եէրէ անմայապն:»

Նէ տէրսին. պիւթիւն վագթը վէ թօփրաղը ինսանըն եէտինէ թէսիմ էտէճէյիմ քի, վագթը իչինտէ մասլահաթլընա, քեարընա, քիսպինէ վէ զէվզինէ տախի մէշըուլ օլսուն. Վէ տիւնեա իւզէրինտէ թէմէքիւն էյլէսին: Անձագ հաֆթանըն պիր դաչ սաաթընը միւսթագիլ պէնիմ հիւրմէթիմէ սարփ էթմէսինի իսթէսէմ. վէ պէնիմ իզզէթիմէ տէլալէթ օլմագ իւզէրէ թէմէքիւն էթտէյի շէհրին պիր քէօշէսինտէ քէնստի իսքեան ոմ իչին, պիր մահալ ինթիխապ էտիպ օնտան մաթլուպ էթսէմ, Եօգ տէրմիսին աճապա:

Նէ սէյլէրսին, Էֆէնտիմ, Ճէմի ճիհալըն սէպէպի էչեասը վէ ճէմի վագթըն սահիպ մութլագը սէն սին. օնուն իչին հէմ եօրթու կիւնէրի փաք սագլանմագ վէ հէմ սէնին իզզէթինէ պինա օլան քիլսէլէրէ բաղպէթ օլմագ հէր հալտէ ճախիլ տիր:

Էջյլէ իսէ, «Փաղար վէ եօրթու կիւնէրինի պէնիմ խըզմէթիմտէ կէչիրմէյէ ունութմայասըն:»

Կէլ շու սիւալիմէ տէ ճէվապ վէր. Ճախիլ կէօրիւր միւսիւն քի, ինսանլար՝ քէնտիլէրինի

տիւնեայակէթիրէն, սէնէլքրձէպէսլէյէն, դայը-
րան վէթէրպիյէ էտէնլէրի խօրլասընլար:

Եա թէպպիմ Ալլահ, պու հալ հայվան-
լարա պիրէ ճախղ տէյիլ տիր, եօդ քի ինսան-
լարա: Եօդ եօդ, տիւնեանըն պիր գըթասը-
տախի գալսա, ենիէ պապպայա անայա բայէթ
էթմէք ֆարզընտան տըր:

Էջլէ իսէ, “Պապպանա անանա բայէթ էյ-
լէյէսին:”

Նէ ըէյ վէրիսին. ինսանլարըն պիրի պի-
րինէ հիյլէ էթմէլէրինի, տուզագ գուրմալարը-
նը, պիրի պիրինին իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ՝
էօլտիւրտիւքէրինի ճախղ կէօրիւր միւսիւն. վէ
ինսան ձէմիյէթինին էմինիլքտէն պիւսպիւթիւն
ածիղ գալտրզընը միւնասիպ կէօրիւր միւսիւն:

Շիւպհէսիզ էտէճէյին ձէվապ՝ պու օլառ
Ճաղըտը. Եա թապպիմ, պու տէրէճէ էնսաիշէ
վէ ֆէլաքէթ իչինտէ վար օլմագտան ըսա,
օլմամագ տահա էյի տիր:

Էջլէ իսէ, “Ատամ էօլտիւրմէյէսին:”

Նէ տէրսին. Ճախղ կէօրիւր միւսիւն քի,
ինսանլար հայվանլարտան պէտթէր պիր փիսլիք
իչինտէ էօմր կէչիրսինլէր. պիրի օպիրինին գա-
րըսընա վէ գըզգալտաշընա տուզագ գուրսուն:
Ճախղ կէօրիւր միւսիւն քի, ինսան էվլատլէրի
տիւնեայա կէլտիրէրի վագըթտա՝ քէնտիլէրինի
դայըրաճագ ֆամիլեա պուլմասընլար:

Եօդ եօդ, եա թապպիմ. պու հալլէր՝ ին-
սանը հայվան շէքլինէ սօգաճագ հալլէր տիր:

Էջլէ իսէ. “Զինա էթմէյէսին:”

Սէյլէ պանա. Ճախղ կէօրիւր միւսիւն քի,
պիր շէյէ սահիպ օլմագ հիւքմիւնիւ ինսանլա-
րա վէրմէյիմ տէ, գօ վարսընլար օնլար տա
ճանավարլար կիպի օրմանլարտա գափըթլըլըգ
իլէ էօմր կէչիրսինլէր, վէ եալընըզ թօփրա-
ղըն վէրտիյի հասրաթ ըլա գարընլարընը աօ-
յուրսունլար:

Եօդ, Է' Փէնտիմ, եօդ. պու տա ինսանըն
լիագաթընա. վէ սրվաթընա եագըշըր շէյ-
տէյիլ տիր:

Էջլէ իսէ. “Խըրսըզլըգ էթմէյէսին:”

Խիւլասէի քէլամ, նէ տէրսին. ինսան քէն-
տի ույշունսուզ մէրամլարընը ըէսմէն իճրա է-
տէ պիրմէք իչին, սալթ եիւզտէն էյի կէօրիւն-
մէք՝ գալպինէ րուխսաթ վէրմէյէ քեափի սայըր-
սըն մը:

Պու տա միւնասիպ տէյիլ տիր, Է' Փէն-
տիմ. մատամ քի սէնին կէօլլէրին դայէթ քէս-
կին կէօրիւր վէ դայէթ թէմիզ տիր. վէ դա-
թինտէ սէն փիւր փաքըլգ պունարը սըն. օնուն
իչին սէնին գանունլարըն տախի լէքէսիզ օլմագ
Ճախղ տիր: Քէս սիճիլի վէ իրատէ պույուր
քի ինսանլար՝ նէ էլին գարըսընա, նէ տէ էլին
մալինէ արզու վէ հասէտ էթմինլէր:

Էջլէ իսէ. “Էլին գարըսընը վէ էլին մա-
լինի արզուլէմէյէսին:”

Իշմէ պու սուրէթ իլէ Ալլահըն օն թէն-
պիհէլէրի սապիթ օլտուղու հալտէ՝ իճրատա

միւմքինսիդ տէտիյին ճէմի գանունլար տախի
սապիթ օլմուշ օլտուղու աշկեար օլուր: Իմոր
Ալլահ թէնպիհլէրինին ճէմիսի թապիաթը հա-
լիմիզէ մութապրդ մատտէլէր օլտուղունտան.
իջրատա գապիլսիդ տիր տէմէք, այնի ինսա-
նըն կէօղիւ, գուշուն գանսատը, կէյիսին թէզիք
պատլարը թապիաթլարընա մութապրդ ալաթ-
լար իքէն. պունլարըն իջրատա խասիյէթլէրի
միւմքինսիդ տիր. եանի ինսանա կէօրմէք, գուշա-
ուչմագ, կէյիյէ սէյիրթմէք՝ գապիլսիդ շէյ
տիր տէմէք կիպի տիր:

Լաքին տէօնիւալ տէյէճէքսին քի, սէնին
վէրտիյին ճէվապ՝ եալընըլ օն թէնպիհլէրէ
տայիր տիր. պունլարտան պաշգա քրիսթիան
մէզշէպինէ այիտ օլարագ պիր չօդ գանունլար
տահա վար. օնլարա նէ տէյէճէքսին:

Ճէվապ էտէրիմ քի, քրիսթիան մէզշէ-
պինին թէմէլլէրի պու օն թէնպիհլէր տիր. Շէր
քիմ քի պունլարը քէմալի իլէ թութարսա,
սայիր գանունլարա գարշը սէցլէմէյէ հիւ պիր
մէճպուրիյէթի գալմազ: Զիւն քի, գարշը սէց-
լէմէք էփեարընտա օլանլարըն շիբեայէթինի
թէճէսսիւս էթ. կէօրիւրսիւն քի շիբեայէթ-
լէրինին խիւլասասը՝ թէնպիհլէրէ վէ պաշլըճա
ալթընճը վէ եէտինճի թէնպիհլէրէ գարշը տըր:

Ճագըգաթը հալէ պէրրագ կէօղ իլէ պա-
գածագ օլուրսագ, աշկեար կէօրիւրիւլ քի,
քրիստոս էֆէնտիմիդ տիւնեայա կէթիրտիյի
եէնի վարդապետութիւնու իլէ, Ալլահըն օն

թէնպիհլէրի իւլէրինէ պիր չէթինլիք իլավէ
էթմէտիքտէն մաստա՝ իճրալարընա տահա զիյա-
տէ սուհուլէթլէր իչսան էթմիշ տիր: Զիւնքի
Ալլահը նէ գատար տահա զիյատէ էյի թանը-
սագ, օնուն ասլընա, նիմէթինէ, հիքմէթինէ,
գուտրէթինէ, ազամէթինէ, էյլիքտարլըլընա
վէ պիդէ օլան շէտիս մուհապպէթինէ. նէ
գատար զիյատէ վագրի օլսագ. օնա թապի
օլմայա, քէնտիմիզի օնա ֆէտա էթմէյէ՝ գալ-
պիմիզին տահա զիյատէ խահիշլէնմէսինէ վէ
միւրատլըլըն տահա զիյատէ ճէլպ օլմարնա՝
օ գատար զիյատէ ֆայտէլի օլաճաղը աշկեար
տըր: Քրիստոս էֆէնտիմիզի իսէ, թաաճճիւպիւ-
պիր սուրէթ իլէ՝ պու ալլահանի հիքմէթլէր
հագդընտա զիհինլէրիմիզի ըշըգլանսորսուր. մէ
քէնտի շէհատէթի իլէ հէր շիւպհէտէն պիզի
թէճէմին էտիպ՝ միւրատլըլը պիր պէցիւք թէշ-
վիգ իչսան էյլէտի:

Լաքին քրիստոս էֆէնտիմիզի եէնիտէն խոր-
շուրդլար, Պատարագ վէ քիլիսէ գանունլարը
իչտաս էտէրէք, միւճէտտէտէն պօրճլար իլավէ
էտիպ՝ պօրճլարըլըլը արթըրմատմը:

Էվիլէթ. լաքին իլավէ օլան պօրճլար՝ էլ-
վէլքի թէնպիհլէրին իճրասընա տահա զիյատէ
գոլայլըգ վէրիր պօրճլար տըր: Մէսէլա, ֆիլան
մէմէքէթէ կիտէճէք իքի գըթա էմր նամէլէրի
կէօթիւրմէք իչին, իքի սրզմէթքեարա պօրճ գո-
նուլսա: Պիրինէ եայան կիթմէյէ էմր վէրիլսէ.
տիկէրինէ եօլցուլուղու տահա զիյատէ սուհու-

լէթի օլմաը իչին, վասիօր արապալարը, կէ-
միլէրի վէ մէնզիլէր թէրթիպ օլունսա: իքինձի
խըզմէթքեար՝ եօլունսա գօլայլըդ վէրէն պու գա-
տար վէսիլէլէրի քէնտինէ պիր եփաք ատա է-
տիպ շիքեայէթէ գալգըշսա: Աէն պու խըզմէթ-
քեարա նէ տէրսին. զավալը տգլունը գաչըրմը-
տէմէղ միտին: Իշթէ պիլում պահումը օլան մատ-
տէ տէ՝ պու կիսի տիր: Ալլահ թէնպիհ լէրի պիղէ
պօրմ գօր քի, ճէնապը Ալլահա իպատէթ վէ
հիւրմէթ էտէլիմ. օնու սահիպ մութլագըրմը-
թանըյալըմ. քէնտիսինի ինձիթիրսէք՝ տէֆա
խաթրընը էլէ ալըս՝ պարըշայլըմ վէ հէր շէյ-
տէն զիյատէ քէնտիսինի սէվէլիմ:

Պունլարա նազարէն Քրիստոս էֆէնտիմ-
զին էթտիյի նէ տիր: Պու թէնպիհ լէրի լայը-
գը իւզըէ վէ գօլայձա իճրա էտէ պիլէլիմ տէյի,
հէր ափւրլիւ սու հուլէթի եօլարը պիղէ կէօս-
թէրմիշ տիր: ճէնապը Ալլահա լայըգը վէճչ
իլէ իպատէթ վէ հիւրմէթ էտէ պիլմէք իչին,
սանա տէր: Ալլահըն էն խօշանտըզ վէ մագ-
պուլի օլան հիւրմէթ Պատարագ գուրպանը տըր.
օնուն իչին Պատարագ կէօր: Ալլահ ըլա էմին
սուրէթ իլէ պարըշաըն վէ կիւնա հարըն իչին
Ալլահա էթտիյին Փէտաքեարըգլար, օնա մագ-
պուլ եա նամագպուլ օլտուզունսա տաիմա շիւպ-
չէտէ գալմայասըն տէյի, Ապաշնարութիւն տի-
վանընա եագլաշ տէր սանա: Գալպինին մու-
հապէթինի Ալլահա իպարա էթմէք իչին, Օնուն
սուրբ Հաղորդութիւն իչինտէ գապուլ էթ տէր

սանա: Թապիաթ վէ Ալլահ գանունլարը վագ-
թընըն պիր մըգտարընը վէ հիւսնի պիր թարդ
ըլա Ալլահա փէշըէշ էտէսին տէյի սանա պօրմ
գոմուշ տուր: Իշթէ Քրիստոս էֆէնտիմիր պու
պօրմունու նէ վագըթ վէ նէ թարդ էտա էտէ-
ճէյինի պիր պիր սանա թարիփ էտէր: Ալլահա
փէշըէշ էտէճէյին կիւն, Փայլար կիւնիւ. էտէ-
ճէյին իպատէթին թարզը քիլիսէտէ մէվծուտ
պուլունուպ՝ պատարագ գուրպանընա վէ սայիր
օլան տուլարա վէ Քիլիսէտէ շէրիփէ պըրագարզըն
վարդապետութիւնլարա տայիր վէրիլէն վազլարա
իլհագ օլմագ տըր տէր սանա: Պու վէ պունս
տայիր թէնպիհ լէրի իլէ՝ էսկի թէնպիհ լէրին իճ-
րասընը սանա նէ գատար գույլանսարմընը օլ-
տուզունու Ֆէճմ էտէյօր մաւսուն: Քրիստոս է-
ֆէնտիմիզին իլավէ էթտիյի պու գանունլար՝ շի-
քեայէթէ տէյիլ՝ իլավէթէշէքիւրէ ձափի օլտու-
զունու անլայօր մուսուն: Պունս շիւպչէ եօգ տուր
քի, գանատալար՝ գուշա պիր աղըրլըդ տըր. ամ-
մա ուչմասընա էնկէլ տէյիլ տիր: Թէրէրլէրէրէր՝
արապայա պիր աղըրլըդ տըր, ամմա հարէքէթի-
նէ էնկէլ տէյիլ՝ գույլըդ տըր: Կէմիյէ եէլ-
քէնէլը վէ տիւմէն պիր աղըրլըդ տըր, ամմա հա-
րէքէթինէ էնկէլ տէյիլ՝ սու հուլէթ տիր: Քրիս-
տոս էֆէնտիմիզին իլավէ էթտիյի թէտպիրլէր
վէ գանունլար տա՝ պինի պու գապիլտէն տիր:
Էվկէթ, օնլարըն տա պիր աղըրլըդ վար տըր,
ամմա եփաք տէյիլ, իլլա՝ Ալլահ թէնպիհ լէրինին
իճրասընա սու հուլէթ վէրիր մատտէլէր տիր:

Ամմա տէյէճէքսին քի, Քրիստոս էֆէն-
տիմիղ, գապիլսիլ տէնմէղ իսէ տէ, իջրասը
փէք չէթին վէ զայէթ թէքմիլ ամելլէր իլավէ
էթմիշ, տէյիլ մի տիր:

Էվկէթ, պազը պու թարգ զայէթ թէքմիլ-
լլիէ տայիր ամելլէր թէնպիհ պույուրմուշ տուր.
գալուր քի, պունալար ըլլա չէթիլիյի արթըրմըշ
տէյիլ, իլլա՝ էքսիլթմիշ տիր: Մէսէլա տիւշ-
մանտան ինթիգամ ալմայասըն տէյի Ալլահ թա-
րաֆընտան ագտէմճէ թէնպիհ օլունմուշ ու-
տու: Քրիստոս էֆէնտիմիղ պու գատարա գա-
նաաթ էթմէյիպ՝ օնա էյլիք տախի էտէսին տէյի
էմր էյլէտի: Շիւպչէ եօդ տուր քի, պու ի-
լավէ օլան թէնպիհին տէ պիր չէթիլիյի վար
տըր: Ամմա տիւշմանընտան ինթիգամ ալմայան
վէ օնու սէվմէք տախի իչքրիսինտէն կէլմէյէն
պիր եխրէյին տախի տույտուղու ալթիւսթիւք՝
տահա չօդ զիյատէ չէթին տիր: Տահա գօլայ
տըր տիւշմանընա քեամիլէն պազըշամագ վէ
էլինտէն կէլէն էյլիյի տախի էթմէք. նէչքի
մապէյինտէ օլան զլտայէթի ինթիգամ թահ-
վիլ էթմէյէրէք՝ գալպինտէ պէսլէմէք:

Քէզալիք Քրիստոս էֆէնտիմիղ եխրէքտէ-
քի ձէվէլան էտէն եօլսուղ արզիւլէրի տախի
եասագ էթտի: Սէն՝ էֆէնտիմիզին պու թէն-
պիհին մէմունէն գապուլ էտէճէք եէրտէ,
պու նէ աղըր եասագ տըր տէյի պազըրըսըն:
Լաքին իջրայա կէլէճէք օլուրսագ՝ կէօրիւր-
սիւն քի, տահա գօլայ տըր իլք արզիւլէրի

գալպտէն տէվ էթմէք, նէչէ քի՝ օնլարը՝ թու-
թուշտուրտուգտան սննրա, կէրի տուրմագ: Իլք
գաղլիյէտէ՝ հէնիւղ պաշլամըշ օլան պիր իվ-
ղայէ լալէպէ էթմէք տիր: Իքինճի գաղլիյէտէ՝
իւզէրինէ շիտտէթ քէսպ էթմիշ, պէլքի պէլքի
հասսէլէրինի տէ քէմիլիյինէ իլչագ էթմիշ պիր
իվղայէ զալէպէ էտէ պիլմէք տիր: Գալէնին խա-
րիճինտէ օլան տիւշման ըլլա կիւլէշմէք նէ գա-
տար գօլայ ըսա. պիր այաղընը գալէ տէրու-
նինէ պասմըշ տիւշման ըլլա ձէնկլէշմէք ոլ գա-
տար միւշքիւլ տիւր: Հէնիւղ փարլայան պիր
գըղըլըրմը սէնտիւրմէք նէ գատար գօլայ ըսա.
շիտտէթ քէսպ էթմիշ պիր իջրագը պաստըր-
մագ ոլ գատար չէթին տիր: Պահսընը էթտի-
յիմ պու իքի մատտէտէն՝ պագի պունլարա էմ-
սալ օլան մատտէլէրի տէ վար սէն հիսս էյլէ:
Քրիստոս էֆէնտիմզին էթտիյի թէնպիհիլէք
հէր նէ գատար եխրտէն չէթին կէօրիւնիւր ի-
սէ տէ, իջրատա պագարսըն քի, Ալլահ թէն-
պիհիլէրինի քէմալը իլէ սագլամայա էն միւնա-
սիպ վէ գօլայլըգ վէրիր եօլլար տըր: Տիւնեա-
տա պազը շէյլէր վար տըր քի, օնլարը էօլչիւ-
սիւնտէ գուլսնա պիլմէքտէն իսէ պիւսպիւթին
թէրը էտիպ օնլարտան կէրի տուրմասը՝ ինսան
եխրէյինէ տահա գօլայ կէլիր: Ինսան եխրէյի-
նին պու հալինի անլամայան քիշի տէմէք տիր
քի, օնուն զաթինտէ նէ իսայիինի էյի թանըրմըշ
տէյիլ տիր: Լաքին Քրիստոս էֆէնտիմիղ՝ եա-
րաթտըրը եխրէյին նէ օլտուղունու թէքմիլէն

թանըը վէ զայի վլքը էրինի պիլը իտի: ուու ճի-
չէթտէն օնու թագէլէմէք իշին տիւնեայա կէլ-
տի իսէ, քէնտի հատսըդ իլմի իլէ օնուն հա-
լինէ իծապ էտէն չարէլէրի գայըրար վէ եօլա-
րընը թարիֆ. էյլէտի:

Տահասը վար. Հագդ թաալա հաղըէթլէ-
րի, ինսանըն հիւսնի հալինէ տայիր հէր նէ գա-
տար պազը թէնպիհլէր վէ գանունլար վէրմէյէ
միւրատ էյլէտի իսէ. օնլարը քէմալի իլէ իծրա
էտէ պիլէջէք շնորհք, եանի ինսան գուվլէ-
թմինտէն իւսթիւն սէմավի պիր գուվլէթ վէ
գուտարէթ տախի իհսան էյլէտի: Ցիսուս էփէն-
տիմիզին թէնպիհլէր իլէ պէրապէր իհսան էթ-
տիյի շնորհքուն օ թաաձճիւպիւ էսրար գուվ-
լէթմինէ կէօլլէրինի գափայըպ տա, նիշին եա-
լընըդ արշարտան կէօրտիյիւն չէթմինիրէրէ
պագարագ՝ կէվէր ալթիւնթ օլուր պաղըրը
հայդըրըսըն: Շնորհք տէտիյիմիլ հիքմէթ՝ նէ
կէօլ իլէ կէօրիւլիւր, նէ տէ էլ իլէ թութու-
լուր. հասսէլէրիմիլ ալթընա տիւշմէլ պիր ալ-
լահանի գուվլէթ տիր: էէր շէյի հասսէլէրի ի-
լէ էօլըմէք իսթէյէն քիշն պու սէմավի գուվ-
լէթմին հալինտէն շիչ պիր շէյ անլայամազ:
Շնորհք տէտիյիմիլ՝ թապիաթ գուվլէթմինտէն
իւսթիւն պիր ալլահանի գուվլէթ տիր քի, ֆիք-
րի ըշբդլանտըրը. Ալլահ թէնպիհլէրինի թութ-
մագ՝ ինսան գըսմընա նէ գատար խայըրը
շէյ օլտուղունու թաաձճիւպիւ պիր թարդ ըլա-
օնա տուցուրուր, էմի օլան մատէնին հիյէթի-

նի էջլէ պիր շերին վէ թաաձճիւպիւ կէօլթէ-
րիր քի, օնա ալագա էթմէյէ վէ թալիպ օլ-
մայա ինսանըն գալպի հէր հալտէ խահլշէնիր:
Աէ պու վէճն իլէ ճան՝ գուվլէթ քէսու էտիպ՝
թաթլը պիր թարիդ իլէ քէմ փէյլլէրինին զար-
պընը թէսպին էտէր վէ թապիաթըն զայի փիլք-
լէրինի գուվլէթէնտիրիր: Աէ գալպինի աէյի-
շիպ՝ սէվմէալիի շէյի սէվմիրիր. սոուգ հալինի
սըճաղա, միւշէվլէշ հալինի ճէսուրլուղա թահ-
վիլ էտէրէք՝ Ալլահ թէնպիհլէրինի քէմալը իլէ
թութմայա հազըք էտէր: Ինսան գալպինին եա-
խօս րատէթմինին պէջյէ պիր ուժտան օ պիր ու-
ժա փիլէն թէպտիլ օլա պիլըր օլտուղու՝ պա-
զլարընա անլաշըլմազ պիր պիլմէճէ կիպի կէօ-
րինիր: Լաքին պազլարընա անլաշըլմազ օլ-
տուղու իշին, մատտէնին սահիչ օլմամասը մը
լազըմ կէլիր: Զօգլարը՝ պունու պիլմէք իսթէ-
մէտիքլէրի իշին, թէճրիւպէսինի էտէնլէր տէ,
պունուն պէջյէ օլտուղունու թանըմամալարը
մը լազըմ կէլիր:

Շնորհքուն ղայէթ թէէսիրիլ պիր գուվլէ-
թի տահա վար տըր քի, օ տա Ցիսուս Քրիս-
տոս էփէնտիմիզի սէվմէյէ գալպիմիզտէ հասըլ
էթալիյի ալլահանի մուհապակէթ տիր: Մուհապ-
ակէթտէն սաշի իծրա օլան ամէլլէրին զահմէթի-
նի տէփ էտէր կէօսոթէրմէզ: Կասըլ քի թա-
պիաթ մուհապակէթմինտէ տէ պունուն թէճրիւ-
պէլէրի միւշահէտէ օլունուր: Քիմինի՝ խանէ-

սինի թէրք էթտիրիպ՝ տէրէ թէփէլէրի կէզ-
տիրէն. կիւնէշ շխտէթի վէ եազմուր նէմի
ալթընտա կիւնլէրձէ՛ սէվէ սէվէ զահմէթլէր
չէբմէյէ մէճպուր էտէն նէ տիր. ավջըլըգ մու-
հապպէթի տիր: Պալըլարընը՝ կէճէ վէ կիւն-
տիւդ. քիթապիսանէլէրին թօզու թօփրաղը ի-
շլնտէ պէնինի գուրուտուպ վիւճուտինի իպրան-
տըրմայա մէճպուր էտէն նէ տիր. ալիմլիք մու-
հապպէթի տիր: Պիր անայը եաթագ եանընտա
ուգիւռուսունու թէրք էթտիրիպ՝ կէճէլէրի սա-
պահլամայա մէճպուր էտէն վէ չէբալիի զահ-
մէթլէրի կէօգիւնէ կէօսթէրէմէյէն նէ տիր. խաս-
թա էվլատընըն մուհապպէթի տիր: Պէցլէ
տէ պիր ասքէրէ՛ ասքէրլիք զահմէթլէրինի խա-
փիթլէնտիրէն՝ չէրէֆ մուհապպէթի տիր: Պիր
թիւճճարա՝ ուղուն եօլըուլուգ զահմէթլէրինի
թաթըլ կէօսթէրէն՝ թիճարէթ մուհապպէթի
տիր. վէ սայիր վէ սայիր: Էջլէ իսէ թապիաթ
մուհապպէթնտէն տահա զիյատէ թէմիլ, տա-
հա զիյատէ զարպը, տահա զիյատէ աթէշլի
օլան Յիսուսուն ալլահանի մուհապպէթի՝ պիր
եիւրէյի զապթ էթտիյի հալուէ, քրիսթիան
գանունլարընը թութմայա խահիշլէնտիրէճէր
թէէսիրի օլմայաճագ մը: Շու եազմըգլարըլը
օգույան հիւրմէթիւ գարտաշ. էյէր ալլահանի
չէյէրէ մալիւմաթը օլմայանլարտան պիրի իսէն,
պու սէմավի մուհապպէթին նէ տէրէճէլէրտէ
գուվէթի վէ թէէսիրի օլտուղունու թէվէ-
քէլի անլայամաղըն: Լաքին շունա էմին օլ քի,

Եարատըձը Ալլահ եարաթտըլը թապիաթտան
նէ գատար պէցիւք իսէ, ոլ գատար տա օնուն
ալլահանի մուհապպէթի եարատըլը մուհապ-
պէթտէն նիհայէթսիլ տէրէճէտէ չէմ պէցիւք
չէմ գուվէթիլ տիր: Էյէր Ալլահ մուհապ-
պէթինին ֆէվդէլատէ պիր գուվէթի օլմա-
սայրար, պու գատար մարտիրոսլար՝ թապիաթ
գուվէթինին թահամիւլ էտէմէյէճէյի իս-
քէնճէլէրի մէմնունէն չէքէ պիիթրէյ միյիտի:
Խապանի չէօլէրտէ պու գատար Ճնաւորլար,
մանաստըրլարա չէքիլմիշ պու գատար կուսանք-
լար աղըր ապաշխարանքլարա վէ սրդը գա-
նունլարա մէսրուէն թահամիւլ էտէ պիիթր-
էյ միյիտի: Խոթէրսէն կէլ սէն պունու ին-
քեար կէլ. լաքին փիլէն իծրա էտէնլէրին շէ-
հատէթլէրի վէ իպրազ էթտիթլէրի ամլէր,
սէնին նիքեար կէլմէն իլէ հիշ պիր վագըթտա
պօղուլուպ լաղվ օլմազլար:

Էյէր ալլահանի շնորհքլարըն վէ սէմավի
մուհապպէթին գուվէթի պէցլէ տէյիլ իսէ,
թարիֆ էթ անլաթ պանա. եօլսուլշալէրի իշխնտէ
չիւրիւմիւշ պու գատար փութփէրէսթլէր քի,
աղ վագըթ զարդընտա եաշյըլլարընըն հա-
լինտէն իքրահ էտիս՝ քրիսթիան գանունլարընը
գութագլատըլար վէ մէմնունէն եաշատըլար ըսա,
նէտէն նէշէթ էթմիշ իտի: Օնլար տա պիզ
միզաճտա ինսանլար իքէն, պիզտէքի օլան տույ-
ղուլար, մէյիլէր, զայիֆլէր վէ ֆէյիլէր
օնլարտա տա վար իքէն, պօղուգ թապիաթը-
Յ

մըզըն մէմնուն օլտուղու հալի թէրը էթմէյէ վէ մէմնուն օլմատըլը հալի թալիպ օլմայա մէճպուր էտէն սէպէպ նէ տիր: Անլաթ պանա սէպէպինի: պազըլարընա օլ գատար չէթին կէօրիւնէն քրիսթիան գանունլարը թահմընտա խօշութլուգ իլէ եաշայանլարը մէճպուր էտէն սէպէպ նէ տիր: Քրիսթիան ոօփուսու թապիւ թի իլէ դէմմ էթտիյին քիշիլէրին տէ, պիզիմ կիպի թէնլէրի տէ, ֆէյիլէրի տէ վար իրէն օնլար տա շու ալտասարձը ֆէլէր չէմպէրի տարիէսինտէ եաշայօր իրէն, ֆէվդէլատէ պիր չէթինիք տույմատըլարընըն վէ հալէրինտէն խօշութ օլտուգլարընըն սէպէպի նէ տիր:

Տահասը վար. պիր վագըլթ քրիսթիան գանունլարընա թապի օլմագ իսթէմէյէն քիշիլէր քի, պիր աղ քէնտիլէրինէ զօր վէրիպ՝ օնլարը գապուլ էթտիբուտէն սօնրա. շիմոի օ մէմիւլ էթտիբուրի չէթին հալլէրին էսէրինի կէօրմէտ տիբուրի չէթուլ գալսըն. էպի եաղնը զիւիւմլէրի ինդէրինէ կիւլաիւրլէրինէ նէ տէրսին: Սուրբ Օգոստինոս իլէ պէրապէր՝ կէրի տուրմագ իսթէմէտիյիմիզ չէթէրտէն՝ շիմոի մահրում օլտուգուռուզա պէջիւք սէվինճ տույայօթուզ տէյէնէրէ նէ տէրսին: Էյէր Ալլահըն շնորհըլարընը վէ օնուն մուհապէթինին գուվիթինի թանըմնզան, պու գատար ամէլլէրի նէ վէճչ իլէ թարիփ էտէ պիիլը սին: Էյլէ իսէ պու վէճչ իլէ քրիսթիան գանունլարը իմրատա իփրաթ միւմբինի չէյ օլտուղու իսպաթ օլտուգ-

տան սօնրա, հէր չէթինիլիյի գօլայլանտըրա պիւլէն գուտրէթքեանի Ճէնապը Ալլահըն գուտրէթի վէ իլմի իլահիսինէ տէրունի շիքրանիյէթիմիզը սէն տէ, պէն տէ վէ հէփիմիզ տէ հէր պիր վագըլթտա իսպադ էթմէյէ մէճպուր օլտուղումուղու թագրիր էթմէլիյիգ:

2.

Քրիսթիան դանունլարը մանուննէն վէ ալլանուզուր շուտ եէ եօն էնէրմէն մէնդուր էտէնի դանուննէ դանուննէր ուր:

“Քրիսթիան գանունլարըն իմրասը գանութինի միւմբինսիզ տէյիլ իսէ տէ՝ հիշ տէյիլ “իսէ օնլարըն իմրասընա թալիպ օլմալար՝ չէթտիս վէ սրգը թալիմաթ իշինտէ զահմէթ վէ “պիհուզուրլուգ իլէ տօլու պիր էօմր կէշիր մէյէ մէճպուր օլտուգլարը ինքեար օլունաւ մազ, տէրլէր պազըլարը:

Հիւրմէթլի օգույան, թութալըմ քի, տէտիյին կիպի օլսուն. լաքին պունտան նէ չըգար: Հագգ թաալա հազըկէթլէրի պիր աղ զահմէթլի գանունլար պիզէ վէրմիշ օլսայրալ պիլէ, պիզ օնլարը գապուլ էտիպ՝ էմինէ միւսթագիլ ինթաթ էթմէյէ պօրձլույտուգ: Իմափ, քրիսթիանլըզը գօյան պիզզաթ Ալլահ թաալա քէնտիսի տիր, քէնտի իշի տիր, քէնտի պէյան էթմէյի մատու տիր: Մուախիսարէն քէնտի մախւլուգթը իւղէրինէ հիւքմիւ տէ վար, սէլահիյէթի տէ, պիզի մէճպուր էտէճէք տիւրլւ սէպէպէրի

տէ վար: Էջլէ իսէ պիզէ վէրէձէք էպէտի էյլիք-
լէրի իշն, պիր տագիգէլիք էմէք պիզտէն մաթ-
լուպ էթու՛ (պու էօմր իսէ էպէտի էօմրէ նա-
զարէն պիր տագիգէլիք պիլէ տէյիլ տիր) օնուն
միւրատը իլահիյէսինի թէմէննի էթմէքտէն
պաշգա, պիզէ նէ էթմէք լազըմ կէլիր: Ամէլ-
լէրիմիղ չէր նէ դատար տէյէրի օլսա. Ճէֆա
էպէտիլիյնտէն խէլաս օլմագ, սէֆա էպէ-
տիլիյնէ մալիք օլմագ՝ պիզէ ենինէ զայէթ
խաժիֆ պահայա վէրիլմիշ սայըրըրար:

Եալընըլ շէցլէ սէցլէսէն՝ հագլը սէցլէ-
միշ օլուրսունքի, տիւնեատաքի սիւրտիյիւմիւղ
էօմր, յունճագ տէյիլ տիր, փէք աղիմ վէ միւ-
հիմ վէ չէթին մատտէ տիր: Պաստըրըմըլ
թօիրագ, նէ թէմէլի վաթանըմըլ տըր, նէ
տէ սէֆա էտէձէք մահալիմիղ. իլլա՝ մէնփի վէ
ձէնք մէյտանը տըր քի, էպէտի էօմրիւ դա-
զանմագ իշն, պիր դաշ սէնէ պուրատա ա-
զալլը պիր էօմր կէչիրմէյէ չէփիմիղ տէ մէճ-
պուրուղ: Կասըլ քի ախզուիթատա թիւձճար-
լար, կէմիձիլիքտէ թայֆալար, Փապրիգալարտա
ամէլէլէր կէչիճի պիր մէմֆաաթլարը իշն զայլէ
վէ մէշագդաթ եիւքիւ ալթընտա էմէք ու զահ-
մէթլէր իլէ կիւնլէրինի կէչիրիրլէրսէ. պէցլէ
տէ պիզէ Փարզ տըր քի, կէցլէր ճէնսէթինի
գաղանմագ իշն՝ պիր աղ զահմէթ չէքէլիմ:
Գալըր քի, կէլ պիր տէ, օ պիր սընթըլն իւ-
զէրինէ կէօզիւմիւղիւ չէվիրէլիմ: Քրիսթիան
գանունլարընը թութմայանլարըն հալի նէ տիր:

Գալպէրինին չէր պիր տիւրլիւ մէրամընը իջրա
էտէնլէրին էօմրիւ նէ տիր. միւտտէթի էօմր-
լէրի եալընըլ կի՞ւլ իլէ մի տօլու տուր. Հիշ
ակքքէնլէրէ թէսատիւթ էթմէ՞լ մի: Այլահ
թէնպի չէլէրինի սագլայամլարտամ տահա զիյա-
տէ ալա վէ էյի էօմր կէչիրիրլէր տէյէ պիլիր
միսին: Ինսանըն գալպինտէքի օլան պէտ խոյ-
լար՝ սահիպինէ պիրէր էզիյէթ տիր, պիրէր
մուազզապ տիքքէն տիր: Գօտուլ քիշի իդպալ
վէ չէքէփ ուղըունա չէլլաք օլուր. վէ էքսէրի
ձան աթտըղը չէրէփի տէ էլուն գաչըրըր:
Գլգգանձքիշի թէլաշընտան գուրտ կիպիքէնտի
քէնսաթինի եէր վէ եանան մօմ կիպի քէնտի
քէնտինէ էրիր: Թամանչի քիշի մալինին ել-
զընթըրընը արթըրմագ սէվտասլընտան չէլլաք
օլուր: Խըրսա չսգան հիտտէթմիզաճքիշի աղ-
զընթըրընըն վէ սասպուրզըլըզընըն իլք պէլասընը
էվիլ քէնսաթ չէքէր: Կափաք քիշի ձան ըլա-
տա, թէն իլէ տէ ճէֆա իշնտէ պուլունուր վէ
պիր սէօլ իլէ տէյիմ, եօլսուլ արզուլէրին, վէ
պէտ խոյլարըն ճէմիսի տէ, սահիպինէ չէմ
աղապ տըր, չէմ զալապ. Նասըլ քի թէճրիւ-
պէսինի էտէնլէր՝ ագըլլարը պաշարընա կէլ-
տիյի վագըթ, քէնտի լիսանլարը իլէ իդրար
էտէրլէր: Եյէրքրիսթիան գանունլարընը սագլա-
մագտա պիր աղ զահմէթ վար ըսա՝ պունլարա
նազարէն պէցլիք պիր չէյ տէյիլ տիր: Պէտ
խոյլար վէ էպէտի զայ օլմագ իշն պու դա-
տար ազապ չէքմէքտէն իսէ, Փաղիլէթ վէ

էպէտի սէլամէթ իչին պիր աղ զահմէթ չէք-
մէք տաշա էյի տիր:

Էջլէ իսէ տէմէք օլուր քի, տիւնեատա՝
էյէր աղ զահմէթլի պիր էօմր թարիդի վար
ըսա, օ տա քրիսթիան գանունլարը մուճիպին-
ճէ սիրիւն էօմրիւն թարիդի տիր: Աղ զահ-
մէթլի տէտիլիմին սէպէտի շու տուր քի, սա-
լի՛ քրիսթիանըն չէքտիյի զահմէթ թէսէլիսի
իլէ տախմա միւշլէք տիր: Վագի տէ պազը-
տէֆա սալի՛ տինտարլար տախի զահմէթ վէ-
չէթինլիք տույարլար: Լաքին թէսէլի օլաճագ
պիր շէյլէրի տէ վար տըր քի, օնա նազարէն
չէքտիլէրի զահմէթ պէցիւք պիր շէյ սայը-
լամաղ: Ալլահ թէնպիհլէրինի քէմալի իլէ
սագլայան սալի՛ քիշի՛ սահի՛ րահաթլըն վէ-
տարլ շազլըն մէքէզի, քէնտի զիմէթի զա-
միրինին տէրունինտէ օլտուղունու տույմամաղլըգ
էտէմէզ: Օրատա՝ Ալլահըն նազարլնտա օլտու-
ղունու թէնմին իտէն պիր թաթլը սէս իշխիր:
Օ սէսին թաթլըլըգ իսէ՝ տիւնեա սէֆալարը-
նըն չէր նէվի թաթլըլըլընտան չէմ իւսթիւն
տիւր չէմ սէֆալը. վէ պու վէճի իլէ չէքտիյի
զահմէթլէրին միւքեաֆաթլընը վէ թէսէլի-
սինի աղըր ֆախլէրի իլէ ախլ էթմիշ օլուր:
Պունա նիսպէթէն, պինամուս քիշի՛ կիւնահըն
արգատաշը օլան զամիրինին սիթէմէլէրինի տույ-
մամագ էտէմէզ. Փիքրինի չէր նէ գատար էօ-
թէյէ գաչըրսա, մէշլուլ էթսէ, չիչ տէյիլ
իսէ կէճէնին պիր վագթլընտա քէնտի քէնտի-

նէ գալտըղը վագըթ՝ իշլէտիյի կիւնահըրըն ա-
տիլ հագիմի, այագլարը ալթընտա աչըլան՝ փէրս
օլաճալը ճէհէնէմ կիրտապը, վէ իւմիտսիդ
պիր էպէտիլիք՝ էօրֆ լէհէլէրի իլէ կէօղինիւն
էօնիւնէ ըդբա՛ սէֆիլին գալպինի փարէ փարէ
էտէրլէր: Էյէր իմիմատէ շայան ըսա՝ տիւնեատա
պազը քիշիլէր վար տըր քի, պու թարու գալպ իս-
թիրապը տույմայը թէրլէր: Օ մագուլէ քիշիլէր՝
եա օ տուր քի, կէօմիւլտիւքլէրի պէտ խույլարը
իչինտէ պիւսպիւթիւն տուրուլարընը տա զայպ
էթմիշլէր տիր. եա օ տուր քի, պիւթիւն էօմրլէ-
րինտէ մէզէպէ վէ ախլագ ըսլահաթլնա տայիր
պիր թալիմաթ էտինմիշ տէյիլլէր: Պու մա-
գուլէ քիշիլէրին սէօղինէ պէլքի ինսանըլա պի-
լինսին: Լաքին ախէր գալան ինսանլար հագգըն-
տա պէցիլէ տէյիլ տիր. Ճէնապը Ալլահըն՝ քէն-
տի թէնպիհլէրինի, թապիաթլըմըլ վասէթա-
սը ելէ գալպիւթլուտէ պասմա էթմիշ օլտուղու նէ
գատար սահի՛ իսէ, ալլահանի գանունլարը այագ
ալթընա ալըր՝ գալպինտէ ալթիւլթլիք տույ-
մամագ տա ալէսսէվիյէ գամիէն իսիլափ տըր:

Ալլահ թէնպիհլէրինի թութմայը թաթլը
էտէն տիկէր սէպէպ տէ՛ պիզէ վատ օլունան
էօլմէլ էյլիքլէրին իւմիտի տիր: Ճիւպէչ եօգ
տուր քի, Ալլահ թէնպիհլէրինէ գարշը գու-
սուրտա պուլունմայան քիշի՛ տինինի ինքեար էթ-
մէյէ պիր վէսիլէսի օլմատըլընտան, տինին սա-
հի՛ օլտուղունու իսպամ էտէն հագգ սէպէպ-
լէրէ իլթիփամ էտէր վէ օնուն թաստիգ էթ-

ալիյ հեր պիր մատուցյէ իթիգատը գավի իլէ իման կէթիրիր ինանըք: Օ վագըթ տին՝ օնուն գալիքնտէ պիր ազիմ թէսէլի պունարը աչար. սունտուղու հէր նէվի գուրապանլարընըն ճէնապը Ալլահա մագպուլա կէջտիյինի, իթաթընը պիյան էթմէք իշին իշլէտիյի էն քիւչիւք խայր ամէլ վէ փէտաքեարլուգլարընըն պիլէ գապուլ օլունտուղունու օնա տույուրուք: Վէ պունլարա մուգապիլ՝ ճէնապը Ալլահըն քէնտիսինէ սահապէթ էտէճէյինի վէ մութլուլու պիր նէթիճէյէ էրտիրէճէյինի օնա խապէր վէրիր: Շայէտ էօմիր միւտտէթինտէ պիր խաչա րասմ կէլիրսէ՝ օնուն մուգապէլէսինէ վէրիթէճէք իւճրէմի վէ միւքեաֆամը տին օնա կէօսթէրիր. վէ քէնտիսի տէ պաշընա կէլէն խաչարը կէօնիւլ խօշութլուղու իլէ գապուլ էտիպ՝ թէշամիւլէտէ պիլմէյէ իթիգա էտէն գուվլէթի տէ, Ալլահըն եարտըմը իլէ, քէնտիսինտէ պուլուք: Տին հէր շէյտէն զիյատէ սէմավի վասր սարայըն գափուլարընը օնուն կէօգիւ էօնիւնէ աչար, վէ քէնտի իշին հազըրլանն իթմէթէրի կէօսթէրիր, վէ աղ պիր վագըթտան էլէ կէթիթէճէյինէ օնու թէեմին էտէր: Տինին պիլզ իհան էթտիյինէ ազիմ ճէսարէթ, նէ ազիմ թաթլուդդ տըր. պունլարըն թապիրինի քիմ էտէ պիլիր:

Ճիւրմէթի օգոյան, էյէր պունլարըն թէճրիպէսինի հէնիւղ էթմիշ տէյիլ իսէն, Ալլահ վէրէ տէ եիւղտէն չէթին կէօրիւնէն քրիսթիան գանունլարը՝ տիւնեանըն էն սէրպէսթ հալինտէն

տահա թաթլը, տահա լաթիփ օլտուղունու սէն տէ պիղղաթ թէճրիւպէ էտէրէթ՝ Ալլահըն թէն պիհէրինի սագլայան տինտարլար իլէ պէրապէր թաստիգ էլլէյէսին: Պու սահիհիլի պիգէ պէշյան էտէն, պիղի թէեմին էտէն Յիսուս Քրիստոս տուր քի, նէ ալտանըք վէ նէ տէ ալտատըք պիր Ալլահ արք: Ազիւ քիշէլէր քի, քէնտի թէճրիպէլէրի վէ շէհատէթլէրի իլէ պունուն պէցյլէ օլտուղունու թաստիգ էտէ կէլտիլէր իսէն օնլար տա պիղիմ ճինսիմլուէն պիղիմ կիպի ինսանլար ըթք: Հաթթա՝ ագըլլարը պաշլարընա կէլտիբուէն սօնրա այնիհի սուրէթտէ թաստիգ էտէն պինամուս քիշէլէր տախի պիրէր ինքեար օլունմազ շահիտէր տիր: Խլք էվլլէ էօնիւնէ չոդան չէթինիքլէրէ ալթ օլմայլպ՝ թէճրիւպէ էթ. օ վագըթ սէն տէ պունուն պէցյլէ օլտուղունա իսքեաթ օլուր սուն: Խուլամէթի քէլամ. էպէտիլիք տէվիրլէրինտէ սէլամէթի պուլմագ իշին, շու գլսսա վագըթտա էլտէն կէլէն հէր նէվի ճահտ ու զարէթի էթմէք միւսթագիլ փարզընտան տըր: Խմտի սէօհպէթիմին մազշարը օլան մատուէ աշլիքեար խսպաթ օլտուղու հալտէ, տէմեք տիր քի, քրիսթիան գանունլարը՝ իճրատա նէ միւմինսիզ տիր, նէ տէ փէգէլատէ չէթին. վէ օնլարը թութմայան քիշէլէր պէցյիւք մէսուլիյէթ ալթընտա օլտուգլարընտան մատտա, օնա գարշը սէցյլէնլէր՝ տահա պէցյիւք թէօհմէթ թահա թլընտա պուլունաձագլարը աշկեար տըր:

Ի ՖԻՆՃԻ ՓԱՍԼ

Ուղղափառը խայր ամելլէրինէ գարշը սէօզլէր:

1. Ուղղափառը ինայր ամելլէրի վէ իդատէն+եարլընը
ինսանը սէրում էուէր: 2. Պէր նախը ուժինէ նէֆէտ
իպատէն+եւերլընը՝ աւելըրդապաշունիւնան իդա-
րէն տէր: 3. Քրիստոն նաևլէրի ինսանը այսինը:

պալույսն պէրէր պուդառընը ուր:

Պալույսը վար արս քի, Քիլիսէի շէրիֆին
պուլունտուղու հալ ու հիյէթինէ գարշը հէ-
զէյան էթտիքտէն սօնրա, օնուն թալիմաթլա-
րնա մուխալիֆէթէ գըյամ էտէրլէր: Վէ
ուղղափառը թալիմի իշին թէրթիպ օլունան
ամելլէրին ինսանա պայազընը, էտնալըգ, գօր-
գադլըգ, սէրսէմլիք վէ տույզուսուզուուգ կէթի-
րիձի, աւելորդապաշտական վահի շէյլէր դըյաս
էթտիքլէրինտէն՝ աճը աճը տիլլէրինէ վէրիբ-
լէր: «Գարարընտա օլան խայր ամել վէ լու-
«զումու գատար իճրա օլան իպատէթքեարլըգ,
«տէրլէր, քեափի տիր. Լաքին տիւնեա իւլ-
«ֆէթլէրինտէն գաչարագ, զէվդ ու սէֆալէրի
«թէրք էտէրէք, պազը սօֆուլարըն միւպթէլա
«օլտուգլարը օ օրանսըգ աւելորդապաշտութիւն-
«լարըն չօգլուղունա քիմ թահամիւլ կէթիրէ
«պիլիբու:»

Պու վէ պունա գըյաս սէօզլէր իսէ շիմտի
չէր քէսին տիլինտէ կէզէն վագթը հալին մօ-

տասը օլմուշ տուր: Գալտը քի, իպատէթքեար-
լըգ վէ խայր ամել հագգլնտա էօլչիւ գօյան
պու մագուլէ քիշիլէր՝ իպատէթքեարլըգա օ տէ-
րէճէտէ զիյան կէթիրմէքտէ տիրլէր քի, իպա-
տէթքեարլըգըն՝ պունլար գատար խասմի եօդ
տուր տէյէ պիլիրիմ: Պու ճիւմիլէ իլէ տէտիք-
լէրինի պիր թէճէսսիւս էտէլիմ:

1.

Ուղղափառը ինայր ամելլէրի վէ իդատէն+եարլընը
ինսանը սէրում էուէր:

«Գալթօլիք քիլիսէսինին թալիմ էթտիք-
տէյի խայր ամել վէ իպատէթքեարլըգ մատ-
«տէլէրի՝ տէրլէր պալույսը, թալիպ օլանլարը՝
«տիւրլիւ պամըլլիյէթլէրէ (աւելորդապաշտու-
«թիւնլարա) միւպթէլա էտէր:,,

Պունու տէյէնլէրէ իփթիտա շունու սիւալ
էտէրիմ քի, պու տէտիքլէրի թալիմաթլար
հանկըլարը տըր: Ուղղափառ քրիսթիան մէզ-
հէպինին թալիմ էթտիյի պաշլըճա իպատէթ վէ
խայր ամելլէր՝ Տուա, գատարագ, խսստովաննք
վէ սուրբ Հաղորդութիւնտան իպարէթ տիր:

Տուա տէնիլէն մատտէ՝ մէզէպձէ իճրա
օլաճագ իպատէթին էն իգթիզալը օլան ամելի
տիր քի, թապիհամելմըզըն իսթիտաթընտան
հասըլ օլտուղու իշին, տիւնեանըն թա գատի-
մինտէն պաշլարը տըր: Վէ քրիստոս էֆէն-
տիմիլ պիզզաթ քէնտիսի նիչէ կէճէլէր թա

սասպահլարա գատար տուայա տուրմուշ, վէքէնտի շայիրտլէրինէ տէ տուայա տէվամ էտին տէյի, պիտտէ ֆաթ թէնպիհ պույուրմուշ տուր: Նասրլ քի, առաքեալլար տա՝ ալլահանի Ռւսատալարընըն վէրտիյի իպրէմէ վէ էմտիյի թէնպիհ մութապըդ օլարագ՝ իլք թօվիլանան տինտարլար ըլս պիրիքտէ տուալլարա տէվամ էմտիքտէն սօնրա՝ Քիլիսէի շէրիփին տինտար էվատլարընա պէցյէճէ էջրէտիպ թէնպիհ էթմիշլէր տիր: Էջլէ իսէ տուայա գարշը պիր շէյ սէցյէմէք ձախիղ տէյիլ տիր:

Ազիզ պատարագ՝ ալլահանի ահտը ձէտիւն տին (նոր օրէնքին) սահիչ գուրպանը տըր քի, ասլը ալլահանի վէ մէշէպձէ իպատէթին էն եիբսէք վէ էն ազիմ ամէլի տիր: Նասրլ քի, Քիլիսէի շէրիփ տակմա քէնտի ժողովրարը եէտի իլէ իւան ու պէյան էթմիշ տիր:

Խոստովանանք վէ Սուրբ Հաղորդութիւն՝ Քրիստոս էֆէնտիմիզն իշման պույուրտուղու եքի ազիմ Խորհուրդլար տըր քի, իւքի՝ կիւնահլարըն աֆըր իշին միւսթագիլ իդմիլարը տըր. վէ իրինձիսի տէ՝ ալլահանի Ռւստանըն քէլամը մուծիպինձէ էպէտի էօմրէ մակիք օլլարմ տէյի, պիղէ իշման օլունմուշ տուր: Պու զիքր էթմէլիմ մատտէլէրին հիչ պիրիսի՝ Խորլանաձագ մատտէլէր օլմատրղընտան՝ պունլարըն թալիմի՝ տինտարլար սէրսէմ վէ աւելրդապաշտ էտէր տէմէք՝ պունլարը միւսթագ գիլ տինտարլար իշին իմատ էտէն Քրիստոս

էֆէնտիմիզն իլմի իւահիսինէ գուսուր պուլմագ վէ պիր նէվի քիւֆր էթմէք տիր:

Էջլէ իսէ, սէցյէլ պանա պագայըլմ. Շուտէտիյին աճալ աճայիպ հալէրի հասրլ էտէն, հանկը իպատէթ ամէլէրի տիր: Ի հմիմալ տըր քի, տինտարլարըն էօմէտէն պէրիւ գուլլանա կէլտիքլէրի՝ պօրճ հիւքմիւնտէ օլմայան սայիր իպատէթ ամէլէրի օլալար: Լաքին պունլարըն իշինտէ տէ, ինսանըն ագլընա թարիփ էթմէլիյին Փէլաքէթլէրի կէթիրէճէք պիր ամէլ միւշահէն տէ օլունմուշ շէյ տէյիլ տիր: Կէ գատար իսէթէրէն՝ պիր պիր թէճէսսիւս էթ. կէօրիւր սիւն քի, տինտարլարըն գուլլանալլարը ձէմիի իպատէթ վէ նայըր ամէլէրի եա տուայա, եա փէր հիգէ, եա տա սատագայա միւթէալլիգ ամէլէր տիր: Ազիզ քիթապլար ըսա՝ պու իւչ ձինս ամէլէրին տինտարլարա նէ գատար ֆատէլի շէյ օլտուղւնու՝ հաթթա պիր տէրէճէտէ պօրճուտ տախի օլուուգլարընը պէյան էթմիքտէն սօնրա, հէր քէսէ քէնտի պօրճունտան զիյատէ իսթէտիյի մրգտար խայըր ամէլ իշլէմէյէ սէլահիյէթ վէրիպ՝ էօնլէրինէ պէցյիւք մէյտան պըրագըլար:

Յիսուս էֆէնտիմիզէ, Աստուածածինէ, վէ սայիր Սուրբլարա թագտիմ օլան տուալլարըն վէ իպատէթլէրին ահքեամընտա աւելորդապաշտութիւն էսէրի օլմատրդտան սօնրա, Քիլիսէի շէրիփին էֆքեարլանա փէք տէ մութապըդ տըր:

Նէֆսիմիզն ըսլահաթընա տայիր հէր նէվի ֆէտաքեարլոգլար, ապաշխարանգլար՝ գարա-

րընտա գուլանըստըղը հալտէ, գուլանան տինա-
տարլարըն ադընա փէրիշանիյէթ կէմիրիպ ձէ-
սարէթտէն տիւշիրմէղէր. հաթթա՝ տահա
զիյատէ, թէմամիյէթ վէրիպ ձէսուրլուդ քէսպ
էթտիրիբը: Աէ պու մագուլէ թալիմէր՝
քրիսթիանըդ բռուհունա օ տէրէձէտէ մութա-
պորդ ֆըր քի, Քիլիսէի շէրիփ իգլիկահ հալտէ,
պունլարը՝ Քրիստոս է ֆէնտիմիղն էմրի տիր
տէյի, պիզէ սրբարը էտէր վէ պայուրուր:

Սատագա տէնիլէն ամէլ՝ Քիլիսէի շէրիփին
պիզէ սրդ սրդ սրբարը էթտիյի օ միւհիմ
խայր ամէլ տիր քի, Քրիստոս է ֆէնտիմիղ
նու հէր խայր ամէլլէրտէն իւսթիւն թութ-
տուրլունտան սօն շէրիամթ կիւնիւնտէ՝ սատագա
էտէն էջի սէվապէ միւսթագիլ ֆէզգէլատէ
պիր միւքեաֆամթ թաճը վաս պույուրմուշ
տուր: Էջլէ իսէ տինտարլարըն՝ քէնտի պօրճ-
լարընտան զիյատէ իսթիմալ էթտիլէրի ամէլ-
լէրի, հիճլ էթմէք վէ ֆէնա շէյ հիւրմիւնտէ
թութմագ, էյէր պինամուրուդ տէյիլ իսէ
ագըլըդըդ ալամէթի տիր:

Գալար քի, պու ամէլլէրին օրանսըղ գուլ-
լանըցնտան՝ տինտարլարըն եա վիւճուտլէրի
եա տա վարիտաթէրի թէլէփինէ, թէլիկէ
իհմիմալի օլտուղու իչին, պունլար խաթալը
շէյլէր տիր տէյի հիւրմ էտէրէրսէ, պու տա
սախթէ պիր հիւրմ տիր: Զիւնքի պիր էյի
շէյի օրանսըղ վէ ֆէնա գուլընմագտան զու-
հուրա կէլէն ֆէնալըդ իչին, օ էյի շէյէ ֆէնա

տէնիլէմէզ: Մէսէլա պիրի՝ գարարընտան զիյա-
տէ շարապ իչիպ սէրխօշ օլտուղու, վէ տիկէրի՝
քէնտի թահամիւլիւնտէն զիյատէ եէյիպ միուէ-
սինի պօղուղու իչին, քիմ շարապա, էթէ,
էքմէյէ վէ վիւճուտ պէսլէյիծի թաամլարըն
թիւրլիւսիւնէ ֆէնա շէյլէր տիր տէյէ պիլիր:

Լաքին շու պուլունտուղումուզ վագթը հա-
լէ նազարէն, պազլարընլն՝ խպատէթ վէ խսյր
ամէլ օրանսըղը լուղնտան պու տէրէձէ խէյփ է-
տիպ, օնա գարշը սիլահընմալարը՝ տողուսուր
թաաճիւպ էտէճէք շէյ տիր: Կիւնիւմիւղուէ
վար մը տըր աճապա, էջլէ պիր քիմնէ քի, կէ-
ճէնինի կիւնտիւզէ գաթրպ տուայա տէվամ էյ-
լէսին: Վար մը տըր էջլէ պիր քիմնէ քի, սրդը
ծոյլար, փէրհիպէր վէ սայիր աղըր ապաշխա-
րանքլար ըլա, վիւճուտինին սաղլուղնա քէտէր
կէթիրէճէք տէրէճէտէ, թէնինէ ճէֆա վէր-
սին: Վար մը տըր էջլէ պիր քիմնէ քի, պաշ-
գասընը կիյտիրիպ գուշաթմագ իչին, քէնտի
պիւթիւն վարիյէթինի թէլէփ էթսին:

2.

Պիր նախը՝ անքոչ նէջէն էպապէնիւնարլութ՝ անէ-
լարտուունըն նէնուուն էպարէն պիր:

“Լաքին սէն՝ պիզիմ ճէրչ էթտիյիմիլ
“մատաէլէրի, կէօրիւնիյօր քի անլամագ իս-
“թէմէյօրսուն: պիզիմ ասըլ ճէրչ էթտիյիմիլ
“մատաէլէր իսէ՝ սօֆու զէրմեռանդլարըն միւպ-

“թէլա օլտուգլարը վարդարան թէսպիհլէրի,
“հանդերձլէր, խաչար, միտալար, պատկերլէր
“վէ սայիր պունլարա գրյաս պիր թագըմ աւ-
“ելորդապաշտութիւնլար տրը քի, գուլագլարա
“թաճիզլիք, զամիրլէրէ աղըրըգ, զիհնլէրէ
“ուցուշուգլուգ վէ սէրսէմլիք վէրմէքտէն պաշ-
“գա պիր խասիյէթլէրի եօդ տուր.., տէրլէր
պազըլարը:

Եվկէթ. Նլյէթիմ եօդ քի փրօթէս-
թանթլար, իլլա՝ ուղափառլար ըլա սէ ցլէշմէք
օլտուզու իչին, ձէրչ էթտիյին պու պահսլարա
կիրիշմէք իսթէմէյօրուտում: Էջլէ իսէ պունու
գաթիէն վէ աշկեռար պիլմշ օլ քի, պու
գուլանտըլըն լիսան՝ ուղափառլըլըն իբրահ
էթտիյի խալիս փրօթէսթանթ լիսանը տրը:
Ճէր քիմ քի, Սուրբլարա օլաճագ իպատէթէ
վէ օնլարըն պատկերլէրինէ վէ մասունքլարընա
օլաճագ հիւրմէթէ տայիր, ուղափառ տինին էթ-
տիյի վարդապետութիւնու թանըրսա՝ խաչարա,
միտալարա բայէթ էթմէք մագպուլ շէյ օլտու-
զունու ինքեար կէլմէզ: Ճէր քիմ քի, Ալլահ վա-
լիտէսի աղեղ Պիքիրէ իղզէթ էթմէյի վէ օնուն
զիքրինի խաթըրտան չըգարմամագ իչին, իւղէ-
րինտէ պիր նըշան թաշըմնը՝ ֆէնա պիր շէյ
գրյաս էթմէզսէ, վարդարան թէսպիհլէրինէ վէ
հանդերձլէրէ գարըշ աղընը աչսարէթ
էտէմէզ: Ճէր քիմ քի, քահանալարըն քա-
հանայ օրչնել օլտուգլարը վագըթ՝ պաշգա
շէյլէրի օրչնել էթմէյէ ալտուգլարը սէլահլյէ-

թէ իթիմատ էտէրսէ՝ քահանաւքն օրչնել
օլմուշ շէյլէրէ բաղպէթ էտէն տինտարլարը
ևօրլայամազ:

Շիմտի պիր աղ տա թէճէսսիւս էթմէք
լազըմ կէլիր քի, աճապա տինտարլարըն գուլ-
լանա կէլսիթլէրի ջերմեռանդլըլա տայիր մատ-
տէլէր, ինսանըն էֆեարլարընը պայալըլատըր,
էտնալատըր վէ կէրչէքտէն աւելորդապաշտ է-
տէր մի: Գալար քի, պու ըուհանի շէյլէրի,
միւհիմ պիր իշ եէրինէ գյան. Էն պէջիւք
Սուրբլարըն նամուսունա զէվալ կէթիրմէտէն
պու պահսա սահիհ տիր տէնիլէմէզ: Զիւնքի
պունլարըն հէփսինի տէ քէնտիլէրի պիզզաթ
գուլանտըդտան սօնրա, զիյատէ պիր թէգայիւտ
իլէ տինտարլարա տա սըփարը էթմիշէր տիր:
Նասըր քի նըլարըն էօմիւր թէվարիխլէրինտէն
աշկեռար կէօրինիւր:

Պիր թագըմ ջերմեռանդութիւն թալիմ
լէրինէ աւելորդապաշտութիւն տէյէնլէր. Քրիս-
տոս էֆէնտիմիզն՝ թաամտան սօնրա հէր տէ-
ֆա Ալլահ փէտէրինէ շիւքը էթտիյինէ, վէ հէր
տէֆա տուայա տուրտուզու վագըթ՝ իքի տիզ
իւգէրինէ կէլտիյինէ, նէ տէյէճէքլէր: Վար-
դարան թէսպիհլէրինի՝ միւթէրրէր տուասը իչին,
ըէտտ էտիպ վէմմ էտէնլէր, Սաղմոնուն պիր
պապընտա եիրմի եէտի տէֆայա գատար՝ “Զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. Զիրա օնուն
մէրհամէթի պինիհայէ տիր.., քէլամընը թէք-
րարլայան աղեղ Գաւիթ փատիշահա, նէ տէ-

յէճէքլէր: Պիլիճիճիք թասլայան օ եփասէք ֆի-
քիրլիք ալիմէլէր՝ Հոգին Սուրբուն պինազիր լութ ֆ-
լարը իլէ տօլու էսքի պապալարըմրդըն՝ եփա-
լէրինէ խաչ չըգարմատան, պիր իշէ էլ վոր-
մատըլարընը. վէ օ խաչըն գուվլէթինտէն
քէնալ էթափէլէրի ֆէգէլատէ ճէսարէթ իլէ՝
փութիկէրէսթ հիքիւմարլարըն էօրփ թա-
վուրլարընտան ֆիմուր կէթիրմէտիքտէն սօն-
րան, ոնլարը՝ քիւրսիւլէրի իւզէրինտէ թիթրէթ-
տիքէրինի հիքեայէ էտէն Տերուղիանոս վէ
ասրը սապըգ. միւլլիֆէրին քիթապլարընը
օգուտուգլարը վագրթ, պիզիմ եփազիւմիւզէ
խաչ չըգարտըլարըմրզա, նէ տէյէճէքլէր:
Պարպար զալիմէրին օգլարընա հէտէփ օլտու-
զունտան զիյատէ իւզէրինտէ օ դատար մոււ-
հապպէթ իլէ թաշըարըն խաչը զայդ էթտի-
յինէ ալլայան աղիղ գրանչիսկոս Քսավէք-
նէ տէյէճէքլէր: Պյոնունու վուրան պլչաղըն
փարըլթըլընտան օ դատար ֆիմուր կէթիրմէ-
յիպ էլինտէ սլդը սլդը թութտուղու պիր Աս-
տուածածին պատկէրինի գափտըլըմայըլ տէյի,
զիյատէ թէլաշ էտէն Օլանտալը Ազէվլտոսա,
նէ տէյէճէքլէր: Ալլահ վալիտէսինին հիմայէ-
թինի տահա զիյատէ գազանայըլ տէյի, օնուն
հէր տիւրիւ Հանդերձէրինի իւսթիւմաէ իփ-
թիխարէն թաշըրըմ տէյէն, աղիղ Ալֆօնզոս
Ակուորա նէ տէյէճէքլէր: Խիւլասէի քէլամ,
էօմրէրի թէվարիխինտէն սապիթ օլտուղու
վէճչ իւզէրէ՝ պու կիպի ջիրմեռանդ մատտէ-

լէրին իփրաթ միւպթէլասը օլան ճէմիի Ազիզէրէ
նէ տէյէճէքլէր քի, գուլլանտըլարը թափմ-
լէրի զէմմ էտիպ բէտտ էտէնլէրտէն փէք չօդ
զիյատէ ճէսուրլուգ, սէպաթ վէ մէրտլիք րուհ-
լարը իլէ փէք չօդ միւհիմ էսէրլէր տիւնեա
իւզէրինտէ պըրագմըլար ալը: Խշէ պունլար
ալը՝ պու կէնէ թալիմէր իլէ էօմր կէչիրէն
քիչիլէրին սըֆաթը մախուուսէլէրի:

Լաքին հագրգաթը հալտէ էտնալըգ, եա-
սըրլըգ վէ գօրգագլըգ. քիմիէրէ մախուօւս օլ-
տուղունու, կէլ սանա կէօմթէրէյիմ քի, պա-
րէմ կէօզիւն իլէ կէօրմիւշ օլասըն: Հիւրմէթի
Օգոյան, սանա ինանմագ կէմէզ. Լաքին պիլ-
միշ օլ քի, սուրէթի զահիրտէ պէցիւփիւք
թասլայան ատէմէլէր տիր: «Պիզիմ եփափսէք գահ-
«րաման րուհլարըմըզ՝ թիւրահաթ ջիրմեռան»
«դութիւն թալիմէրինէ դուլ քէօլէ օլամազ.»
«պիր թագըմ աւելորդապաշտութիւնլար գար-
«կաշասը իշինտէ սէրպէսմ նէֆէս ալամազ,,
տէյէնլէր տիր: Լաքին եազդլար օլսուն, պիր
քէրրէ պունլարըն իչ եփազէրինի պիլսէն. Տէր
կիւն այագլարը ալթընտա չըղնատըլարը չա-
մուրտան տահա պէրպաթ, տահա էսնա օլ-
տուգլարընը կէօրիւրսիւն: Իհմիրազ ըիւզիեա-
րը՝ հալատա մուալլագտա տուրան զէրրէլէր
կիպի քէնտիէրինի էօմթէյ պէրիյէ սիւրիփ-
լէր: Գօրգու՝ եափրագլարը պիրի պիրինէ կէ-
չիրէն եէլ կիպի գալալէրինի ալթիւսմ էտէր:
Տիւնեա՝ գյուն կիպի, քէնտիլէրինի ալտա-

արօ: Հէր հանկը զալըմ իսթէսէ, իսթէտիյի պօյունտուրաղը պօյունլարընա կէշիրիր: Քէն տիլէրի իսէ օնլարը օմուզարընտան սիլքիպ աթամատղարընտան՝ օնդն ալթընտա մէճպուրի ինիլ ինիլ ինլէրլէր:

Պունլարտան չօդլարը՝ վագմընտա էցյէ պիր թէրպիյէ օլմուշլար արօ քի, ուղափառ տինին տօլորուլուզունու պիլմէմէղլիք էտէմէշլէր: Պուն ձիչէթէն տին խորչուրդլարընն ազիզլիյինի վէ իլմ իլէ տօլու գանունլարընը թանըլար, վէ խղմանլարընտան մոււզզապ օլմայարագ՝ պունլարա գարշը պիր շէյ իճրա էտէմէղլէր: Պուն ձիւմէլ իլէ էթալիքլէրի նէտ տիր տէյի սիւալ էտէրսէն. կիթ էնքսէլերինտէն, էթալիքլէրինի կէօրիւրսին: Շայէտ քրիսթիւնըգ պօրծլարընտան ու փագ պիր շէյ իճրա էթմէք իսթէրլէրսէ ֆարու օլուր քի, էվ աշալիսինին կէօրմէյէճէյի էվին կիզլիք պիր մահալինէ չէքիլիպ՝ իճրա էթսինլէր: Զիւնքի, անէրլէրին՝ քէնտիլէրինի քրիսթիանըդ իճրալէրինտէ կէօրտիւրլէրինի, քէնտիլէրէ պայազըգ վէ քիւշիքիւք գըյաս էտէրլէր: Էզդազազ պիր քիլսէյէ կիթսէլէր՝ գան թէրինէ պաթարլար. Քէնսա պիր մահալէ կիրիսօր կիպին էթրափը կէօզտէն կէշիրիրլէր: Ագըպէթ իչէրի կիրիփ՝ հէր նէ գատար ալքմ իլէ օրատա պուլունուրլարսա տա՝ քէնտիլէրի ալքմ կիպի օլմատղարընը հէր քէսէ անլաթմագ իչին, քէվդէլատէ սէրպէսթլիք թասլարլար: Իպա-

տէլթ վէ տին աշըգլըսը կէօրիւնմէք ու տէրլէ ձէ սինսիրլէրինէ տօդանըր քի, քիմնէտէ պիր շիւպչէ պըրագմամագ իչին, սէցլէրլէր կիւլէրլէր վէ տիւրլիւ հարէքէթլէրի իլէ ալէմէ թաժիզլիք վէրիրլէր: Գաֆալարը նէ գատար պօշ ուսա՝ օ գատար եիկսէք թութարլար. սիւսլիւ վիւճուտլարը, արսող պագըշարը վէ սէրպէսթ թավուրլարը իլէ՝ ալէմին իքրահընը վէ եիւրէք ամբարնը իւզէրլէրինէ տավէթ էտէրլէր: Պուն թաօլատորգլարը հալին խսմի նէ տիր տէրսէն. Քէնտի գահրամանլըգլարընա շայան տիւնեալի ձէսուրլուգ վէ պէցիւք կէօնիլլիւք տիւր:

Կնքսէլերինտէն կիթ, հասպիհալ էթալիքլէրի մէճիսէլերինէ տէ կիր քի, պուն մագուլէ մէքրուչ ճանլարըն իքրահ էտէճէք էտնա հալլէրինի տէ կէօրէսին: Եյէր օրատա տինսիթզէ հէզէյան վէ միւհիւտիւճէ քիւֆր էտէնլէրտէն պիրինէ թէսսատիւֆ էտէրլէրսէ. պուն մագուլէ սէօհպէթլէր քէնտի զամիրլէրինէ տօդանըր օլսուղունա՝ աշալիք մէճիսի ֆէսվէսէտէ տէ պըրագմամագ իչին, սըբա քէնտիլէրինէ կէլտիյի վագըթ, օ քեափիրլէր կիպին պիլափիթուր աղըզլարընը պօզարլար: Ասրըմըզտա մէզէպէ վէ քիլսէյէ տայիր սէօհպէթլէր՝ վագթը հալ մօտասը օլսուղունտան, նէ գատար պիր շէյ պիլմէղլէրսէ, օ գատար զիյատէ պուն կիպի սէօհպէթլէր կիրիշիրլէր: Նէ գատար տինսիլ վէ միւհիւտիւ էսսալարը վէ

Փեթվալարը վար ըսա՞ գյունլարընտա թաշըրւ
լար քի, իճապը իդիթիզասընտա եա ուղափառ-
լըզա գարշը պիր սէօղ աթսընլար, եա տա
փրօմէսմանթլըզա վէ միւհիւտիւլիցէ պու-
հուրլար թիւթտիւրինլէր: Շուրատա՝ Արբա-
զան Փափալարա. գարշը սիլահ չէքէրլէր. պու-
րատա՝ միւհիզաթլարը զէվիէ ալըրլար. էօմէ-
տէ ջերմեռանթլըզը՝ սօփուլուգ վէ աւելըրդա-
պաշտութիւն տէյի զէմմ էտէրլէր. պէրիտէ՝
Խոսոսվանկը վէ ներողութիւնլար խոսթիւնէ
կիւլըրլէր. վէ սայիր հէր պիր տիւրիւ պէտ-
նամըզը էժմէյէ ասլա իհմիրազ էժմէզէր:
Շունու էյի պիլիշ օլ քի, պու մագուլէ քի-
շիլէր՝ եօգ քի, տէտիրլէրինին վէ էժտիրլէրի-
նին պինամուալուգ օլտուզունու պիլմէտիրլէ-
րինտէն, իլա՝ ալէմէ սօփու վէ աւելըրդա-
պաշտ կէօրինմէք գօրգուսունտան՝ պէցլէ-
էտնա վէ պէտնամ հալլէրէ իրթիքեապ է-
տէրլէր: Խշմէ պու տուր տիւնեավի ձէսուր-
լուգ թասլայանլարըն սրֆաթը մախսուսէսի:

քէնտի քէնտիլէրինէ պուլունտուգլարը
մէճլիսին հալի իսէ ինսանլըգ նամուսունա խա-
լէլ կէթիրիծի հէր նէվի էտնալոգ վէ պէտ-
նամըգլարըն թէէսիւֆ էտէճէք պիր սէյիր-
կեահը տըր: Պիրի օ պիրինտէն խէյֆ էժտիյի
իչին, սուրէթը զահիրտէ պիրի օսիրինէ իլ-
թիփաթ վէ թալթիփ էտէր. ամմա իչ եիւ-
զիւնտէն հէփսի տէ պիրի պիրինէ խօր նազար
ըլա պագապլար: Նէրէտէ քի, սէրպէսմիյէթ

թարափտարը սրֆաթը իլէ կէօրինէ պիլիր-
լէրսէ, պաշգալարընը գուլ քէօլէ տէյի զէմմ
էտէրլէր: օ իսէ հատոր զաթինտէ գուլքէօլէ
քէնտիլէրի օլտուգլարընը ֆէհմ էժմէզէր:
Ալլահտան փէրվա էժմէմէյի վէ գորգմանայը
քէնտիլէրինէ իփթիսար վէ ձէսուրլուգ սայ-
արգլարընտան՝ պաշգալարընտան խըրսլարընը
ալամատըգլարը վագըթ, փիս աղըզլարընը Ալ-
լահա գարշը աչըպ՝ տէմէսի ապէս, նէլէր նէլէր
սէցլէմէզէր: Գէնալոգ էժմէքտէ գօրգագ կէօ-
րինմէք իլէ քէնտի թասլատըգլարը գահրա-
մանլըզա ասլա լէրէ գօնտուրմամագ իչին,
քէմ խոյլարըն՝ հէր ձինս մուրտարլըզնա,
թէնին՝ հէր տիւրլիւ փիսլիյինէ, ազեղ շէյլէ-
րին՝ հէր տիւրլիւ խօրլուզունա իրթիքեապ էժ-
տիրտէն սօնրա. տիւրլիւ խըրանէթէրէ, իհմի-
լալլէրէ, գանլըզգլարա, տինլէրինի տախի ին-
քեալ կէլմէյէ ձէսարէթ էտէրլէր: Պիր թա-
րափտան գօրգու վէ էնտիշէ իչինտէ թիրթիր
թիթրէրլէր: օ պիր թարափտան նէ-
լաս էտէճէք գուվիթ քէնտիլէրինտէ պուլ-
մազլար: Տիւնեա՝ իսթէտիյի պյունտուրալը
մնլարըն պյունլարընա թագար. վէ քէնտիլէ-
րի տէ էօյիւնտիքլէրի սէրպէսմիյէթ վէ թաս-
լատըգլարը ձէսուրլուգլարը իլէ մէճպուրի պաշ-
գասընըն իսթէտիյի կիպի տիւշիւնիւրլէր. պաշ-
գասընըն իսթէտիյի կիպի սէցլէրլէր. պաշգա-
սընըն միւրատը վէ էմիի իւզէրէ կիտէրլէր,
կէլիրլէր, տուրուրլար: Քէզալիք պաշգալընըն

միւրատընը իճրա էթմէք իչին, էօլիւրէք, էօլ-
տիւրիւրէք. քէնտի խօշ հալլէրինի, բահամե-
լոդլարընը, վարիսէթլէրինի, գլսմէթլէրինի,
ֆամիլեալէրինին. մուհապէթինի վէ սօնրա
ձանլարընը, Ալլահալլարընը վէ էպէտիլիյի՝ պիր
դաշ զալըմն էֆքեարընա գուրպան էտէրլէք
քի, օնլար տա վագմը սաամը կէլտիկտէք քէն-
տիլէրտէն պէտթէրլէրինէ գուրպան օլուրլար:
Խշթէ սանա ուղղափառ խայր ամէլ վէ իպա-
տէթ թալիմէրինի զէվդէ ալան վէ օնլարտան
ձան սրգընթըսը տուցան, պայաղըլոդ զանն էտէն
եիւքսէք էֆքեար սահիպէրինին վէ տիւնեա
գահրամանլէրինին եիյիտիք որֆաթլարը: Իս-
թէյէն արթըդ վարսըն օնլարըն ալտատընը
սէօլլէրինէ իթիմատ էյլէսին:

3.

Քըյէնէտան նալէմէրէն ինսանըն այտդնըն պարայան պէ-
րէր պարագնընըն ուը:

Պու ձիւլիէ իլէ ։ «իպատէթ վէ խայր ամէլ
թալիմէրի թալիպի օլանլարըն պաղընտա պի-
րէք աղըր աղըր պուգաղըլար օլտուղու ինքեար
օլունամալու ։ տէրլէք պաղըլարը:

։ «Տիւնեատան գամի ալագա օլմագ, նէ
տէմէք տիր, տէրլէք: Պիր աղ աշըդ գըյա-
«ֆէթլէրտէն, պիր աղ աշըդ թագիտ յուն-
«լարտան, պիր աղ լաթիփէլի խօշ սէօհպէթ-
«լէրտէն, թէհիքէ օլան խանէյէ վարմատան,

։ «լիսանա կէլմիշ խանէլէրէ զիյարէթ էթմէք-
«տէն վէ սայիր պունլարա էմալ պին տիւրիւ-
«շէլէրտէն խղմաննք էթմէքլէք, ալթիւսթ-
«օլմագլար նէ օլմալը ալը: Պունտան գաթի-
«նազար՝ սրդ սրդ քիլիսէլէրէ թաշնըպ խոս-
«տովնաննք օլմագլար վէ Սրբութիւն ալմագ-
«լար վէ պունլարա գըյաս պին տիւրիւն եասըր-
«լոգլար նէ տէմէք տիր: Պունլարըն հէփսի-
«տէ էօյէ սէրթ գայալար տըր քի, տօղուուտան
«տօղույա ուղղափառլոդ թալիմէրինի իճրա
«էտէնլէք՝ հէր վագըթ գաֆալարընը պունլա-
«րա վուրմայա մէճպուր տուրլար:»

Թարիփինի էթտիյին պու միւշքիւլիւք-
լէրին սյըր այրը թաֆսիլլի ձէվապլարընը վէր-
մէյէ քիթապազըլըմըլըն թահամիլիւլիւ օլմա-
տըլընտան, ալէսուէվիյէտէ իճաալը օլան ձէվա-
պլնը վէրիպ՝ միւշքիւլէրինին հէփսինի պիր-
տէն չէօլէյիմ:

Հագըդաթը հալի՝ պիր սէօզ իլէ ափ աշե-
քեար սանա պէյան էտէրիմ քի, էյէք ձան
ըլա տա՝ թէն իլէ տէ Սուրբ օլմայը գավի Փի-
քրիմիղէ գօմաղսագ. էյէք սէրպէսթ կէօրիւ-
շեւպ գօնուշմալարտան, գայթակիլութիւն վէ-
րիճի աչըդ գըյափէթլէրտէն. տիւնեա ալա-
գալարընտան վէ սայիր պունլարա էմալ օլան
կիւնահըն թէհիքէլի սէպէպէրինտէն կէրի
գաչմայա գալի սուրէթտէ պօրճլու օլտուղու-
մնողու թանըմալսագ. մուախիսարէն քրիսթի-
անլոդ ֆաղիլէթլէրինի գալպիմլոտէ հասըլա

Կեթիրիպ մուհավազա էթմէք իչին, տին թաւ լիմէրինտէ քէնտիմիղի թէրպիյէ էթմէզսէք. ազիզ խորհուրդլարա սրգ սրգ եագլաշմազսագ. խուսուսու իլէ Ալլահ գօրդուսունտա եաշաւ մազսագ. Յիսուս Քրիստոսուն վարդապետու թիւնունու սահիչէն թանըմիշ օլամայրը: Նսա սրգ քի Առաքեալ տա պիր սէօղ իլէ պուտէ տէ տիրլէրիմի թաստիդ էտէր, վէ տէր. “Գօրդույոււլա վէ թիթրէյէրէք քէնտի սէլամէթիւնիզէ չալըշըն:” Եցիլ իսէ իսպատէթ, խայր աւմէլ վէ ճէմիի տին թալիմէրինտէ պուլունմագ գօրդագլոգ, եասըրլոգ վէ աւելորդապաշտու թիւն տէմէք տէյիլ տիր. իլլա՝ ուղղափառլոգ շարթընձա եաշամագ տրօ, Աւետարանըն էնքս սէսինտէն կիթմէք վէ Յիսուս Քրիստոս էա Փէնտիմիզէ պէնզէմէք տիր: Պունլարըն խիլա ֆընտա հարէքէթ էտէնէրին գալլէրինտէքի տույառուգլարը ալթիւսթիւք՝ խաջահարլոգ տէյիլ տիր. իլլա՝ զամիրէրինին վէրտիյի տօլը լու խապէք տիր, էթակիյ սահիչ թազիր տիր:

Լաբին պազըլարը քէնտի զամիրէրինի րաշաթ էթմէք իւղէրէ պիր եէնի ֆէթլա պուլ մուշ կիպի շէցլէ սէցլէրլէր: “Սէնին թաւ “րիփ էթակիյն ուսիլէք՝ վագթը հալ մօտասը ևնըն խիլաֆընտա տրօ. պարիթ ուսիլէք տիր, “շնուքիւրլէր օլուն եէթիշտիյիմիզ եէնի վէ ևնէզաքէթլի վագթըլարա: Նսա պէյնինտէ պիր “պիրի իլէ օլա կէլէն իւլֆէթլէր վէ կէօրիւ շիւպ գնոււշմագլար, եցլէ նէզաքէթ վէ թէտ-

“պիր իլէ իճրա օլմագտա տըր քի, իչինտէ “կիւնահ վէ կիւնահ թէ չլիքէսի վուգու պուշ լամագ” տէրլէր:

Եյլէն չօգ իլէրիսէ վարմա, չիւրմէթլի Պիրատէր. րուհանի վէ մէզչէպ մատուկէրի նազ վէ նէզաքէթ վէ մօտա գապուլ էթմէզլէր: Յիսուս Քրիստոս քէնտի վէրտիյի գանուն լարը պիզզաթ քէնտիսի եա թէպտիլ, եա բա պիւսպիւմիւն պաթալ էթմէտիքձէ պէջէչա լին օնլարը սագլամայա պօրձլույուզ: Քրիստիանլարըն Քրիստոստան պաշգա գանունու եօգ տուր. պիւթիւն տիւնեա օնա գարշը կէլսէ, օնա գարշը սէցլէսէ. Քրիստոս վէրտիյի գանունլարըն պիր հարֆինտան, նէլ վազ կէչէր վէ նէ տէ թէպտիլ էտէր: “Նասըլ քի, քէնտի ալլահանի լիսանը իլէ “Երկինք եւ երկիր անցցեն եւ բանք իմ մի անցանիցեն. Աէց վէ եէր կէչէ ձէքլէր վէ պէնիմ քէլամէրիմ կէչէճէք տէյիլ լէր տիր, տէյիլ ալէնէն պէյյան էթմիշ տիր:

Գալտը քի, տիւնեա իլէ իւլֆէթ էթմէք վէ պիրի պիրի իլէ կէօրիւշիւպ գօնուշմագ հագդընտա իշի օֆուրթմագ իսթէմէտիյիմ իւշին, սանա պու գատար սէցլէսէ պիկրիմ քի, ննան՝ պիր էօլէիւլի սընըր իչինտէ ըոզ ու վագթարը իլէ տիւնեատա եաշայա պիկր վէ խզմանըրնա ալլորլոգ վէրտիմէտէն տիւնեա իլէ իւլֆէթ էտէ պիկր: Եէթիշիր քի, Ալլահ գօրդուսու իչին զամիրին խապէր վէրտիյի սաշընաձագ շէլէրտէն քիշի քէնտինի էսիրկէ-

սին։ Նասրը քի Ալլահտան գօրդան նիշէ տին-
տար քիշիկը էտէ կէլիրէր։ Եօդսա օ թարիֆ
էմտիյին վագթը հալին նեղաքէթի թէպտի-
լաթը՝ ինսան թապիաթընը տա թէպտիլ է-
տէմտիքձէ, տէլիգանընընը տույկուլարընը վէ
ֆէյլիլէրինի, կիսգէլիյին թահրիբինի, սէօհ-
պէթէրին իսքեաթընը, ճահիլէրին եօլսուղ-
լուգլարընը գալտըրամատըգձա, պիր սէօզ իլէ
տէյիմ, ինսանը պիւսպիւթիւն տույկուսուղ-
պիր քիւթիւնէ չէվիրմէտիքձէ, չէր տիւրիւ-
վէ չէր ճինս քիշի իլէ կէօրիւշնւագ գօնուշա-
պիլմք. աշիքեար գայթակլութիւնլարա վէ-
սիլէ օլան՝ աչք գրյափէթլէր իլէ պալոլարտա
պուլունմագ. ըրդա գարշը սէօհպէթլէր իլէ
կէօնիւլ էջլէնտիրմէք. րապութասը թագլիտ
ցյունլարընտա պուլունմագ, վէ ճանա հիչ պիր
մազարաթ վէրմէմք. վէ սէնէտէ պիր տէֆա
խոստովանաք օլուպ՝ քիմ պիլիր նասրը սրբու-
թիւն ալարագ՝ ուղղափառլոգ րուհունու սագ-
լամագ՝ մուհալ գապիլինտէն տիր։ Պունս նէ
սէն, նէ պէն վէ նէ տէ պիւթիւն տիւնեա իս-
քեաթ օլա պիլիր։

Պու տէտիքլէրիմէ սէն իսթէր սօֆուլուգ
տէ, իսթէր օրանսըզլոգ տըր տէյի պազըր չա-
զըր. լաքին կէրէք իպատէթքեարլոգ թափմ-
լէրինէ, կէրէք կիւնահ թէհիքէլիրինտէն գաչ-
մայա, պիր ուղղափառ քրիսթիանը պօրձլու
էթտիրմէմէյի հիչ պիր վագըթ եափամազըն։

Գալու քի ուղղափառլար իչինտէ, իքի

թագըմ ինսանլար վար տըր քի, պու տէտիք-
լէրիմտէն ըշըգ ալմայա փէք միւհմաճ տըր-
լար։ Պունլարտան պիր թագըմը օնլար տըր
քի, ֆէնա ֆիքիր իլէ տէյիլ իսէ տէ, միւլա-
հազալարընըն էքսիքլիյնտէն՝ իպատէթքեար-
լոգտա չօգ իլէրի վարըմասըն, վէ եօլշիլէրի
թէճավլուղ էտիպ իշ օրանսըզլոցա վարմասըն
տէյի պէցիւգ ճահտ վէ գայլը կէօսթէրիրլէր։
Պու մագուլէ քիշիկը իսէ՝ օրանսըզլոգ նէ
աիր, խահիշ նէ տիր, պունլարը պիրի պիրին-
տէն փէրգ էտէմտիքլէրինտէն. խուսուսու իլէ
գալպէրինտէ պէսլէտիքլէրի քէնտի պէտ ֆէ-
յիլէրի վէ տահա զիյատէ միւպթէլա օլ-
տուգլարը աիւնեա սէվասը՝ կէօզլէրինի քէօր-
լէնտիրմիշ օլտուլունտան՝ հագըգաթը հալու-
օրանսըզ օլմայան շէյի, օրանսըզ գըյաս է-
տէրլէր. վէ չօզու տէֆա իպատէթքեարլոցըն
նէ իսիյինի սահիչ թանըյան քիշիլէրի պիլէ՝
եօլտան ուզագլանտըրարագ պաշտան չոգարը-
լար։ Պու քիշիլէրին նէ մուսիպէթլի վէ եօլ-
տիւրիւճիւ թէէսիրի օլմուշ օլտուլու թա-
րիփէ կէլիր շէյ տէյիլ տիր։ Էյէրքի պունլար՝
հիրեատիկուուգ եա միւհլիւտիլիւք աշիքեար
վաղ էթմիշ օլսալար, օ գատար թէէսիրի օ-
լամագ. չիւնքի օ վագըթ իշիտէնլիրին միտէսի
պուլանըր՝ տէրագապ օնլարտան ուզագ գա-
չարլար։ Լաքին պունուն մուղայիրի, պունլա-
րըն թասլատըգլարը օ գարարկանլոգ, վէ Ալ-
լահըն իպատէթինէ օլան սօռգլուգլարընը կիզ-

լէյէն օ սուրէթա տիրայեթլի կէօսթէրիշլէրի՝
կէրչէքտէն պիր էյի նէթիճէն վէ պէլքի. խպա-
տէթքեարլըզն սահիշէն խայրը իշին սէյլէ-
յօրլար տէյի, ալէմէ ինանմագ կէթիրիրէր. վէ
պու վէճչ իլէ նիշէ նիշէլէրի իսքեաթ էտիպ
պաշտան ըդարըլար:

Պու թարլ քիթնէքեարլըգ իսէ՛ հիւսնիւ
ախլագը վէ էտէպ վէ խպատէթքեարլըզ քէօ-
քիւնտէն չիւրիւտիւր դուրուտուր: Զիւնքի պու
ճինս գարարկանլըգ պիր տօնտուրուծու եէլ
տիր քի, գալպին հէր խահիշինի սէօնտիւրիւր:
Մէզէպ տէնիլէն շէյ՝ տիւրլիւ տէլիլէր իլէ
իսպաթ օլմուշ տին էսասլարլնտան, վէ կէօ-
նակէօն պօրձլարտան իսպարէթ օլան, պիր
հիքմէթ տիր քի, ագլոմըզն տույուպ վագըփ
օլմասը վէ միւրատըմըզն խահիշլի մուհապ-
պէթ իլէ սէվմէսի իլէ պէսլէնէ պիլիր: Իմոնի
տույկունուն տիրհէմ իլէ վէ մուհապպէթին
տէնկ իլէ եօլչիւլիւր օլտուղու, իշիտիլիշ շէյ
մի տիր: Պիր քէրը խահիշլի գալպատէն գալ-
տըր՝ պագալըմ մուհապպէթ գալը՞րմը: Հաթթա
սէն տէ քէնտի գալպինտէ պունուն թէճրիւ-
պէսինի էթմիշ տէյիլ մի սին: Օնուն իշին
մէզէպ էյի տիր, ամմա շու շէյ՝ պու եօլչիւ-
տէ, պու շէյ՝ շու եօլչիւտէ օլմագ ճահիզ տիր
տէյիրէր, հէր քէշին խահիշինի սէօնտիւրմէք
գատար մուղիր վէ թէլիքէլի շէյ եօգ տուր:

Պիր իքինճի թագըմ ուղափառլար տա
վար տըր քի, տիւնեանըն սահիչ առաքեալլարը

կիպի վագար թասլարլար: Պու մագուլէ րէ-
սիւլէր (առաքեալլար) վէ րէսիւլէլէր (առա-
քելուհիլէր) հաշան պիր ճահիլին՝ իսթէր էվ-
լի օլմուշ, իսթէր պէքեար, տիւնեատան պիր
աղ ուզագ տօլաշուրլընը. զամանէ զարիֆիլիք-
լէրինէ ագըլ վէրիպ կիյիմ գուշամ էթմէ-
տիւնի. պալո վէ թէաթրօ վէ ճիւմափիւշլիւ-
ճէմլլյէթլէրտէն զիյատէ՝ քիլիսէլէրէ վէ ազիզ
խորհուրդլարա կէօնիւլ վէրմիշ օլտուղունու-
միւշչէտէ էտէրլէրսէ. օնուն էնքսէսինէ տիւ-
շէրլէր. զավալըյը քէնտի րահաթընա վէ էյի
հալինէ պըսագմազլար: Պու կիւն շու ահպապ-
լարը վէ պու ագրապալարը խանէլէրինտէ պու-
լունաձագ օլտուկլարը իշին, թաամը պիրլիքտէ
էտէլիմ տէյի, օնու սըգը սըգըյա էվլէրինէ տա-
վէթ էտէրլէր: Եարընքի կիւն ֆիլան մահալտէ
մուզիգա շէնլիյի օլաձագ, համթա ֆիլան
նամըը մատամ տա՝ թէմիլ շէյլէր օգույաձագ-
տէյէրէք՝ պիրլիքտէ վարալըմ տիյնէլիմ տէյի,
օնա իպրամ էտէրլէր: Տահա օ պիր կիւն, ֆի-
լան թէաթրօտա իճրա օլաձագ ցունուն թու-
հաֆլըզնը վէ սօնրա վէրիիճէք պալօնուն ճէ-
սամէթինի, վէ տահա սօնրա ցնանաձագ գո-
մէտեատաքի՝ ալէմի կիւլմէտէն չամլատան մա-
հիր մուգալլիսին նէքրէ հարէքէթլէրինի վասփ
էտէրէք՝ օնուն սէյիր ու թամաշասընա տավէթ
էտէրլէր: Խիւլասա՝ շու կիւն ֆիլան մահալտէ
պալո. պու կիւն ֆալան խանէտէ սուարէ.
տիկէր կիւն տահա սայիր պիր խանէտէ կէճէ

էյլէնճէսի. ագըպէթ հէր կիւնէ պիրէր ճիւմ-
պիւշ վէսիշէլէրի էքսիր օլմատըլնը իսթար
էտէրէք՝ պին տիւրլիւ սէպէտ վէ միւլահազա-
լարսան տոլայը, պէջլէ մահալէրսէ հազըր
պուլունմագ վէ ալէմէ կէօրիւնմէք իդթիզա
էթլիյնէն՝ օնու գանարըմագ իսթէրլէր:

Պունլար՝ էյէրքի գուլանտըլարը պու-
ֆէնն ու տիւլարալարը իլէ քէնտի եօլարընա
կէթիրմշէ օնու իսպեամ էտէմէզլէրսէ՝ օ վա-
գըթ տէօնէրլէր՝ վարդապետ գրյափէթինէ
կիրէրլէր վէ նասիհամ էթմշէ գալգըշըլար:
Պու մագուլէ շէյլէրին իչինտէ, տէրլէր, պիր
փէնալզգ եօդ տուր. շէւբէրլէր օլուն, էյէր
քի պունլար միւետափ վէ փէք րապութալը
շէյլէր օլմասայըլարը՝ քէնտիլէրի տէ վարդպ
իլշագ օլմազ ըտըլար. համթա՛ փիլան փիլան
ալա, փիլան փիլան գատըն, ալէմին պէյէնտիյի
ինճէ խղճմտանկըլ փէք րապութալը քիսպար-
զատէլէր իքէն՝ օնլար պիլէ պու շէյլէրի է-
տէրլէր: Ատէթէ մուզայիր տավունմամալը,
էօլիւիյիւ թաշըրմամալը. քրիսթիան իպատէթ-
քեարլող՝ րապութալը էյլէնճէլէրի եասագ
էթմէղ. կիյնիպ գուշանմագ, շէրէմէթլի կէօ-
րիւնմէք, կիրկիր օլմագ, արիֆ օլուպ՝ ալէմէ
քէնտինի պէյէնտիրմէք՝ ալէմ իլէ ինսահէթ էթ-
մէք՝ պունլար տա ինսանիյէթին պիրէր շէօհ-
րէթլէրի աիր: Պու վէ պու թարզ նասի-
համթէր իլէ՝ օ գատար էտէրլէր, օ գատար
սէյլէրլէր քի, ագըպէթ օ զավալըլ:

տուր քի, վարըն սաղլըճագլար ըլա տէյիպ՝ օնլարը
պաշընտան տէք էտէր. եա տա օտութ քի, թա-
գաթը քէսիլիպ՝ խղճմտանկընա գարը զօրագի
փէք էյի տէյիպ՝ մերամարընա թէսլիմ օլուր:
Պու մագուլէ քիշիլէր նէ է փքեարա մէպնի
ախէրլէրի պօզմայ սավաշըրլար տէյի սիւալ
էտէրսէն, պիլմիշ օլ քի, պունլարտան պաղը-
լարը վար տըր քի, միւճէրրէտ պիկիւնահ քի-
շիլէրի պաշտան ըզգարմագ գասար իլէ պու-
կէօնէ շէյթանի տիւպարալարա թէշէպիւս
էտէրլէր: Զօգլարը տա վար տըր քի, քէն-
տիլէրի տիւնեա աշգգլուսը օլուոգլարընտան՝ օ
միսիլի ճիւմպիւշէրին գէվէթինի ըզգարմայան
քիշիլէր՝ խօշնութ օլամազլար գըյասը իլէ
եօլուուղ տօսթլուղա պինաէն՝ պու կէօնէ ա-
պէս մուամէլամէ սիւլիւք էտէրլէր: Լաքին
տահա չօգլարը իսէ՝ զամիրլէրինին իսթիրա-
պընտան գուրթուլմագ իչին պու գէնսա եօլ-
լարա խըզմէթ էտէրլէր: Զիւնքի տօսթլարըն-
տան պիր տէկիդանլըննի, եա պիր գըզձըլա-
ղըն, պաշը էօրթիւլիւ էյի եաշատըլնը կէօր-
մէք՝ տիւնեանըն եօլուուղ սէվտալէրինէ միւպ-
թէլս օլան պիր գալպէ փէք աղըր կէլիր: Օ-
նուն իչին քէնտի տիւնեա սէվիճիլիքլէրինի
թէքտիր էտէն օ զաթ, կէօզլէրի էօնիւնտէն
տէք օլունն տէյի, օնու տա քէնտի կիւնահ-
լը հալլէրինէ իլշագ էթմէք գասար իլէ էլ-
լէրինտէն կէլէն հէր ճահտ ու զայրէթի իհ-
րա էտէրլէր:

Լաքին պու Փասիտ քիշիլէրին է վքեարը՝
Հէր հանկըսը օլուրսա՝ վարսըն օլսոն. անձագ
շու սահին տիր քի, օ դատար վէ օ դատար
Ճանլարա է թալիքլէրի երգըմլարը թէվէրէլլէ
անլամաղար: Նիչին տէրսէն, տիւնեատա է օյլէ
ատամլար վար տուր քի, եա օ տուր քի, պու
կիպի տիւպարաճըլարա գաթի մոււամելէ էտիպ՝
քէնտի էյի հալլէրինստէ եաշարլար. եա օ տուր
քի, քէնտիլէրինի թէհլիքէյէ վէրէրէք՝ նէ
էօլչիւ սագլարլար, նէտ է կիւնաշտան գա-
չարլար. եա տա օ տուր քի աղըրճա կիւնահա-
տիւշմէզլէրսէ պիլէ չօդ տիւրիւ զարարա
ուղարլար: Տիւնեա էկօլիքրինի պաղար, փէյիլ-
լէր՝ քէնտիլէրինի ալթիւթ էտէր, զիշինէրի
տարմատաղըն օլուր, նայր ամէլ վէ իւպատէթ-
քեարլըգտան սօուրլար. տուա հավէսինի զայպ
էտէրլէր: Վէ էկօնիլէրինի էյլէնտիրէճէք շէյ
արամայա պաշլատըգտան սօնրա՝ արթըդ նա-
րապիլէթ վէ պօզուգլուդ եօլունտա իւէրիյէ
վարըրլար: Զիբր էթմէք իսթէմէմ օ զայպ
էթտիքլէրի իւճրէթլէրի վէ լութֆլարը քի,
էյէր օ ճիւմպիւշ վէ էյլէնճէլէրի Ալլահ աշ-
գընա գուրպան էթմիշ օլսայրալըար՝ դադանա-
ճաղըտլար:

Սուրբ Օգոստինոսուն՝ Ալիպիոս նամ տու-
թունուն իւզէրինէ թէկսսիւֆի գալպ իւէ տէօք-
տիւյիւ օ աճը էկօն եաշլարը պու նաւսուստա
փէք միւշիմ շէյ տիր: Պու զաթ կիւնիւն պի-
րինստէ՝ պիր յուն մահալինէ տավէթ օլուն-

տուգտա՝ տօսթլարընըն իպրամընա գարշը տու-
րամայրը՝ զօրափի գալգտը կիթտի. Էյ վահ՛:
Խը կիտիշի զօրափի օլտու. Լաքին իքինճինստէ
օ զօրափիլիք գալմանը: Զիւնփի պիր մուսիպէթլի
փէյիլ ամէւշինստէն թութուշմուշ օլտուղուն-
տան՝ Սուրբ Օգոստինոսուն էօյիւտ վէ նասի-
հաթլէրինի տախի րէտտ էտիպ՝ իրթիքեապ
էթտիյի օ մուսիպէթլի հալէ տէվամ էյլէտի:
Խշմէ պու օ հալ տիր քի, օ դատար վէ օ դա-
տար Ճահիլէրին հագգընտա չէր վագըթտա
վագը օլմուշ տուր վէ էլան եէօմիյէ վագը օլ-
մագտա տըր: Իիթիտափի հալուէ ախէրին խաթ-
րընտան չըդամատրգլարընտան զօրափի տիւնեա
իւէ իւլֆէթ վէ իւնսիյէթ էտէրլէր, լաքին
սօնունտա քէնտի նէփսլէրինի խօշնուա էթմէք
իշին՝ պիր տահա օնտան կէրի տուրմաղար:
Խթիմատ էյլէ, չիւրմէթի Օգույան, չիճապ
էթմէտէն թաստիգ էտէ պիլիրիմ քի, մէզ-
հէպ թալիմաթընտա թէրպիյէ օլանլարըն խա-
րապիյէթի պու եիւզտէն տիր: Էօյլէ իսէ պու
մագուլէ տիւնեավի բէսիւլէր վէ բէսիւլէրէ՝
էպէտի խարապլարընա սէպէպ օլտուգլարը օ
դատար վէ օ դատար Ճանլարըն հագգընտա
վէրէճէք ճէվապլէրինի՝ գօ վարսընլար էյիճէ
տիւշիւնսիւնլէր:

Զամանէմիզտէ օրսանսըզլըգ թէհլիքէսի
իսէ՝ պիզիմ պէօյիւք պէտ պախմըզլըմըզտան
պիզտէն փէք ուզագ տըր: Շու վագթը հալին
չէր նէվի եօլուզլուգլարը իւէ չիւրիմիւշ,
5*

Էջլէ պիր ճէմիյէթ իշխնտէ եաշամագտայըզ
քի, զամանէ ճահիլքբնտէ իսպատէթքեարլզա
վէ էյի եաշամայա խահիշ վէ հավէս գալմըց
տէյիլ տիր: Խմորի պու հալտէ պուլունան պիր
ճէօմաաթա՝ քէնտինիզի օրանսըզ իսպատէթ.
քեարլզգտան սագլնարըզն տէյի վաղ էթմէթ
ապէս վէ պէջիր թէօհմէթ տէյիլ մի տիր:
Հիւրմէթի Օգույան, էյէր քի պէն խանէնէ
վարնպ՝ խըզմէթքեարլարընա պու եօլտա պիր
նութգ էտէյիտիմ, նէ տէրփանն պանա աճա-
պա: Խըզմէթքեարլար պէնի տիյնէյին. իւձրէ-
թինիզի վէրէն էֆէնտինիզէ խըզմէթ էթմէթ
վաճիպէի զիմմէթինիզ տիր. ամմա էօմիւնիուզէ
գրյմագ, ույդունուզու խարամ էթմէթ, վիւ-
ճուտինիզի թէփէյէմէթ, եօրուլուպ գան թէ-
րինէ պաթմագ վէ սաղլըզնըզա զիյան կէթիր-
մէթ պու տա օրանսըզ չէյ տիր. օնուն իշխն
խըզմէթէրինիզէ էօլչիւ գցուն քի, իշ օրան-
սըզլըզա վարմաըն. քէնտինիզի եօրնայըն, րա-
հաթլնըզ պօզմայըն, աչէսթէ աչէսթէ իշխնիզի
կէօրիւն. մատամ քի գարարընձա օլան իշ տէ-
վամլը օլուր: Շիւպհէսիլ պանա տէօնիւպ տէ-
յէճէյիտին: Սանքի խըզմէթքեարլարըմ գարար-
կանլզգ նէ օլտուղունու պիմմէզլէր, սանքի թա-
պիաթլըզտա օլան թէնպէլքիք՝ իճապընտան
զիյատէ պունու օնլարա էօյութմէմիշ կիպի,
հաթմա՝ պէնիմ իսէն օնլարը հարէքէթէ կէ-
թիրմէյէ պօճուրզաթլարա միւհմաճըմ վար
իքէն. սէն տէ կէլփշ օրանսըզ օլմայըն, գարա-

ըընըզը թաշըրմայըն տէյի վազլար էթմիշ սին:
Էջլէ իսէ սէն տէ, չիւրմէթլի Օգույան, իպա-
տէթ գարարկանլըզ վաղ էտէնլէրէ նիշին պու
լիսանը գուլանմազըզն. թապիաթլըզտա օլան
թէնպէ լիյիմիզին վէ հասսէվիլիյիմիզին: իճա-
պընտան զիյատէ գարարկանլըզ պինէ էյ-
րէթմիշ օլտուղունա իթիմատ էթմէթ միսին:
Լաքին պունտան գաթինազար. պիր տէրին
սէպէպիմ տահա վար տըր քի, հիւրմէթլի Օգու-
յանըմն էյիճէ միւթալասընա հէվալէ էտէրիմ:
Մէզչէպ ամէլիյաթլնտա պիր տէրէճէտէ
խահիշ օլմատզա, օ ամէլիյաթ հագրգաթը
հալտէ պիր չէյ օլմագ միւթքիւլ տիւր: Մժայէլ
նամ խաթուն փրոթէսթանթ իքէն չէյլէ
եազըզ տըր: “Մէզչէպ տէնիլէն չէյ եա օ տուր
քի, պիր չէյ տիր. եա օ տուր քի հիշ պիր
չէյ տէյիլ տիր:, Պու սէօպիւն գուվէթինի
էյի անլայան փէք սահիհ չէյ օլտուղունու
թաստիգ էտէր: Նիշին տէրսէն, մէզչէպ տէ-
նիլէն չէյ եա օ տուր քի, ինսանըն փիքրինի
պիւսպիւթիւն զապմէ էտիպ՝ գալպինին տէ-
րինինէ գատար էյլէ կիրէր քի, օնուն եա-
շայըզընըն թարիգինի, տիւշիւնճէլէրինի, ամէլէ-
րինի վէ սէօլ ու սէօհպէթլէրինի նըզամինա
գոյարագ՝ հէր մուտամէլաթլընա գլազուզ օլուր:
Նասըր քի, սալթ Աուրբլարըն հագրնտա տէյիլ-
տիւնետա եաշայան օ գատար վէ օ գատար տին-
տար ֆամիլեալարըն հագրնտա տա, հէր իշ-
լէրինտէ մէզչէպի քէնտիլէրինէ գանուն թութ-

միւշ օլուռգլարը միւշահետէ օլունուր։ Եա տա
օ տուր քի, ինսանըն փիբրինէ՝ եցլէ պիր իւս-
թիւն քէցյիւ սուրէթ իլէ կիրէր քի, հիշ պիր
գուվիլէթ վէ թէէսիրի օլամազ. նէ փէնայը
մէն էտէ պիլիր, նէ տէ էյլիյի իճրա էթտիրէ
պիլիր. չիւնքի հէր տէ ֆասրնտա քէնտինտէն
գուվիլէթլի պիրէր պէտ փէլիլ գարցըսընա չը-
դըպ՝ մէզէւպին թէէսիրինի եօլ ու խարապ
էտէր։ Պու քէյփէյէթ հէր քէսին հագգըն-
տա սահիհ իսէտ տէ՝ ձահիլէր հագգընտա տահա
սահիհ տիր։ Զիւքի օ թըլիլ չաղտա՝ ագըլ վէ
միւլահազատան ըսա՝ հասուէլէր, իսթիտաթլէր
վէ խայալէր տահա զիյատէ գուվիլէթլի օլուրլար։

Զըգան տէվիրտէ՝ զերմեռունդութիւն օ-
րանսըզլըզնտան գորգան, տիրայէթլի պիր
նամուար խաթուն՝ գըզ էվլատլարա ալա տէ-
րէճէտէ թէրալիյէ վէրմէք է փքեարը իլէ պիր
մէքթէպ քիւշատ էտէր, վէ պու ուղուրա սար-
ֆը ալդգաթ վէ էյի եիւրէք իլէ պիր չօգ սէ-
նէլէր ե օրուլուպ թէճրիւպէ էթտիրտէն սօնրա՝
էլի իլէ չէցլէ եալար։ “Չակիրտանըմա մէշգ
էթտիրմէք իսթէտիյիմ մատտէլէր շունլարտան
իսպարէթ իտի, եանի մանասթըլըլարտա թալիմ
օլան էտնա բարեպաշտութիւնա նիսպէթ՝ ալա
վէ մէթին պիր բարեպաշտութիւն. իւյիւտլէն-
միշ էսասլէր, ալիճէնապլգդ րուհու. էլֆազլը
սէօհպէթ. սէրպէսմէ գօնուշմագ, նէզպէթլի
իւլիթէթ, ալէմէ քէնտինի պէյէնտիրիճի մուա-
մէլաթ, սայիր Փամիլեալէրին թէրպիյէսի հագ-

գընտա պիգայտլոգ։, Խըթէ հիւրմէթլի Օդու-
յան ասրլըմըտա բարեպաշտութիւն գարարկան-
լըզ վազ էտէնլէրին իսթէտիրէրի մատտէլէր։
Լարին մէրսումէ խաթուն պունլարը պէցյլէ
սէոյլէտիքտէն սօնրա՝ պու վէրտիյի թէրպիյէ-
տէն հասըլա կէլէն աճը աճը մէյվէլէրի
թէճրիւպէսի իլէ կէօրտիյիւլ իչին, իփթիտաքի
տէտիյինին թամ աքսիսինի թաստիգ էտէրէք՝
հանիլ շէյտէն զիյատէ կէրի տուրմագ իգթի-
զա էթտիյինի շու վէճչ իլէ իլավէ էտէր։
“Չիմոնի Փարզ արը քի, տէր, միւճէտտէտէն
կէրի տէօնէլիմ, ալըագ կէօնիւլիւլիյէ, հիւսնիւ
էտէպէ, փաքըզա, սափտէրունլուղա, տիւնեա
իւլֆէթինտէն գաչմայա, զաթըլըզը խօրլամայա,
Ալլահը սէվմէյէ, խորհուրդլարա սըդ սըդ
եագլաշմագ իչին գալպիմիզտէ իսթիտաթ վէ
խահիշ փէյատ էթմէյէ. պիր սէօզ իլէ, մա-
նասթըլըլարտա մէշգի օլան ինձիլի շէրիփին
էյրէթտիյի հէր նէվի Փաղիլէթլէրէ միւրա-
ճաաթ էտէլիմ։, Խըթէ պու տուր օ խաթու-
նուն եազտըզ քէլամէլէր։ Ալլահ վէրէ տէ թէր-
պիյէ խօնալարը վէ տահա զիյատէ էվլուտ սա-
հիպի աթալոր պու սահիհիյի պիր էյիճէ ան-
լայալուրլար քի, էվլատլարընա՝ մէզէպ մատ-
տէլէրինի եարլմ սաաթ մէշգ էթտիրիրէրսէ,
թէրմիպ էթտիրէրի տագիգէլէրտէ զայէթ-
թէզլարի վէ իւսթիւն քէցյիւ պիր գաչ պասմա
ջերմեռանդութիւն տուալէրի էթտիրիրէրսէ,
պէցյիւք պիր շէյ սայալըլար։ Ալլահ վէրէ տէ,

էջէր աղիղ վարք վէ սէլսմեթէ չըգարածադ աւ-
մէլլէրին պահասըզ մէյվէլէրինի էլէ կէթիրմէք
էմէլ էտէրէրսէ. պէցլէ պիր միւհիմ մասլահա-
ժամա՝ պու էմտիրէրինին փէք ձիւզի շէյ օլտուզու-
նու վէ տահա փէք չզ զէյատէ զայրէթ վէ գալպ
խահիշի լազըմ կէլտիյինի՝ պիր էյիճէ անլայա-
յըրըլար: Տիւնեատա կէօրիւլէն պու գատար վէ
պու գատար բնսանլար քի իսմ իլէ ուղափառ
վէ ամէլ իլէ տիւնեափէրէսթ իսէլէր նէտէն
տիր: Բարեպաշտութիւնու վէ իսպատէթքեարլըզ
էօլէիւ իլէ գուլանմադ իսթէտիրէրինտէն տիր:

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ԹԱՎԸ

Իպատէթէ գարշը սէօզլէր:

1. Ահալի եօրնուլսրա տէյէլ, իլլա՝ է+տէյէ մէ-նիան
ուը: 2. Քիւնու զնունէլէրինէ սորֆ օլոն ադնէլէր՝
ֆադը ֆուգարայա վէրէլու՝ տահա զնուառէ էյէ տէ:
3. Պու գատար գէլսելէրին լուզումու եօդ ուուր:

Ղաթէտէն պէրիւ քիլիսէի շէրիֆին Հագդ
թաալա հազութլէրինին հիւրմէթինէ, թագտիմ
էտէ կէլտիյի իսպատէթլէրին տիւրլիւսիւնէ,
պազըլարը տիւրլիւ հէզէյանլար էթտիրտէն
մաստա. պազըլարը տա՛ օնլարըն չօգլուզուն-
տան թաճիլիք կէթիրիպ. քիլիսէի շէրիֆէ
գարշը սիլահարընը տոզուլուուրլար վէ ա-
պազըլարընը աչըպ՝ “Ահալի եօրթուլարա տէյիլ,

“Իլա՝ էքմէյէ միւհիթաճ տըր: ՕԼ գատար քիւլ-
“լիյէթլի ագձէլէրի, քիլիսէ զիյնէթլէրինէ
“պէյհաւտէ ելէրտէ սարֆ էթմէքտէն իսէ, օն-
“լար ըլա ֆագըր ֆուգարայը գայլումագ տահա
“էյի տէյիլ մի: ՕԼ գատար ագձէլէրէ թէ-
“վագուֆ էտէն պիր չզ քիլիսէլէրին նէ լու-
“զումու վար. օնլարտան պիր գաչ թանէսի
“տէ աշալիյի իտարէ էթմէ՞զ մի, տէյի, պա-
զըրը չաղըրըլար: Հէմ պունլարը պէցլէ սէց-
լէրլէր, հէմ տէ քէնտիլէրինի տին տիւշմանը
եկրինէ գօմազլար. հաթթա՝ էյէր կէցլէր
սիւքիւթ էտէրլէր իսէ. հէր շէյին գարարընը
պիրիր, հագգը սէվէր, ֆուգարա աշըգլըսը վէ
էհի սէվապ պիր տինտար մագամնտա քէն-
տիլէրինի թութարլար: Գալար քի, պիր տէ
իրատ էթտիրէրի սէպէպլէրինի տիյնէյէլիմ:

1.

Ահալի եօրնուլսրա տէյէլ, իլլա՝ է+տէյէ մէ-նիան ուը:

Ճէօմաաթըն եօրթուլարտան զիյատէ էք-
մէյէ միւհիթաճ օլտուզու սահիչ մի տիր աճա-
պա: Քրիստոս էփէնտիմիլ իսէ. ինսան՝ “Եա-
լընըզ էքմէք իլէ տէյիլ, իլլա՝ Ճէնապը Ալա-
հընըզ աղզընտան չըգան քէլամ իլէ եաշար, ո-
տէմիշ տիր: Վէ պու ալլահանի նութգու իլէ,
ինսանըն հէմ էքմէյէ հէմ տէ եօրթուլարա
միւհիթաճ օլտուզունու պիզէ կէօսթէրմիշ վէ
էցըրէթմիշ տիր: Էցըլէ իսէ տէմէք տիր քի,

ինսան՝ ճիսմանի էքմէյէ ի հմիյաճը օլտուղու իշին, չալըշըպ չապալամայա միւհմաճ տըր. քէղալիք բու հանի էքմէյէ տէ ի հմիյաճը օլտուղու իշին, եօրթուլարա միւհմաճ տըր: Քիւլիսէի շէրիք՝ ճէօմաաթըն ճիսմանի էքմէյէ միւհմաճ օլտուղունու պիլտիյի իշին, էյէր պիր մահալէ պիր վէսիլէ իլէ, Փազլա պիր եօրթու կիրմիշ օլտուղունու. եա տա՛ նասըլ ըսա պիր մահալին հալի ինդըրազ պուլուպ՝ զիյատէ չալըշըպ չապալամայա միւհմաճ օլտուղունու միւշահէտէ իտէրսէ, օնա մէտար էթմէյէ վէ սէֆալէթինէ տէրթտաշ օլմայա հիշպիր վագըթտա պիր միւշքիւլաթ նէ կէօսթէրմիշ վէ նէ տէ կէօսթէրէծէք տիր: Եէթմիշիր քի, եադըրըլը վէճի իւղէրէ օնտան մաթլուպ օլունսուն: Եօգսա ճէօմաաթըն եօրթուլարա ի հմիյաճը եօգ տուր տէյի, սիթէմշքարի սէօլլէք իլէ պալըրըմագ՝ իփատէի հալէթմէք տէյիլ, իլա՛ հէմ ճէնապը Ալսահա վէ հէմ ճէօմաաթա գարը հարփ աթլպ, հագարաթ էթմէթտէն իպարէթ տիր:

Ալսահ թաալայա գարը հագարաթ տըր. չխնքի, Ալսահ թաալա հագըթէթէրինին ինսանւլարտան իղղէթէնմէյէ հագգ ու սէլահյէթի օլտուղու հալտէ. ինսանըն տա օնու իղղէթէթմէյէ մէզպուրիյէթի օլմամագ հիշ օլուր մու: Եօրթուլար վասէթասը իլէ ճէօմաաթա պիր թաթիլ վագըթ վէրիմէզու, ճէնապը Ալսահա ճահիլ օլան իղղէթի հանկը վագըթտա իճրա

էտէ պիլսին: Վարիյէթ սահիպի օլմն քիշիլէր՝ կէշինէճէթէթի իշին եէօվմիյէ չապալամայա մէճպուր օլմատըգլարընտան. Փարլ էտէլիմքի, Ալսահը իղղէթէթէթէք պիր արալըգ վագըթ պուլա պիլսինէթի: Լաքին եէօվմիյէ իշկուճ իշինտէ պուլունան ճէօմաաթտան՝ թաթիլ էտէճէք եօրթու կիւնլէրինի գալտըրածագ օլուրսան. Ալսահընը տիւշինէճէք պաշգա պիր վագըթը վէ ֆըրսաթը գալը՞ր մը: Պու ճիշէթտէն ճէօմաաթըն եօրթուլարա լուզումու եօգ տուր տէմէք՝ ճէնապը Ալսահա լուզումու եօգ տուր, տէմէք տիր:

Պունտան գաթինաղար ճէօմաաթա տահագարաթ տըր: Զիւն քի ճէօմաաթըն եօրթուլարա լուզումու եօգ տուր տէմէք, եօրթու կիւնլէրինտէ օնլարըն նայըրլանսալըլը մէնփաաթը թանըմամագ տըր, Խօրլամագ տըր: Ազիզքիթապլար, քիլիսէ ըիվայէթէթէրի, հէր նէվի ինսան ճէմիյէթէթէրինին վէ միլէթէթէրին ատէթէթէրի վէ ինսանըն ագլս տախի կէօսթէրիր քի, եօրթու կիւնլէրի Ալսահ թաալանըն միւսթագիլ մաթլուպու վէճի իւղէրէ ալէսսէվիյէ հէր ինսան հագգընտա Ալսահ կիւնլէրի տիր: Էցյէ քի, տիլսիլ պիր միլէթ պուլունմասընըն ի հմիմալի գար. լաքին եօրթուսուզ պիր միլէթ պուլունմասընըն ի հմիմալի եօգ տուր: Եօրթու կիւնլէրի իսէ՝ ճէօմաաթը տէմէյիմ իպատէթքեար վէ տինտար, իլա՛ հէմէն հէմէն ինսան էտէր կիւնլէր տիր: Զիւն քի

ալէսսէվիյէ պայաղը ձէօմաաթըն կէչիրտիյի
էօմր ուսուլի՛ ինսանլըգ շէօհրէթինի պօղմայա
մէյալ տըր: Եէօվիյէ իշէ կիւճէ տալան քիւ-
շի վագթը միւսաատէ էթմէտիյինտէն ֆիք-
րինի թէրպիյէ էթմէքտէն, եիւքսէք շէյլէրէ
մէշլուլ օլմագտան վէ ախլադ ըլաշամթընա
տայիր թալիմէրտէն աճիլ գալըր: Պու ձի-
հէթտէն եօրթու կիւնէրի տիր քի, ինսանա
կէրէք ձիսմանի վէ կէրէք րուհանի մէնփաաթ
վէ էյլէրէր հասըլ էտէր:

Իշմէ պայաղը ձէօմաաթըն եօրթու կիւն-
լէրի վասէթասը իլէ թաշսիլ էթտիյի ձիսմանի
էյլէքլէր: Եօրթու կիւնէրի տիր քի, եէօվ-
միյէ իշ կիւճ իշնտէ չալըշը հէլաք օլան
ձէօմաաթա եօրզունլուզունու ալմագ իշնն,
թէնէֆփիւս էտէճէք պիր մըգտար թաթիլ
վագթը իշան էտէր: Ինսան վիւճուտի իսէ
եէօվիյէ արտը ալնմաղ եօրզունլուզա թա-
համիւլ կէթիրէմէզ օլտուզու իշնն, պունա
նէ տէրէճէտէ միւշօմագ օլտուզու աշկբեար
տըր: Եօրթու կիւնէրի տիր քի, սէնսաաթը
ինապընտան՝ եէօվիյէ փիս գըյաֆէթէրտէ
պուլունան ձէօմաաթա՝ եօրթու կիւնէրի ի-
շնն, հալինէ կէօրէ թէմիզճէ պիր գըյա-
ֆէթ թէտարիք էթմէյէ մէճպուր էտէր: Եօր-
թու կիւնէրի տիր քի, պայաղը ձէօմաաթա
թէմիզիյի վէ հիւմնիւ հալի մէջգ էթտիրի:
Եօրթու կիւնէրի տիր քի, էվլատլէրինի եօր-
թու կիւնէրինտէ տէրպէտէր հալտէ, ալէմին

էօնինէ չըգարմամագ իշնն, գարըյը իշկիւզար
էտէր: Եօրթու կիւնէրի տիր քի, էմսալլէ-
րինտէն աշաղը գալմամագ իշնն, գըզըլըզազը
համարաթ վէ հիւնէր սահիպի էտէր: Եօրթու
կիւնէրի տիր քի, տօսթու՝ տօսթու իլէ, ագ-
րապալարը՝ ագրապալարը իլէ գօնուշըուրուպ՝
ֆամիլեալէրի պիր պիրի իլէ պաղլար պէնտ
էտէր: Խուլասա՝ եօրթու կիւնէրի տիր քի,
քիշիյէ հէր կիւնէրի եէտիյինտէն զիյատէ եէ-
տիրիպ իշերիպ վէ վիւճուտինէ պիւթիւն կիւն
իսթիրահաթ վէրիպ՝ միւճէտտէտէն իշէ կիւճէ
մէշլուլ օլմայա, գուվէթթ թէտարիք էտէր:
Վէ պու վէճչ իլէ ինսան՝ եէնիտէն ճան ա-
լըր տիրիլիր վէ պիւթիւն պիւթիւնէ պիր թէն-
տիւրիւստ հալ քէսպ էտէր: Լաքին թաաճ-
ճիւպէ շայան օլան հալ պու տուր քի, ձէօ-
մաաթըն խայրը իշնն օլ գատար պաղըըըպ չա-
ղըրանլար՝ ձէօմաաթըն խայրընսա պիրինճի տէ-
րէճէտէ էլլէմ օլան մատտէ, նէ՛ օլտուզունու
ֆէչմը էթմէզէր: Հիւլմէթլի Օգույան, իթի-
մատ էյլէ, եօդ տուր ճիհանտէ էշլէ պիր ա-
տէմ քի, Քիլիսէի շէրիփին՝ ճանտան խալի-
սանէ սէվասիի գատար ձէօմաաթը սէվէ պիլաին:
Պու ճիւմլէ իլէ, ձէօմաաթըն՝ եօրթու
կիւնէրինտէն թահսիլ էթտիյի բուհանի էյլէր-
լէր իսէ՝ խայրընսալըզ պու ճիսմանի էյլէրի-
տէն իփրաթ տէրէճէտէ զիյատէ տիր: Պայաղը
ձէօմաաթըն տա՝ հէր տիւրլիւ գօմպլըզ օլան
քիշիլէր կիպի, գայրուաճագ. ճանլարը վար արը:

Օնլարըն ճանլարը տա սէլամիթէ վասըլ օլմագիչն եւարատըլըշ օլտուգլարընտան, օնլարըն տա քրիսթիան մէզհէպի թալիմիշընէ միւհիթաճէկիթէրի վար տըր: Էջլէ իսէ եօրթու կիւնլէրի գալդաճագ օլուրսա. Ճէօմաաթ միւհիթաճ օլտուղու բուհանի թալիմիշընէ հանկը վագըթմէշընը օլա պիլըր: Էյէր ճիսմանի էրմէյէ միւհիթաճը վար ըսա. Հագգը հագգ էթմէք ըրղու նամուսու ըրփղ էթմէք, էվլատ թէրպիյէ էթմէք, պէտ խույլարը վէ նէփսի եէնմէք նէ վէճճի իծրա օլմասը լազըմ կէլուիյնի կէուսթէրէն տին գանունլարընը վէ ալլահանի տօղը բուլուգլարը էցըրէնմէյէ տահա զիյատէ իհիթիյաճը վար տըր: Հաթթաճ պունլարըն ճիւմիշինէ իսքեաթ օլմագի իչին, լազըմ կէլիր քի, սէպէպէլըրինի անլասըն. Խահիշլէնիպ դայրէթէ կէլմէք իչին լազըմ կէլիր քի, նասիհաթ տիյնէսին. վէ գավիլիքտէ սապիթ գատէմ գալմագի իչին, լազըմ կէլիր քի, տօղուլուգլարը տույսուն անլասըն: Էյէր օնլար տա պէտ խույլարտան, թէհալիքէրտէն վէ իփալէրտէն հալի տէյիլլէր իսէ, պունլարա միւհիթաճ օլմատան օլամազլար: Իշէճ ճէօմաաթըն պու գատար իհիթիաճաթընը գայըթան՝ եալընըղ օ սըգ սըգ թէսատիւֆ էտէն եօրթու կիւնլէրի տիր: Ճէօմաաթ օ կիւնլէրտէ ալլահանի իլմին էն պայտաղը ինսանըն անլայաճաղը սուրէթէ գոտուղու, քէնտի ալլահանի վէ եիւք-սէք քէլամիշընի իշիտիր: Օ կիւնլէրտէ ճէօմաաթ պիր աղ տուայա մէշընը օլարագի տահա

ալլա հալ քէսպ էտէր. պազը պազը խոստովանանք օլուպ՝ կիւնահլարընտան փաթէնիպ Սըրըութիւնա եագլաշըր վէ ըսլահը ախլագ էտիպ՝ Ալլահը իիէ պիրէշիր: Եօրթու կիւնլէրինտէ տիր քի, ինսան Գուրթարըճըր Յիսուս էֆէնտիմիզի, վալիտէսի ազիզ Պիքիրի, շէֆաաթճըրսը վէ հիմայիթմէճիսի Ազիզլէրի վէ գայրուճըր մէլայրդընը Խաթթիրընա կէթիրիպ՝ օնլար ըլա գօնուշուր իւլֆէթ էտէր վէ էպէտի էօլիւմնիւղլիւք պատիսապաշլէրի իշինտէ ճան ալըր Քէրահ քէսպ էտէր:

Պունու տա էյի պիլիրիմ քի, եալընըզ տիւնեավի շէյլէրի, քէնտիլէրինէ նէթիճէ գյան քիշլէրէ, պու էթալիյիմ միւլահազալար փէք թիւրահաթտան շէյլէր կէօրիւնիւր: Լաքին օնլար նասըլ իսթէրիէրսէ, գօ Էյլէ զանն էթսինլէր: Պիզ ուղագիտառալը եալընըզ ճանլըրզը սէլամէթէ չըգարմագ իչին տիւնեայա կէլմիշ օլտուղումուղա իթիմատ էտիպ ինսանտըլլմըր Ճիհէթտէն սէլամէթիմիլի էլլէմ օլան վասէթալարը՝ իփրաթ պէցիւք վէ միւհիմ շէյլէր եէրինէ գօմաաթլոգ էտէմէյիլ:

Ճիւրմէթլի Օդույան, իհիթիմալ տըր քի, տէօնիւպ պանա սէյլէյէսին: “Եօրթու կիւնլէրի, “պու թարիփ էթտիյին բուհանի թալիմիշընէ “Ճէօմաաթըն մէշընը օլտուղունա սէն իթիմատ “Էտէր միսին աճապա: Էյէր պունա իսքեաթ “օլմուշ ուսան, տէմէք տիր քի, փէք թէվէքէլլի “պիր ատամ ըմբչուն: Պու կիւնլէրի սէփիհ-

“լիքատէ, ջունլարտա, գումարլարտա, պօշպօ-
“ղաղլըգլարտա, գահվէ վէ սայիր էյլէնձէ մա-
“հալէրինտէ կէչիրտիքլէրինի կէօրմեյօր մու-
“սուն,,:

Էվլէլա՝ ճէվապ էտէրիմ քի, պու տէտիյին
ալէսսէվիյէյէ նազարէն՝ խիլափ արը: Զիւն քի
վլէվ պազըլարը օ բուշանի խպատէթլէրէ միւ-
նասիպէթսիդ էյլէնձէլէր տէ գարըշորսալար
պիլէ նիչէլէր տէ վար արը քի, օ կիւնլէրի ալ-
լահանի խպատէթ թալիմէրինտէ կէչիրրէլէր:
Անիէն՝ տէյէճէյիմէ էյի տըգդաթ պույուր:
Զօգլարը եօրթու կիւնլէրինի լըլըգը վէճճ իլէ
թութմատըգլարը իչին, եօրթու կիւնլէրինի
պիւսպիւթիւն գալըրածագ օլուրսան. օ կիւնլէ-
րի էյիյէ կէչիրէն տինտարլարը մահրում էտիպ՝
օնլարըն գալգմամասընա օլան հագգլարընը իպ-
թալ էթմիշ օլմաղ մըսըն: Գէնայա գուլանմագ
թէհլէբէսինի գալըրապըմ տէյի, էյի իշվմէք
գուտարէթմինի տէ գալըրըմը օլմաղ մըսըն: Պու-
խէ՝ հագգանիյէթին չէր տիւրիլւ նըզամընա
մուղայիր օլտուգտան մատա. ինսանըն պասըրէ-
թինէ վէ ագլընա տախի գարշը կէլիր: Լաքին
շիմափ պէնիմ տէ սանա պիր սիւալիմ վար: Աի-
չին պու գատար ինսանլար եօրթու կիւնլէրինի
ավարալըտա վէ սէփիհիքտէ կէչիրիրլէր: Պու
գատար եօլուուղ հալէրին պաշլըճա սէպէպի
քիմ տիր: Էյէր, պու եօլուուղ հալէրէ վէսիլէ
օլան միւնսափէթսիդ ճէմիյէթ մահալէրի՝ Քի-
լիսէի շէրիփին նըզամը իւզըէ եօրթու կիւնլէրի

թաթիլ էթմիշ օլսայըտըլար, Ճէօմաաթա տահա
զիյատէ խայըրը օլմաղ մըյըտը: Լաքին ըոււ-
սաթ վէր քի, մատտէնին աչըղընը սանա սէյ-
լէյիմ: Եա արդգաթսոզ, եա մէնփաաթընա
մայիլ, եա տա մէզշէպսիլ տիւրիլւ հիւքիւթէթ-
լէր, սանըրսըն քի, Ճէօմաաթը քիլիսէլէրտէն
վէ ըուհանի թալիմաթտան տուր էտիպ կէրի պը-
րագմայը՛ չէր շէյտէն էվլէլ թութարլար: Եօր-
թու կիւնլէրի տիւրիլւ ապէս շէնլիք մահալէ-
րինէ վէ պալօլարա Ճէօմաաթը Ճէլլ էթմէք
իչին, հիւքիւթէթլէր թարաֆընտան ըուսսաթ-
լար վէրիլիր: Նէ հատտինէ քի, օ ձանլարըն չօ-
պանը պուլունան զաթ՝ պունլարըն մէնինէ պիր
հիմմէթ տիլէյէ. ալաճալը գարըլըգ՝ եա պիր
սուուգ ճէվապ արը, եա տա թազիր: Էյլէ պիր
տէվիրլէրտէ պուլունույօրուղ քի, էօթէտէն
պէրի օլա կէլէն պիր թագըմ եօլուուղուցլարա
էպիտէն օլան վէսիլէլէր քիփայէթ էթմէյօր
կիպին տէմիլ եօլար իւզըրինտէ միւսթագիլ եօր-
թու կիւնլէրի իչին վէֆէ ֆօլուլար միւճէտատէ-
տէն իճատ օլունտու: Իշմէ պու վէսիլէ իլէ
շէհրլէրտէն, քէյլէրտէն թագըմ թագըմ սէ-
նաաթքեարլար, տիւքքեանճըլար, չէր սընըք-
տան պինլէրձէ ինսանլէր մէմլէքէթլէրինտէն
տըշարը տէ օքիւլիւպ՝ եէյիպ իչիպ ճիւմպիւշտէ
կիւնլէրինի կէչիրմէք իչին, էօթէյէ պէրիյէ
տաղըլըրլար: Վէ պունլարըն՝ պիր կիւն իչինտէ
էթափէրլէրի զարար ու զիյանլէրի պիր պիր թա-
րիփ էթմէք իսթէմէյ: Եօգսուլ ֆամիլեալէրի-
6

Նին հտարասը իչին, հաֆթա իշխնաէ գաղանտը դարը գըսմէթի՝ սօն մանկը ընա գատար ապէս շէյլէրէ թէլէփ էտէրլէր: Գէնա էօմը կէշիրմէյի քէնտիլէրինէ թապիաթ էթտիքլէրի ճիշէթ իլէ ֆամիլեա վէ չօլուգ չօնուգ մուհապէմինի՝ տիւրլիւ էջնէպի ապէս ալագալարա գուրպան էտէրլէր: Պիր քէրրէ պու հիշէթի քէսպ էթտիքտէն սօնրա, քիլիսէ տիւշիւնմէք գապիլյէթի նէրէտէ գալըր: Սապահլայըն խանէլէրինտէն ըզգարլար. վէ ադշամը՝ տիւրլիւ իշկիլէրտէն տիւմանլանմը գաֆալարը վէ քիւֆրիլէ տոլու աղըզլարը իլէ խանէլէրինէ ավտէթէտէրլէր, այալ ու էվլատլէրինին վայ պաշարընա կէթիրմէք իչին: Օ գատար եօլսուղլուգլարա գափուլար աշըլըր քի, օնլարըն եանընտա քիլիսէյէ կիթմէտիքլէրի իչին, էթտիքլէրի եօլսուղլուզա սէցլէյէճէք եէր գալմազ: Պունկարտան վէ պունլարա գըյաս եօլսուղլուգլարտան մէմիւլ օլունմազ տէրէճէտէ ալլահանի շէյլէրի պիլմէմէզլիք ալլսուկլիյէ ճէօմաաթըն իշինէ սիրայէթ էտէր. վէ պու պիլմէմէզլիքտէն նէշէթէտէն հայվանի մէշըէպ պօզուգլուզու իւզէրինէ իլավէ օլուր. վէ պու ճիշէթ իլէ ճէօմաաթըն հալին փութիքէսթ հալինտէն տահա պէտմէրէ պիր քէնա հալէ կիրէր: Զիւնքի մէտէնլիյէթուն թէաֆֆինի՝ պարպարը ըզգտան տօղան պօզուգլուզուն թէաֆֆինի՝ պարպարը ըզգտան տօղան պօզուգլուզուն թէաֆֆինի՝ պարպարը ըզգտան տահա չօդ պէտմէրէ տիր: Պունլարը եաղըյօրսամ, պու հալէր էյլիյէ թահիպի օլաձագ

իւմիտիմէ մէպնի տէյիլ տիր: Զիւն քի վագթթը հալիմիզին կիտիշինէ նազարէն՝ պու հալէրէ գարը գյանագ բրիսմիան ճէսուրլուզու պու ալէմոնէ հասըլ օլաձաղը մէմիւլ օլունուր շէյ տէյիլ տիր: Պէնիմիխի իսէ՝ պու ֆէնալըգլարըն եալընզ քիլիսէ գանունլարը իհմալ օլմագտա օլտուղունտան նէշէթ էթմիշ օլտուղունու, վէ պիր տէ ճէօմաաթըն եօրմու կիւնէրինի թութմայարագ իշլէտիքլէրի կիւնահլարըն աղըրլզընը, վէ աղըր թէօհմէթ թահմընտա պուլունտուղլարընը տիւնեա ալէմին կէօղիւ էօնիւնէ գօմագտան իապարէթ տիր:

2.

Քէլևէ վյանէնլէրինէ սարֆ օլան ադմէլէր՝ ֆահէթը ֆունդամարյա վէրէլինէ առան վյանար էյէ ուր:

Քիլիսէլէրին թէրէլլիւֆլիւ սալթանաթլարը, պազլարըն էֆքեարընա վլոտտ կէօրիւնտիւյիւնտէն, «Քիլիսէլէրէ պու գատար սալթանաթլարըն նէ լուզումու վար. պունկարա սարֆ «օլան ագճէլէր ֆագըր Փուգարայա վէրիլսէ ստահա ալա տահա ֆայտէլի օլմազ մը», տէյինածը ածը շէքվալէր էտէրլէր:

Քրիսմիանլոդ նէ գատար էսքի իսէ՝ պու շէքվա տա օլ գատար էսքի տիր: Լաքին մատտէնին աճայիպի շու տուր քի, պու շէքվայը իւլիքիմատ էտէն Յիսուս էքէնտիմիզին զամմազը Յուղա օլմուշ օլտուղունա՝ չօդլարը վար արը քի, արգգամ էթմէզլէր: Մարիամ Մագդաղե-

6*

նացի Յիսուս է Քէնտիմիզին Խաքիկային վարպապ պիր գապ նէֆիս գօդուլու եաղընը օնուն իզզէթինէ տէօքիւպ թէլէփ էթտիյի վագըթ՝ էօթէտէն Յուդա սէսինի եհրբսէլտիպ, Պունու սաթըպ ագձէսինի Փագըր Փուգարայա վէրմիշ օլյուրագ, տաչա էյի օլմազ մըյըրը տէյի, պաղըրմայա պաշատը իսէ. օ վագըթ Յիսուս օ ալլահանի Ուստա՞ Յուդանըն պու սուրէթտէ Փուգարա գայըրը ըլլունա փէք խօշնութ օլմատը: Հաթթա՞ Մագդաղենացիյէ տէնիւպ օնու պիր չօդ մէտհ էթտիբտէն սօնրա. Պու էթտիյին միւհիմ ամէլին զիքրի՝ Քիլիսէի շէրիփ իշնտէ էպէտիյէտէք ղայպ օլմայաճագ տըր տէյի, օնա վատ պույուրուպ՝ Յուդանըն աղզընը գափատը վէ էթտիյի պէջիւք թէօհմէթի քէնտինէ պիլտիրտի:

Քիլիսէլէրին զէնկինլիյինի վէ սալթանաթընը Ճէրհ էտէն քիշիլէր տէտիբլէրինին նէ օլտուղունու պիլիրլէր մի աճապա: Քիլիսէլէրին Ճէնապը Ալլահըն իզզէթինէ ինշա օմուշ օլտուգլարընը, վէ օնլարըն իշնտէ մէվճուտ օլան շէյլէրին Ճիւմէսի տէ՝ Օնուն շան ու շէրէֆինէ գուլանըլմագտա օլտուղունու Խաթթըլարընա կէթիրմէզէր մի աճապա: Եալընըզ պու միւլահազալէրի էթտէլէր իտի, գաթիէն աղըլլարընը գափամայա մէճպուր օլուրլար ըտը: Ճիւրմէթի Օգույան, Ճէնապը Ալլահ ազմիւշ շան ըսա՞ ճէր շէյին սահիպ մնոթլագը օլտուղու Ճիշէթտէն, պու վէճհ իլէ թանըլմա-

սընա վէ իզզէթլէնմէսինէ օնու շյէսթէ կէօրմէզ միսին: Նէյէր քի տիւնեատա մէվճուտ օլան շէյլէրիմիզ իշնտէ, էն մագպուլ վէ էն իթիպարը թութտուղումուղ ալթուն, կիւմիւշ, միւճէլչէր, նէվ պէ նէվ գօդուլու պուհուրլար, իփէք վէ սրոմալը պինազիր գումաշ վէ ելպիսէլէրիմիզ, օնուն հէր շէյտէն զիյատէ շյէսթէ օլտուղու իզզէթինէ սունմասյուրագ. հէր շէյտէն զիյատէ օնուն իզզէթինէ օլան աշգըլըզ, պաշգա նէ վէճհ իլէ իպրազ վէ պէյան էտէ պիլիր իտիք: Սագըն օ չօճուգճա քէլամը աղզընա ալպա՝ Ալլահըն պունլարա միւհիթաճիյէթի եօգ տուր տէմէյէսին: Օ վագըթ տէմէք օլուր քի, պու սալթանաթլարըն՝ նէ սէպէպտէն իդիմիզ էթմիշ օլտուղունու հէնիւղ Փէչմ էթմէմիշսին: Ճէնապը Ալլահըն պունլարա իհիթաճը օլտուղունտան տէյիլ. իլլա՞ պիղիմ Ճէնապը Ալլահա հէմ պօրձու, հէմ տէ իհիթաճըլըզ օլտուղունտան՝ Փարզ տըր քի, գապիլ օլտուղու մէրթէպէ օնա իպատէթ վէ իզզէթ էտէլիմ: Մուհապէթիմիզ վէ իթանթըլըզ օնա կէօսթէրէ պիլմէք իշին, էլիմիպտէն կէլէն հէր ափւրիւ կըրամ վէ Փէտափեարլըզ օնա թագտիմ էտէլիմ:

Մէսէլա պիր փատիշահ, թէպաալարընտան պիրիսինին խանէսինէ կէլիպ՝ պիր գաչ կիւն տօսթանէ միսաֆիր օլսա. հէր նէ գատար հէր իսթէտիյինի քէնտի սարայընտան կէթիրէ պիլիր օլտուղու իշին, խանէ սահիպինին կըրամ

վէ թէքէլլիւֆիւնէ իչթիաճը եօլ ուսա տա,
պու ճիւմլէ իլէ խանէ սահիպինէ ֆարզ արզ
քի, փատիշահընըն պէցիւքիւյիւնէ, մէսնէ-
տինէ, շանընա եագըշան վէ էլինտէն կէլէն
հէր տիւրլիւ իղզէթ ու իդրամը օնա թագտիմ
էլլիսին:

Խնանըն ագլընըն ըշըղը տախի՞ պու-
նու էյլէ պիր պէրրագ կէսոթէրի քի, հէր
պիր վագըթտա, հէր ճինս, էն պարպար վէ
վահշի միլէթէր պիլէ, պինազիր ալսյլար վէ
սալթանաթլար իլէ ալսահանի իպատէթէրինի
իճրա էտէ էլլիշըր իտի: Հինտիսթան փութ-
խանէլէրի, Մէքսիգա իպատէթէրահէրի քէնտի
ձէսամէթ վէ զէնկինիքլէրի իլէ բումիսթան վէ
բումա փութիսանէլէրինտէն աշաղը տէյիլլէր
իտի: Զինումաշին վէ թիպէտ վէ ԱՃէմիսթան
ահալիէրի, ագըլլարը վէ զէնկինիքլէրի եէ-
թիշէ պիլույի տէրէճէտէ, ֆէգէլլայէ ազա-
մէթլի իպատէթէրահլար պինա էտէրլէր իտի:
Մէզքիւր միլէթէրին փութ փափաղլարնըն
ձէսիմ ավայիտլէրի վէ լէվազիմաթէրի վէ ի-
պատէթ լիպասլէրի. գուրպանլար խըզմէթինէ
իսթիման էթտիքլէրի ալթուն վէ կիւմիւշ պի-
նազիր գապլարը. գուրպանկեահլար նէզտինտէ
թիւթահիւրտիւքլէրի էնվաի նէֆիս գօգուլու
պուհուրլարը. պու կիւնքի կիւն հէր քէսին կէօզ-
լէրի էնիւնտէ սէօլիւմէ աշիքեար շահիւլէր տիր:
Հաթթա՝ պու էշեա վէ լէվազիմաթտան նիչէ
նիչէլէրի քրիսթիան հիւքիւմտարլարն միւզէ-

լէրի տէրունինտէ էլան հըֆզ օլմագտա արը:
Էյլէ իսէ տէմէք օլուր քի, բոյի զէմինտէ հէր
նէ քի թէմիղ, հէր նէ քի զիգըյմէթ, հէր նէ քի
ազիզ վէ նէֆիս շէյ վար ըսահիւմէսի տէ ինտի
Պարիտէ մագպուլ օլառուղունա տայիր, հէր միլէ-
թին իչէրիսինտէ պիր տույկուտու վար ըտը:
Լաքին պունլարը պիր պիր թարիփ էթմէջէ նէ
հաճաթ վար: Քիթապը շէրիփտէ եանի թէվ-
րաթտա միւշահէտէ օլունան իսպաթ կէօ-
զիւմիւզ էօնիւնտէ տուրոյօր քի, պիզաթ
ձէնսապը Ալլահ քէնտի շէրէֆինէ միւսթագիլ
պիր Տաճար ինչա օլմասընը միւրատ էլլիտի,
հաթթա՝ ձէսամէթի իլէ տիւնեանըն էն ազիմ
պինասը օլուն տէյի իրատէ պույուրտու:
Էյլէ քի պինաի քէպիրի մէզքիւր վիւճուտա
կէլիս խիթամ պուլտու իտէ. իշինտէքի ալ-
թուն կիւմիւշ վէ զիգըյմէթ թաշըրը, գօ-
գուլու նէֆիս աղաճլարտան օյմա, կէօնակէօն
հէնտէսէլի վէ միւթէհայիր գալաճագ ալամէթ-
լէրի իլէ, Էյլէ պիր հիյազէթ քէսպ էթմիշ
իտի քի, էլլիր քիթապը շէրիփ պունլարըն ֆի-
րատէ Փիրատէ վասֆընը էթմիշ օլմասյլար՝ ի-
նանըլըր շէլլէր տէյիլլէր իտի: Հիւրմէթլի Օ-
գույան, պու թարիփլէրին խիւլասասը նէ կէօս-
թէրիր: Պու կիալի սալթանաթլար ձէնսապը
Ալլահըն իֆրամ մագպուլի օլառուղունու աշի-
քեար իսպաթ էթմէջ մի: Էյլէ իսէ պու
կիւնքի կիւն Սորանլարընդ իւզէրինտէ պու-
լունան Սուրբ Հաղորդութիւնուն թէմսիլի օ-

լան Մանանա վէ Տապանակ ուխտինին եալը-
նըզ հրֆը իչին, էսքի Տաճարըն պու տէրէ-
ձէտէ թէքէլլիւֆիւ Հագդ թաալյայա մագ-
պուլ օլույուսա. եա օ Փատիշահլար փատի-
շահլ ձէնապը Ալլահըն զաթէն վէ սահիհէն
մէվճուտ պուլունտուղու քրիսթիան քիլիսէլէ-
րինէ տահա զիյատէ տարաթ վէ սալթանաթ-
հէմ ձաիզ, հէմ տէ ձէնապը Ալլահա տահա
զիյատէ մագպուլ օլաճաղը աշիքեար տէյիլ
մի տիր: Պիզիմ սէլէֆլէրիմիզին տույկուլարը
պիզիմիլէրտէն փէք չօդ ֆէրգլե օլուուղու
իչին, ոլ գատար ձէսամէթլի քիլիսէլէր եէ-
տիմիզէ թէսլիմ էտիպ՝ պիզէ միրաս պըրագմը-
լար արո:

Էյէր ալլահանի շէյլէրտէն չէշնի տույ-
մայան, վէ եալընըզ Փուգարա խայրընը մաթ-
լուա էտէն պազը քիշիլէրին գալպինէ պու
տէտիլէրիմ թէտէսիր էթմէզսէ. օ մագուլէ
քիշիլէրէ շէյլէ պիր ձէվապ տա վէրէ պիլի-
րիմ: Պիր թարաֆտան հէր մէրամընը խօշնութ-
էթմէզ իչին, սալթանաթլարընա վէ սիւլէ-
րինէ պու գատար սէֆահաթ էտիպ. օ պիր
թարաֆտան Ալլահըն խանէլէրինի սօյուա վէ օ-
նուն սալթանաթլարընտան քէսիպ, Փուգարա-
լարը գայրումյայա սէպէպին նէ տիր: Ումումի ա-
հալինին կէրէք իտարասընա վէ կէրէք էտէսի ու
էրքեանընա զիյան վէրտիյի ձիւմէնին մալիւ-
միւ իքէն. նիչէ շէրէլէրտէ, սէնէտէն սէ-
նէյէ, պիրի պիրինէ նիսպէժ, պիրի պիրինտէն

իւսթիւն, պիր չօդ ագձէլէր իլէ ինշա օլմագտա
օլան թէաթրօ պինալէրինէ վէ սէֆիհ սալթա-
նաթլարընա գարը նիչին պաղըրը չաղըրմաղ-
սրն: Շունուն պունուն խանէսինտէ Փուգարայա
վէրէճէք ֆաղլա պիր շէյի գալմայընճայա գա-
տար, կիւն պէ կիւն իլէրիլէմէքտէ օլան սէֆիհ-
լիյէ, օլան իսրաֆ ու մէսարիփլէրէ նիչին սիւ-
քիւթ էտէր թընմազըն: Եէօվմիյէ իճատ օլան
մօտալարըն վէսիլէսի իլէ, Փամիլեալարա ալըր
եիւք օլան, գարըլարըն սէֆիհ հալլէրինտէն նիշ-
ին շիբեայէթ էթմէզսին: Քիլիսէլէրին տարաթ-
ու սալթանաթլարընա գարը պու գատար պա-
զրաճաղընա, պիր ազ տա պու օլան թէհի վէ
պէյչուտէ մէսարիփլէրէ գարը պաղըրը չա-
ղըրմալը տէյիլ միյիտին:

Խիւլասա քիլիսէլէրին սալթանաթը վէ ա-
զամէթի իսէ Փագը Փուգարանըն տա պիր խայ-
րը արո, պիր թէսէլիսի տիր: Օ Փագը ձէօ-
մաթ՝ հէր նէ գատար միւզէյեէն սալօնլարա,
շէնիլիլ ձէմիյէթլէրէ վէ թէաթրօլարա տախիլ
օլամազլար ըսա՝ քիլիսէ սալթանաթլարընա տա-
ևիլ օլուրլար. էօթէտէ չոգարամատըլլարը սէ-
ֆայը՝ պուրատա չոգարըլլար: Զէնկին վէ բէ-
ճալ քիպար միսիլլիւ՝ պայաղը ձէօմաթ տա
քէնտի խանէսինէ վարը կիպի քիլիսէյէ վարը.
Խորանա սէճտէ էտէր, կէօլլէրի իլէ օլան սալ-
թանաթլարը թամաշա էտէր. վէ պիր ալ օլ-
սուն, քէնտի շէրէկէսինին սէֆիլ հիյէթինի ու-
նուտուր. վէ տիւնեալի էյլիքէրին ճիւմլէսին-

տէն տէ մաշրում օլմամըշ օլտուղունու տուշ
յար վէ թէսէլի օլուր:

Օնուն տույտուղու եալընըզ սուրէթա պիր
խօշուռէթլուգ տէյիլ տիր, իլլա՝ մէֆհուր տաւ
նի չըգարլըր: Ճէնապը Ալլահ քի, քիլիսէլէր-
տէ սալթանաթ մաթլուպ էթմիշ իսէ, թէչի
տէյիլ տիր, մանասըզ տէյիլ տիր. տէրին սէ-
պէպիլէրէ մէպնի տիր: Հասսէլէր իշինտէ մու-
հասէրէ օլան ատէմէ՛ հասսէ ալթընա տիւշէն
շէյ գատար թէկսիրի սէցլէյէն օլամաղ:
Շէցլէ քի հիսս էթմէնին, կէօրմէնին վէ ի-
շիթմէնին թէկսիրի ինսանա հէր շէյտէն դիյա-
տէ վէ պէցիրէ օլմասըլըլա՝ քիլիսէլէրին պէօ-
յիւքլիցիւ, խորանլարըն սալթանաթը, թէյ-
զինաթըն չօգլուղու, նէֆիս գապլարըն վէ էլ-
պիսէլէրին շաշաասը, պինազիր պուհուրլարըն
թաթլը գոգուլարը՝ ճէնապը Ալլահըն ազա-
մէթինի պիգէ էցրէթմէք իշին, իլք տէրսլէր
տիր: “Աստուած ի տաճարի իւրում յայտնի.
Ալլահ քէնտի խանէսինտէ կէօրինէճէք տիր,,
տէյի, դաւակիթ փատիշաշըն էթտիյի պու կիւ-
զէլփէյղամէրլիյի (մարգարէտութիւնու) տախի՝
պիր սուրէթտէ, խանէնին սալթանաթընտան՝
սպին օլանըն ազամէթի անլաշըլաճադ օլտու-
ղունու աշիբեար կէօսթէրիր: Քիշի հէր նէ
գատար փէյլէսօփ օլուրսա՝ գո օլուն. ճէսա-
մէթի քիլիսէլէրիմիզտէն պիրինէ այաղընը ի-
շէրի գոտուղու պիրլէ, ալլահ չանի թասավլուր-
լարըն քիքրինտէ պէցիրտիյիւնիւ տույմամաղ-

լըդ էտէմէզ: Քէմէրլէրին ճէսիմ տաիրէլէրի,
նատիր իւլ էմաւլ մէրլէրլէր վէ արձաննլար,
մէշուր թասվիրլէր վէ խազնէ տէյէր միւ-
զէյէն միհրապէր՝ օրատա տէյիլ ֆադըր ին-
սանըն պէցիրպիւկիւնէ, իլլա՝ պինիհայէ էօլ-
մէզ պիր զաթմը շէրիփին, Ալլահ ազմիւշանըն
ազամէթինէ վէ պէցիրպիւզիւնէ տէլալէթ էթ-
մէքրու օլտուգլարըն՝ տիլսիզ լիսանլարը իլէ
խապէր վէրիրլէր: Օրատա ինսան պունլարը
միւշահէտէ էթտիյի հալտէ, եիւրէյի արթըգ
պիգայտ տուրամաղ: Զիւն քի ինսանըն ֆիքրի
իլէրիլէյիպ եիւրսէլտիքձէ՝ միւրատը տա, մէյիլ-
լէրի տէ պէրապէր էնքսէսինտէն գօշմայա մէճ-
պուր տուր: Օ վագըթ ճան ըսա՝ պիր քէրրէ
քէնտի քէնտինտէն չըգար վէ նասըլ օլուու-
ղունու քէնտի տէ տույմատան՝ ուչար եիւրսէ-
լիր Ալլահընըն գուճաղընա գալուշուր: Նէ օլ-
տուղունու անլայամատրը վէ պէլքի թարի-
փինի տախի էտէմէտիյի պին տիւրլիւ տույկու-
լարա մալիք օլուր վէ միւթէհայիր գալըր: Քի-
լիսէլէրին պէցլէ պիր սալթանաթը իշինտէ՝
աշէնկլի սէտալար, աղըր էլպիսէլէր, եանան
մումլար վէ սպիր տիւրլիւ շաշաալար իլէ ի-
պատէթ զիյնէթլէրի իլավէ օլուրլարսա՝ իշթէ
օ վագըթ սէն քէնտիլիյինտէն հէր հասսէլէ-
րինի, տույկուլարը իլէ պէրապէր ճէնապը
Ալլահըն իզզէթ ու իսպատէթինէ ճէլլզ օլուն-
օլտուղունու միւշահէտէ էտէրսին: Կէօղ եաշ-
լէրիմին չօղունու Միլան քիլիսէսինտէ իպատէթ

ալայլարընտա տէօքմիւշիւմ, տէր ազնի Օգոստինոս: Կեօզ, ել վէ սայիր հասսէլէրմիզ իլէ տույտուղումուղ տույկուլարըն միւրատընըզա օտէրէծէ գուվլէթի թէէսիրի վար տըր քի, Տէր սէնէ բօմա շէհրինտէ վագի, ուլու վէ հիյաէթի Ամթիգան քիլսէսինտէ՝ Յիսուս Քրիստոսուն վէքիին՝ ալայը ձէսիմէ իլէ պարըշ գուրպանընը Ալլահ ազմիւշցան հազրէթէրինէ թագատիմ էթտիյինի կէօրէն մէզէպի ախէրտէն նիչէ զաթլէր, թամաշա էթտիքլէրի անտէ քէնտի եաղնըշլքլարընըն քէօքիւնտէն սարսըլըլար:

Պունլարըն պէջլէ օլուուղու ինքեար օլուն նամատըլը հալտէ, նիշն էջլէ իսէ պաղըլար՝ Փագըր Փուգարա վէ սատագա իսմի իլէ՝ պէջլէ պիր եիւծէ տէրէծէտէ օլան էյլիքլէրտէն ճէօմաթը մահրում էթմէյէ գալդըշըրլար: Պէջլէ պիր եիւծէ նէթիճէյէ խըզմէթ էտէն կիւմիւշ ալթուն վէ սայիրէ ֆէնսյա գուլանընըշ սայըլա պիլիր մի: Էջլէ իսէ, հիւրմէթի Օգույան, պիլմիշ օլ քի, Փուգարայը գայըրմագ թասլոյան պու մագուլէ քիշիլէրին ասըլ մէրամլարը պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր. իլա Փուգարա մուհապէթի էօրթիւսիւ ալթընտա՝ քիլսէլէրէ օլան խուսումէթէրինի սիփէր էթմէքտէն իպարէթ տիր, տէրսէմ, մուպալալա տէյիլ տիր:

3.

Պու գատար էլլէսէլէրին նէ լուղունու վար:

Հէր նասըլ ըսա՝ պաղըլարը տա վար տըր քի, քիլսէլէրին չօղալմասը՝ քէնտիլէրէ ֆէնա կէօրիւնտիյիւնտէն. «մէվճուտ օլանլարտան ատահա ազը քիփայէթ էտէր իքէն, միւճէտ տէտէն քիլսէլէր ինշա էթմէյէ նէ լուղում վար», տէրլէր:

Հէր նէ գատար պալատէ պու խուսուսա տայիր պու գատար շէյ սէջլէմիշ իսէմ տէ. պու ձիւմէ իլէ պունլարա տա պիր չիփտ ճէվապ էտէյիմ: Պիզիմ էճտատըրմը քիլսէլէրին չօղալմասընտան հիշ պիր կէօնէ աղըրլուգ տույյատըրգլարընտան մաատա. էլլէրինտէն կէլույի գատար՝ տահա զիյատէ չօղալմայա էմէլ էտէրլէր իտի: Վէ քիլսէ ինշասընա թէշէպիւս էթմակիլէրի վագըթ, Յիսուս Քրիստոսուտ սուրբ Հալորդութիւն վասէթմասը իլէ եանլարընտա մէվճուտ էտինմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշենմէզլէր իտի: Էջլէ իսէ շիմտի պաղըլարընա նիշն աղըր կէօրիւնմէլի իմիշ: Աթալարըրմը՝ քէնտիլէրինի Ալլահըն ճէօմաթը վէ Յիսուս Քրիստոսուն ֆամիլեասընտան պէլլիէտիքլէրի իշին, արզու էտէրլէր իտի քի, Յիսուս քէնտի փէտէրլէրի եանլարընտա մէվճուտ պուլունսուն: Էջլէ իսէ պիզ տէօնլար կիափի Ալլահըն էվլատլարը վէ Յիսուս Քրիստոսուն գարտաշլարը օլմայալըմ մը: Օն-

լար՝ եօրթու կիւնէրի քիլիսէյէ վարմայա
պօրձլու օլտուգլարընը պիլտիքլէրի իշն, իս-
թէրլէր իտի քի, գօլայլու իլէ զիյարէթ էթ-
մէք իշն եագընլարընտա քիլիսէ պուլունսուն:
իպատէթ էթմէտէն եաշայա պիլէճէք տէրէ-
ճէտէ, պու պօրձ պիտուն գալգմըշ մը տըր
աճապա: Օնլար՝ քիլիսէլէրին չօղալմասընը իս-
թէրլէր իտի քի, Յիսուս Քիստոս եանլարըն-
տա պուլունմասը իլէ, հէր էյլիյին պունարը-
նը՝ էտինմիշ օլսունլար: Պիզիմ տէ պու պու-
նարը էտինմէյէ սրտգըմըզ վէ իհմիածըմըզ
եօդ մու տուր աճապա: Օնլար՝ քիլիսէլէր չօ-
ղալտըգձա, ձիւմէտէն ազիզ Պատարագ գուր-
պանարը չօղալըզ պու վէճչ իլէ ձիւմէտէն
ազիզ Երրորդութիւնուն իհմիշամը տահա
զիյատէ շէրէվլէնիր օլտուղունա իթիգատ է-
տէրլէր իտի: Պիզ տէ օ իթիգատտա ջլմա-
մալը մըյըզ: Խիւլասա օնլար՝ քիլիսէլէրէ
ֆէվգէլըյէ աշգլարը օլտուղունտան քիլիսէ-
լէրին չօղալմասընը արդու էտէրլէր իտի. ամմա
պունուն մուղայիրի քիլիսէլէրին չօղալմասընը
իսթէմէյէնլէրին էֆքեարը նէ կէօսթէրիր, օ-
նու պիլէմէմ: Անձագ պու մագուլէ քիշիլէր
իլէ սէօզիւմիւ շէօյլէ խիւլասա էտէրիմ քի,
գօ գալպլէրինի բահաթ թութսունլար. տէվ-
րիմիզ՝ քիլիսէլէր ինշա էտէճէք տէվիր տէյիլ
տիր: Ապին քիլիսէլէր ինշասընա վէրէճէք
ադճէլէրինի, միւճէտտէտէն մահպուսխանէլէր
վէ գըշալար ինշասընա վէրմէյէ մէճպուր օլ-

տուգլարը վագըթ տա՝ օլմայա քի շիքեայէթ
էթմոնինէր: Զիւն քի ահալի եա պիրինէ, եա տա
օ պիրինէ միւհիթաճ օլտուղու էօթէտէն պէրիւ
թէճրիւպէի ալէմ իլէ թաստիդ օլա կէլիշ
պիր մէսէլէ տիր:

ՏԵՇՈՐՏԻՒՆՃԻՒ ՖԱՍԼ

Ազիզ Պատարագա գարշը սէողլէր:

1. Պու ժաման Պատարագլութ նէ օլմալը: 2. Պէյ-
նուառէյէ ժայու էրեմէյ պէնիմ վագիլը եօդ առուր:

Հագդ թաալա հազըէթլէրինին պիհատ
վէ պինիհայէ էյլիյինտէն պիզէ իհսան օլսն,
Պատարագ գուրպանընըն գատր ու գըյմէթինի
թանըլը վաճիպի օլան հիւրմէթի օնա էտէ-
ճէք եերտէ, պազը նամիքնօր քիշիլէր վար տըր
քի. “Պու գատար պատարագլար նէ օլմալը.
պէյհուտէյէ դայպ էտէճէք պիզիմ վագթը-
մըզ եօդ տուր,, տէյէրէք, փէշքէշի էտէն
ճէնապը Ալլահըն զաթը շէրիփինէ հագարաթ,
վէ եօրթու կիւնլէրի կէօրմէյէ պօրձլու օլ-
տուգլարը պատարագը թէրք էտէրլէր: Պու
մագուլէ քիշիլէր, միւտտէթի էօմիլէրինտէ
հիւ տէյիլ իսէ՝ պիր տէվա օլսուն, պատարա-
գըն նէ օլտուղունու տիւշիւնմիւշ օլտուգլարը-
նա իթիմատ օլոնս պիլիր մի աճապա: Օն-
լարըն իթիպարընա զիւլ կէթիրմէմէք իշն
պունուն խիլաֆընը Փարզ էտէյիմ: Նիշն քի

էյէր պատարագըն նէ օլտուղունու ազ պուշ
չուգ անլամըշ օլսայրտըլար, պու թարիզամիզ
սէօլէրին պիր հարֆընը աղըլլարընա ալմայա
թիթրէրէր իտի:

1.

Պու թարար պատարագընը նէ օլմալը:

Հեւրմէթլի Օգույան, շու հագըգաթը էյի
պէլլիլէ քի, ինսանըն քէնտի թապիհաթը հա-
լինտէ չէր նէսի վար ըսա՝ ճիւմիլէսի տէ ձէ-
նապը Ալլահըն լութիփու իհսանը տըս: Պու ճի-
չէթտէն ինսան՝ չէր պիր վագըթտա Ալլահը՝
չէր էյլիյին պունարը տըս տէյի թանըմալը
տըս: Էյլիչ քի, ինսան՝ ձէնապը Ալլահա պօրձ-
լու օլտուղու շիւքրանիյէթի թէմամը իլէ էտա
էտէ պիլմէք իշին, գաապիլ օլսայրտը, չէր շէյինի՝
քէնտի վարլըղընը տախի՛ օնուն իղզէթի շէրէ-
ֆինէ գուրպան էթմէյէ գատար պօրձլոյու-
տու: Լարին պու տէրէճէտէ ֆէտաբեարլըգ՝
ինսանա չոգ սէպէպէրտէն՝ եասագ օլմուշ
տուր: Պու ճիւմիլէ իլէ թապիհաթըն ինսանա
թէկսիրի նէ տիր. տիլսիլ լիսանը իլէ սանա
նէ սէյլէր: քէնտի եէրինէ պիր պաշդա շէյ
գուրպան էթ, տէր սանա. շէյլէ քի օնուն
թէլէֆի՛ սէնին թէլէֆինին եէրինի տօլտուր-
սուն վէ հագգ թաալա հազըթլէրինին սա-
հիպ մութլագըն օլտուղունա տէլալէթ էյլէ-
սին: Իշմէ պու տուր գուրպանլարըն էօթէտէն

պէրիւ զլա կէլտիքլէրինին ասըլ էսասը վէ մա-
նասը. նասըլ քի ալիմ Եւսերիոս վէ սայիր
միւթէպէր վարդապետլէր թարիփ էթմիլլէր
տիր: Թապիհաթըն թէկսիրի հէր ինսան հագ-
գընտա պիր սուրէթտէ օլտուղու իշին, տիւ-
նեանըն իլք գուրուլուշու իլէ պիրլիքտէ գուր-
պանլար տախի պաշանկը էթմիշ տիր. նա-
սըլ քի քիթապը շէրիփ Աստուածաշունչ տա-
խի պէյան էտէր:

Վագըթլար միւրուրինտէն սօնրա, Ալլահ
թաալա քէնտի ճէօմաաթընա գուրպանա տայիր
պազը նիղամլար գօմագ իսթէտի իսէ, նէ էթ-
տի: Միւրատ էթտի քի, եէր իլէ կէօյիւն պի-
րի պիրի իլէ իւլիքէթի վէ իլհագիյէթի եանի
ալկըսը վէ վէրկիսի՝ միւսթագիլէն տիւրիլ գուր-
պանլար վասէթասը իլէ իճրա օլսուն:

Ինսան պօրձլոյուտու քի, ճէմիի ճիհա-
նըն սահիպ մութլագը օլան ձէնապը Ալլահ
թաալայա սէճտէ վէ հիւրմէթ ուպուտիյէթլէրի
իսպազ էյլէսին. օնուն իշին, Սէճտէ գուր-
պանը թէրթիպ օլունտու: Ինսան պօրձլոյու-
տու քի, տիւզիյէ ձէնապը Ալլահան ալտըղը
էյլիքլէր իշին, օնա թէշէքքիւր էյլէսին. օ-
նուն իշին միւսթագիլ թէշէքքիւր գուրպանը
թէշէքիլ օլունտու: Ինսան մէճպուր ուտու քի,
քէնտի իգթիղալարընա կէօրէ՛ ձէնապը Ալ-
լահան միւճէտտէտէն եարտըմիար տիլէսին.
օնուն իշին Տիլէք գուրպանը իհտաս օլունտու:
Ինսան մէճպուր ուտու քի, իշլէտիյի կիւնահ:

լարըն աֆկընը հագդ թաալատան տիլէսին ալ-
որն. օնուն իչին Աֆկ գուրպանը թէրթիպ
օլունտու:

Վագաս ձէնապը Ալլահըն ազամէթինի
թանըմագ վէ վաճիպ օլան հիւրմէթի օնա իպ-
րազ էթմէք իչին, հէր հալու պիր գուրպան
օլմասը փարզընտան ըտը: Շէյլէ քի, օնուն
պիւսպիւթին թէլէֆ օլմասը իլէ թապիա-
թըլըզըն՝ քէնտի Եարատընըսը հուզուրունտա
պիւթին պիւթին թէլէֆ օլտուղունա տէլա-
լէթ էլէսին: Խշէ ազիւշան ձէնապը Ալ-
լահըն էսքի Օրէնքտէ գուրպանլար թէրթիպ
էթմէսի տէ՝ պու նէթիձէյէ մէպնի իտի:

Տէվերլէրին վագթ ու զամնելրի կէլիպ
տօլուուգտա. Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիզ ձէ-
նապը Ալլահ խաչ իւզէրինտէ գուրպան օլուպ՝
քէնտի եարալանմըշ պէցըրինտէն, եէսի Օ-
րէնքին ձէօմաթը օլան՝ Քիլսէի շէրիփ տօղ-
տույուսա, գուրպանսըզ, միհրապարզ վէ քա-
հանասըզ հիչ գալա պիլը միյիտի: Գուրպան-
սըզ գալմագ ըսա՝ մարդարէլէրին իփիթիտա-
սընտան վէրտիբլէրի խապէրլէրէ նազարէն՝ Եա-
հուտի միլլէթինէ՝ քէնտի նամքեօրլուգլարը ի-
չին, վագի օլաճագ պիր զազապ ըտը: Նասրւ
քի, օ պէտպախթ միլլէթ էլսն տաճարսըզ,
միհրապարզ, գուրպանսըզ վէ քահանասըզ
գալըպ՝ միւսթահագդ օլուուզու զազապը չէքմէք
իւզէրէ տիր: Աէ պունա գարշըլդ Եահուտի
միլլէթինին եէրինէ կէլէճէք պիզ փութիւ-

թէսթլէր իչինտէ, ճիւմէտէն ազիզ պիր փէշ-
քէշ Ալլահ ազմիւշան հազրէթլէրինէ սունու-
լաճագ օլտուղունու տա՝ եինէ օ մարդարէլէր
փէշին խապէր վէրմիշլէր իտի քի, իշմէ օ տա՝
պու կիւնքի կիւն միհրապլարըզ իւզէրինտէ
եէօվմիյէ սունուլմագտա օլան ալլահանի միւ-
պարէք գուրպան՝ Պատարագ տըր:

Հիւրմէթլի Օգույան, պուրատա ուղղա-
փառլար ըլա սէցլէշմէքտէ օլտուղումունան, տի-
նիմիզին էսասընտան օլան պու մատտէնին իս-
պաթընա տայիր, պիր շէյ սէցլէմէք իսթէ-
մէյիպ՝ եալընըզ ազիզ տինիմիզին պու մատտէ
հագգընտա էցրէթտիբլէրինի խաթըրտա թա-
զէլէմէք իսթէրիմ քի, պու ազիզ ալլահանի
գուրպանը իշ եէրինէ գոմայըպ՝ օնու թէրը է-
տէն նամքեօր քիշելէրին աղլանաճագ հալլէրինի
քէնտին քէնտինէ տիւշիւնէսին: Պատարագ տէ-
նիլէն մատտէ քահանալար վասէթասը իլէ ձէ-
նապը Ալլահ սունուլան էքմէյին վէ շարապըն
սուրեթլէրի ալթընտա մէլճուտ վէ սիփէր օլան
Յիսուս Քրիստոսուն թէնի վէ գանը գուրպանը
տիր: Պատարագ տէնիլէն մատտէ՝ Խաչ իւզէրին-
տէ օլան գուրպանըն թագիտի տէյիլ տիր. իլլա՝
օնուն թազէլէնմէսի վէ թէքէրիիրիւ տիր: Ծու
ֆէրդ իլէ քի, Գողգոթա գուրպանը՝ գանա միւ-
լէմմա իտի. ամմա պու՝ գանա միւլէմմա տէյիլ
տըր: Պատարագ իչինտէ Յիսուս Քրիստոս էքէն-
տիմիզ՝ պիզիմ իչին գուրպան օլմագ հիյէթինէ
կիրէր, վէ քահանայագործութիւն մանէվի պը-

չաղը՝ քէնտիսինի մանէլի եօլիւմ հալինէ գոր: Էսքի Օրէնքին հէր նէվի գուրպանլարընըն խասոյէթլէրի ճիւմլէթէն պու պատարագ գուրպանընտա մէվճուտ տուր: Քէնտի տէյէրի իլէ հէր նէվի փէշքէշ վէ ֆէտաքեարլոգլարըն տէյէրինտէն իւսմիւն տիւր: Սէմալբրտէն եէրէ էնէն լութֆլարը՝ պատարագ վասէթասը իլէ դազանըըզ. օնուն վասէթասը իլէ Քրիստոս էֆէնտիմիզն իսքէնձէլբրինին խասիյէթլէրինէ, սէվապլէրինէ վէ իւսրէթլէրինէ հիսսէտար օլա պիլիրիզ: Պատարագ խորհուրդունտա էմալի իշխտիլմէմիշ միւճիզաթլար իջրա օլուրլար: Ալլահ էվատը պիր ինսանըն սէսինէ միւթիւ օլուպ՝ սահիչ թէնի վէ գանը իլէ մանէլի դըյափէթ, եանի էքմէյին վէ շարապըն սուրէթլէրի ալթընտա էնէր սիփէր օլուր վէ թարիփ օլմազ հիքմէթլի վարլոգ ըլա մէվճուտ պուլունուր: Պատարագ խորհուրդունտա Ալլահըն իլլի՝ ֆէննի իլահ հիյէսի իլէ, Էյլիյի՝ իսթէմէսի իլէ, Գուտրէթի՝ իջրա էթմէսի իլէ միւթէմատի պիր տէվը իւհարէքէթի պուլունմագտա օլուրլար: Քահանայագործութիւն քէլամլէրի սէյլէնտիյի պիրլէ, ադապինտէ կէցյլէր աշըլըր վէ աղմիւշան Յիսուս էֆէնտիմիզ ձէնապը Ալլահ խորան իւզէրինէ էնէր. մէլայիքլէր աղիմ հիճապ վէ թէվազու իլէ էթրաֆլընը գուշատը՝ օնա խարիխայ օլարագ հիւրմէթ էտէրլէր: Ղայէթ պիր թէմիզ ալէֆ խորանտան աքս էտիպ՝ հուզուրինտէ օլանլարը սարար վէ օնլարը փաքլէր: Օ վագըթ եէր

կէց իլէ, տիւնեավի շէյլէր սէմավիլէր իլէ վէ ինսանլար Ալլահ իլէ պիրլէշիր պէնտ օլուրլար: Ինսան՝ պու հատտէն աշօրը զիգըյմէթ գուրպանը իլէ հուզուրի Պարիկ փաք խիւլիւս իլէ չըգար, օնուն խաթրընը էլէ ալըր պարըշըր: օնուն եարտըմլարընը վէ էյլիքտարլըզընը ձէլպէտէր: Քաւարանտա թէմիզլէնմէթուք վէ տիւնեա իւզէրինտէ ձէնքլէշմէթուք, օլան ձանլարըն հիւրմէթինէ, Ալլահըն Ատալէթի՝ Մէրհամէթի իլէ եօփիւշիւր, պարըշըր, իթթիփագ էտէր:

Իշմէ իփի չիփտ մէօղ իլէ Պատարագըն նէ հիքմէթ օլուուղունու անլատրըն հալտէ. օնու իշ եէրինէ գօմայըր՝ խօրլայան նամբեօր քիշելէրին, ձէնապը Ալլահա գարըն նէ հիյպէթլի խօրլուգ էթմիշ օլուուղլարընը վար քէնտիւլիյինտէն հիսս իլլէ: Յիսուս՝ օնլար իչին պիր թարափտան ֆէվգէլատէ հիքմէթլէր իջրա էտէր. օնլար՝ օ պիր թարափտան պիգայտնազար ըլա օնլարա պագարլար: Յիսուս՝ պիր թարափտան ֆէնտի նէմինին, գուտրէթինին վէ Մուհամպէթինին էն թաաճիւլիւլիւ միւճիզաթլարընը իշլէր. օնլար օ պիր թարափտան տօնմուշ գանլարը իլէ Փիթուր կէմիրմէզլէր: Յիսուս՝ պիր թարափտան փահա եէթիշմէղ էն նէֆիս լութֆլարը իլէ օնլարը էչեա էտէր. օնլար՝ օ պիր թարափտան օնլարը գապուլ էթմէյէ փագըթ պուլապլար: Էյ ագըլ ալմազ նամբեօրլուգ:

Հիւրմէթլի Օգույան, Փարզ էտէլիմ քի,

պու պէցիւք տօղուլուգտապն խապէրին օլմուշ
օլմասայլառը, վէ իշեթմիշ տախի օլմայայլառն։
Կիւնին պիրինտէ սանա ըասմթ կէլիպ տէսէյի-
տիմ։ Պիրատէր, սանա վէրէճէք պիր միւչիմ
հավատիսիմ վար, պէնի տէյնէ։ Ալթը պին սէ-
նէտէն պէրիւ տիւնեա ալէմի եասըլըդտան
գուրթարմագ վէ սէլամէթէ վասըլ էթմէք ի-
շին, պիր գուրթարլըճյա պէրլէնիլմէքտէ օլ-
տուրզու մալիւմիւն տիւր։ Շիմտի պէն սէնի հէր
վէճչ իլէ էմին վէ թէմին էտէրիմ քի, Նահա-
պետէրիմիղին օ գատար պէրլէտիթէրի, վէ Սա-
լիլէրին օլ գատար արզու էթմտիթէրի Զաթը
շէրիֆ՝ տիւնեայը փաքլէմէք վէ ալէմի խէլաս
էթմէք իշին, կէյտէն եէրէ թէշըիֆ պոյուր-
մուշ։ Հաթթա՝ քէնտի աղիմ մէմուրիյէթինի
թէքմիլ էթմիշ օլուա՝ պու կիւնիր կիւն Գող-
գոթա տաղընա չքածագ վէ քէնտիլիյինտէն
տիւշմանլարընա թէսլիմ օլարագ՝ պիղիմ հէփի-
միլ իշին, քէնտինի գուրպան էտիպ՝ իւչ սաաթ
զակթ աճը իսքէնձէլէր իշինտէ ձան չէթխտիք-
տէն սօնրա՝ եէրին վէ կէյիւն մապէյինտէ
մուալլագտա, պիր խաչ իւսմիւնտէ քէնտի
էօմիրիւ վէ էօլիւմիւ պահասը իլէ, պիղիմ պիւ-
թիւն պօրճարըմըզ թէսվիյէ էտէճէք։ Քէնտի
գանը իլէ ճէշէննէմ գափուլարընը գափայա-
ճագ վէ կէյլէր ճէննէթինի աչաճագ։ Ճէփի-
միլ իշին տէ՝ էպէտի մութըու օլմագ սէլահի-
յէթինի գաղանաճագ վէ օնու պիղէ իհսան
էտէճէք քի, իսթէյէն օ սէլահիյէթի քէն-

տի խայրընա գուլքանա պիլսին։ Կէլ իմաի սէնին
իլէ շու ազիզ տաղա չըգալըմ։ շու եավուզ
սէյրանէ հազըր վէ նազըր պուլունալըմ։ Էօլէն
ինսան օլմուշ Ալլահըն սօն Փիղանլէրինի գալ-
պիմիզէ, վէ ագըթարըզ ալլահանի գանըն սըճադ-
տամլարընը պաշըմըզըն իւղէրինէ գապուլ է-
տէլիմ։ Զէքտիյի ճէֆալէրէ աճըյալըմ։ տէօք-
տիյիւ կէօլ եաշլէրինէ՝ պիղիմիլէրի տէ գան-
ըըտըրալըմ։ կիւնէշին թութուլասուզու, եէրին
սարսըտըզը, տաղլարըն եարըտըզը վէ օ տէհ-
շէթի սէյրանտան ճէմիի մախլուգաթըն էօրփ
էտիպ թիթրէտիյի էսնատա՝ ուղումնուզա աշ-
գըմըզա էօլէն ինսան օլմուշ Ալլահա մուհապ-
պէթ Փիղանլէրիմիզ թագտիմ վէ փէշքէշ է-
տէլիմ։

Շիւպչէ եօգ տուր քի, հիւրմէթի Օգու-
յան, տիւնեանըն պէյլէ պիր թալէշի վագ-
թընտա պուլունմագ, վէ պէյլէ պիր Փէվէ-
լատէ վուգուաթը կէօրմէք, սանա գըսմէթ էթ-
տիյի իշին, Ալլահ թաալայա տէրունի եիւրէք-
տէն շիւքը էտէճէյիտին։ Հաթթա՝ պէյլէ պիր
էմանալըզ Փրսապթըն գատրինի թանըմայան
վէ վարըպ կէօլիւ իլէ օ հէքմէթլէրի կէօր-
մէյէ պէհանէլէր կէթիրէն ատէմի, հէր հալու-
ախմագ վէ ագըտըզ եէրինէ գջաճաղըտըն։

Էշլէ իսէ պիլմիշ օլ քի, հիւրմէթի Օ-
գույան, շիմոյիշ գատար թապիր էթմիլիմ պու-
հալլէր, Փիիլէն հագըգաթը հալուէ էլան իճրա
օլմագտա օլտուղունու գաթօլիք ուղափառ տի-

Նիմիզ՝ պիզէ եօյրէթիր վէ պիզէ թէմին էտէր։
Պատարագ գուրպանը՝ զաթը հալինտէ խաչ իւ-
զէրինտէ սունուլան։ օ քուրպան վէ օ Քահանայ-
ապետ տիր։ Պատարագ խորհուրդունտա հա-
սրւ օլան խասիյէթէր։ Յիսուս Քրիստոսուն սի-
յասէթլէրինտէ վէ եօլիւմիւնտէ պիզիմ խայ-
րըմը իչին հասրւ օլան, պի այնիհի օ խասի-
յէթէր տիր։

Եօյլէ իսէ ինսան սէվիճի Ճէնապը Ալլահ՝
պիզէ օլան հասուղ մուհապպէթինէ պիր իս-
պաթ, պիր փէշքէշ օլմագ իւզէրէ, պու գա-
տար քէրէմէր վէ խասիյէթէր իլէ տօլու Պա-
տարագ գուրպանընը լութֆէն պիզէ իհսան
էթմիշ կրէն. օնուն գատր ու գըրմէթինի թա-
նըմայրպ քէնտիլէրինի օնտան մահրում էթմէյէ
վէսիլէ արայան ատէմէր, նէ էօրփ էտէճէք
թէօհմէթլ վէ նամերօր հալտէ պուլունտուգ-
լարը, թարիփէ հաճաթ տէյիլ տիր։

2.

Պէյհուստէյ պէնէմ դայու էտէճէ+ ժադիլը եօդ ոռու։

Ազիզ պատարագ հագդընտա պու գատար
շէյ սէօյլէտիքտէն սօնրա. սանըրըմ քի, պա-
տարագ կէօրմէյէ վագթլարը օլմատըլընը էօ-
զիր էտէրէք՝ պատարագը մուխթասարձա կէլ-
տիյի եէրէ պաղլասագ իչին, քահանայա իպրամ
էտէնլէրէ գարշը Փաղլա շէյ սէօյլէմէք իճապ
էթմէզ։ Իճրա օլան խորհուրդուն նէ օլտուղու-

նու անլայան ատէմ՝ օնուն թէզվարի պիթմէ-
սինի իսթէրսէ տէմէյիմ պիր Փէնալըղա, իլլա՝
ագըլ էքսիքլիյինէ տէլալէթ տիր։ Զիւն քի ագէ-
մալիք օլան ատէմ՝ քէնտիսինէ մէնֆաաթը.
Խայրիյէ հասրւ էտէն վագթըն ուղուն միւր-
տիցիւնէ շկենայէթ էթմէզ։ Մէսէլա Փարզ է՛-
տէլիմ քի, պիր Փուգարա էքսէ էքսէյէ պիր
տիւղիյէ սատագա ալտըղը իչին, վագթ դպպ
էտիյօրում տէյի շէբեայէթ էթսէ իտի. սէն օ
սէփիլէ նէ տէր իտին. զավալլը ինսան, ագլընա
զիյան կէթիրմիշ տիր, տէմէզ միյիտին։ Եօյլէ
իսէ Քիլսէի շէրիփին հուղուրի Պարիտէ օլ
գատար իխլաս ու իչմիսասը Վար իքէն, վէ տի-
լէրլէտի Ֆէվգէլլայէ թէկսիրլի կրէն. տինտար-
լար քէնտիսի իչին ուղուն ուղուն տուալէր սուն-
տուղունա վէ տիւրլիւ իզզէթ վէ մուհապէթ
տէլիլէրի իլէ քէրէկիեանի Ալլահըն թէրա-
հիւմիւնիւ իւզէրլէրինէ ձէլպ ու տավէթ էթտի-
յինէ շէբեայէթ էտէնլէրէ նիչին թաաճճիւպ
էթմէզսին։ Նիչին քէնտի սապըսըլլըղնը խօշ-
նութ էթմէք իչին, քահանայա իպրամ էտէն
ատէմէ թաաճճիւպ էտիպ շաշմազըն։ Ալլահ
վէրէ տէ՝ պէօյլէ պիր նահագգ մաթլուպա պիր
քահանայ մուվագագաթ էթմէյէ. եօղուսա
պիրի՝ եօլսուղ մաթլուպու իլէ, վէ օ պիրի՝
պիլա հիւրմէթ բաղը օլմասը իլէ, իքիսի տէ
պիրտէն հայլփլը թէօհմէթէ կիրիփթար օլմուշ
օլուրլար։

ՊԵՏԻՆՃԻ ՖԱԼՈՒ

ԱԼԼԱՀ քելամընա քարողա գարշը սէօզլէր:

1. Քարողիւ վարդապետին տէյէճէ+լէրէնի շանէն պէ՞ն
պէնէրէն: 2. Օ բարոր պայտու վէ պարէն աէօնակէնէր
անէնէմէյէ ինսուն նահանմիւ կէրէրէմէլ:

1.

Քարողիւ վարդապետէրէն տէյէճէ+լէրէնի շանէն պէ՞ն
պէնէրէն:

Պազլար վար տըր քի, “Քարողիւ վարդա-
պետէրին տէյէճէք սէօզլէրինի պիզ պիլիրիզ,,
տէյէրէք. քարող, խրատ վէ քրիստոնէական
վարդապետութիւն տիյնէմէք իջն, քիլսէ գա-
փուլարընտան իչէրի այդլարընը պասմազլար:
Պունլարը պէցյլէ սէյլէյէնլէր, աճապա պիր
աւետարան քարողիչ հէր նէ քի քէնտիլէրի-
նէ վաղ էտէճէք իսէ, հէփսինի տէ պիլէճէք
գատար մալիւմաթ սահիպի մի տիրէր. հանկը¹
վագըթ թահսիլ էթմիշլէր աճապա: Զօճուգ-
լուգ վագըթլարընտա տէրսէն. օ վագըթ ագըլ-
լարը հէնիւղ հէր շէյէ էրէմէղ օլտուղու իւ-
շն, նիչէ վարդապետութիւնլար քէնտիլէրինէ
թարիփ օլամազ ըտը. վէ չաղլարը թահամմիւլ
էթմէտիլի իջն, իւղէրլէրինէ չօգ պօրձլար գօ-
նամազ ըտը: Պատէհու եաշլարը քէմալէ էր-
տիրտէ՝ պիր մէտրէսէ իսկէմէլէրի իւղէրինտէ,

սայալըմ քի, հէքիմլիք, ավօդաթլըգ վէ եա տա
սայիր պիր գաչ իմմիւր էջրէնմիշ օլսունլար: Աճապա մէտրէսէլէրտէն չէքիլսիրտէն սօնրա
մը, մէզչէպ իլմինի թահսիլ էթտիւր: Հաթլա՝
օ վագըթ տիւնեա իլէ իւլֆէթէ պաշլատըգլարը
էսնատէ, սաղ էսասլար վէ տէրին մալիւմաթ-
լար գազանմատըգտան մատաա. եէօվլիյէ ի-
շիթակլէրի մէզչէպէ գարշը եալան եալնը է-
սասլար վէ կէօնակէօն ֆասիտ էֆքեարլար ըլա
միւլէմմա օլմուշլար տըր: Էյլէ քի, օնլար ըլա
կէօրիւշէն, օնլարըն նէ սէփիլ հալտէ պու-
լունտուգլարընը թէճրիւպէ իլէ միւշահէտէ է-
տէր: Պիլմէյէ պօրձլու օլտուգլարը շէյլէրի պիլ-
մէտիլէրինտէն, քրիսթիան ուղղափառ մէզչէ-
պինին վարդապետութիւնունա, օնուն էսասլա-
րընա, օնուն թէնպիհէլէրինէ, քիլսէնին ահվա-
լնէ, սրբազն ֆափանըն հիւքիւմաթընա, Խոր-
հուրդլարըն խասիյէթլէրինէ վէ ախսար պիր չօգ-
էլզէմ օլան մատաէլէրէ տայիր, քէնտի ագըլ-
լարընճա էյլէ աճալ աճայիս էֆքեարլար վէ
պէլիլէյիշէր գուրմուշլար տըր քի, օնլարա՝
պիլմէ մէզլիլտէն հասըլ օլմուշ մէյվէլէր տիր
տէմէք իլէ պիթմէզ. իլլա՝ պէցյիւք պէցյիւք
թէհիլէլի եանլըշլար տըր, տէմէք տախի
իդթիզա էտէր: Էյլէ քի, սըգ սըգ քիլսէյէ
վարան պիր էտնա վէ փէսիպայէ գատընճըգ՝ պու-
մագուլէ քիշլէրէ չօղու տէփա մէզչէպ իսօ-
ճասլ օլա պիլիր: Էյլէ իսէ քարողիչ վարդա-
պետին տէյէճէքլէրինի զաթէն պիզ պիլիրիզ

տէյէնլէր՝ սագըն պէջչուտէ եէրտէ էյիւնմէւ սինլէր: Զինքի պիլմէտիքլէրի նէ գատար սաշիչ իսէ օլ գատար տա տէտիքլէրի խիլաֆ տրո: Պունա գարշըդ պու մագուլէ քիշելէր՝ պիր քէրրէ շունա էյի իսքեաթ օլմաը տրըլար քի, սատէ տօղոուլուգլարը եալընըդ իշիթսէլէր վէ էյրէնսէլէր՝ քէնտիքլէրինէ իփրաթ ֆայտէլի օլուր: Զինքի օ վագըթ ֆիքիլէրի այտընլանը վէ ույանը. վէ թահսիլ էթտիքլէրի տօղոուլուգ մուճիպինձէ հարէքեթ էթմէյէ մէճպուր օլուրլար:

Լաքին պունլարը պիր թարաֆա պըրագաւըմ վէ տօղոուտան տօղոույա միւշքիլէրինէ ձէվապ էտէլիմ: Գարզ էտէլիմ քի, գարողիչին հէր տէյէձէքլէրինի հայտէ պիլմիշ օլունլար. էյլէ իսէ Ալլահ քէլամլէրինի տինէմէյէ արթըդ միւշթաճիյէթլէրի եօգ տուր տէյէ պիլմի միյիզ: Հաշա. պու մատտէյի էյիճէ անլամագ իշին, իգթիպա էտէր քի, աբնիմիզին քարոզ հագգլնտա էյրէթտիյի տիկէր պիր էսրար իւզէրինէ պիր գաչ սէօզ սէյլէյէլիմ:

Ճէնապը Ալլահ քէնտի լութի ու իհսանլէրինին ազատ սաշիպ մութլագը տըր: Օնլարը պիզէ իհսան էթմէյէ միւրատ պույուրտուղու հալտէ. իսթէտիյի վասէթա եախօտ եօլ իլէ իհսան էթմէյէ հիւքմիւ տէ վար տըր, սէլաշիյէթի տէ: Պու ճիշէթտէն կիւնահլարըմրզա ափվըդ լութիունու իհսան էթմէյէ իսթէտի իսէ իլք կիւնահլարըն ափվընա՝ Մկրտութիւն

խորհուրդու . վէ սօնրատան իշէյէճէյիմիզ կիւնահլարըն ափվընա՝ Ապաշխարութիւն եանի խոստովանանք Խորհուրդու վասէթասը իլէ նա յիլ օլալըմ տէյի միւրատ վէ իրատէ պույուրտու: Էյլէ քի, հէր քիմ քի պու վասէթալարը վէ գայտէլէրի ֆիիլէն իծրա էտէրսէ կիւնահլարընըն ափվընա նայիլ օլուր. վէ հէր քիմ քի իծրա էթմէզսէ օլութֆլարտան մահրում գալըր: Պունա շիւպչէ եօգ տուր քի, ձէնապը Ալլահ միւրատ էյլէսէ իտի՝ տահա պաշգա սուրէթ իլէ տէ էտէ պիլիր իտի. լաքին քէնտի հատուղը իլմի իլէ պու սուրէթտէ գարար վէրմիշ օլուուղու իշին. շնորհքունու գաղանմագ իսթէյէն ֆարող տըր քի, պու թարիդ իլէ գաղանսըն:

Պունլարը իփրատէ էթտիքտէն սօնրա, շիմտի քարոզ պահմըրզա տէօնէլիմ: Հագդ թաալա հազըէթլէրի քէնտի պինիհայի գայլործըլըզը իլէ, հէզար պէ հէզար տիւրիւ եօլար ըլաքէնտի շնորհքլարընը պիզէ իհսան էտէ պիլիր իսէ տէ. պու ճիւմիէ իլէ իսթէմիշ տիր քի, շնորհք գաղանմագ իշին ալէսսէլիյէ եօլարտան պիրիսի տէ քարոզ օլուուն: Իսթէմիշ տիր քի, հէր քէսին կէօզէրի էօնիւնտէ պիր քիլիսէ օլուուն. վէ օնուն տէրունինտէ չօպանլար վէ գայունլար, եանի ուստալար վէ շայլութար. գըլապուղլար վէ թէվապիլէր պուլունսուն. վէ օնլար՝ պունլարը Ալլահ քէլամլէրի իլէ կիւտսիւնլէր, պէսէսինլէր վէ գայլութլար. վէ քէն-

տի ալլահանի լուժի ֆլարը տա հեր քէնին քէն-
տի մէգատիրինէ կէօրէ թէվծիչ օլսուն։ Պու
ճիշէթուն չօպան պուլունան քահանայ՝ պիր
թարափտան քէնտի սէսինի եիւքսէլթիր, վար-
դապիտութիւնունու էտէր վէ մէմուրիյէթինին
իջրասընտա պուլունուր։ Օ պիր թարափտան
տա՝ ձէնապը Ալլահ քէնտի շնորհքլարը իլէ օ-
նուն իլէ իմթիֆադ էտէր։ Ազդ սէցլէյիմ։
Հագդ թաալա՝ քարոզիչն սէսինէ էյլէ պիր
շնորհք, եանի սէմավի պիր գուվիշի իհսան
էտէր քի, իշտաէնէրին գալպէրինին տէրինինէ
գտատար թէէսիր էթտիրիր։ Մէսէլա պիրի պիր
տէմիր իլէ պիր եէրի տէլմէք, եա տա եագմագ
իսթէսէ, նէ էտէր։ Եվիշլա տէմիրի պիր քէն-
քին աթէշ իշինէ սօդար. վէ գըզարարը վա-
գըթ չըգարը վէ միւրատ էթտիյի իշէ գուլա-
նըր։ Պէջիշ տէ Ալլահ թաալա գալպէրիմիզի
հարէքէթէ կէթիրիա եագմագ իշին, ինսանըն
գարա վէ սօուգ տէմիր կիպի քէլամընը էլինէ
ալլը. օնու՝ քէնտի շնորհքլարը իլէ փարլէր
թութուշտուրուր։ Օ վագըթ ալլահանի շնորհք-
լար իլէ գուվիշի քէսպ էթմիշ օլան քէլամ-
էլը՝ քարոզիչն լիսանընտան չըգարը վագըթ,
իշտաէնէրին գալպինէ կիրէր. օնլարըն սօուգ-
լութունու գըզարը. սէրթլիյինի եռումուշա-
թըր. ուզագլանտոգլարը Ալլահա եագլաշթըրը
վէ օնուն իլէ պէնտ էտէր պաղլար։ Խշմէ պու
տուր վազ օլան Ալլահ քէլամէրինին հագըդա-
թը հալի վէ նէթիձէսի։ Նասըր քի Քիլիսէի

շէրիփին ձէմիի վարդապետլէրի էօթէտէն պէ-
րիւ էյլրէթէ կէմիշէր տիր։ Հաթթա՝ Պօղոս
առաքեալ գավլինձէ Տին շնորհքու տախի պու
վասէթա իլէ քիշիյէ իշսան օլուր։ “Հաւատաք ի
լրու եւ լուր ի բանէն Քրիստոսի. եանի Տին ի-
շիթմէքտէն վէ իշիթմէք Քրիստոսուն քէլամ-
լարընտան օլուր։” Էցլէ իսէ տէմէք օլուր քի,
շնորհք գաղանմագ իսթէյէն քիշի, Ալլահ նէ
եօլ ուլա վէրմէք միւրատ էթմիշ իսէ, Փարզ
տըր քի, օ եօլ ուլա օնու գապուլ էթմէյէ
րազի օլսուն։ Պու պէցիլէ օլտուղու հալտէ.
Քարոզ տա շնորհք գաղանաճագ ալէսսէվիյէ
եօլարտան պիրի օլտուղու իշին։ Հէր նէ գա-
տար քարոզիչն տէյէճէքլէրինի պիլմիշ տա-
նի օլսագ. պու ճիւմլէ իլէ Փարզ տըր քի,
օնլարը տիյնէմէյէ սէյիրատէլիմ։ Վագթ իլէ
քէցիլսնիւն պիրի՝ պիր աղըր խասթէլիյէ տիւ-
շէր, վէ հէքիմին թէրթիպ էթտիյի պիր մուա-
լիճէտէն շիփա պուլուր տիւղէլիր։ Պիր գաչ
սէնէլէրտէն սօնրա՝ թէքրարէն քէյփինի պօղ-
տուգտա, սապըդա ալտըլը մուալիճէ խամթըլնա
տիւշիւպ՝ հէքիմէ սօրմատան տէփա օնու ալլըր։
Հալ պու քի, ումուուղու շիփայը պուլաճագ
եէրտէ, ումմատըլը քէնալըլը միւշահէտէ իյ-
լէտիյինտէ. տէրագապ հէքիմի ձէլպ էտիպ՝
վուգուի հալի օնա հիքեայէ էտէր։ Օ վագըթ
հէքիմ տէօնիւպ՝ սէնին քէնտիլիյինտէն ալտը-
ղըն մուալիճէ սանա քեար էթմէղ. նէ վագըթ
քի պէն սանա վէրիրսէմ, օ վագըթ սանա խա-

սկյեթ հասրւ էտէր տէյի, քէցըլիյէ ձէվապ է-
տէր: Իշմէ պէն տէ սանա այնի սուրէժտէ օ
ձէվապը էտէրիմ. սէն քարոզիչն սէյլէյէձէյի
Ճշմարտութիւնլարըն Ճիւմլէսինի տէ փէք ալա
պիլէ պիլիբսին. լաքին օ Ճշմարտութիւնլարըն
խասիյէթինի եալընըզ քարոզիչն աղզընտան
իշեթտիյին վագըթ տույա պիլիբսին: Մէպէպի
տէ պու տուր քի, Ճէնապը Ալլահ քէնտի քէ-
լամէրինին իթիպարընը միւշէրէփ էթմէք ի-
շին քէնտի շնորհքլարընը քարոզիչն սէսինէ
թէրֆիդ էտէր, վէ սէնին պիլտիլէրինէ թէր-
ֆիդ էթմէզ:

Ճէր քիմ քի, Ճէնապը Ալլահըն շնորհ-
քունա լուզումում եօգ տուր տէրսէ, պու պահ-
սըմը օ եալընըզ ինքեար կէլէ պիլիր: Ալլահա-
նի շնորհքլարըն լուզումունու ինքեար կէլէն տէ,
օ միւթէքէպպիր նամքեօր Պեղագիռու Տերետի-
կոս տուր: Պիզիմ պուրատա սէօհպէթիմիլո-
ուղափառ տինտար քիշիլէր իլէ տիր քի, տի-
նիմիզին հագրգաթը իգթիպարընձա, ալլահանի
շնորհքլարըն եարտըմը օլմատըգձա՝ Ալլահ թէն-
պիհլէրինի թութմագ, աղըր իվղալէրտէն խէ-
լաս օլմագ, վէ կէցիլէր Ճէնսէթինէ վասրւ օլ-
մագ՝ մուհալ գապիլինտէն օլտուզունա իթիգա-
տը գավի իլէ իման կէթիրիրիզ:

Ամմա տէյէճէքսին քի, Ճէնապը Ալլահ եի-
նէ օ շնորհքլարը պաշգա եօլար ըլա պիլէ
փէշքէշ էտէմէզ մի: Պէն տէ Ճէվապ էտէրիմ
քի, պուրատա սէօզիւմիւղ Ճէնապը Ալլահըն

գուտրէթի իւզէրինէ տէյիլ տիր: Իլլա օնուն իս-
թէյի վէ միւրատը իւզէրինէ տիր: Գուտրէթ-
քեանի Ալլահ նիհայէթսիզ շէյլէր եափա պի-
լիր: Գուտրէթի պինիհայէ տիր, ամմա՝ եափմագ
իսթէմէզ: Միւճէտտէտէն տիւնեալար եարատա
պիլիր, ամմա՝ եարաթմազ: Եարաթմարըն ինսան-
լարըն Ճիւմլէնինի տէ Ճէնսէթինէ ալա պիլիր.
ամմա ալմազ. Իլլա՝ քէնտի գարար էթտիյի
շարթլար իգթիպարընձա եաշայանլարը եալընըզ
ալըր գապուշ էտէր: Պիւթիւն քեախնաթը պիլիր
սանիյէտէ եօղ էտէ պիլիր. ամմա եօղ էթմէզ.
չիւնքի պիզիմ գըսսա ագլըմըզձա տէյիլ, իլլա՝
քէնտի պինիհայէ իլլի իլէ իշ կէօրիւր: Նասրւ
քի գարար էթտիյի տիւրիւ վասէթալար իլէ
շնորհքլարընը իհսան էտէրսէ. Էօյլէ տէ տահա
պաշգա հէզզար նէվի թարիկ իլէ իհսան էտէ պի-
լիր. ամմա էթմէզ: Իլլա իսթէր քի, չօգ
շնորհքլար պաշգա վասէթալար իլէ գազանըմա-
սըն. անճագ քարոզլար վասէթասը իլէ գազա-
նըման: Նասրւ քի, կիւնէշ իլէ թօփրազըն գըշ-
մասընը միւրատ էթմիշ իսէ, նասրւ քի Մկրտու-
թիւն իլէ իլք կիւնահտան փաքլէնմէմիզի իս-
թէմիշ իսէ. պէօյլէ տէ քարոզլար վասէթասը
իլէ ճանըմըզըն պյալընլան մասընը վէ թութուշ-
մասընը իսթէմիշ տիր:

Հիւրմէթի Օգաւյան, վար իմոնի էջոյլէ իսէ
Ալլահ քէլամընը իշիթմէք իսթէմէյէն սէֆիլէ-
րին թէէսսիւֆ էտէճէք հալինէ նազար էյլէ: Ի-
թիմատ էյլէ, քրիսթիան Ճէօմաաթը իշինտէ,
8

նիշէ նիշէլէր քի էպէտի սէլամէթլէրինէ եէ-
թիշէմէզլէրսէ՝ սէլամէթ եօլունա գրավուղ օ-
լան վասէթալարը պիւթիւն պիւթիւնէ թէրք
էթմիշ օլտուգլարընտան՝ միւէպէտէն զայ օլա-
կիտէրլէր: Եազոդլար օլսուն, պունլարըն իշին-
տէ էօյլէ Ճանլար տա պուլունուր քի, Քէնալըգ
իշինտէ պիւսպիւթիւն չլրիւմիւշ տէյիլէր տիր.
Լաքին նէ ֆայտէսի վար տըր քի, Ալահ քէլամ-
լարընը իշիթմէյէրէր՝ սէնէլէրձէ վագըթլարընը
պէյշուտէ կէչերիրլէր:

Էյ վախ. Էյէր պունլար քէնտի հագլա-
րընտա Յիսուս Քրիստոսուն հիւքմ էթտիյի սի-
ճիլի պիր Էյի տիւշիւնէյիտիլէր՝ սահիս օլարագ
գօրգուլարընտան թիթրէրլէր իտի: Իշթէ քէն-
տի ալլահանի լիսանը իլէ Յիսուս Քրիստոսուն
հիւքմ էթտիյի Էօրփ սիճիլի: «Ճէր քիմ քի,
պէնիմ սէսիմի սէվմէկզ վէ թանըմազաս՝ պէնիմ
գոյունում տէյիլ տիր»: Խմտի Յիսուս Քրիս-
տոսուն գյունու օլմայան Ճան, նէ օլմայա իհ-
թիմալի օլա պիլիր, զայ օլմուշ վէ զայ օլմուշ
Ճան օլմաղ մը: Ճիւրմէթլի Օգույան, շու քէօա
շէյէ Էյի տրդգամ էյլէ քի, պիւթիւն էպէտիւ-
լըբտէ ճէշէննէմ քիւթիւշւ օլմայա տէլալէթ-
էտէն, տիւնեա իւզէրինտէ կէօրիւնիւրտէ նշան-
լարըն պիրի տէ՝ քէնտի սէսինի իշիթմէմէք օլ-
տուզունու՝ Յիսուս Քրիստոս, օ ալլահանի Ռւս-
թա պիղէ աշիքեար պէյան էթմիշ տիր:

2.

Օւ դատար պայտի վէ պարէն սէօնպէնլէր ալինէմէյէ
ինսոն նահամօիւլ էտէօնու:

Պազուլարը տա վար տըր քի, քէնննի՝ քա-
րողիչ վարդապետլէրին պայաղը վէ պայամթ-
սուրէթտէ, քարող վէրմէքտէ օլտուգլարընը,
քէնտիթէրինէ պիր հագգ սէպէպ ատտ էտէ-
րէր՝ քարող տիյնէմէտէն գաչարլար:

Էվլէլա պու մագուլէ քիշիլէրէ շու ճէ-
վապը էտէրիմ քի, Ալահ քէլամլէրի ալէսսէ-
վիյէ պայաղը սուրէթ իլէ ճէօմաթա իլսթար
օլուր տէտիլէրի քեամիլէն Խիլափ տըր: Զիւն
քի հէր մահալու վէ հէր մէմիշէթտէ, իլմ իլէ
վէ եագըզզը վէճչ իւզը մէմուրիլէթէրինի
ինքա էտէն քարողիւլէր էքսիր տէյիլ տիր:
Ճիւրիւրլէր օլսուն, Քիլսէի շէրիփ օ տէրէճ-
յէ կէլմիշ տէյիլ տիր քի, իլմ վէ մակիւմաթ-
սահիպի հէմ չօդ վէ հէմ տէ փէք չօդ ատէմ-
լէրի օլմասըն. Վէ մակի Խիւլեա իլէ ալիմիք
թասլայան պազը զաթլարա՝ պու թարզ սիթէմ-
քեարանէ քէնտիսինի Խօրլամայա սէլահիլէթ
վէրսին: Պու ճիշէթտէն էյէր քէնտի միւշքիւ-
լէրի եալընըզ պու օլմուշ օլայրալ՝ էլփաղ վէ
նէզաքէթ իլէ վազ էտէն քարողիւլէրի վարըզ
տիյնէյէ պիլիրլէր վէ միւշքիւլէրինի գոլայճա-
հալլ էտէ պիլիրլէր իտի:

Լաքին տէյէլիմ քի, առաքելական քարո-
զէլէր հէր վագըթ օ նէզաքէթլի էլփաղը գուլ-

լանմասընլար. պունտան նէ չոգար: Մէյէր ալ-
լահանի վաղըն խասիյէթի ինսանըն էլփազընա՞
մը պաղլը տըր, եօդսա եօդարտա թարիֆ օլան
վէճհ իւզէրէ, վազ ըլա իմթիքագ էտէն ձէ-
նապը Ալլահըն շնորհքունա մը: Խնսանըն ֆիք-
րինի ըշգգլանարմագ վէ գալպինի թութուշ-
տուրուպ Ալլահա ձէլպ էթմէք, միւճէրէտ Ալ-
լահըն շնորհքունա մախսուս օլտուղու հալտէ.
վէ հագդ թաալանըն տախի՝ քարոզիչն աղղըն-
տան չոգան քէլամիէրէ օ սէմավի գուվէժի ի-
իհսան պույուրմուշ օլտուգտան սօնրա՝ արթըգ
սէօհպէթին գապալըզնտան իշթիքեա էթմէք
իհմագ էթմէզ: Օլա պիիլր քի, պիիր թաամըն
գապը՝ կիւզէլ օլմուշ օլմասըն. օլա պիիլր քի,
պիիր իշքինին գատէշի՛ փարլագ օլմուշ օլմասըն.
պունուն իշին իշնստէքի իգթիզալը օլան նա-
ֆագայը սէն եէմէզ միսին, իշքիյի իշմէզ միսին:
Խախօտ օ գապտան, օ գատէշտէն մութլագա
եէմէյիպ իշմէյիպ տէ, էօլմէք իսթէր միսին: Պու-
տէրէջէ տիվանէլիյի քիմէ գապուլ էթմէզ
օլտուղու տէրքեար տըր: 'Նիշն էցլէ իսէ, պա-
զը քարոզարըն գապա վէ գալըն գապուգլարը
իշնստէ սանա սունուլան էն լէզիզ վէ էն նէֆիս
մէյվէլէրի եէյիպ հազմ՝ էթմէզսին: Ճէնապը
Ալլահըն էմր ու իրատէլէրի գապա սուրէթտէ
թագիր օլմագ իլէ մէյվէլէրինէ հիշ պիիր զիյան
կէլմէզ: Ճաթթա՞ պիիր քարոզ նէ գատար
խալիս վէ սատէ օլուրսա՞ օլ գատար տա թէէ-
սիրլի վէ մէյվէտար օլուր:

Պու տա սահիհ տիր քի, վիւճուտ պէսլէ-
յիմի ալէսսէվիէ թաամլարը՝ իշտահը ալմայան
պազը նամիղաճ քիշիէր իլէ, չողու տէֆա քա-
րոզիչէր սէյլէշմէյէ մէճպուր օլտուգլարընտան՝
օնլարա պիիր մըդտար շէյ եէտիրէ պիլմէք իշին,
իշտահ ձէլպ էտիմի էնվայի նէֆիս պահարլը
վէ գօգուլու թէրպիյէլէր իլէ՝ սէօհպէթլէրինէ
սիւս վէրմէյէ մէճպուր օլուրլար: Գալտը քի է-
յէր Աւետարան իլմինի սատէ վէ խալիս հիյէթի
իլէ օ մագուլէ քիշիէրէ սունմագ իշմիմալ
օլայլըր. Հագլարընտա սահիհ օլարագ՝ փէք չօգ
զիատէ մէնֆաամլը օլմուշ օլուր ուտու: Զիւր-
մէթի Օգույան, նէ մէմիւլ էտէրսին. էյէր տի-
նիմիզն պիոլէ պիլտիրտիյի ճշմարտութիւնլա-
րը, ատի վէ պայսազը սէօլմէր իլէ՝ կիւնահքեար-
լարըն եիւրէքլէրինին տէրինինէ սօգմագ իշմի-
մալ օլայլըր. Էն ինսատճը կիւնահքեարլար ա-
գրլարընը պաշլարընա կէթիրմէզլէր միյիտի:
Էյէր շու պիիր տագիգէլիք էօմր միւտտէթիմիզ-
տէ ճանրմըզը սէլամէթէ չոգարմագ իշին, չա-
լըզմագ Տէր հալու իգթիզա էթտիմինի. օնլա-
րըն՝ եօդ քի գօլայ գըյաս էթտիգլէրի, իլա՛
թէճրիւպէ էտէճէքլէրի չէմին էօլիւմիւն թէզ-
վարի եէթիշէճէյինի. Ալլահ շէրաամլընըն քէս-
քինիյինի. Ճէհէնսէմ ալէֆլէրինին հիյպէթի-
նի վէ էպէտիլէյին թիւքէնմէզ օլտուղունու՝ օն-
լարըն գալլպէրինէ սօգմագ իշմիմալտէն օլայլ-
ըր. Տարէքէթէ կէլիպ ագըլլարընը պաշլարընա
կէթիրմէզլէր միյիտի: Կէ զանն էտէրսին. էյէր

օ մագուլէ քիշիլէրէ, քէրէմքեանի Ալլահըն
էյլիքտարըզընը. Յիսուսուն խաչ իւզէրինտէ
չէքտիյի իսպէնձէլէրի, ճան ալլամէթինի, էօլիւ-
մինիւ. Ալլահ վալիտէսինին մատէրանէ մու-
հապակէթինի վէ պունշարա էմսալ տիւրլիւ շէյ-
լէրի՝ օնլարա տույուրմադ գաղպիլ օլայըտը. Եիւ-
րէքէրի աղեղ մուհապակէթ իլէ թութուշման-
մըյըտը: Մէզլէպ ալէշինտէ պու գատար շիւպ-
հէլէր զուհուրա կէլէ պիլի՞ր միյիտի: Պիր թա-
գըմ նէվիճատ եափմա վարդապետութիւնլար
Քիլիսէ ալէշինէ աղվ օլա պիլի՞ր միյիտի: Քրիս-
թիյան տինի, նէ թէմէլ վէ էսաս իւզէրինէ պի-
նա օլմուշ օլտուզունու տիւզվարի սէօլէր իլէ
օնլարըն կէօլլէրի էօնիւնէ գօմադ իշմիմալ օ-
լայըտը. պիր թագըմ ալիմիկ թասլայան քիշի-
լէր, գաթօլիք վէ ուղարիառ քիլիսէսինէ գար-
շը սիլահ չէքէ պիլիբըլէր միյիտի: Տօղուլուգ նէ
գատար սատէ սէօլէր իլէ թարիֆ օլուրսա՛ օլ
գատար զիտատէ շիտտէթ իլէ գալպէրէ թէկէսիր
էտէր: Պու Ճիշէթտէն Պօղոս առաքեալ՝ վէր-
տիյի քարոզլարընա սիւս վէ էլֆազ գարըտը-
մատըգտան մաատա՛ խաչ ըզգան Յիսուս Քրիս-
տոստան պաշգա պիր շէյ թանըմամ տէյի էօ-
յիւնիւր իւտիւ պիլէ. վէ Աւետարանտա թա-
րիֆ օլան վէճչ իւզէրէ գօլայ անլաշըլը թէմ-
սիլէր իլէ ճէօմաաթա վաղ էտէն ալլահանի
Ուսթասը Յիսուստան տա պէցյլէ էյորէնմիշ
իտի: Էյլէ իսէ տէմէք օլուր քի, Ալլահ քէ-
լամիարընը տիյնէմէք իսթէմէյէն քիշիլէր՝ էօլը

էթակիլէրի պէյհուտէ վէսիլէլէրի իլէ՝ քէն-
տիլէրինի հիւ պիր վագըթտա հագլը ըզգարա-
մազլար:

Գալտը քի պու մագուլէ քիշիլէր քի քա-
րոզ տիյնէմէք իսթէմէլէր իսէ, ասըլ սէպէպի
նէ տիր, պիլի՞րմիսին: Ճիւրմէթլի Օգոյան, էյէր
պանա միւսաատէ էտէրսէն, եարալարընը էլիմ
իլէ եօգլայըր. վէ իրի չփիթ սէօլ իլէ սանա
պէյյան էտէյիմ: Պաղըլար քի, քարոզ տիյնէ-
մէք իսթէմէզլէր իսէ. քարոզիչն տէյէճէքլէրի-
նի պիլատիլէրի, եա տա թարիֆլէրին գապալըզը-
իչն տէյիլ տիր. իլլա՝ պիւթիւն պիւթիւնէ
պունուն մուզայիրի տիր: Քարոզիչն տէյէճէք-
լէրինի պիլմէք՝ ուսուլէրինէ կէլմէտիյի, հաթ-
թա օնուն տէյէճէքլէրինտէն գօրգտուշլարը ի-
չին տիր: Առաքէլական քարոզիչ սէրպէսթանէ
տօղուլուդու վազ էտէր. տօղուլուգ իսէ Փիք-
րի ըշըգլանտըզը վէ ույգուտան ույանտըզը.
ամման ինսանլարա՝ ույումադ տահա թաթլը կէլ-
տիյի իչին, ըշըզ սէվմէզլէր վէ կէօրմէք տա-
սի իսթէմէզլէր: Տօղուլուգ խղճմանքը ոյան-
տըզը վէ ևսակյէթլի պիր գօրգու հասըլ է-
տէր. ամման ինսանլար՝ գալպ ըահաթլըզնը
սէվմիլէրի իչին, զամիրլէրինտէ պիհուզուրլուգ
տույմադ իսթէմէզլէր: Տօղուլուգ՝ գալպէրի
հարէքէթէ կէթիրիր վէ պէտ խուլարըն զէն-
ճիրլէրինի գըրմայա վէ օնլարտան իսէլաս օլմայ-
զօր էտէր. ամման ինսանլար՝ օնլարը գըրմադ ի-
չին թահրիք օլունմագտան հազ էթմէզլէր:

Տօղուղուգ՝ ինսանըն զայի Փլիյինէ փեք չէթին
կէլէն ամելլէրին իճրասըննա թէշվիդ էտէր. ամ-
մա ինսանլար՝ պէհուղուր օլմագ վէ զահմէթ
չէթմէք իսթէմէղլէր: Տօղուղուգ՝ շէրաաթը գամթ
էտէր. ամմա ինսանլար՝ օնուն սիմիլինի իշիթմէք
իսթէմէղլէր: Տօղուղուգ՝ չիւղիմ էտէր. ամմա
ինսանլար՝ ձէղասընը իսթէմէղլէր: Խիւլասա Հո-
գին Սուրբուն քէլամը մուժիպինձէ՛ էյի ամէլ
իճրա էթմէք իսթէմէտիքլէրի իշին, պունլարըն
հիչ պիրինի անլամագ իսթէմէղլէր: Խշթէ պուն-
լար տըր պու մագուլէ քիշիլէրին իչ եխովիւ
սէպէպիլէրի: Լաքին պու մագուլէ քիշիլէր շու-
նու էյի պիլսինլէր քի, չողու տէֆա պու գաշ-
պահաթլարընըն միւսթահագդ օլսուղու ղաղէպի
պէրապէր չէքէրլէր: Կիշին տէրսէն, ձէնապը
Ալլահըն սէցլէտիյինի իսթէմէղլէր մի. Ալլահ
տա սիրիւթ էտէր սէցլէմէղ: Լաքին ատիլ Ալ-
լահըն՝ պիր Ճանը ղաղէպիլէտիյի ղաղէպիլէր իշին-
տէ էն շէտիտի՝ շիւպհէսիդ պու ղաղէպ տիր.
Շինքի Ալլահըն լագըրատը էթմէտիյի ատէմի հիչ
պիր քիմնէ իմլայէ կէթիրիպ ըսլահ էտէմէղ:

ԱԼԹԵՆԱՅ ՓԱՍՈՒ

Խոստովանանք խորհուրդունա գարշը սէօզլէր:

1. Խոստովանանք ունանայ ինսուր ուը: 2. Զէմէլէն
շամիրէ իսնիւղուր ուը: 3. Պէնիմ օնա իժնիւղամ էօդ
ուուր: 4. Էպէնէ ժարշը շն ուէ:

Վագթը Հային պօղուգլուղու պաղը ուղ-
ղափառլարըն զիշինլէրինի օ տէրէճէտէ պօղմուշ
տուր քի. պունլարտան պաղըլարը խոստովանանք
խորհուրդունու պիւսպիւթիւն չիւրիւթմէք էֆ-
քեարը իլէ, քիմի՝ հերետիկուլար ըլա պէսպէ-
րապէր օնու քահանայ իճատը. քիմի՝ Լութէր ի-
լէ, Խոզմտանք իսթիրապը. քիմի տէ՛ եէնի եէթ-
մէլէր իլէ էտէպէ գարշը մատտէ տիր տէյի, հար-
ֆէնտաղլուդ իլէ քիւֆը էթմէյէ ձէսարէթ է-
տէրլէր: Տիւնեատա պիր աղ թէճրիւպէսի օլան
ատէմ, վագթը Հալիմիլուտէ պու էֆքեարլարըն նէ
տէրէճէտէ մէյտան ալմըն օլտուղունու միւշահէ-
տէ էտէր: Գալուր քի պիղիմ քիթապհըլլըմըղըն
ասու նէթիճէսի հերետիկուլար վէ փրօթէս-
թանթլար ըլա մուպահասայա կիրմէք օլմայրպ՝ իւ-
լա պաղը ուղղափառլարըն տիւմանլը կէօրտիքլէ-
րի պաղը մատտէլէրի այտընլըղա չըդարմագ վէ
պէրրագ հալտէ կէօսթէրմէք օլտուղունտան իլը
միւշըլտէն պիւսպիւթիւն սարֆը նազար էտէ
պիլիր իտիք: Զիւնքի, հէր քիմ քի խոստովանանք
մատտէսի՝ քահանայ իճատը տէրսէ, վէ էյշ-

լէ տէ ինսատ էտէրսէ, օ մագուլէ քիշե ուղղափառ
տէյիլ տիր. հերետիկոս տուրը: Կասըլ քի Տրի-
տենդեան ժողովքու՝ խոստովանանք խորհուրդու-
Յիսուս Քրիստոսուն գոտու զու նըղամ տըր տէյի,
սիճիլ քէսմիշ վէ ինքեար կէլէնի հերետիկոս տէ-
յի իլան ու պէյան էթմիշ տիր: Պու Ճիւմէ իլէ
պու խուսուստա մուխթասարձա պիր չիփթ սէօլ
սէօլէմէք տէ մէնֆաաթտան խալի տէյիլ տիր:

1.

Խոստովանանք իորհուրդու տահանայ ճմառը առը:

Խոստովանանք մատտէսի ինճիլի շէրիֆտէ
աշկեար թէպէյիւն էթտիյի հալտէ. նէ վէճչ
իլէ ինսան իճատը օլմուշ օլա պիլիր: “Նէ քի
տիւնեա իւղէրինտէ պաղլարսանըզ՝ կէօլէրտէ
տէ պաղլանմըշ օլսուն. նէ քի տիւնեա իւղէ-
րինտէ չէօլէրսէնիլ՝ կէօլէրտէ տէ չէօլիւլիւշ
օլսուն,, տէյի, առաքեալլարա վէ օնլարըն եէ-
րինէ կէլէնէլոէ, պու քէլամէր իլէ նութգ է-
տէն էֆէնտիմիլ՝ Յիսուս Քրիստոս տէյիլ մի
տիր: Աէ պու պահու տահա աշկեար էթմէք
իչին, “Քիմէ քի կիւնահընը աֆվ էտէրսէնիլ՝
աֆվ օլմուշ օլսուն վէ քիմինքին քի պաղլար-
սանըզ՝ պաղլանմըշ օլսուն,, տէյէն օ ալահանի
Ռւստա տէյիլ մի տիր: Պու լաֆվ իլէ օնլարա
կիւնահընը չէօլմէք վէ չէօլմէք սահիչ հիւ-
քիւմաթընը վէրմիշ օլսու զու սյան աշկեար
տէյիլ մի տիր: Եյէր կիւնահընը շէրաաթընը:

Կէօրմէղէրսէ, պու հիւքիւմաթը նիճէ իճրա է-
տէ պիլիրլէր: Հուզուրի տիփանլէրինտէ կիւնահ-
ընը վաճիպի իլէ պէյան օլմաղլարսա, նիճէ շէ-
րաաթ քէսէ պիլիրլէր: Պազը փրօթէսթանթլա-
րըն էթտիյի կիպի, կիւնահընը թանըմատան
հէփսինի պիրտէն չէօլմէք՝ Քրիստոսուն քէլամ-
լէրինին խիլագընտա տըր: Զինքի, Քրիստոս է-
փէնտիմիլ՝ չէմ չէօլմէք, չէմ տէ չէօլմէմէք
հիւքիւմէթինի վէրմիշ իսէ. կիւնահընը հալի
վէ կիւնահքեարըն խոթիտատը նէ վէճչ իլէ
մաթլուպ էտէրսէ, օ վէճչ իլէ եա պիլինի, եա
տա օ պիլինի իճրա էթմէք իչին վէրմիշ տիր:
Պու Ճիշէթտէն խոստովանանք քահանայ իճատը
տըր տէմէք. պէյիլ պիր աղիս հիւքիւմաթը
քէնտի քիլիսէսինին մէմուրլարընա իհսան էթ-
միշ օլան՝ Յիսուս Քրիստոս Ճէնապը Ալլահը
եալանձը չոգարմագ տըր:

Տօղուլուգ խօճասը գաթօլիք Քիլիսէի շէ-
րիֆ թա էվլիլինտէն պէրիւ՝ պու թէնպիհի պու
վէճչ իլէ թանըմըշ օլսուլու թարիֆէ հաճաթ
տէյիլ տիր: Աղիզ փէտէրլէրիմիզն պիլաթէպ-
տիլ սագլատըլլարը, Ճիւմէ աղիզ ժողովըլա-
րըն գաթ էթտիբէրի սիճիլլէր, վէ էօթէտէն
պէրիւ իճրա էտէ կէլէն Ճէմիի ուղղափառ գա-
թօլիք տինտարլարըն ատէթլէրի մուֆասսալ
թարիֆէր իլէ պէյանէ հաճաթ տէյիլ տիր:
Պունլարը պու գատար սէօլէտիբէն սօնրա.
պազը ուղղափառլարըն էֆքեարլէրինտէ Ճէվէ-
լան էտէն տիկէր միւշքիւլէրէ ճէվապ էտէլիմ:

Զիմենի զամերէ խոնիքապը ուռ:

“Ա՞չին, տէրէր պազըլարը, պէջլէ պիր
աղօր եիւք ալթընա քէնտիմիզի պը պըսագածա-
ղզ: Նիշին վարըպ պիր էմսալիմիզէ զալթըմըզ-
ճա օլան զայիֆլըլէրիմիզի պէյան էտէճէյիզ:
Ան, էյէր պու զուլումքեարըդ տէյիլ իսէ.
իփրաթ թէրէճէտէ շէտիտ պիր շէյ տիր:”

Հիւրմէթլիւ Օգույան, հայտէ պէն տէ սէ-
նին իլէ պէրապէր տէյէյիմ քի, վագատա խոս-
տովանանք փէք աղօր պիր եիւք տիւր: Լաքին
պունտան նէ չըգար: Մէյէր պունուն իշին Յի-
սուս քրիստոս էքէնտիմիզին թէնպիհին սայըլ-
մայածագ մը. եախօս աղօր շէյ օլուուղու իշին
գապուլի իդթիզա էթմէյէճէք մի: Ճէնապը Ալ-
լահըն հիւքմիւ ալթընտա պուլունտուղումուղ
իշին, չէր նէ տիւրլիւ աղօր շէյ պիզէ էմր էթ-
սէ. օնա տէրունի գալպտէն միւթիւ օլմայա
պօրճլուցուղ:

Հալ պու տուր քի, մատտէ մէմիւլ օլու-
նան աղօր հիւէթտէ տէյիլ տիր: Խոստովանանք-
տա կիւնահլարը լիսանէն թագրիր էթմէթլիքտէ
պիր աղօրըդ վար տըր. ամմա թահամիւլ օ-
լունամայածագ եիւք տէյիլ, թաթլը պիր եիւք
տիւր. չէմ տէ թապիտաթըմըզըն զայիֆլինէն
իփրաթ մութապըդ տըր: Տէրտինի սէյլէմէք-
լիք՝ տէֆի զամ օլմագ տըր. տէրտինին պիր
նըսֆընտան գութթուլմագ տըր: Գապահաթըլ

իշլէտիքտէն սնրա գալպ ալթիսթլիւյիւնէ
տիւշէն քիշինին եիւրէյինի էմսալինէ աչմասը՝
թապիտաթը հալէ մուղայիր տէյիլ, հաթթա՝
թապիտաթա փէք մուկաֆըդ տըր: Թագսիրաթ-
սահիպի գալպինին սրգլէթինի տօսթունա պէ-
յան էթմէսի իլէ, չէմէն չէմէն օնլարը՝ օնուն
գալպինէն տէքքէր, վէ տույատուղու աղօր եիւ-
քիւն՝ նըսֆընտան զիյատէսինի իւղէրինտէն ա-
թըպ՝ քէնտինտէ խափիֆլիք տույար: Եիւրէք
թէսէլլիսի արամագ օ տէրէճէտէ ինսանըն թա-
պիտթընա վէլրկի տիր քի, ճահիլ ճահիլէ, սէ-
ֆիչ սէֆիչէ, տաղլարտա հայտուտլուգ էտէն
նըսրը պիլէ քէնտի էմսալինէ գալպինի աչար
վէ օնտան թէսէլլի տույար:

Տիւնեանըն եարատըճըլը Յիսուս, եարաթ-
տըլը ինսանի եիւրէյին պու հալինի էյի պիլտիսի
իշին, պիր կիւնահլարը եիւրէյինի աչըն, եա-
րէլլրինի կէօսթէրսին տէյի, միւսթագիլ պու
ազիզ խորհուրդու ալլահանի իլմի իլէ իշտաս
էյլէտի: Պունու իլէ իւղէրիմիզէ պիր եիւք ի-
լավէ էթմէտի, հաթթա՝ թապիտաթըմըզա մու-
վաֆըդ հիւսնիւ թարիգ իլէ պիզէ փէք նէզա-
քէթի վէ փէք թաթլը մուամէլէ կէօսթէրտի:

Պու գատարա տա գանաաթ էթմէյիպ տա-
հա Փալլա շէյլէր իլավէ իյլէտի: Ինսան՝ էմսա-
լինէ եիւրէք աչմասը իլէ տույածաղը թէսէլլիսի
վէ փէրահիյէթի պիր ազիզ հիյէթէ գոտու:
Վէ օ թէսէլլիյի տէմէյիմ պիր տօսթ, իլլա՝ պիր
փէտէր, պիր թապիպ, պիր ուսթա եէտինտէն

գապուլ էտէլիմ տէյի, ալլահանի գայըըքքըլը-
զը իլէ գայըըսը: Եարելէրիմիղ փէլէսէն իլէ
շիֆա պուլաճագ եէրտէ, սիրքէ իլէ տահա հիտ-
տէթ քէսպ էթմէսին տէյի, ֆասիտ եիւրէքլէրէ
բասթ կէլմէք թէ հլիքէսինի պիզտէն երագլան-
տըրտը: Կսրարլարըմըղ թէվաթուր պուլմասըն,
վէ բըսվայըգլարըմըղ օրթայա չոգմասըն տէյի,
սատագաթուր եիւրէքլէրէ թէսատիւֆ էթ-
մէք թէ հլիքէսինի պիզտէն ուզագլանտըրտը:
Հաթթա՝ պունա տա գանաաթ էթմէյիպ՝ օ
տույուլան պիր տագիգէլիք թէսէլլիյի՝ տահա
զիյատէ մէյվէտար էթմէք իչին, իւղէրինէ սէ-
մավի լութֆ իլավէսի իլէ, օնու աղիմ խոր-
չուրդ շէքլինէ սօգտուռ. վէ կիւնահլարըն աֆ-
վընա՝ կէրչէրտէն պիր վասէթա էյլէտի: Իշ-
թէ, հիւրմէթլի Օդույան, պու տուր խոսու-
վանանքըն տէրին վէ էօլչիսիւզ հիքմէթի քի,
պու խորչուրդ իչինտէ կիւնահլարըն շէքեայէ-
թի. վէ օնլարըն իւզէրինէ աճը. վէ պիր տա-
հա կիւնահա տիւշմէք գավին նիյէթի իթթի-
ֆադ էթտիյի հալտէ, կիւնահլարը քէօքիւն-
տէն սիլէր թէմիզլէր: Կիւնահ պիզիմ իւզէրի-
միզտէն ալլահանի լութֆլարը սոյուպ՝ չիրքին
պիր հալէ պղըագըպ՝ պիզ Ալլահա տիւշման է-
տէրտէ, պիզիմ աճը իլէ տօլու իֆատէի հալի-
միղ՝ քահանանըն արձակումու լուղէթլէրի իլէ
պիր օլուպ՝ կիւնահլէրիմիղ փաքլէր, դայպ էթ-
տիյիմիղ Ալլահըն տօսթլուզունու միւճէտտէ-
տէն ագտ էտէր. պիզի լութֆ լիպասլէրի իլէ

տօնատըր. Ճանըմըզը ալլահանի մուհապէթ իլէ
թութուշտուրուր. միւճէտտէտէն սալիհ հիւէ-
թինէ սօգար վէ օ վէճհ իլէ Ալլահըն խաքի-
փայինէ պիզի ըռգարըր:

Պու Ճիւմիէ իլէ պիր ինսան էվլատընա ի-
ֆատէի հալ էթմէք՝ աղըր շէյ տիր, տէրլէր:
Աճայիպ. Հալինի ինսանա իֆատէ էթմէք սանա
փէք մի միւշքիւլ կէօրինիչյօր. Հաթթա պու-
նու՝ Ճէնսապը Ալլահըն սանա պիր ինայէթի տիր
տէյի թանըլյա՝ օնա միւսթագիլ թէշէքքիւր
էթմէթի իտին: Սէօզիւմէ էյի տրգգաթ էյլէ.
էյէր Ճէնսապը Ալլահ կիւնահընը աֆվ էթմէք
իչին, պիր հրեշտակ, եա պիր հրեշտակապետ,
եա տա պիզզաթ Յիսուս Քրիստոս Ալլահըն հու-
զուրինէ չոգմայա վէ հալինի իֆատէ էթմէյէ,
սէնի մէճպուր էթմիշ օլայըրտը: Ա՛ն, օ սէնին իք-
րահ էտէճէք սըլարընը, նախաք արզուլէրինի,
հավայա պիլիէ տույուրմագ իսթէմէտիյին պէտ-
նամ բըսվայըգլարընը նիճէ օ փաք բուհլարըն
էօնինէ, օ Յիսուսուն ալլահանի ալամէթի հու-
զուրինէ չոգարըպ տէօքէ պիլիր իտին: Նասըլ
քի պիր վագըթ Խրայէլ էվլատէրի Ալլահ
թաալա հազըէթլէրի Սինա տաղընտան շիմշէք-
լէր վէ կէք կիւրիւթիւլէրի իչինտէ, քէնտի-
լէրի իլէ սէցլէշտիյի եէրտէ. “Պիզիմ իլէ Ալ-
լահ լաթըրը էթմէսին, գօրգումուզտան էօլիւ-
“րիւզ, թարափընտան էմալիմիղ պիր տտէմ,
“Մովսէսի կէօնտէրսին,, տէյի եալվարտըր ը-
սա. պէլքի օ գագըթ սէն տէ, քէնտի զայիփ”

լիքէրինի տիյնէմէյէ վէ շէրաաթընը քէս-
մէյէ, թարաֆընուան պիր ատէմ կէօնտէրսին
տէյի, Ալահ հազըէթէրինէ բէճա վէ նիաղ է-
տէճէյիտին: Հագըգաթը հալէ տըգգաթ օլուն-
տուղու հալոէ. պիր ինսանըն՝ պիր ախէր ինսա-
նա իփատէի հալ էթմէսինտէ, նէ միւշըիւլաթ
վար: Խոստովանահայր տա ինսան տըր. քէնտի-
սի տէ ինսանի զայիթիլիքէրտէն հալի տէյիլ տիր.
պու ծիչէթտէն պաշգաաընա թէրահիւմ էթմէ-
յէ մէճպոր տուր: Ինսան տըր. իհթիմալ տըր
քի, քէնտիսի տէ պիզիմ իշլէտիյիմիդ կիւնահ-
լարը իշլէմիշ տիր: Աէլէվ օ կիւնահլարը իշլէ-
միշ օլմասըն. լաքին օնլարը վէ օնլարտան տահա-
պէտթէրիլինի իշլէմէյէճէյինէ էմին օլմատըրը
իշին, պիզէ խօր նազար ըլա պագաամազ: Ինսան
տըր. կիւնահքեարըն եալընըդ աին գուլվէթին-
տէն վէ Յիսուսա իթաաթընտան նէփսինէ ղա-
լէպէ էտիպ՝ եարալարընը աշմայա կէօնթէրտիյի
ճէսուրլուզա թաաճիւպ էթմէմէք էտէմէզ:
Ինսան տըր. լաքին Յիսուսուն էմրի իւզու պիր
փէտէր, պիր թաափիպ, վէ պիր գայըըըթը չօպան
կիպի պիզի գայըըմայա պօրձլու տուր: Ինսան
տըր. լաքին էջլէ պիր ինսան տըր քի, վէլէվ
էտար սագլամասընտան՝ տիւնեանըն երդըլմասը
լազըմ կէլսէ, պու ծիւմլէ իլէ խոստովանանք
միւշիւրիւնիւ վէ սըրընը էն շէտիտ սուրէթտէ
սագլամայա պօրձլու տուր: Էջլէ իսէ, զայիթ-
լիքէրիմիզի պիր ինսանա պէյան էթմէքլիքտէ
ֆէգէլատէ նէ շէթինլիք օլա պիլիր:

Գալուր քի, պալըլարընա խոստովանանքըն
իֆրաթ աղըր եիւք կէօրիւնտիւյիւ ասըլ նէտէն
տիր, պիլիբ միսին: Կիւնահլարընը աղըրլըղընը
թանըմատըգլարընտան աղըր քի, օնլարա թէր-
թիպ օլան խափիփ մուալիճէ աղըր կէօրիւնիւր:
Չիւնքի պու մագուլէ քիշիլէր իշլէտիքլիք:
կիւնահլարը իլէ Փէտէրլիքը ճէնապը Ալահըն
հատուղ ազամէթինի խօրլայըպ՝ խաթընը երգ-
տըգլարընը թանըմազլար: Ալահըն պիր թա-
նէ էվլատը Յիսուսու միւճէտտէտէն խաչա-
չոգարըպ՝ օնուն ալլահանի գանընը խօրլատըգ-
լարընը թանըմազլար: Զիյգըյմէթ լութֆլարը
իլէ քէնտիլիքինի փաքլէյէն ճոգին Սուրբու կիւ-
ճէնտիրտիլիքլիքինի թանըմազլար: Եալընըզ պիր
մահացու կիւնահ իլէ պիլէ՝ գատապարտեալ-
լարըն էօլիւմիւնէ, Ալահըն չէյպէթիլ շէրաա-
թընա վէ իւմիտոլի էպէտի զաշէպէ միւսթա-
հագգ օլտուգլարընը տույմազլար: Նէ կէօյտէ
վէ նէ եէրտէ, նէ մէլյուլիքը վէ նէ ինսանլար
իշինտէ, քէնտիլիքինի պու պէլալիքտէն գուր-
թարաճագ պաշգա պիր գուվլէթ օլմատըղընը
թանըմազլար: Աէ ճէնապը Ալահըն՝ Շիչ պիր
նահագլու էթմէյէրէք, պաշգա սուրէթտէ էտա-
թէտիքլիքի Շիր նէվի փէտաքեարըգլարընը
րէտա էտիպ՝ քէնտիլիքինի զայ էտէ պիլէճէ-
յինի փէրդ էթմէզլիք: Պու գատար էօրփիւ-
շէյլէրի թանըմազլար տա՝ քէնտի ալլահանի
նազարընա միւճէտտէտէն կիրէ պիլմէք իշին
եալընըզ քէնտի իշլէտիքլիք կիւնահլիքինի,
9

էմսալէրի պիր ինսանա էպրար սուրէթտէ ի-
ֆատէ էթմէլէրինէ վէ օ ինսաննը՝ քէնտի իս-
մինէ օնլարը չէօղմէսինէ տայիր ձէնապը Ալ-
լահ հազըէթլէրինին վէրտիլի էմր՝ քէնտիէ-
րինէ փէվդէլատէ սէրթ վէ աղըր կէօրինիւր:
Խշմէ պու վէճհ իլէ տիր քի, չարէնին աղըր
եիւք կէօրինմէսի քէօթիւլիյիւն պէշիւքլիւ-
յիւնիւ թանըմամագտան նէշէթ էտէր:

Էճէլ գափուսունա եէթիշէն պիր իսասթա,
քէնտինէ սունուլան սէպէպի հայաթը օլա-
ճագ իլաճըն աճըլըլնտան շիքեայէթ էտիպ՝
ալմագ իսթէմէսէյիտի. սէն օ իսասթայա նէ
տէրիտին: Սէֆիլ ինսան, էյէր քի մէզարա
եագլաշմը օլտուղունու թանըմը օլայըրան. սէ-
նի էօլիւմուն գուրթմարաճագ շու իլաճըն աճը-
լըլնտան պու գատար շիքեայէթ էթմէզիտին,
տէմէզիմիտին: Էյլէ իսէ կիւնահլարընը պէյան
էթմէյէ մէճպուրիյէթի իշին շիքեայէթ էտէն
ատէմէ տէ՝ այնի սուրէթտէ պու ճէվապը վէ-
րէ պիխրսին:

Գարզ էտէլիմ քի, չիւբիւմտարլարտան պի-
րիսի իշէտիքլէրի գապահաթլարընա կէօրէ քի-
մինէ օն սէնէ, քիմինէ եիրմի սէնէ վէ քիմինէ
տէ միւէպէտէն քիւրէքտէ ճէզա չէքմէյէ չիւքմ
էթտիյի գապահաթլարը հուզուրունա ճէլզ
էթսէյիտի. վէ գապահաթլընը էսրարծա էմին-
յէթ էթտիյի պիր ինսանա պէյան էտէնին
գապահաթլընը աֆվ էտիպ՝ մահպուտան խէլաս
էտէճէյինի օնլարա վատ էթսէյիտի: Նէ մէմիւլ

էտէրսին, օ տէմիրլէր եիւքիւ ալթընտա օրատա
պիր ինսան գալը՞մըլըրտը: Խշմէ Ալլահ թաալա
հազըէթլէրինին տէ պիզի էպէտի մահպուտան
խէլաս էթմէք իշին: պիկուէն մաթլուպ էթտիյիր
պու տուր: Պու Ճիւմլէ իլէ պու գատարա տա
շիքեայէթ էթմէք ագըր գապուլ էթմէզ նամ-
քեօրլուգ օլտուլըր տէրքեար տըր:

3.

Պէնէմ իսուսուլանանու էժինէպայ: Եօն պուու:

Պազըլար վար տըր քի, “Պիր ֆէնալըգ իշ-
լէտիյիմ եօգ տուր քի, խոստովաննք օլմայա
իդմիլամ օլսուն,, տէյէլէք խոստովաննքը
թէլր էտէրլէր: Պու մագուլէ քիշիլէրէ տէ ի-
ճապը օլան ճէվապը վէրէյիմ: Քէօթիւլիք էթ-
մէք ֆէնա շէյ տիր. ամմա իշէտիքտէն սօն-
րա, օնու քէօթիւ շէյ եէրինէ գօմամագ՝ քէօ-
թիւլիյիւն խիւլասասը տըր: Պիր ինսան էվվէ-
լա թապիի վէ սօնրա թապիաթլընտան իւսթիւն
թէտիւպ վէ փիրասէթ էսասլէրինի քիւլիէն
զայպ էթմէտէն՝ պու տէրէճէյէ եէթիշէմէզ:
Խալընըզ էյիյի քէօթիւտէն, ֆազիլէթի պէտ
խույտան, էյի մէյիլէրի քէմ մէյիլէրտէն, վէ
էմր օլան գանունլարը եասագ օլան գանունլար-
տան այլըստ էթմէյէն՝ պու տէրէճէյէ եէթիշէ
պիիր: Պէյլէ ատէմ իսէ՝ կէրէք տիր քի, իշէ-
րիսինտէ՝ եօլսուլ շէյլէրէ իսթիրապ վէ էյի
շէյլէրէ մէյիլ տույմայաճագ տէրէճէտէ խըղջ-

մտանկը նը դպիշ օլսուն: Ա ագաա թալի-
մաթ վէ մէդչէպ էսասլէրինին էքսիթլիյի՝ պու
էօլիւմ էկթիրիձի տոյշկուսուզուղա եարտըմ
էտէր. ամմա սալթ պու գատարը էլ վէրմէզ:
Չիւնկի Ալլահ թաալա հազրէթէրին ինսանըն
զի՞նինտէ փարլաթարզ թապիի ըշըղըն եար-
տըմը իլէ էյլիի վէ քէօմիցիւ այրոտ էտէձէք
տույկուլարը իդթիզասընտան զիյատէ տէրունի-
միզտէ ույանտըրը: Օ մագուլէ քիշն էկրէք
տիր քի, փէք չօգ վագրթլար կիւնահ իշլէթշ
օլսուն. փէք չօգ վագրթլար թապիաթ նրզամ-
լարընը այգտ ալթընա ալմըզ օլսուն. փէք չօգ
վագրթլար շնորհքլարըն հէր նէվի թէէսիր-
լէրինէ գարզը գօմուշ օլսուն քի, խոճմունա-
քընըն տիւրթիւշիւնիւ վէ օնսուն էյի մէյլէրի-
նի տոյշմասըն: Կէրէք տիր քի, օգուտուղու
մէզչէպէ գարզը վէ պինամուս քիթապլարտան
ֆիքրինին շէրաաթընը գարմագարը էթմիշ օլ-
սուն: Կէրէք տիր քի, գալպի տէ հէր ճինս պի-
նամուսըուդ իլէ քիւլիքն պոզուլուշ օլսուն:
Լաքին եալպըզմըզ քիթապ՝ պու մագուլէ քի-
շիւր իչին եազըլմըշ տէյիլ տիր: Էվվէլ պէ էվվէլ
լազըմ կէիր քի, պու մագուլէ քիշիւր քրիս-
թիանըզն տօղուլուղունա վէ սօնրա գաթօլիք
ուղղափառլզա իսքեաթ օլսունլար. եախօտ
տահա էյիսի՝ էվվէլա ինսան սըրասընա կիրսին-
լէր, վէ սօնրա քրիսթիան վէ գաթօլիք ուղղա-
փառ օլսունլար: Խիւլասա եալընըզ խըսըզլոգ
էթմէտիթլէրի վէ ատամ էօլտիրմէտիթլէրի

իչին, քէնտիլէրինի էյլիք չիքմէթլէրի գը-
յաս էտէնլէրէ իճապ էտէն ձէլապլէր՝ տիկէր
պիր փասլտա վէրիլմիշ օլտուղու իչին, պու-
րատա տէփաթէն թէքէրրիւրէ չաճաթ տէ-
յիլ տիր:

¶.

Խոստովանան+ էուկու ու էրտեանէ էարշը շէյ ոէր:

Շիմտի պիր աղ տա խոստովանանքը՝ միւ-
նասիպէթսիլ վէ էրքեանսըզ շէյ տիր տէյի,
զէմմ էտէնլէրի տիյնէյէիմ:

“ Խոստովանանքըն միւնասիպէթսիլիյի,
ատէրլէր, կիւնահ աթվընա ոլ գատար գօլսլըդ
“ կէօսթէրմէսի իլէ տէփա կիւնահա տիւշմէյէ
“ վէրտիյի գօլսլըդ տըր: Սանիէն՝ էրքեանսըզ-
“ ըզը իսէ՝ փասլընը իշիթտիյի եագրշըգսըզ
“ մատտէլէր տիր: ”

Պու ալզագ իփթիրալէրի էտէն պազը ուղ-
զափառլար, էյէր պիլմէյէ պօրճլու օլտուգլարը
քրիստոնէական վարդապետութիւնլարընը, խու-
սուսու իլէ՝ խոստովանանք խորհուրդունուն ֆայ-
տէսինի թահսիլ էթմէք իչին, իգթիզա էտէն
շարթլարը պիլմիշ օլսայլուղար, պու մագուլէ
փիրօթէսթանթ վէ միւշիւտիւ իփթիրալէրինի
լիսանլարընա ալմայա ձէսարէթ էտէմզլէր իտի:
քրիստոնէական վարդապետութիւն պու մատտէ
հագգընտա պիզէ նէ էօյրէտիր: Էվվէլա շունու

Էջորէտիր քի, խոստովաննք խասլյէթլի օլմագ իշխն, իլք մաթլուպ օլան շարթ՝ կիւնահլարըն իւղերինէ աճըմագ տըր: Խանըլ քի, ձէմի քարոզիչը պէջը վաղ էտէրլէր: Ժողովրապետէր ձէօմաաթլարընա ուղուն ուղուն պունու թարիփ էտէրլէր, վէ Առաքելական վարդապետէր կիւնահլարըն իւղերինէ աճըմագ՝ խոստովաննքըն էն իդթիգալը մատտէսի օլտուղունու, նասիհաթլարը իշխնտէ՝ հիշ պիր վագըթտա թէրբարյամատան կէրի տուրմազլար: Վէ պունլարըն ձիւմլէսի տէ՝ եէօվմիյէ նէֆէսէրինի եօրուպ եիւրէք թիւքէթիւրէսսէ, հէր ինսան մուգայէտ օլսուն վէ քէնտինի պօշունա ալտաթմասըն, կիւնահլարը իւղերինէ աճըլըպ՝ օնլարտան իրահ էժմէտիքձէ, վէլէվ պին տէֆա արձակումլար ալսալար՝ պիր ֆայտէ հասրւ օլամազ օլտուղունու հէր քէս աղնասըն տէյի, եօրուըրլար: Էյլէ իսէ, նէ հագդրա՛ խոստովաննք կիւնահ իշչէմէյէ գօլայլոգ վէրիր վէ իսլահլյէթէ ֆայտէսիլ տիր տէնիլէ պիլիր: Էյէր կիւնէշին՝ ըշըգլանտըրմայա վէ աժէշին՝ գըտըրմայա էն գուվիէթլի վասէթալար օլտուգլարընը ինքեար կէլէ պիլիրսէն, օ վագըթ՝ էպէտի վէ թապիհաթտան իւսթիւն թէէսիրի սէպէպէլէրտէն հասրւ օլան պիր փիւշմանըգ, իշէնմիշ կիւնահտան իքրահլյէթ, վէ պիր տահա կիւնահտան երագլանտըրմայա վէ ախլագըրըզը ըսլահ էժմէյէ, սայիր հէր գապիլլի վասէթա-

լարտան էն գուվիէթլի վասէթա օլտուղունու ինքեար կէլէ պիլիրսին: Իշմէ պու մագուլէ եաւլսնձըգ վէ քեազիպիր իլէ մէզչէպին էսաւէրինի պօզարլար վէ ադրլարընձա պուլտուգլարը նէվիճատ միւհիւտիւլիք սիլահլէրի իլէ իւղէրիմիզէ հիւճիւմ էտէրլէր: Ագըպէթ թէօհմէթ հանկը թարափտա գալարզընը գո վարսընլար էյիճէ տիւշիւնսիւնլէր:

Խոստովաննք խասլյէթլինին պաշլզա մատտէսի իսէ՝ հասրւէժտիյի ալլահանի շնորհք տուր քի, օնուն իւղէրինէ տէ պիր գաչ սէօզ սէցլէմէք ֆարզ տըր: Վագիտէ քէնտիմիզի տօղուլթմագ վէ ըսլահը ախլադ էժմէք իշխն թարաֆըմըզտան էլտէն կէլէն հէր ֆէտաբեարլըզը էժմէլիյիզ: Ամմա պու տա սահիհ տիր քի, Ալլահըն շնորհքու եարտըմըմզզա եէթիշմէտիքձէ՝ զահմէթլէրիմիզ տէյէրլի շէլլէր տէյիլէր տիր: Իմտի խոստովաննք խորհուգունուն աղիմ խասլյէթի շու տուր քի, գալպիմիզէ տօլտուրտուղու սրբարար եանի պիլի սալիլէնտիրէն վէ փաբլէյէն շնորհքլարտան մատա՝ պունուն իլէ պաղլը օլան պաշգա գործնական եանի փախ շնորհքլարը տա միւսթագիլ պիլի իշսան էտէր: Պունլարըն սայէսինտէ քէմ արդուլէրիմիզ՝ թաթլը պիր թարիգ իլէ զապիթ օլուր, պէտ խոյլարըմըզ միլսըմիանըր, փիքրիմիզ տահա զիյատէ այտընլանըր, կիւնահա գարըզէնքլէշմէյէ վէ փազիլէթ էնքսէսինտէն տիւշմէյէ գալպիմիզ տահա զիյատէ խահիշէնիր:

Մէմէքէթ զապըթանը՝ տըշարտան կէօրիւ-
նէն պիր գաչ աղըր եօլուգլուգլարը մէն էթ-
մէքտէն պաշդա՛ պիր շէյէ եարամաղ։ Գէյլէ-
սօֆլուգ՝ հէնիւղ ահվալը ինսանիւթին ըսլա-
համընա տայիր էլան պիր շէրէփէ նայիլ օլ-
մամըշ տըր։ Գամիլեա պէօյիւգլէրինին մուգա-
յէթլիյին եիւգտէն կէօրիւնէն մուամէլաթ իւ-
զէրինտէ տիր։ Հէմ տէ՛ խանէլքրինին տիվարլէ-
րինտէն տըշարըյա սիրայէթ էտէմէզ։ Լաքին
խոստովաննք՝ ինսանըն հատոր զաթինտէ էյ-
լիյինի եա տա քէօթիւլիյիւնիւ կէօմէկրէն
մէքքէզինէ, եանի եիւրէյինին տէրինինէ էնէր։
Կիւնահըն պաշընը՝ ասըլ տողտուղու վէ պօդու-
ղու եէրտէ էզէր, եօլ էտէր։ Թարափէկիր ֆէ-
յիլէրին մարիփէթի իլէ կիւնահըն շէրաամը-
նը քէսմէզ։ Իլլա՝ պիզի էպէտի էյլիքլէրտէն
մահրում վէ էպէտի սէֆալէթէ փէրս էտէն
կիւնահըմըն հէյպէթի թէկսիլըլընինի կէօր-
տիւյիւ իշին, թարափէկիրլիք էթմէյէն Ալլահըն
պինիհայէ աղեղլիյի մարիփէթի իլէ շէրաամը-
քէսէր։ Պու ձիւմէ իլէ պիզի ումուտսուղուգ
կիւրտապընա զարդ էտիւպ պլրագմաղ։ Իլլա՝
տինի գուվէթլէնտիրիր, ումուտու տիրիլտիր
վէ Փիքրի ըշըգլանտըրըր։ Էյէր պիր կիւնահ-
քեար՝ կիւնահլարընտան իբրահ էտիւպ ափվընը
ալմադ արզուլէրսէ կիւնահընը պաղըշամայա,
Ալլահ իլէ պարըշտըրմայա, վէ տօսմէլուղունու-
միւճէտտէտէն թահսիլ էթմէյէ՛ քէնտինին
գուվէթի վէ սէլահիյէթի օլտուղունու՝ օնա

թամնըտըր։ Օ վագըթ կիւնահքեար ձան՝ պէշըլէ-
պիր ումուտ իլէ տօլու՝ կիւնահլարընտան իբրահ
էթմէյէ ձէսարէթլէնիր վէ քահանանըն արձա-
կումու՝ օնու պիր սալիհ հէյէթէ գյուուպ՝ Ալլա-
հըն նազարընա կիրտիրիր։ Վէ էյի էօմիւր թա-
րիգինէ տէվամ էթմէյէ ֆէվգէլատէ գուվէթ
օնա իհսան էտէր։

Խիւլասա՝ խոստովաննքըն նէ օլտուղունու
թէճրիւպէ իլէ պիլէն պիր ուղղափառ գաթօ-
լիյէ սիւալ էտէրիմ։ Տիւնեա հալինէ կիրմէյէ
միւրատ էտէյլիտին, էմիկէթինի քիմէ ձայիղ
կէօրիւրիւտիւն վէ քիմի ինթիւսապ էտէր իտին։
սրդ սրդ պու խորհուրդա եագլաշընը՝ մը, եօգսա
օնու րէտտ էտիւպ զէմը էտէնի մի։ Պիր շիր-
քէթ թէճքիլ էտէճէք օլայըտըն, սանա սըր
քեամիպի քիմէ էթմէք իսթէր իտին, սրդ սրդ
խոստովաննքա եագլաշըլընը պիլտիյին պիր
ատէմի՞ մի, եօգսա օնուն իւզէրինէ կիւլիւպ
մէզագ էտէնի մի։ Էօլիւմ վագմէնտու սէվլիւլիւ-
ֆամիլեանը քիմէ սրփարը էտէր իտին։ Խոս-
տովաննքընա սատըր վէ թալիսի օլանա՞ մը,
եօգսա օնու մասգարա էտէն պիր քիւլհանիյէ
մի։ Պէլքի օ վագըթքի էտէճէյինի տիւշիւնէ-
ճէք օլսան, շիմտիտէն ագլըն պաշընա կէլիր
իտի։ Պէշինճի կարոլոս գըսալըն վագմէնտու,
Նիւրէնպէրկ էյալէթի՛ գաթօլիք ուղղափառ
քիլսէի րէտտ էտիւպ լուտէրին սախմէ մէղ-
հէպինի գապուլ էթմէթէն սօնրա խոստովա-
նանքը թէլք էթմտի իսէ, մէմէքէթ աղ վագըթ

սարֆընտա օլ տէրէճէ խարապա եիւզ թութա-
տու քի, ըրդ ու էտէպէ գարշը օլան պինա-
մուսլուգլարա, հիլէքբարլըգլարա, սէփիլիք-
լէրէ վէ քիւֆիւրպազլըգլարա թահամիւլ կէ-
թիրէմէտիյինտէն, Գրալը միւշարէլէյչէ խոս-
տովանանքա տայիր միւճէտէտէտէն վէ բէսմէն պիր
նիզամ իրատէ պոյցուրառուն տէյի պիր արզը-
մահսար թագտիմ էլլէտիլէր: Օ վագրթ քէնտի
պէցիւք ագլը իլէ հէր շէյի տէրին կէօրէն Գրալը
միւշարէլէյչէ օլան մաթլուպ իւզէրինէ պիր չոգ
կիւլտիւքտէն սօնրա՝ խոստովանանքը Ալլահըն
էլինտէն գապուլ էթմէյէն Նիւրէնպէրկիլիէր,
նիճէ քէնտի էլինտէն գապուլ էտէ պիլիրլէր
տէյի, շունազիքեանէ ճէվապը իլէ օնլարը թէր-
տիր էլլէտի: Խշմէ խոստովանանքը իշերինէ գո-
մայանլարըն մաթլուպի վէ իշապ էտէն ճէվապը:

Պիլիրիմ պազլարը տա վար տըր քի,
խոստովանանքտա հիքեայէ օլան պազը մատտէ-
լէրին ըրավայլըգլարընտան պահս էտէրէք՝ խոս-
տովանանք էրքեանէ վէ թէետիւպէ գարշը շէյ
տիր տէյի, իլամ էտէրլէր: Կարին էքսէրի պու-
մագուլէ էֆքեար սահիպլէրի նէ խոստովանանք
օլուրլար, նէ տէ էրքեան վէ թէետիւպ այնասը
տըրլար: Վագմը հալիմիպտէ, պիւթին տիւ-
նեա սէփիլիք, էտէպսիղլիք վէ միւհիւտիւլիք
տէրեասընա զարդ օլմուշ իքէն. հէնիւզ պուլու-
նուրլար պիր թարզատէմէլէր քի, կէրէք քէնտի
ամէլլէրի վէ կէրէք հէր շէյտէն սագլնմադ
կէօսթէրիշէրի իլէ էսքի Փարիսեցիլէրտէն պիր

Փէրգէլի եօդ տուր: Էսքի Փարիսեցիլէր, նա-
սըլ քի էֆէնտիմիզ Յիսուս շէհատէժ էտէր-
սէ, թամահի, միւրայի, միւրթէքիպ, քիպիր,
տըշարտան ալարմը թէմիլ՝ իշի չիւրիւքլուք
վէ հէր նէվի փիսիք իլէ տօլու մէզարէր կիպի
ատէմէլէր իտիլէր: Շիմտիքի Փարիսեցիլէր իսէ՝
օնլարտան ֆէրգիլ տէյիլէր տիր. էյէր օնլար-
տան տահա պէտթէր տէյիլէր իսէ. չիւնքի շիմ-
տիքիլէր՝ էվիլէքիլէրին հէր նէվի քէօթիւքլուք-
լէրինին իւզէրինէ՝ պիր տէ մէզէպսիղլիք իլավէ
էտէրլէր: Էսքի Փարիսեցիլէր՝ քէնտի վարգլա-
րընըն թիթսինէճէք հալինէ պատմայրպ՝ աղիզ-
լիք պունարը Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիզին
հէր սէօզիւնէ վէ հէր մուամէլամընս դայ-
թակղել օլմագ թասլարը ըտը: Պիզիմ Փա-
րիսեցիլէրիմիզ տէ՝ էզ գաղա պիր քարողիչ՝
աղզլտան պիր լուզէթ գաչըրսա վէ պիր խոս-
տովանահայր խոստովանանքտա որդիսինէ պիր
սիւալ էթսէ, եա տա պիր քահանայ պիր ճէ-
միյէթլի մահալտէ կէօրինսէ՝ անիտէ դայթակ-
ղել օլուրլար: Էսքի Փարիսեցիլէր՝ ալլահանի
գուրթարընըն հէր էթտիյի հարէքէթէ պէ-
հանէ գոյուպ՝ ալէհինտէն շիքեայէթ էտէրլէր
վէ օնա գարշը աղզլարընը պօզարլար ըտը:
Շիմտիքիլէր տէ այնինի իճրա էտիպ՝ քահանա-
լարըն ալէհինտէ աղզլարընտան զէ հիր ագըտը-
լար: Էյլէ իսէ պու մագուլէ նազիք ըուհիլար
իլէ նէ վէճչ իլէ տավոանմադ լաղըմ կէլիր: Նա-
սըլ քի օ Ալլահանի Ուսթա օնլարըն սախթէ

գայթակղութիւնը ըստ պիր սէպէպլիք
վէրմէտիյի իքէն, օնլարըն պօշպօղալըդլարընը,
իթիրալէրինի վէ շիբեայէլմէրինի իշ եէրինէ
գօմայարագ տավրանտըլյըսա. պյնի օ վէճչ իւէ
տալըսանմագ լաղըմ կէլիր:

Վագիտէ պիր թարաֆտան քահանալըդըն
եիւճէ տէրէճէսի, մէմուրիյէթին աղղոթիյի,
գանունլարըն իթաաթը, ալլահանի քէլամէլին
ազիմիյի, գայթակղութիւն վէրմէմէք մէճպու-
րիյէթի՝ պիր քահանատան մաթլուպ էտէրէր
քի, կէրէք ամպիոնլարտա վէ կէրէք խոստովա-
նանք տօլապլարընտա թէտպիրտէ վէ տիրայէթ-
տէ պիր գուսուր էթմէսին. ամմա օ պիր թա-
րաֆտան գարտաշ մուհապաէթի տէ մաթլուպ
էտէր քի, քրիսթիան ձէօմաաթըն եարէլիրի
էօրթիւլի կիզլի գալմասըն, վէ պիր հիւնիւ
թէտպիր վէ մուգալէմէթ իլէ շիփա պուլսուն
վէ քէօթուն տիրէլին: Լաքին էն թաաճճիւպ
էտէճէք շէյ շու տուր քի, պիրթիւն տիւնեա
փիալիք տէրեասընտա կէմիսինի փարալամագ-
տա պուլունույօր իքէն. վագիթը հալին նափաք
վէ մէքրուչ սէօհապէթլէրինին սէլի էվլէրտէ,
տիւքքեանլարտա, սօգագլարտա վէ մէյտանլար-
տա ագայօր իքէն. թէաթրօլար նափաքըգ աբու-
լէրի օլմուշ իքէն. սաղ ալաթլէրինին իւֆլէ-
տիգլէրի ահէնկլէր քէմ ֆէյիլէրի թութուշ-
տուրմայա պիրէր թէշվիդ օլմուշ իքէն. նէվի-
ճատ շէնլիք ձէմիյէթլէրի վէ մէճլիսէրի պիր
արսըդ չոպլագլըդ երզընթըսը օլմուշ իքէն.

իքի ձինստէն օլան ձահիլլէրինէ էլլէրինէ
լէն րիսալէլիր, բօմանլար, պաշտան ըսդարաճագ
ալագա էօրկիւլէրի օլմուշ իքէն. տիվարլարտան
ասըլան թասվիրլէր՝ գայթակղութիւն վէրիճի
տիւրիւ ըլսպայլըդլար իքէն. համթա պիր վա-
գըթ ըրգ ու էտէպ մէքեանը օլան ֆամիլեա-
լէր՝ սատագաթմարզ հալլէրի իլէ խարապ օլմուշ
իքէն՝ պունլարըն հէս պիրինտէն շիբեայէթ
էթմէզլէր: Սանըսըն քի, պիրթիւն էքքեան-
սըլըգ՝ քիլիսէլէրտէ վէ խոստովաննը տօլապ-
լէրինտէ՝ պու մէքրուչ ազլըն սէլին էնիւնէ
սէտա չէքմէյէ եօրուլուպ հէլլաք օլանլէրին
իւզէրինտէ տիր կիպի՝ մուամէլէ էտէրէր: Ի-
թիմատ էյլէ հիւրմէթլի Օգույսն, միւրայիլիք,
եալանճըլըգ, սախմէքքարըգ վէ պիր սէօլ իլէ
Փարիսեցիլիք՝ պունտան տահա զիյատէ իլէրիյէ
վարմագ հէթիմալ տէյիլ տիր: Վագիթը հալին
էֆքեարընա պագարսագ՝ քէօթիւլիք էսասը
արթըգ քէօթիւլիքիւ էթմէքտէ գալլայըգ՝
օնլարտան փաքլէնմէնին իւզէրինտէ գալլըշարը:
Գալլը քի, գաթօլիք ուղղափառ Քիլիսէի շէ-
րիք վագիթը հալին՝ հէր շէյի այարը պօզուգ
թէրազի իլէ թարթտըլը կիպի թարթմազ.
իլլա՝ Ալլահըն հագգ վէզնէսի իլէ հէր շէյի
վէզն էտէր. հէր շէյին սախմէ կէօսթէրիշինէ
նազար էտէն ինսան կէօղիւնէ տըգգաթ էտիպ՝
Խայալաթ իլէ իշ կէօթմէզ. իլլա՝ հէր շէյին
հագըգաթը հալինի կէօրէն ձէնսազը Ալլահըն
կէօղիւնէ նազարը տըգգաթընը մունթազըր է-

տիպ՝ տօղըուլուղուլա իշ կէօրիւր: Պու ձիչէթ-
տէն ճանլարըն սէլամէթինէ հէր նէ վէ հէր
նէ գատար իդթիզա էտէրսէ, կէրէք կէլմիշ վէ
կէրէք կէլէճէք վագոթլարտա սէօյէր վէ սէօյ-
լէյէճէք տիր: Նէ էսքի վէ նէ տէ եէնի Փա-
րիսեցիէրէ պագար. իլլա՝ տէյիլ էտէպ ու էր-
քեանըն՝ եալընըլ ոուրէթա կէօսթէրիշնի իլլա
օնուն էսասընը մուհաֆազա էթմէյէ սայ ու
իդտամ վէ մուգալէմէթ էտէր:

Պազըլար տա վար արը քի՝ խոստովանանք,
տէրէր, Փամիլեալարըն սրընա էրմէյէ քա-
հանալարա պիր ալալթ տըր: Պունու տէյէնէր
նէ տէմէք իսթէրէլը աճապա: Եանիեա քահա-
նալար պու վէսիլէ իշէ Փամիլեալարըն րահա-
թընը՝ մը պօղարլար գըյաս էտէրլէր:

Էվլէլա շէյլէ սէօյէրիմ քի, քրիստո-
նէական վարդապետութիւնտան պիր աղ մա-
լիւմաթը օլան քիշի պիլիր՝ քի, խոստովանան-
քըն նէթիճէսի՝ կիւնահլարը տիյնէյիփ՝ իճապը
օլան ապաշխարանքը գյուռա՛ արձակում վէր-
մէք վէ նէթիճէսինտէն խարիճ օլան մատտէլէրէ
կիրշմէյէրէ՝ սիւրտիյիւմիւղ էօմիիւն կէօնա-
կէօն թէհլիքէլէրի իշինտէ, ճանլարա գլա-
վուղ օլմագտան իսպարէթ տիր: Հաթթա՝ հէր
քրիստոնէական վարդապետութիւնլար՝ խոստո-
վանանքըրընա միւնասիպէթ ալմայան սէօյ-
պէթլէրտէն սագընսընլար տէյի, ապաշխարող-
լարա րէսմէն սըգը թէնպիհ տախի էտէրլէր:

Հինի հաճաթտէ պիր խոստովանորդի քէն-

տի ճանլնըն հալինի լայրգը իլէ պէյան էթմէք
իշին, եա տա պիր խոստովանահյըր պազը վագի
օլան միւշքիւլաթտէ ըշոգ ալմադ իշին Փամի-
լեա հագգընտա պիր մալիւմաթ ալմասը լազըմ
կէլսէ, պունտան նէ չըգար: Պազը Փամիլեալէր
իշինտէ աճըլը խաչըր, չէթին մէճպու-
րիյէթլէր վէ տիւրիւ միւնասիպէթսիզ հալլէր
պուլընմագ իշմիմալտէն օլտուղունու, վէ օն-
լարըն իշինտէ Ալլահա սատըգ գալմագ իփրաթ
միւշքիւլ շէյ օլտուղունու քիմ պիլմէզ, քիմ
նիքեար կէլէ պիլիր: Իմանի քէրէմիքնանի Ալլահ
խոստովանահյըրլար թէտարիգ էթմէքլիքտէն
զիյատէ նէ սիւրէթ իլէ քէնտի գայլըրճըլը-
ղընը պիլու պէյան էտէ պիլիր իսիի: Խոստո-
վանահյըր ըսա՛ հէր իշիթսիյինի պիր թարափ-
տան սըգը էսրար սագլամայա պօրճլու տուր.
վէ օպիր թարափտան տա փէտէր կիպի նա-
սահաթ վէրիպ՝ եօլ կէօսթէրմէյէ, փէլէսէն
իլէ եարէլէրինէ շիփա վէրմէյէ վէ խոստովան-
որդիսինէ եիւրէք վէրիպ գուվիթմէլէնտիրմէյէ,
վէ Փաղիլէթլէրին չէթին եօլլարընտա իդթիզա
էթտիյի վագըթտա՝ եարտըմ էթմէյէ պօրճլու
տուր: Տէմէք տիր քի, պազըլարը խոստովա-
նանքա գարշը սէյլէրլէրսէ՝ Փամիլեալարըն
խոստովանանքա նէ գատար պօրճլու օլտուգ-
լարընը թանըմատըգլարընտան սէյլէրլէր: Էյէր
քէնտի իրզմէթիլէրի վէ էթպաալէրի պին
տիւրիւ թարիգ իլէ մալլէրինէ լորյանէթ էթ-
մէլլէր վէ չալմազլարսա. չօղու տէփա խոստո-

վանանկըն թէեսիրլէրի տիր: Եյէր օռուլարը վէ
գըղարը կիւնահօրդլարընը սագլարլար վէ
պիւսպիւթիւն քէօմիւլիյէ տիւշմէզլէրսէ. չօ-
դու տէփա խոստովանանկըն պէրէքլէթի տիր:
Նիշէ նիշէ գարըլարըն կէօմէրտիրլէրի սատա-
գաթ վէ էրքէքլէրինին պէտ հալէրինէ սէնէ-
լէրճէ էթակլէրի սապըր, խոստովանանկտա
պուլուուգլարը թէսէլլիլէրին վէ ալտըգլարը
նասիհամթլարըն ամէլի տիր: Քէզա նիշէ էրքէք-
լէր տիւնեա սէվիճի գարըլարընը աճէլ աճայիպ
հալէրինէ սիւքիւթ իլէ թահամիւլ էտէրլէրսէ՝
խոստովանանկտա ալտըգլարը նասիհամթլարը-
նըն մէյվէլէրի տիր: Խոստովանանկտա տըր քի,
Ալլահ ըլա պարըշա պիլմէք իշին, ախէրինէ օլան
տիւշմանլոդլար ափիլ օլուրլար: Խոստովանանկտա
տըր քի, ախէրին մալինէ վէ նամուսունա վէ-
րիլէն զիյանլէր էօտէնիրլէր: Խոստովանանկտա
տըր քի, էվլատլէրինի տահա զիյատէ կէօզէթ-
լէմէյէ, էլ հագգընը իստալ էթմէմէյէ, չէր
քէսին քէնտինէ Փարզ օլան պօրձարընը էտա
էթմէյէ գավին նիշէթլէր գօնուլուրլար: Վէլէվ
խոստովանանկ ինսանտան կիւնահ իշլէմէք գա-
պիլյէթինի գալտըրմասըն, լաքին պու ճիւմէ-
իլէ չօդ վէ չօդ թարիգլէր իլէ կիւնահլարըն
կէրէք սայըլընը վէ կէրէք աղըրլողընը էքսիլ-
տիր վէ հէր տիւրլիւ Փազիլէթլէրէ գալպ-
լէրտէ մէյլ վէ գուվվէթ հասըլ էտէր:

Խիւլասա խոստովանանկըն ինսանլիյէթէ
էթտիյի շու գատար էյլիքլէրի պազըլարըն Փէրգ

էթմէթիքլէրի տօղըուսու չօդ պէցիկ շէյ տիր:
Ալլահ թաալա հազըէթլէրի էյէր ազիղ խոս-
տովանանկ խորհօուրդունու իհտաս էթմիշ օլ-
մայպըրտը. ինսանլարըն խայրը իշին, պիլմէմ նէ
տիւրլիւ շէյ իհատ էթմէթիյիտի: Փութիէրէսօթ
ֆէյլէսօֆլար պիլէ Էօմրիւնիւղիւն միւշքիւլ
հալէրինտէ ըլզգ վէ նասիհաթ ալմագ իշին,
քէնտինիղէ պիր սատըր տօսթ պուլուն տէյի,
ալէմէ նասիհաթ էտէրլէր իտի: Լաքին պազը-
լարընըն պու հալէրի թանըմատրգլարընա
թաաձիւպ էթմէմ: Զիւնքի էօմէտէն պէրի
թէրիւպէսի օլա կէլիշ շէյ տիր քի, մէշ-
հէպէ գարըը գօյան քիշի գատար՝ ագըլսըզ
ատէմ եօգ տուր տիւնեատա: Զօգլարը քի մէշ-
հէպէ գարըը սէյլէրլէր վէ մուճիպինճէ հարէ-
քէթ էտէրլէրսէ, սէպէպի՝ գալպլէրինին քէօ-
թիւլիյիւնտէն զիյատէ, ագըլարընըն էքսիքլի-
յի տիր քի, էն ալէսսէվիյէ օլան սէպէպլէրէ
պիլէ ագըլարընը էրտիրէմէտիքլէրինտէն գայ-
թակլէլ օլուրլար վէ ֆէնա ֆէնա քիւ. քի է-
տէրլէր. Հոգին սուրբուն քէլամը մուճիպինճէ:
“Զօր ինչ ոշն իմանան հայցյեն. եանի՛ Անլա-
մատրգլարը շէյէ քիւ. քիւ. քիւ էտէրլէր:”

ԵՒՏԻՆՃԻ ԹԱՎՈՒ

Ազիզ Հաղորդութիւն Խորհուրդունա Գարշը
սէօղէր:

1. Պէօյլ աղեմ վե ալլահանի խորհուրդա պէղ նաև ալլահան-
ըւ: 2. Սըդ սըդ Սրբութիւնա ետքլունդ՝ օնա հիւ-
թիւնդէւ տիր: 3. Սըդ սըդ Սրբութիւնա ետքլուն-
դըն եւսկընի ևաման սպէճէր տիր:

Դիւմլէնին մալիւմիւ տիւր քի, մէզէպ
թալիմլէրինտէն կէրի տուրան քիշիլէր՝ պու ա-
զիզ խորհուրդտան տա կէրի տուրուրլար: Լա-
քին թաամձնիւպ էտէճէք հալ շու տուր քի,
պու մագուլէ քիշիլէրտէն պազլարը՝ ագըլ-
լարնա պազլ սէպէպլէր կէօսթէրէրէր՝ հէմ
քէնտիլէրինի հագլը ըզդարմագ, հէմ աէ ախէր-
լէրինի պու սէմավի թաամտան կէրի տուրտուր-
մագ իսմէրլէր: Գալուր քի, քէնտի նէլէրինէ
կէրէք տիր քի, պաշգալարընըն Սրբութիւն
ալմալարնա միւտախէլէ էտէրլէր: Միւքիւթ
էթսէլէր տահա էջի օլմաղ մը: Ամմա քէն-
տիլէրի քէնտի հալլէրինի օ ազիզ խորհուրդա
լսուրգ կէօրմէտիլէրինտէն օնտան կէրի տու-
րուրլար ըմըշ. պարի գովէրախնէր քի, ախէր-
լէրի բահաթը գալուր իլէ օ սէմավի սուֆրանըն
սէֆասընա մալիք օլուոնլար: Լաքին նասըլ ըսա՝
պիլմէմ, պաշգալարընըն էյլիյի քէնտի գըզ-
գանձ կէօղլէրինէ պաթտրուրընտան մը օլա. եօդսա

ախէրլէրին էյի իպրէթի՝ քէնտի գալպէրինի
թէքտիր էթտիյինտէն մի օլա. պաշգալարընըն
սըդ սըդ Սրբութիւնա եագլաշտըլարընը չէ-
քէմէղլէր: Հաթթա օնլարը տա օնտան կէրի
տուրտուրմագ իչին, ֆաղիլէթլէրտէն իմտատ
արանըլար: Կեաչ էյլէ պիր ազիմ խորհուրդա
եագլաշմայա նալայրընդ, տէրլէր. կեաչ սըդ
սըդ եագլաշմագ՝ օնա հիւրմէթսիղիք տիր,
տէրլէր. վէ օնու սըդ սըդ ալանլարըն իւզէրինէ
կեաչ կիւլէրլէր, կեաչ ֆասըլ էտէրլէր. խիւ-
լասա՝ պու ալլահանի սուֆրանըն եիւլ իւս-
թիւնէ վէրան գալմասընա՝ հէր նէվի պէտնամ-
լըզը իմրա էտէրլէր: Գալուր քի, պու եիւլտէն
գուհուրա կէլէն քէտէրլէր՝ մէմիւլտէն իֆրաժ
զիյատէ օլուուլու իչին, ֆաղիլէթ գըյափէ-
թիւնտէ կիպլէնէն պու սախմէքեարլըլա կէօզ
գափամագ, սիւքիւթ էթմէք գապիլի շէյ տէ-
յիլ տիր:

1.

Պէօյլ աղեմ վե ալլահանի խորհուրդա պէղ նաև ալլահանդ:

Պէլի, պու տէտիքլէրի փէք սահիչ տիր.
Հաթթա՝ պու խորհուրդուն հագըգաթը հալինի
պէն օնլարա ըէսմէն թարիփ էտէյիմ քի,
մէմիւլ էթտիքլէրինտէն փէք չօդ զիյատէ պի-
զիմ՝ օնա նալայրգ օլուուլումուլու վարունլար
տահա պիր էյի անլասընլար: Պու ալլահանի
խորհուրդտա մէվճուտ օլան նէ տիր: Պու ազիմ
10 *

Խորչուրդտա մէվճռւտ պուլունան Յիսուս Քրիս-
տոս ինսան օլան Ալլահըն թէնի, գանը, ձանը
վէ Ալլահըղը տըր: Օնտա մէվճռւտ օլան մու-
հապաէթի իլէ պիւթիւն կէջիւ թութուշտու-
րան ալլահանի կէօղէրի տիր: Օնտա մէվճռւտ
օլան՝ պիզիմ իշին խաչա մըխանան օ միւպարէք
էլլէրի վէ այսպէրի տիր: Օնտա մէվճռւտ օլան՝
Ճիւմէ մութլուլու Ճանլարըն իփթիսարը վէ
մէսրուրիէթի օլան միւպարէք պէջրիւ վէ եիւ-
րէյի տիր: Օնտա մէվճռւտ օլան՝ պիր գամրէսի
իլէ՝ Հիսապսրդ տիւնեալարը գուրթարմայսա քի-
ֆայէթ էտէն ալլահանի գանը տըր: Օնտա մէվ-
ճռւտ օլան՝ Ճէնապը Ալլահըն վասը մէմալիքինի
րիւշանլանտըրան կիւնէշտէն փարլագ միւպարէք
թէնի տիր: Օնտա մէվճռւտ օլան՝ Ալլահըն իգ-
զէթինէ մուճիպ օլմուշ կէօրիւլմէտիք էն ազիլ
մէյլլէր, էն թէքմիլ Փաղիէթլէր իլէ շէրէփ-
լէնմիշ՝ եարատըշը Ալլահըն էլ էմէքլէրինին էն
թաաճճիւպիւսիւ օլան՝ միւպարէք Ճանը տըր:
Խիւլասա էն ալիւլ ալա մախսուսիյէթլէրի վէ
պինիհայէ քէմալիյէթլէրի իլէ պիւթիւն Ալլահ-
լըդ օնտա մէվճռւտ տուր: Խշէ պունլար տըր,
օ մուհապէթ Խորչուրդունտա մէվճռւտ օլան
Շիքմէթլէր:

Պէլի. ինսան վէլէվ Տէր նէվի գապիլլի
թէտարիգաթը կէօրմիւշ օլսա, պու Ճիւմէ իլէ
քէնտիթ թապիաթընըն էտանալըղը, չոյու տէփա
քիրէնտիյի մէքրուչ կիւնահարը վէ միւպթէլա
օլտուղու տիւրլիւ էտնա հալլէրի իլէ՝ պէջլէ-

պիր ալիւլ ալա վէ ալլահանի աղամէթէ եագ-
լաշմասը, էջլէ պիր Փէվգէլատէ պէջիւք մէսէլէ
տիր քի, հալա կէց մէլէբէրինին պիզտէն չօդ
աղ նալայրգլըղը վար իրէն, օնլարը պիլէ պու
հիքմէթ միւթէհայիր վէ թաաճճիւպտէ պղոսագ-
մըշ տըր: Պունուն իշին հէմ նալայրգլըղ, հէմ
տէ մէմիւլ օլունմազ տէրէճէտէ նալայրգլըղ:

Լաքին պունտան նէ չըգար: Էջլէ իսէ
պունուն իշին, պունտան եըրագ տուրմամընզ
մը լազըմ կէլիր: Հաշա, Յիսուս էֆէնտիմիզ
քի, պու թաաճճիւպիւ խորչուրդու իճատ
էժտի իսէ. պիզիմ նէ բատտէտէ նալայրգ օլ-
տուզումուղու պիլմէզ միյիտի: Պու Ճիւմէ իլէ
պունու իճատ էտէն պիզպաթ քէնտիսի տէյիլ
մի տիր: Հաթթա միւթագիլ օնա եագլաշա-
լըմ վէ օնու գապուլ էտէլիմ տէյի, շէտիտ
թէնսպիհէլը պիզէ էժմիշ տէյիլ մի տիր: Ճիւր-
մէթլի Օդույան, իթիմատ էյէ, քրիսթիանլար-
տան չօղու վար տըր քի, Յիսուս Քրիստոսուն՝
պու մատտէ Հագգընտա քէնտիթ միւրատընը նէ
տէրէճէտէ աչոգ վէ աշիքեար պէյան էժմիշ
օլտուղունու էլան փէհմ էժմիշ տէյիլլէր տիր:

Յիսուս էֆէնտիմիզ՝ քէնտիթ Ճիւմէ տին-
տար էվլասլէրինի քէնտիթ եագլաշմայա տա-
վէթ էժմտի իսէ. եալընըզ եօրկունլուգլարընա
իսթիրահաթ վէ եիւթէրինէ խաֆիֆլիք իհանն
էժմէյէ գանսաթ էժմէտի. իլլա՝ տահա իլէ-
րիյէ վարտը. տահա ալիւլ ալա էյլերէլը վէ
ինսանլարըն արզու էտէպիհէճէյի էպէտի մութ-

լուրուղու տա՝ օնլարա վատ պույուրոտու: Հեր
+ի՞մ +ի պէնիմ ննինիմ էնլէրուր վէ քանըն էնլէրու էնլէ-
րի էօմը և ալուր, տէտի: Հաթիթա հնկանլարըն
կէվէք հալինի հարեքէթէ կէթիրմէք իշին, պու
գատարը քիփայէթ էթմէզ օլտուղունու էյի
պիլտիյնտէն, օլմայա քի, եագլաշմայա պիր
քիմէ միւսէյէպիք էթմոն տէյի, էյէր պէնիմ
ննինիմ էնլէր վէ քանըն էնլէրունին, էպէտի էօմը
մալիք օլուսպանընը, տէյիպ իթաաթ էթմէյէնլէրէ
էօրփիւնէտ տախի կէօսթէրտի: Վէ պու վէջ
իլէ՝ պու խուսուստա օլան աշգ վէ արզուսու-
նուն նէ աշըրը տէրէճէտէ օլտուղունու պիզէ
պէյան էլլէտի: Պու պէջըլ օլտուղու հալտէ.
նալպըզըլ տէյէն զաթլէրին թասլատըգլարը
նէ ճինս խոնարհութիւն տուր քի, Ալլահըն
միւրատընա րայէթ էթմէզ. օնուն տավլէթինի
գապուլ էթմէզ. օնուն վատլէրինէ գուլագ աս-
մազ. օնուն էմրինէն իթաաթ էթմէզ. հաթիթա
օնուն էօրփիւնէ տախի գարշը գօմայա ճէսա-
րէթ էտէր: Հիւրմէթլի Օգույան, իշմէ պու՝
վագթը հալին իճատ էթալիի պիր ճինս աճալ
աճայիպ խոնարհութիւն տուր քի, էսասը՝ ի-
թաաթսըզըլդ վէ ասիլիք, վէ նէթիճէսի՝ Ալ-
լահըն էմրլէրինի այագ ալթընա ալըպ խօրլա-
մագ օլտուղունտան՝ միւտթէգլէլ պէտնամըգ-
տան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր:

Պունլարտան պազըլարը՝ քէնտի միւսէյէպ-
լիքլէրինի հիմայէ էթմէզ իշին, Ափիլիսէի շէրիփ
“տէրլէր, եըլտա պիր տէֆա պու ազիմ խոր-

“հուրդա եագլաշմագլոդա գանաաթ էտիա խօշ-
ւնութ օլտուգտան սօնրա: արթըդ իֆրաթընա
“վարմանըն վէ սըդ սըդ եագլաշմանըն նէ լու-
“զումու վար”:

Պունու տէյէնէ էվլէլա շու ճէվապը է-
տէրիմ քի, էյէր պօրծլու օլտուղունու պու
գատար աշիքեար թանըմըշ ըսան. նիշին իճապ
ու իգթիզասընտա պուլունմազըն: Սանիէն՝
Քիլիսէի շէրիփ սէնէտէ պիր տէֆայա խօշութ-
օլուր տէրսէն՝ քիւլլիէն խիլափ տըր: Գանաաթ
էթմէզ մանասը՝ խօշութ օլմագ մանասը տէ-
մէզ տէյիլ տիր. պիրի օպիրինտէն փէք փէրգլի
մանալար տըր: Քիլիսէի շէրիփ իսէ՝ քէնտի
ճէմիի տինտար էվլատլէրինին պու ազիզ խոր-
հուրդա սըդ սըդ եագլաշարդլարընը իսթէր վէ
արզու էտէր: Ամմա հէփիսինին տէ պունու իճրա
էտէճէյինի ումմատըզը իշին, հիչ տէյիլ իսէ
սէնէտէ պիր տէֆա օլսուն՝ Արբութիւնա եագ-
լաշմալարընա մէճպուրի գանաաթ էթմիշ տիր:
Հաթիթա պու գատարընը տա էթմէյէնլէրէ ճէ-
զա հիկը էթմիշ տիր:

Աճրդլը պիր անանըն խասթա էվլատընա
էթտիյի մուամէլէ նէ իսէ, պու խուսուստա
Քիլիսէի շէրիփին՝ քէնտի տինտար էվլատլարընա
էթտիյի տէ՝ օ մուամէլէ տիր: Աճրդլը անա շէյ
եէմէք իսթէմէյէն խասթա էվլատընա նէ էտէր.
Էվլատը աջլոգտան էօլմէսին տէյի, եիւրէք
թիւքէտիր, պիր լոգմա շէյ օլսուն օնա եէտիր-
մէյէ գանաաթ էտէր: Կարին իսթէմէզ մի քի,

քէնտի էվլատը տա պաշտամքը կիսի սաղ օլ-
սուն. իսթէմզգ քի քի, էմսալէրի միւսիւլիւ,
զիյատէսի իլէ եէսին, իչսին, գուվվէթ քէսպ
էմտին վէ սալըրընըն սէֆասընը չըդարսն.
պունա քիմ շեւպէհ էտէ պիլիր:

Քիլիսէի շէրիփին տէ էֆքեարը պու օլ-
տուղու՝ թէվաթուր էթտիլի նըզամլարտան,
իլան էթտիլի գանունլարտան, իւմիւմի մէջլիւ-
լէրնին ահքեամընտան. րուհունուն էսասընա
ձէզմ էթմիշ վէ օնուն իլէ միւշէրբէփ օլուշ
ազիզ էվլատարընըն վարքընտան վէ ձէմիի
էթմիյի վարդապետութիւնլարտան աշխեար
կէօրիւնիւր: Պունլարըն ճիւմէսինին աղզը իլէ
պու մէլայլիք էքմէյնի սրդ սրդ գապուլ էտիսկ
քէսպի գուվվէթ էտէլիմ տէյի պիզէ չալըրը:
Էսպի պապալարընը սրբութիւն ալմատան՝ հէ-
մէն հէմէն կիւն կէշիրմէզլէր իսի: Աէ Տրի-
տենդեան մէջլիսի՝ էսպի տինտարլարըն պու
մութլուլու ատէթլէրնին թազէլէնմէսինի ար-
զու էթմիյնի՝ աշխեար պէյան էթմիշ տիր:
Իշմէ պու առուր Քիլիսէի շէրիփին էֆքեարը
վէ էմէլի խալիսէսի: Էցյէ խաէ տէմէք տիր քի,
սէնէտէ պիր տէֆա Արբութիւն ալմագ, Քիլի-
սէնին պիզէ վէրտիյի էօլչեւ տէյիլ տիր. իլլա
կէօսթէրտիյի սօն սընըր տըր քի, օրայա գա-
տար միւսատէ էթմէյէ գանսաթ էտէր. վէ
սընըրը թէճավուղ էտէնլէրէ գարշը զաղապ
պէյան էթմիշ տիր:

Պիզէմ նալայրդլըրը թանըտըլըրդը թանըտըլըրդը թանըտըլըրդը

չըդարաճագ մէֆհումումուզ եալընըդ շու օլ-
մալը տըր քի, էլտէն կէլէն լսըրգլը թէտարիգի
կէօրմէտէն օնա եագլաշմալը տէյիլ իզ: Լաքին
մատտէնին միւշքիւլիւ շուրասը տըր քի, նա-
լայրզու տէյէն քիշէլէր՝ հագըդաթը հալուէ
օլան պու մէֆհումու անլամագ իսթէմէզլէր:
Նիչին տէրսէն, պիւթիւն սէնէյի կիւնահլար վէ
աղզը կիւնահլար իշնտէ կէշիրտիքտէն սօնրա.
ագրպէթ նսոստովանանկ տիվանկընա չըդարլարսա՝
իշէտիքլէրի կիւնահլարա նէթիճէ վէրմէք էֆ-
քեարը իլէ տէյիլ, իլլա՝ րուսում էթտիքլէրի ա-
տէթ սաքին օլմասըն էֆքեարը իլէ չըդարլար:
Ալլահ պիլիր խոստովանանքլարընը պու հալուէ
պիթիրափտէն սօնրա՝ հէնիւղ աղզլարընտան
ագրթտոգլարը մէքրուհ քիւֆրէրին, պամտըգ-
լարը նափաք մէքրուհ իշէլէրին փիս թէափ-
ֆիւնիւ իւգէրլէրնտէն տաղըլմատան, մաթլուպ
էտէրլէր քի, քահանայ պիր միշքիւլաթ կէօս-
թէրմէտէն՝ օ ալլահանի սուֆրայա քէնտիէրինի
եագլաշտրաըն: Աէ հատտինէ քի, օ քահանայ՝
պունլարը պիր աղ տահա զիյատէ թէտարիգէ
գօմագ իշին, արձակումու պիր աղ կէճիքտիրսին:
Քահանանըն վայ պաշընա կէթիրիրլէր. թէլաշլա-
նըրլար, հիտտէթէնիրլէր, աթէշ քէսիլիրլէր:
Սանըրուն քի, խոստովանանկ մատտէսի, եօգ
քի, Ալլահըն քէնտիէրինէ պիր ինայէթի, իլլա
քէնտիէրինին Ալլահա պիր միւրիւվլէթի կիպի.
պիր տահա օ խորհուրդա եագլաշմայրը տէյի
ձէվապ էտիպ՝ էօրփ տախի կէօսթէրմէյէ ձէ-

սարեթ էտերէր: Իշմէ պու սէպէպլէրտէն տիր
քի չօղու տէփա օ ալլահանի սուքքրայա եագ-
լազըրլարսա գալլպէրինտէ կիւնահլարը իւղէ-
րինէ իգթիզա էտէն խալիսանէ փիւշմանլըգ-
լարը, քէնստիլէրինի ըսլահ էթմէյէ վէ կիւնահ
թէ հլիքէլէրինտէն գաշմայա նիշէթլէրի օլմա-
յարադ՝ սալթ պօրճարնը սուրէթա էտա էթ-
մէք իշին եագլազըրլար քի, Ալլահ վէրէյիտի
տէ, էսքի կիւնահլարնըն եիւքիւ իւղէրինէ
պիր տէ սրբապղծութիւն կիւնահընը իլավէ
էթմիշ օլմայայըրլար:

Էցյլէ իսէ, հիւրմէթլի Օգույան, պու աղիզ
խորհուրդա նալայըրլըգ իլէ եագլաշան պունլա՞ր
մը արը. եօդսա սրդ սրդ եագլաշանլար մը:
Սրդ սրդ Նրբութիւնա եագլաշան քիշի եա օ
տուր քի, գաղանմըշ օլտուլու սրբարար լութ-
փուն խաղնէսինի քէմալի իլէ գալախտէ հրֆղ
էթմիշ տիր. եա օ տուր քի, պէտպախթլը-
լընտան օ լութֆու զայպ էթմիշ տիր: Էյէր
զայպ էթմիշ իսէ պու ձիւմէ իլէ աղիզ խոր-
հուրդլարը թէրք էտէնլէր գատար՝ Փէնալըգ
պաթաղնան պաթմըշ տէյիլ տիր: Օնուն իշին
տէ խոստովանանք վասէթասը իլէ զայպ էթմայի
շնորհըլարը գօլայըղ իլէ միւճէտէտէն էլէ
կէթիրիր քի, պու տա աղիզ Հաղորդութիւնա
էն իգթիզալը հաղըրլըգ սայըլըր: Հաթթա՝ խո-
նարհութիւն, թէվազիւ, փիւշմանլըգ վէ մու-
հապէթ տույկուլարնը աղ պիր չէթինլիյիլէ
գալպինտէ ույանտըրը քի, պունլար տա՛ Ալլա-

հըն եարտըմինը ձէլպ էթմէք իշին, էն իգթի-
ղալը օլմն թէտարիգաթ տըր: Գալլը քի, նա-
լայըրլըգ թամալայըգ՝ ուղագ տուրանլարա վագի
օլմն հալ իսէ՝ իջրափտա պիւթիւն պիւթիւնէ
պու հալին մուղայիրի տիր: Խմոր պու սէպէպ-
տէն տիր քի, նալայըրգ օլտուլումուլ իշին սրը-
բութիւնա սրդ սրդ եագլաշմատըգլարը իշին, կէր-
չէքտէն նալայըրգ հալտէ օնա եագլազըրլար:

Հալ պու քի, վէլէվ Ալլահ թաալա հաղ-
րէթլէրի, պու խուսուստա պիզէ էմի էթմիշ
օլմասայըրտը վէ եալընըլ արզուսունու պէյան
էթմիշ օլմայըրտը. պու ձիւմէ իլէ տինինին գատը
ու գըրմէթինի թանըրյան պիր տինտար՝ սէպէպի
էցեասը վէ հայաթը էպէտիսի օլմն պու ալլա-
հանի նիմէթէ սրդ սրդ եագլաշմայա խահիշլէն-
մէլի տէյիլ մի տիր: Միւպաթէյասը օլտուլու-
մուդ շու ֆանի ֆէլէյին պիզէ էթակի մէվա-
յիտէր, թամալարը էյլիքտարըգլար վէ իպ-
րազ էթմիյի մուհապէթլէր նէ տիր. հէփսի
տէ սախմէքեարըգ, ձիւմէսի տէ միւտահա-
նէձիլիք վէ սուրէթա գալպ Փանիկըլէր տէ-
յիլլէր մի տիր: Պէցյլէ պիր ճօշըլն մուհապ-
էթմէթինի Յիսուստան պաշգա, պիզէ
քիմ իպրազ էտէ պիլիր իտի: Ազամէթ սա-
հիպի պիր Ալլահ աշգըմըգ վէ մուհապէթի-
միզ ուղըունա՝ պու հիքմէթլի խորհութու ի-
ճատ էթմիշ իսէ՝ եալընըլ ինսան գըյափէ-
թինէ տէյիլ, իլլա՝ տույկուսուղ պիր մախ-

լուգ շէքլինէ կիրմէյէ իրթիքեապ էթմիշ տէ-
յիլ մի տիր: Մուհապակէթիմիզն միւսթագիլ
դուլու քէօլէսի օլուպ՝ կէճէ վէ կիւնտիւղ տա-
պանակար տէրունինտէ գավանսըշ գալմըշ
տէյիլ մի տիր: Միւճէրբէտ պիզէ օլան մու-
հապակէթինին ծօշունլուղունտան՝ քէնտի չէր
շէյէ գաարուղընըն էն թաաճճիւպիւ միւճի-
զաթէրբինի, պինիշայէ իլմինին էն տէրին պու-
լուշարընը վէ հատսրգ էյլեքտարըղընըն թա-
րի օլմաղ թաթլուղլարընը պու աղիղ խոր-
հուրդտա իճրա էթմիշ տէյիլ մի տիր: Հաթ-
թա՝ պէցյլէ ճէսիմ խորհուրդուն մալի Յիսուս
էֆէնտիմիզէն նէ սէճէրէլի փէտաքեարլոգլարա
օլմուշ օլտուղու աշեքեար տէյիլ մի տիր: Խչի-
միզու սպին օլմադ իչին, քէնտիսինի ազամէթի
թախմընտան՝ թախմըլ թիւրապէ էնտիրմէյէ
էտնա վէ սէֆիլ ինաանլէրէ հիւքիւմէթ վէրմիշ
տէյիլ մի տիր: Կալպրգ էլէրի իլէ քէնտի-
սինի օդշամայա, իսթէտիքլէրի մահալէրէ նազլ
էթիրմէյէ միւսաատէ էթմիշ տէյիլ մի տիր:
Հաթթա՝ սոուգ տինտարլարտան խորլանմայա,
սրբապիղծ քիշիլէրտէն խըրփալանմայա վէ խա-
սիմլէրինտէն մասգարա օլմայա գատար թէնէլշ-
զիւլ էթմիշ տէյիլ մի տիր: Իրթիքեապ էթ-
տիյի պունճա փէտաքեարլոգլար՝ պիննէփս քէն-
տի մէնֆաաթը մը, եօգսա պիզիմ մուհապ-
պէթիմիզ վէ ձանըղըն խայրը իչին մի տիր:
Գաթի նազար, իչիմիզտէ պիզզաթ սաքին օլմասը
պիլէ, պիզէ փէվգէլատէ պիր ինայէթ իքէն՝ պու

գատարա տա գանաաթ էթմէյիպ՝ թարիփի
միւմքինսիզ պիր պիրլէք իլէ՝ պիզիմ իլէ պիր
վիւճուտ օլմագ միւրատ էյլէտի քի, պունուն
իլէ՝ իւմիւմի քիլիսէյի, ձէնսէթ մէլայիքլէրինի
վէ պիւթիւն կէցիւ վէ եէրի էլան թաաճճիւպտէ
միւթէ հայիր պըրադմըշ տըր: Այլպլար օլսուն
ինսան էվաարընա քի, պէցյլէ պիր շէտիտ մու-
հապակէթ աթէշնէն վէ հիքմէթինէ գարշը՝ պիր
մուհապակէթ հարարէթի, պիր իպատէթ ալա-
մէթի կէօսթէրմէտէն՝ սոուգ վէ տօնմուշ գանը
իլէ տուրուպ պագա պիլոին:

Էյլէ իսէ, հիւրմէթլի Օգույան, պիր թա-
գըմ նամքեօր ինսանլարըն կէօսթէրտիլէրի սէ-
պէպլէր վէ էթտիքլէրի սէօլլէր, նէ տէրէճէտէ
փասիտ վէ քեազիպ վէ մէքրուհ շէյլէր օլտու-
ղունու՝ վար քէնտինտէն պահս էյլէ: Պու մա-
գուէ քիշիլէր՝ գօ վարունլար ագրլարընըն
զէքիլիյինէ, գալպէրինին էյլիլիյինէ, կէնիւլ-
լէրինին պէցյիւքլիյինէ վէ րուհարընըն նէ-
զպէթինէ, իսթէտիքլէրի գատար էցիւնսիւն-
լէր. եա օ տուր քի, պու ալլահանի խորհուր-
դուն նէ իտիյինէ ագրլարը ասլա էրմիշ տէյիլ
տիր. եա տա օ տուր քի, ինսան սէվիճի ձէնսպը
Ալլահա՝ պիր մուհապակէթ հարարէթի՝ գալպ-
լէրինտէ տույմուշ տէյիլէր տիր: Սրբուհի
թերեզիա, Սրբուհի Կատարինէ, սուրբ Սթա-
նիլլասու վէ սայիր պունլար էմսալ պէցյիւք
րուհար, տույմուլու րուհար, միւպարէք րուհ-
ար՝ Սրբութիւն հուղուրունտա, կիւնէշլին Տէ-

բարեկթիստէն էրիկէն մուլլար կիպին էրիքը իտի:
Լաքին պունլար ըսա՝ սալթ թէամբօ սէ-
յիրկեահլարընտա, բօման ըիսալէլէրինտէ վէ
սայիր ըըսավայ ճէմիկէթէրտէ հասըլ օլան թէ-
նանի մէքըուհ ալագալարտան պաշգա պիր շէյ-
տէն չէշնի վէ լէպէթ տույմաղլար: Լաքին մի-
սէյէպլիքլէրի իլէ Յիսուստան գաշննլարըն վայ
պաշլարընա քի, իշլէտիքլէրի գապահաթլարը
իլէ՝ սիւրիւքլէտիքլէրի ճէզալէրինի փէհմ էթ-
մէպլէր: Զիւնքի պու տիւնեատա բատէթի իլէ
Յիսուստան մահրում օլմագ իսթէյէն՝ էյէր
քի վագթընտա ագլընը պաշննա կէթիրմէզսէ,
օ պիր տիւնեատա տա մութլագ ննտան մահրում
գայաճագ տրօ:

2

Առաջ առաջ Սրբութեան եադլութեան հետք պահանջման մասին առկա է:

Պազլը տա վար սրո քի, սրգ սրդ
Արբուծիւնս եագլաշմագտան թէքլիֆսիղիք վէ
թէքլիֆսիղիքտէն տէ հիւրմէթսիղիք հասըլ
օլուր տէյէրէք՝ օնա սրգ սրգ եագլաշմայը ձախիլ
կէօրմէցէր:

Ըելլթան՝ հաշան քի, քենտի քէմ մէր բամլարընը ձէպրէն իճրա էթափրէմզընէ՝ օ վարը տէօնէր ֆէնտպաղլըդ եօլունա սիւլիւք էտէք: Աէ զաման քի սուզգլուգ վէլ խոնարհուն թարփի իիէ՝ օ սէմափի սուլֆրատան

տինտարլարը կէրի տուրտուրամազսա՝ հիւրմէթ-քեարլըգ սուրէթի իլէ ալշմի ալտաթմայա սա-վաշըր: Կէրչէք տիր քի, ինսան իւլֆէթլէրինին իփրաթլընտան՝ հիւրմէթմսիղլիք վէ իթիպար նոգ-սանիյէթի հասըլ օլուր: Եւպէպի տէ պու տուր քի, ինսան դըսմը գուսուրսուղ օլամատըզն-տան՝ հէր քիմի իլէ օլուրսա օլսուն, մապէլին-տէքի սըգըթլըգըլոգտան, Փէզգէլատէ իւլ-ֆէթտէն՝ թարաֆիկէյնին զայիփլիքլէրի վէ գու-սուրլարը մէյտանա կէլշէրէք պիրի պիրինէ հիւր-մէթմսիղլիքլէր տէ զու հուրա կէլիրլէր: Գալոր քի Յիսուս է փէնտիմիզին հալի իսէ՝ քէնտի էօլչւսիւլ քէմալիլէթի իլէ նիհայէթմսիղ թէք-միլիլէյէ մալիք օլուռըլու իչին, ինսան հալինէ գըյաս տէյիլ տիր: Օնուն իչին Յիսուսուն իւլֆէթինտէն հասըլ օլան հալ ինսանլարըն իւլ-ֆէթինտէն հասըլ օլան հալէ՝ հիւ պէնզէմէզ, պիւսպիւթիւն մուղայիրի տիր: Զիւնքի Յիսուսա նէ գատար զիյատէ ձանտան եագլաշսագ, իւլ-ֆէթ էթմէք, օ գատար զիյատէ օնու թանըըզզ: Վէ նէ գատար զիյատէ օնու թանըըսագ, օ գա-տար տահա զիյատէ օնա իզզէթ վէ հիւրմէթ-էտէրիլ: Էյէր քի պիր սալիհ ատէմ իլէ կէօ-րիւշիւլ գօնուշտուրզումուլ վագլթ, մալիք օլ-տուրզու թէքմիլիքլէրի ան պէ ան միւշահէտէ է-տէրէք բայէթիմիզի տահա զիյատէ արթըըը-սագ. եա փատիշահլար փատիշահլ, հէր նէվի քէմալիյէթ վէ Փազիլէթլէր մէնպար Յիսուս ուլա իւլֆէթիմիզ չօղալարդգտա՝ նէ գատար տա-

Հազիյատէ բայէթիմիզ հալի իլէ արթմասը
լազըմ կէլէճէյի աշխեար տըր:

Գալուր քի, նէ գատար սըդ սըդ Սրբու-
թիւնա եագլաշըրասագ՝ օ գատար տա ձանըմըզըն
շէօհրէթի արթար: «Աիցին տէրսէն. Սրբութիւն
ալաղըմըզ վագըթ օնա էտէճէյիմիզ բայէթ
նէ տիր: Նասըլ քի, միսափիր գապուլ էթ-
տիյիմիզ պիր տէվէթլիյէ իպրազ էտէճէյիմիզ
բայէթ՝ խանէմիզին թէյզինաթը վէ հշեալէրի-
միզին թէքէլլիւֆիր իսէ. պէցլէ տէ տէրունի-
միզէ միսափիր գապուլ էթտէյիմիզ Յիսուսա
կէօսթէրէճէյիմիզ բայէթ՝ գալպիմիզին դպյէթ
իւլ դպյէ աղեղլիյի, ֆէվգէլատէ իթիգատը,
ֆէվգէլլոյէ մուհապպէթի վէ արդ էթտէյի աշգ-
ուէշք իլէ տօլու իպատէթլիյի տիր: Իմտի
պու կէօնէ մուտամէլաթտէ մէջդի օլանլարտան
զիյատէ, քիմ պու աղիմ մուհապպէթ հիք-
մէթինէ իճապ էտէն ալչագ կէօնիւլ, թէվաղիւ
վէ ջերմեռանդութիւն ամէլլէրինի իճրա էտէ
պիիր: Սրբութիւնա սէյրէկ եագլաշնլար լսա
նսա նէ վէճչ իլէ մուտամէլէ էթմէք, նէ շէքիլ
տավրանմագ վէ նէ սէօլ սէցլէմէք իդթիզա
էթտէյինի պիմէզլէր: Էցլէ քի պիր ճիւզի
վագըթ պիիլ օնուն իլէ պարընա պիլմէլէրի
միւճիզաթ նէվինտէն տիր: Փատիշահ թէշըի-
ֆաթընա վագըթ օլմայան պիր քէցլիւ, սա-
րսյա վարաճագ օլսա՝ խաքիփայի շահանէյէ նէ
սուրէթտէ իլթիփաթ վէ հարէքէթ էթմէք ի-
ճապ էթտէյինի պիլէմէզ. լաքին փատիշահ իլէ

իւլֆէթտէ պուլընան սարայլըլար՝ էտէճէք
մուտամէլաթը փէք ալա պիլբըլէր: Պու ճիչէթ-
տէն կէօրիւրիւլ քի, սըդ սըդ Յիսուսա եագ-
լաշնլար՝ օնա տահա զիյատէ հիւրմէթ էտէր-
էքր. ուղուն վագըթ օնուն իլէ իւլֆէթ էտէրէքր.
օնու նէ գատար չօդ սէվէրէբսէ՝ օ գատար
տա օնու պացգալարընա սէվտիրիւլէր: Էցլէ
իսէ Սրբութիւնա սըդ սըդ եագլաշմագ՝ օնա
հիւրմէթսիղլիք տիր տէմէք պիւթիւն պիւթիւնէ
խիլափ տըր. Հաթթա՝ վաճիպի իւզէրէ եագ-
լաշըլաճագ օլունուրսա՝ տահա զիյատէ հիւրմէթ
վէ րաղպէթ արթաճաղը մուհագգագ տըր:

3.

Սըդ սըդ Սրբութիւնա էագլաշնլար եահան սութէնլէր
որէր:

Ագըպէթ՝ պու մագուլէ րուհսուղ ատէմլէր
նէ վագըթ քի իսպրազ էթտէրէրի պու սէպէպ-
լէր իլէ՝ տինտարլարըն զիհնինի թահզիլ էտիպ
պու ալլահանի սութրատան օնլարը կէրի տուր-
տուրամաղլարսա՝ օ վագըթ տէօնէրէր զէվգ
թարիգինէ սափարլար: «Պիր թագըմ ատէմլէր
«Վար տըր քի, տէրլէր, Սրբութիւն ալպա՝ ջեր-
մեռանդութիւնլարընը պիթիրակիքտէն սնրա՝
«Էցլէ պիր թիրեաքի հալտէ խանէլէրինէ ավ-
տէթ էտէրլէր քի, վայ օնլար ըլա պիր չիփտ
«սէօլ էտէնէրին պաշլարընա,,:

Պունու տէյէնէրէ ճէվապ էտէրիմ քի,
օլա պիլիր քի, պիր քիմնէ աղեղ շէյլէրի միւ-
11

Նասիկէթսիզ և ու ուշ գուլանսըն. լաքին
պունտան նէ չըգար: Պու միւպարէք խոր-
հուրդտան կէրի տուրանլարը ձէրհ էտէն ատէմ՝
վաճիպ օլան թէտարիլսիզ օնա եագլաշանլարը
թահսին էթմիշ օլամազ: Ալէմէ թափրա կէօս-
թէրմէք, եա տա կէօրէնլէրին մէտհինի ձէլպ
էթմէք իչին Սրբութիւնա եագլաշան ատէմին
հալին մէտհէ շայան օլմատըլը պէլլի շէյ տիր:

Հիւրմէթի Օգոյան, ինսան գըսմընըն
գալպին ինսան թէփթիշի վէ թէճէսիւսիւ ալ-
թընա տիւշմէյիպ եալընըզ նազարը իլահիտէ
պիր հիքմէթ օլտուղունտան, անըն թէփթիշ
վէ շէրամը ձէնապը Ալլահա մախսուս տուր:
Պու ձիհէթտէն քեարի ագըլ պու մագուլէ
նազիք շէրամը խղմտանք սահիպինին վէ
քէնտի խոստովանսահայրընըն հիւքմիւնէ իհալէ
էթմէք տիր: Հաթթա էվլատ վէ էթպատ սա-
հիպէրի պէցիւքլէր՝ քէնտի հիւքիւմլէրի ալ-
թընտա օլմնլարըն հագգընտա պու ուսիլէ բաղ-
պէթ էթմէլէրի ֆարզընտան տըր: Սըդ սըդ
Սրբութիւն ալան քիշլէր՝ հէր նէ տիւրիւ-
գուսուրտա պուղունսալար, եիւզլէրինէ վուրմագ
ճաիզ տէյիլ տիր: Զիւնքի օ տիւշիւքլէրի
գուսուրլարա՝ պաշգա տէֆա տախի տիւշէ պի-
լէճէքլէրինի կէօրէրէք կէվլէրլէր վէ պիր տա-
հա օ սէմավի սուփրայա եագլաշմայա ձէսա-
րէթ էթմէզէր. վէ պունտան ճանլարընա նէ
գատար մազարրաթ հասըլ օլաճաղը՝ տէրքեար
տըր:

Խիւլասէի քէլամ, սէօհպէթիմէ նէթիձէ
վէրմէտէն էվլիլ՝ չըղունուն Սրբութիւնտան
կէրի տուրտուգլարընա տայիր, իփրաթ էլլէմ
կէօրտիյիւմ պիր միւլահազարը պէյան էթմէ-
մէք էտէմէմ: Պաղըլարը քի, սուրբ Հաղոր-
դութիւնտան կէրի տուրտուրլարսա՝ խոնարհու-
թիւնլարընտան տէյիլ տիր. չիւնքի սահիհ խո-
նարհութիւն էլտէն էն էյի թէտարիլսի
էթմէյէ վէ Յիսուսուն աշկեեար էմրինէ միւ-
թիւ օլմսա մէճպուր էտէր: Էօզը էթմտիլէրի
հիւրմէթսիզլէք սէպէպինտէն տէյիլ տիր. չիւն-
քի հիւրմէթսիզլէք Յիսուսուն սունտուլու վէ
քիլիսէնին օ գատար իպրամ էթմտիյի շէյի
գապուլ էթմէմէք տիր: Կէ տէ պէյան էթ-
տիլէրի պիր թագլըմ սուրէթա սէպէպլէր իչին
տիր. իլլա՝ օ ալլահանի թաամա եագլաշմատը-
լարընըն ասըլ սէպէպին օնա գարըլ օլան գալպ-
լէրինտէքի զըտայէթ տիր: Զիւնքի Սրբութիւ-
նա եագլաշան ճանա՝ էվլիլա կիւնահլարընտան
թէմիլէնսմէք լազըմ կէլիր. սանիէն՝ իլէրիտէ
կիւնահլարտան կէրի տուրմայա գալի նիւէթ
գօմագ լազըմ կէլիր: Լաքին պու մագուլէ քի-
շիլէր իսէ մէքրուհ հալլէրինտէն իփրաթ խօշ-
նութ օլտուգլարը իչին վէ պէտ խույլարընը
գալպլէրինտէ պէսլէմէք իսթէտիլէրի իչին,
պու աղիզ խորհուրդու ըէտտ էտէրլէր: Սըդ
սըդ Սրբութիւնա եագլաշմայլը, սըդ սըդ կիւ-
նահ իշլէմէք՝ պիրի պիրի իլէ իմթիզած էտէ-
մէզ. լաքին պունլար՝ քէնա ատէթլէրինին զէն-

Ճիրինի գըսմագ վէ կիւնահ թէ հիլքէլէրինտէն
եըրագ տուրմագ խոթէմէտիլէրի իչին, օ ալլա-
հանի սուրֆրայա եագլաշմայը իշմալ էտէրլէր:
Օ ալլահանի թաամ մաթլուպ էտէր քի, սըդ
սըդ օնու գապուլ էտէն տինտար քիշիլէր՝ զի-
յատէ չէրիլիշ, զիյատէ ջերմեռանդ վէ զիյա-
տէ ըսլահ պիր էօմր կէշիրսինլէր. լաքին պուն-
լար՝ զէվդ, սէֆա, էյլէնձէ վէ սայիր տիւնեա-
վի չէլէր սէվտիլէրի իչին, չէրկին էօմր կէ-
շիրմէյէ քէնտիլէրինի մէճպուր էտէն օ ալլա-
հանի նափատատն սուրլար: Օ ալլահանի
թաամ մաթլուպ էտէր քի, օնու էքլ էտէն
տինտար քիշիլէր՝ իթիգատ, հիւրմէթ, տուա,
մուհապակէթ վէ սայիր բուհանի ամէլլէրտէ խա-
հիշլի օլունլար. լաքին պունլար՝ ճէմիի բուհա-
նի չէլէրէ զըտտ օլուուգլարնտան, ճափի օլան
պու մատտէլէրի իծրա էթմէթ իսթէմէզլէր: Ա-
լէմ տույմատան վէ կէօրմէտէն սրբութիւն ա-
լընամազ. լաքին պունլար՝ տիւնեատան իֆրաժ
իշմիրազ էթտիլէրի իչին, էն կիւնահսրդ վէ-
սիլէլէրի պիլէ թէրը էտէրլէր: Քիպարզատէլէր
վէ զէնկինլէր՝ էյէր պէցյիւք կէօնիրլիւ իսէլէր,
պունու պայալը վէ փէսփայէ ատէմէլէր իշի տիր,
զանն էտէրլէր: Հաքիմ, թապիպ վէ իլիմտար
քիշիլէր՝ էյէր վօլթէր ագըլլը վէ մէզէպսիդ
իսէլէր, պունու՝ աւելորդապաշտական չէյ վէ
զէննէ թայֆէսինէ մախսուս մատտէ տիր, գը-
յաս էտէրլէր: Իշ կիւն սահիպի թիւճճար վէ
սէնաաթքեար ատէմէլէր՝ էյէր պօղուգ էօմր սիւ-

րէրէք պէտ խոյլարըն սնահիպի օլմուշ ուսալար՝
վագթըմըղ եօգ տուր տէյի ճէվապ էտէրլէր:
Սօուգ վէ տիւնեա աշոգթըսը պիր գատըն, եա
պիր գըզ, էյէր տիւնեա իշմիրազլարընա եա-
սըդ օլմուշ ուսալար՝ ալէմին կէօղիւնէ միւրայի
կէօրիւնմէմէք իչին, գօրգուլարընտան պու ա-
զիզ խորհուրդա եագլաշմագ իսթէմէզլէր: Խիւ-
լասէի քէլամ պու մագուլէ քիշիլէրին ճիւմիլէսի
տէ՝ ազիզ չաղրոգութիւնա զըտտ օլտուգլարընը՝
սուրէթի զահիրտէ կէօսթէրմէյէ ճէսարէթ էթ-
մէզլէր. լաքին սըդ սըդ Սրբութիւնա եագլաշմա-
տըգլարընըն ասըլ սէպէպի պու տուր:

Էցլէ իսէ սազըն հիչ պիր քիմնէ պունլա-
րըն ֆասիտ սէօզլէրինէ գուլագ ասմասըն. հէր
քիմ քի, պու ազիզ սուրֆրայա սըդ սըդ եագ-
լաշմագ իգպալինէ նայիլ օլմուշ ուսա՝ ատէթին-
տէն կէրի տուրմասըն. վէ հէր քիմ քի, պու
ատէթի էթմիշ տէյիլ իսէ՝ ատէթ էթմէյէ
ճահտ էյլէսին: Զիւնքի էյէր պու տիւնեատա
կիզլէնմիշ հալտէ օլան Ալլահը շիմոի գապուլ
էթմէզսէք՝ օ պիր տիւնեատա տա աշկեար մութ-
լու հալտէ միւշէրլէք օլան Ալլահ ազմիւշաննա
մալիք օլամայըզ:

ՍԵՖԻԶԻՆՃԻ ՓԱՍՏ

Ուղղափառը ֆազիլթէրինէ գարշը սէօղլէր:

1. Աւատ հէօնէ-լվէ-լե-+ ֆազիլէնէ՝ բուհ էրնաւլուր ուր: 2. Սպուր ֆազիլէնէ՝ լոյնք առէմ ալոմէնէ ուր:
3. Պահ ֆազիլէնէր Զենքըւր¹, Ընդունաւր² պահուր էնինէնէնլուր, Էլլ ետանը Ալոմէնուր համար էր էր պէմբէր: 4. Ակոյ էնին էրքի իօրըմանէ վեն էնին էնին ուր:

Պէտ խոյլարա գարշը սէօյլէմէր վէ եազմագ էօթէտէն պէրիւ ատէթ օլա կէլտէյինի չէր քէս պիլիր իտի. ամմա ֆազիլէթէր ալէշինէ տէ ֆէնա սէօյլէմէր վէ եազմագ օլա պիլիր օլտուլունու քիմսէ մէմիւլ էթմէղ իտի: Պու ճիւմէ իլէ պու տա՝ ըզգան տէ հրին եէնի իճատը տըր քի, հալա տէ հրիմիզտէ տէ, իլէրիէ վարմագ իւզէրէ տիր: Պունուն իշին Քիլսէի շէրիփին ալէմէ վաղ էթմէյի վէ իճրաւ սընը նասիհամէ էթտիյի ֆազիլէթէր տէ՝ խօր լանմայա վէ մասգարա օլմայա շայէսմէ օլմուշլար տըր: Վէ ասրըմզըն քրիսթիանլոգ միւթէթիշշէրինին կէօղլէրինէ էն խօր կէօրիւնէն ֆազիլէթէր իսէ՝ Ալշագ կէօնիւլիւլիր, Սապըր, Տիւնեատան չէքիլմէքլիր վէ Փէրհիլքեարլոգ տըր քի, պունլարըն չէր պիրիսինին ալէշին-

¹ Էսէի Բօհաւլուր հէւհուր հըւհուր ուր:

² Էսէի Բօհաւլուր հէւհուր հըւհուր ուր:

տէ իճատ էթտիքլէրի աճալ աճայիպ նէվիճատ էսասլէրի վէ ֆէթվալէրի իլէրիտէ շիմտի կէօրէճէյիլ:

1.

Աւատ հէօնէ-լվէ-լե-+ ֆազիլէնէ՝ բուհ էրնաւլուր ուր:

Պազըլարը վար տըր քի, “Ալշագ կէօնիւլ լիւլիր ֆազիլէթի իսսանա մալիք օլտուղու պէջիւքլիւինիւ վէ քէմալիյէթինի թանըթ մագ իսթէմէղ: Սապըր ֆազիլէթի զայիփ վէ ճէսարէթսիլ տտէմ ալամէթի տիր: Տիւնեաւ տան գաչմագ ֆազիլէթի իսէ՝ եալընըզ Ալոհ զինուար հասըլա կէթիրէ պիլիր, ամմա Զեզարը, Ծիպիսնլար վէ սայիր գահրաման ֆաթիհէր վէ Հինա շիրքէթլէրի զուհուրա կէթիրէմէղ. վէ մէտէնիյէթին իգթիլասընտան օլան մէնֆաաթը խայրիյէ վէ իհմիաճաթը հօւսուլէ կէթիրիփ չօղալտամազ.., տէյի տիւլէրինէ վէրիրլէր:

Պունլարը տէյէնլէրէ՝ իճապ էտէն ճէվապ վէրմէդտէն էվվէլ՝ պիր շէյ սիւալ էթմէք իսթէրիմ. վէ պու տա տիւնեա սէվիճիլիյինտէն նէշը էտէն միւշքիւլէրին ճիւմէսինէ պիրտէն քեափի վէ վափի պիր ճէվապ սայըլա պիլիր: Յիսուս Քրիստոս Ճէնապը Ալլահըն, պու ֆազիլէթլէրէ քէնտիսինի իսպէթ կէօսթէրտիյի, ալշագ կէօնիւլիւլիր իճրա էթտիյի վէ պիզէտէ իճրա էտէլիմ տէյի քէնտիսինի էմսալ

կեօսթէրէրէք ֆէվգէլատէ թէգայիւտ իլէ սը-
փարը վէ թէնպիհ էթալիյի սահիհ մի տիր։
Զէքտիյի օ գատար նահագլոգլարա՝ թահամ-
միւլ էտիպ սապր էթալիյի կէրչէք մի տիր։ Օ-
թուղ սէնէ տիւնեա գարկաշասընտան երագ-
լանըպ՝ խափի վէ մահի հալտէ չէքիլմիշ պիր
էօմր կէջիրտիյի սահիհ մի տիր աճապա։ Աւե-
տարանը քիւլիէն ձէրչ էթմէյէն պիր ուղ-
զափառ՝ պունլարըն հիշ պիրինի ինքեար կէլէ-
միլ։ Էջլէ իսէ օ ալահանի Ռւսթանըն վէրտիյի
էօննէքլէր վէ էցրէմտիյի վարդապետութիւն-
լար պու Փաղիլէմլէրի խօրլայանլարըն աղըզ-
լարնը պիւսպիւթիւն գափամայա քեափի վէ
վափի տէյիլէր մի տիր։

Հէր պիր տէ հօլէրտէ՝ Փաղիլէմլէրէ գար-
ըն խասիմլէր զու հուրա կէլմիշլէր տիր։ ամմա
քէօմիյիւր հէմ իշլէմէք, հէմ տէ ծնու էյի
տէյի հիմայէ էթմէք։ եանի էյիյէ տէնիւ, վէ
տէնիւ-յէ էյի տէմէք, շիմտիքի տէ լրէ մախսուս
տուր։

Շիմտի կէլէլիմ, բէսմի օլան ձէվապը վէ-
րէմիմ։ «Ալքադ կէօնիւլիւլիւք Փաղիլէմի, տէր-
էր, ինսանա քէնտի մալիք օլտուղու պէջիւք-
լիւյիւնիւ վէ մէրթէպէսինի թանըթմալ»։

Պունու պէջլէ սէյլէյէնլէր, կէօրիւնիւր
քի, Ալքադ կէօնիւլիւլիւք Փաղիլէմի հագը-
գաթը հալտէ նէ օլտուղունու անլամը տէյիլ-
էր տիր։ Ալքադ կէօնիւլիւլիւք Փաղիլէմի՝
Քիքրիմիղն պիր պէրրագ նուրու տուր քի, օնուն

ըշըդիլէ, կէրէք թապիամթըմըզնա, կէրէք թա-
պիաթըմըզնան իւսթիւն պուլունտուղունուզ
հագըգաթը հալիմիզի կէօրիւրիւղ։ Գալպիմիզին
պիր իսքեաթը տըր քի, հէր նէ իսէք՝ օ պու-
լունտուղունուզ հալէ կէօրէ՝ ամէրլէրին պիզէ
մուամէլէ էթմէսինի ձափի պուլուրուզ։ Պիլի-
րիմ. պազըլարը՝ պու գրյաստա տէյիլէր, տիր.
Խոնարհութիւն Փաղիլէմինի իսպատէթքեարըգ
սուրէթի իլէ պիր միւրայըլըգ տըր, զանն Վ-
տէրլէր. լաքին հագըգաթը հալ պունուն մու-
զափիր տիր վէ ալչագ կէօնիւլիւլիւք իսէ՝ խա-
լիս տօղուլուգտան խպարէթ տիր։ Զինքի կէր-
շէքտէն ալչագ կէօնիւլիւլ օլան ատէմ՝ մալիք օլ-
տուղու քէմալէթ վէ փէշքէշէբինին հիշ պի-
րիսինի ինքեար կէլմէզ։ Մէսէլա մալիք օլտու-
ղու Փէգէլատէ ագըլլուզընը, գալպինին էյի-
լինի վէ տօղուլուզունու. ախէրլէրին միւպ-
թէլա օլտուգլարը Փէնա Փէյիլէբտէն՝ քէն-
տիսինին աղատ օլմուշ օլտուղունու. թապիա-
թըն՝ եա տա ալլահանի շնորհքլարըն, հէր նէ
տիւրիւ օլուրսա օլսուն, իմթիյալլէրինէ եանի
Փէգգէլայէ փէշքէշէբինէ մութասարրը օլ-
մուշ օլտուղունու՝ քէնտի իւղէրինտէ միւշահէ-
տէ էտէր։ Պունլարըն ձիւմլէսինի տէ թանըյա
պիլիր վէ գապուլ էտէ պիլիր, եասագ օլմուշ
տէյիլէր տիր։ Զինքի նասըլ քի Արբուհի Թէ-
րէզիա սէյլէրսէ, էյէր պիրի՝ Ալլահըն էլինտէն
գապուլ էթափիյի քէրէմլէրի թանըմազսա՝ նի՞ճէ
օնա շիքրանիյէթինի արդ էտէ պիլիր։ Պու-

նուն իլէ պէրապէք՝ սահիհ ալշագ կէօնիւլիւ
օլան ատէմ մալիք օլտուղու քէմալէթ վէ փէշ-
քէշէրինին՝ քէնտինին օլմատըղնա, իլլա՝ ձէ-
նապը Ալլահըն լութիք ու մէրհամէթինին իհսան-
լէրի օլտուղունա՝ քեամիլէն իսքեաթ օլմուշ
տուր: Պունուն իջին, քէնտի էլինտէն՝ հիշ պիր
էյլիք կէլմէդ օլտուղունու պիլտիյինտէն՝ նէ
օնլարը պէնիմսիլէմէյ, վէ նէ օնլար իջին
պաշգալարընտան իլթիֆաթ արամայա. վէ նէ
տէ քէնտի գատար մուպալաս փէշքէշէր իլէ
միւշէրէֆ օլմայան քիշնիէրի խօրլամայա հագդ
ու սէլահիյէթի օլմատըղնա էյիտէն իսքեաթ
օլմուշ տուր: Իմոնի ալշագ կէօնիւլիւլիչիւն
պու մուամելաթընտա, ինսանա՝ քէնտի լիյա-
գաթ վէ մէրթէպէսինի թանըթմատըղնա տայիր
նէ ալամէթ վար: Հաթթա՝ սահիհ ալշագ կէօ-
նիւլիւլիւր՝ կէրէք մէրտիք, կէրէք հագգա-
նիյէթ րուհու իլէ ինսանը միւշէրէֆ էտէր:
Խոնարհ ատէմ քէնտի իւզէրինտէ միւշահէտէ
էտիլիյի շէյլէրի՝ պիրի պիրինտէն այըրըպ՝ քէն-
տինիմինի՝ քէնտինէ, վէ Ալլահընքին՝ Ալլահա
էտա էտէր. վէ քէնտիսինին օլմայան շէյլէրի
գափրալ պէնիմսիլէմէտիյի իջին, քէմալի տէ-
րէճէտէ հագգանիյէթ իծրա էտէր: Վէ էն
միւշքիլ իշէրինտէ ճանընա գուվիթ վէրէն
գալպ բահաթըղընտա վէ տօղըուլուղունտա մէ-
թին գալըր: Կէրչէքտէն խոնարհ ատէմ մալիք
օլտուղու քէրէմէրի թանըթըղը վագըթ՝ օնլա-
րըն հասըլ օլտուղու պունարը տա պէրապէք

թանըր վէ օ քէրէմէրի՝ քէնտինէ փէշքէշ
էտէն ձէնապը Ալլահա թէշէքիւր էտէրէք՝
օնու տահիա զիյատէ սէվմէյէ պօրծլու օլտու-
ղունու թանըր: Պու շիւքրանիյէթ վէ մուհապ-
պէթ ամէլլէրի իսէ էն միւշքիլ իշէրտէ, իգ-
թիզաի հալտէ ձէնապը Ալլահտան հէր նէվի
եարտըմը տիլմէյէ վէ գապուլ էժմէյէ, պիր
խոնարհ ատէմէ՝ նէ մէրթէպէտէ ձէսարէթ վէ
գալպի գուվիթ վէրիր օլտուղու սէօլ իլէ
թարիփ օլուր շէյ տէյիլ տիր: Ալլահտան սէ-
վիլմիշ օլտուղունա էմին օլմայան քիշի,
տէր սրբուհի Թէրէզիա, նիճէ օնտան պէցիւք շէյ-
լէր ումա պիլիր:

Պազը տէրին Աստուածաբանլար՝ մէրտիք
իլէ խոնարհութիւնու էյլէ պիրի պիրինէ պէն-
զէտիրլէր քի, մէրտիք Փազիլէթի՝ քրիսթիան
խոնարհութիւնու տուր տէյի աշկենար սէյ-
լէրլէր:

Լաքին իսթէր իքիսի պիր Փազիլէթ օլսուն,
իսթէր պիրի պիրինէ պէնզէր իքի Փազիլէթ
սայըլըըն. անձագ շու սահիհ տիր քի, տէրին
խոնարհութիւն րուհու իլէ տօլմուշ ատէմէլլէր
գատար մէրտ ատէմ՝ տիւնեայա կէլմիշ տէյիլ
տիր: Սուրբ Անշէնցիոս Տէփավլի, օ խոնարհ
զաթ, տիւնեատա պիր գարըշ թօփրաղա մու-
թասարըթ տէյիլ իտի տէնէ պիրիր իքէն՝ կու-
սանք օրտուլարը, թէրք օլմուշ պինլէրՃէ չօ-
ճուգլարը վէ հիսապը Փագըլարը գայրըմըշ,
պէսլէմիշ վէ կէլմինտիրիմիշ տիր: Հաթթա՝ պիր

Հէտիս գըթլըգ էսնասընտա՝ տէյիլ պիր չօդ
ֆամիլեալարը, իլլա՝ եւքփարէ էյալէթլէրի
էօչտէսինէ ալարագ՝ տիւնեանըն էն պէցիւք
հիւքիւմտարլարընըն թաաձճիւպիւնէ վէ խէյ-
ֆինէ մուճիկ օլաճագ տէրէճէտէ զաշրէլէրինի
պիզզաթ թէտարիք էթմիշ գայըրմըշ տըր:
Արբորէ թէրէջիս մանասթըրընըն տէօրթ տիւ-
վարը իշնէ գափանմըշ ։ Խոնարհ գըզըրլազ՝
պիր ճէսամթիլ բաշիպէ թարիգաթը քիւշա-
տընա միւպաշէրէթ էյլէտիքտէ՝ կէրէք տօսթ-
լարը կէրէք տիւշմնլարը վէ կէրէք հիւքիւ-
մաթլար թարափընտան օլան միւշքիւլաթլար-
տան խէյփ էթմէյիպ՝ պիր գաչ սէնէլէր սար-
փընտա օթուղ գատար միւճէտտէտէն մանաս-
թըրլար ինշա էյլէտի: Գրանչիսկոս քսալիր,
մէծաւորու իլէ թէքփիփսիդ կէօրիւշմէյէ ճէ-
սարէթ էթմէյէն, պէյլիք սէփինէլէրինաէ էն
պայսաղը թայփէլէրին խըզմէթինտէ պուլունա-
րագ, քէնտիսինի հէփսինտէն պէցիւք կիւնահ-
քեալ պէլլիլէյէն օ խոնարհ զաթ՝ օն սէնէ սար-
փընտա շինտիսթան վէ Ճափոն էյալէթլէրինի
վէ հիսապսղ ճէզիրէլէրի վէ փատիշահըթլարը
գաթօլիք քրիսթիան մէզչէպինէ պէնտ էթմիշ
տիր. վէ սայիր վէ սայիր: Խմախ պու Ազիզլէրին
պէցիւքլիւքլէրինէ բուպարէն՝ էն պէցիւք տիւ-
նեա հիւքիւմտարլարընըն ֆէթհ էթտիքրի իշ-
լէր նէ տիր: Ազէր գուվէթի, խաղնէ մալի-
յէթի օլմատըգճա պիր իշէ էլ վուրմայա ճէ-
սարէթ էտէ պիլմիշլէր մի տիր:

Պու Ճիւմիէ իլէ խոնարհութիւն ֆազիէ-
թի՝ սաղպէթ սէփասընը սիւրմէյէ վէ մէտիչ
եիւզիւնտէն խօշնութիյէթ տույմայա, տէրլէր,
քիշէյէ բուսասաթ վէրմէզ եասագ էտէր,։
Պէլի տէտիլէրի փէք սահիչ տիր. լաքին հա-
գըգաթը հալին իգթիզասը տա պու տուր: Զիւն-
քի պիր քիշի, աղըր նահագլութ էթմէտէն՝
պէցյլէ պիր խօշնութիյէթի էտինէմէզ: Էէր նէ
գատար ճէնապը Ալլահըն պիզէ լութիէն իհ-
սան էթայի աղատլըզմըզ ըլլա իշէտիյիմիլ ա-
մէլլէրտէ, պիզիմ տէ պիր հիսսէմիլ օլտուղու
սահիչ իսէ տէ, լաքին պու տա սահիչ տիր քի,
պաշլըճա հիսսէսի տախիմ հալտէ Ալլահըն տըր.
հաթթա պիզիմ աղատլըզմըզ պիլէ օնուն իհ-
սանը վէ քէրէմի տիր: Էցյլէ իսէ Ալլահըն օլա-
նընը՝ ճէպրէն քէնտիմիզէ զալթ էտէճէք օ-
լուրսագ, պէցիւք նահագլութ էթմիշ օլմաղ-
մըյըզ: Տօլուուլուգ, մէզհէպ վէ զահիտիլիք պու
մագուլէ հարամքեարլըզ եասագ էթմէմէք է-
տէմէզ: Զաթթա մէզհէպ իսէ՝ տահա պաշգա
թաաձճիւպլիւ տօլուուլուգ իլավէ էտէր վէ էց-
յիտիր. եանի ճէնապը Ալլահ պիզիմ ամէլլէրի-
միզի իքիյէ թագսիմ էտէր, օնլարտան հասըլ
օլան մէնփաաթա վէ շէրէփէ: ճէնտիսինին իհ-
թիյաճը օլմատըզընտան մէնփաաթը քեամիլէն
պիզէ պլրագըր. ամմա շէրէփի պիզէ վէրմէզ.
իլլա քէնտիսինէ թախսիս էթմիշ տիր: Զիւնքի
քէնտիսի հէր մէվճուտաթըն իփթիտասը վէ ին-
թիհասը օլտուղու ճիշէթտէն՝ իսթէսէ պիզի

եարաթմազ ըտը . ամմա պիր քէրըէ եարաթմըշ
օլտուգտան սօնրա, չէր պիր շէյին՝ քէնտի շէրէ-
ֆինէ տէօնմէսինի իսթէմէմէք էտէմէզ:

Պու տօղբուլուգ՝ պաշգա պիր աշխեար
սուրեթ իլէ տէ իսպաթ օլա պիլիր: Հիւրմէթլի
Օգոյան, ինսանը ելյիտլիք վէ գահրամանլոդ
հալինէ գոյան շէյ սանա մէտհէ վէ րայէթէ
շայան կէօրիւնմէղ մի: Ծիւպհէսիզ պէլի տէ-
յէճէք սին: Էցոյէ իսէ տրդգաթ էլլէ պագ.
պիւթիւն տիւնեա օ ատէմին ելյիտլյինէ վէ
գահրամանլոցնա միւթէհայիր օլուր, քիմ քի
մէտհէ շայան ձէսիմ իշէք ֆէթհ էթալիտէն
սօնրա՝ նէ ալէմին մէտհին գաղանմայա հաճաթ
էտէր, նէ տէ պիս էտէն էլ ըըրփընթըլարընը
վէ ափէրին սէտալարընը իշ եէրինէ գօր: Էցոյէ
իսէ տէմէք տիր քի, տիւնեա պիլէ՛ ֆանիլիլէրի
խօրլայան ատէմին գատրինի թանըը վէ հագիրէ
իղզէթ վէ իլթիֆաթ էտէր: Պունուն մուղայի-
րի. պէյչուտէ մէտհ արայան ատէմէ, հիշ տրդ-
գաթ էթմիշ միսին, տիւնեա նէ մուտամէլէ է-
տէր: Գէրդինտէ օլտուղու հալտէ, իւզէրինէ
կիւլէր վէ մէզագ էտէր: Էցոյէ քի, ալշագ
կէօնիւլիւ օլմայան ատէմ պիլէ՛ ալշագ կէօ-
նիւլիւլիւք թասլար. մէտհ աշըգլըսը կիպի կէօ-
րիւնիւպ՝ ալէմէ մասգարա օլմամագ իշին, գօր-
գուսունտան՝ զաթընա օլան մէտհէրին սուրէթը
զահիտէ խօշանմայօր կիպի կէօսթէրիր: Պու
կիպի Փըրսաթլարոտ ալէսսէվլիէ գուլանըւ-
մագտա օլան միւրայըդ պիլէ՛ ալշագ կէօ-

նիւլիւլիւք էյի պիր շէյ օլտուղունա շէհա-
տէթ էտէր:

“Սուրբլար՝ նիճէ քէնտիլէրինի պու տիւ-
նեանըն էն պէցիւք կիւնահքեարը վէ սէփիլի
տէյի պէլիլէմիշէք. վէ պունա քէնտիլէրինի
իսքեաթ էտէ պիլմէք իշին, էթալիլէրի ճահտ
վէ չէքտիլէրի զահմէթ նէ ագըլ ալմազ միւշ-
քիւլաթ տըրու, տէրլէր պայզըլարը: Պու մագուլէ
քիշիէրին պու գրյասը Սուրբլարըն սէօղլէրի-
նի եանըշ անլատդլարընտան նէշէթ էտէր:
Սուրբլար՝ քէնտիլէրինի կիւնահքեար վէ սէփիլ
գրյաս էթմէլէրի իլէ ալէմին իշէտիյի աղըր
կիւնահլար իշինտէ պուլունույօր օլտուգլարընը
սէցիւմէք վէ անլաթմագ իսթէմէղէք իտի:
Զիւնքի էյէր պունու անլաթմագ իսթէսէ-
լէր վէ պու հալտէ պուլունսալարըտը, շնորհք
իշինտէ վէ սալիհ հալտէ պուլունմագ մաթլուգ
էտէն օ ազիզ խորհուրդլարա նիճէ եագլաշա
պիլիրէր իտի: Խլա պունու եալընըզ տէմէք
իսթէրլէր իտի քի, էյէր միւսթմագիլ ալլահա-
նի շնորհքլարա մալիք օլմուշ օլմասալար ըտը.
Էն պէցիւք կիւնահքեարըն պաթտըլը պա-
թաղա քէնտիլէրի տէ զարդ օլուրլար ըտը: Թա-
պիաթըլըզըն պու պօղուգ հալինի թանըմագ ի-
շին, նէ ֆէգէլատէ պիր զահմէթէ իհթիաճ
վար. նէ տէ իսքեաթ օլմագ իշին պիր կիւն-
լիւք վար: Տիւնեատա եօգ տուր էցոյէ պիր
քէօթիւլիւք քի, պիր ախէրի տէ օնու իշէյէ-
մէսին: Հաթմա նիչէ պէցիւք ատէմէր՝ պիր

վագրթ սուբբլուդ հալինստէ կիքէն, սօնրատան
տէօնիւպ պէջիւք կիւնահքեար օլտուլար վէ
եցյլէ տէ եօլիւպ կիթատիլէր: Պէջյէ պիր Փայ-
տէլի գորդույու՝ քիմ ձէրչ էտէ պիլիր. մա-
տամ քի պու գորդու տուր քի, ինսանա՝ քէն-
տինէ գալպի գուվլէթ էթմէյէ պըռագմազ,
կիւնահտան սագընարըը. տուայա խահիշէնտի-
րիր. կիւնահ թէհիլիքլէրինտէն քիշլիր երագ-
լանտըը. վէ սըտգը պիւթիւն ձէնապը Ալահըն
գուճաղընա գօշուպ սըղընմայա մէյլ էթատիրիր:

2.

Սանուր չապէլէնէ ույէջ սունէնէ ուիր:

Շիմաի կէլէլիմ սապըր Փազիլէթինէ: “Սա-
պըր Փազիլէթի տէրլէր պաղըլարը, զայիփ ա-
տէմ ալամէթի տիր. չիւնքի պու Փազիլէթ՝ նէ
Փաթիչ օլան Զէղարլար վիւճուտա կէթիրէ պի-
լիր, նէ մահիր օլան Շիմիոնլար. իլլա եալընըզ
պազը Ալրիզիոսլար անճադ զուհուրա կէթիրէ
պիլիր,,:

Պու սէօղէր՝ վագթըլըմըզըն էն մէշուր
սէօղէրի տիր քի, փութփիէրէսթ Փէյիլի պիր
Փէյլէսօֆուն իճատը օլուպ՝ օ Փէյիլտէ կէզէն
քիշիլէրին աղզընտա փէրսէնք օլմուշ տուր: Լա-
քին պիլմէմ, պու սէօղէրի նէ վէճչ իլէ թա-
րիփ էտէյիմ, Փէյլէսօփ լիսանինա եադըշմազ
սէօղ կիպի մի թահգիր էտէյիմ. եօգսա մէզ-
հէպէ գարըզ քեափիրլիք կիպի մի ձէրչ էտէյիմ:

Էյէր ֆէյլէսօֆճա տիշիւնիւլէճէք օլու-
նուրսա. մէշագդաթ իշինտէ ուզուն վագրթ,
սէպաթ վէ մէրալիք կէօսմէրմէք գատար, պէօ-
յիւք եկյիտլիք օամազ օլտուղու ճիւմիչնին մա-
լիւմիւ տիր: Սապըր սէնիլէն Փազիլէթ նէ տիր:
Զէթին, աղըր, զահմէթլի, սէրլթ վէ սարփ իշ-
լէրէ կէյիւռ վէրիպ՝ եկյիտլիք իլէ չէքմէք վէ
օնլարա թահամիւլ էթմէք տիր: Իմտի պու
հալտէ պուլունմագ, զայիփ ատէմ ալամէթի մի
տիր: Պիր վագրթ աղըր վէ սարփ իշլէրէ կէօ-
յիւռ վէրիպ տայանամյան քիշին զայիփ ատէմ
տիր սէնիլիր իտի. լաքին շիմոփի իսէ, գըյասը
իւմիւմիշէնին խիլաֆընտա, պազը Փէյլէսօֆ-
լարըն զանն ու զէհապլէրինէ կէօրէ՝ ճէփայէ
տայանան քիշին զայիփ ատէմ սէնիլմէլի տիր:
Վագաա պու Փասիտ սէօղէր՝ չէմ նէվիճատ՝
չէմ տէ եղչէր ճիշէթ հագուզ միւլահազա օլ-
տուղու տէրըեար տըր: Սապըրսըզ ատէմ իլէ՝
սապըրը ատէմին մնուամէլաթընա տըդգաթ օ-
լունստուղու հալտէ զայիփլիք հանկը թարափտա
գալուղը իէք գօլայ միւշահէտէ օլունուր: Սա-
պըրսըզ ատէմ՝ քէնտիսինէ վագի օլան նա-
հագլոգլարա գարըզ՝ նէ մնուամէլէ էտէր: Տէ-
րագապ ինթիգամա սէյիրտիր: Ինթիգամ նէ
տիր: Պիր ճինս սապըրսըզդգ վէ րուչ էտնա-
լըզ տըր քի, պու հալտէ պուլունան պիր քի-
շին քէնտի շէքէփինի պիր ամէրին ճէպրի զապթ-
էթտիսինի, եախօս թարափը ախարտան քէն-
տիսինէ պիր հագարաթ զաղէպի վուգու պուլ-

տուղունու կէօրմիշիւ պիրլէ . թահամիլւ է-
տէմշիպ՝ Ալահըն սէլահիւէթ՝ հուգուգլարընա
պագմայարագ , վէ թապիաթ գանունլարընա
վազիփէ էթմշյէրէք՝ եա օ տուր քի , զայպ էթ-
տիյի էյլիյի տէրագապ էլէ կէթիրմշյէ դալգը-
շըր . եա օ տուր քի թագամթ կէթիրիպ տայանա-
մատըլը պէլոյը իւղէրինտէն տէփ էթմշյէ
սավաշըր : Խթէ պու հալ իսէ կէրչէրտէն պիր
զայիփ ատէմ ալամէթի տիր : Պունուն զըտար
սապըրը ատէմ՝ օ եյխտ վէ մէրտ զաթ տրը քի ,
քէնտի զաթընա վէ ասը ֆէյիլլէրինէ հիքմիւ-
նիւ եիւրիտափւպ՝ Ալահըն վէ գարտաշընըն ատա-
լէթ գանունլարընա բաղպէթ էտէրէք՝ խասմինէ
դալէպէ էտէր : Խթէ պու տուր սապըրը ատէ-
մին եյխտլիյինին շէօհրէթլի սըֆաթը քի , օ
գատար զայիփ կէօղիւ օլան տիւնեա պիլէ՝ խաս-
մինտէն ինմիգամ ալա պիլիր իրէն՝ ալմայան վէ
գապահաթընը օնա պաղըշըան զաթը կէյլէրէ
գատար եիւճէլտիր :

Սապըրը ատէմ տիւնեագի ֆէլաքէթլէ-
րինտէ նէ մուամէլէ էտէր : Գագըրըգ իթիպար-
սըլըդ վէ տիւչար օլտուղու սայիր տիւրլիւ ֆէ-
լաքէթլէր իլէ ռողուաշըրը եէրտէ . նէ զաման
քի սէֆիլլելէր քէնտիսինի սըգըշըրոմայա ,
աղըրը պէլալէր չօղալմայա վէ մուհարէպէ
կիւն պէ կիւն աղըրաշըր պէցիւմշյէ պաշըր-
սա՞ աղըրպէթ տայանամալ տիւշէր : Կիթիտաի
հալտէ քէնտինի գշըլըրիր , սօնրա իւմիտի գաթ
էտէր , աղըրպէթ մաղըրուպ օլուպ՝ պէլատէն գուրը-

թուլմագ իշին՝ եա իփէ սէյփրտիր , եա տա զէ-
հիրէ : Պէյլէ պիր ատէմին զայիփլիյինի քիմ
կէօրմէզ , քիմ ինքեար էտէր :

Քրիսթիանլոդ ֆազիլէթի օլան Սապըրն
շէրէփի վէ եիւճէլիյի իսէ զահմէթինի չէք-
տիյի սէպէպիլէրտէն հասրը օլուր : Պիր քրիս-
թիան նէ սէպէպիտէն տոլայը սապը էտէր : Քէն-
տի գուվէթինի սընամագ վէ ալէմէ թաֆրա
կէօսթէրմէք իշին մի սապը էտէր . հաշա : Ին-
սան թապիաթընտան իւսթիւն՝ պիր ալա վէ
շէրէփի սէպէպ իշին սապը էտէր : Տիւնեանըն
աղըր վէ եէօվլիյէ վագի օլան պէլալէրինի սապը
իլէ չէքէրսէ՝ եալընըզ տինին վասէթասը իլէ
երագտան միւշաշէտէ էթտիյի էյլելէրին իւ-
միտինէ մէպնի . կէօղ ալթընա տիւշմէյէն էյ-
լելէրին մուհապպէթինէ մէպնի . չէքտիյի զահ-
մէթլէրէ էպէտի էյլելէր միւքեափաթ օլա-
ճաղը իւմիտինէ մէպնի . թահամինւլ էտիպ՝
սապը էտէր : Պու ամէլլէրին ձիւմլէսի տէ պիր
սապըրը զաթ հագգընտա՝ տիյանէթ ամէլիյա-
թընտան իւպարէթ տիր . եախօտ՝ եալընըզ ալլա-
հանի շնորհքլարըն գուվէթի իլէ , մալիկ օլու-
նուր էն պէցիւք եյխտլիք ամէլիք տիր : Պու վէճչ
իլէ իճրա օլա կէլէն ամէլլէրէ պիւթիւն տիւ-
նեա շահիտ տիր : Էքինճի տէրէճէտէ տիւնեաճա
տախի տիւշինիւլէճէք օլունուրսա . Մարտի-
րոսլարտան զիյատէ , քիմ եյխտլիք շէօհրէ-
թինէ նայիլ օլմուշ տուր : Լաքին օնլարըն քէս-
պի շէրէփ էյլէտիթլէրի եյխտլիք նէ իտի . եա-

լընըլ սապլը Փազելէթի իտիքի, օնլարը՝ կերէք տիւնեա հուղուրինտէ, կերէք ձէնապը Ալահըն նէզոինտէ իշմիշամ թաճը իլէ միւշչըրէֆ էլյէտի: Գալար քի, պիր քրիսթիանըն՝ տիւրլիւ պէտիւրլիւ վէսիլէլբատէ, կէօսթէրտիյի սապլըն ձինսի պիր տիր: Նէ սէպէպտէն տօլայը, պազըլարը՝ մարտիրոսութիւն չէքրէլբատէ. պի այնիհի օ սէպէպտէն տօլայը պազըլարը տա, տիւշման զուլմունա, խուսումէթէլբատէ, նահագլուղարա, հագարաթլարա, պազը տէփա՛տայագ վէ իսքէնձէլբատէ պիլէ թահամմիւլէտիպ՝ սապը էտէ կէլիրէր: Իմսի պունլարըն ձիւմլէսի տէ, ելյիտ ըուհլու ատէմլէր սայըլ մալը տէյիլէր մի. Հաթթա պազը տէփա, մարտիրոսլարա պիլէ միւշապիհ օլմալը տէյիլէր մի:

3.

Պու ֆազէլինլէր՝ Զելուրը վէ Շէպիոնլըր զուհուրա կինիրէմուլէր. Էլլո Եալնըլ Ալունիոնլըր հասըլ կինիրէ պէլըլէր:

Ինսան՝ ագլու ու ֆիրասէթինի վէ տին նուռունու պիւսափիւթիւն զայ էթմիշ օլմալը տըրքի, փութիւրէսթլէրին տիւնեալի ելյիտլիի իլէ, Սուրբլարըն ալլահանի ելյիտլիինի րուպարէտէրէք՝ փութիւրէսթլէրինքինի՝ Սուրբլարընքինտէն իւսթիւն վէ միւթէպէտ թութա պիլսին: Եօգսա կէօյ եէրտէն նէ գատար ուզապըս՝ Սուրբլարըն Փազելէթի տէ՝ տիւնեա գահա-

մանլարընըն ելյիտլիյինտէն օ գատար իւսթիւն, օ գատար միւթէպէտ տիր: Տիւնեա գահամանւլարընըն իծրա էլլէտիլէրի ամէլէր՝ չողուտէփա միւթէլա օլտուգլարը եա թութուշմուշ պիր ֆէյիլ, եա հայլանի պիր ինթիգամ, եա տա մալ վէ շէրէֆ սէվուսը մէյվէլէրի տիր: Վէլէվ պիր հիւսնիւնէթմիւնէ իչին, մէսէլա վաթան մուշապէթի, եա տա՝ հագամնիյէթ ուղրունա պիր իշէ էլ վուրսալար՝ միւթէլա օլտուգլարը պէտ սէվուալար, իծրասընա գալգըտրգլարը իշլէրին, պաշլըճա սէպէպի օլմասալար պիլէ՝ տօլայըտան եարտըմ էտէրէր: Մէսէլա վաթանընըն սէլամէթի ուղրունա քէնտիսինի գուրպան էտէն պիր գահաման ելյիտէ՝ արգատաշարը մուալինէթ էտէրէր. Ինթիգամ սէվուսը՝ օնու տիւշմանընա գարչը գրզըշտրըր. վաթան վէ ֆամիլեա մնէհապէթի, վէ տահա զիյատէ մալ վէ շէրէֆ աշգը՝ նէփսինին աթէշինի աշլէվէնտիրիր. Հաթթա՝ եա պէտնամըղը իրթիքեապ էթմէք, եա տա էօմրինի թէհլիքէյէ գոմադ մէճպուրիյէթի՝ քէնտիսինի հարէքէթէ կէթիրմէյէ պիր գամչը օլուր: Լաքին պունլարա նիսպէթ, Ազեղլէրին ելյիտլիք մուամէլաթընտա պու մագուլէ ալամէթլէրտէն հիչ պիրիսի միւշչէտէ օլունմաղ:

Հիւրմէթլի Օգույան, պազըլարընըն՝ օ գատար պինամուսլուգ իլէ զիքրինի էթմէթիլէրի վէ էմսալ կէօսթէրտիլէրի Ալոիզիոս Կոնծակայա պիր քէրրէ նազար էյլէ: Սիւալ էտէրիմ սանա,

պու մելէքսըփաթ Աղիզ քի, պիր հիւնքեար սաւ-
րայընտա, հէր նէվի զէվդ ու սէֆա վէ եօլ-
սուզուգ վէսիլէլէրի արասընտա, կէց մէլսյիք-
լէրինէ մէնէնտ պիր փաբլոգ իպրազ էյլէտիյի-
սէ, սէջլէ պանա, օ չէմին հէնկեամնէ՝ քէն-
տիսինէ եիւրէք վէրիպ էյխալլիյինէ մէթանէթ
վէրէճէք գարշըսընտա քիմի վէ նէսի վար ըտը:
Ֆէլէք տիւպարալարընա հէնիւզ աշնա օլմայան
չօճու գլուղու վար ըտը քի, հէր նէվի թագսի-
րաթլարա գոլայճա գափու աշար. Փէյլլէրին վէ
տույկուլարըն հէրարէթ իլէ գայնատըղը տէլի-
գանլըդ մէվսիմի վար ըտը քի, հէր տիւրին-
եօլսուզուղա գոլայ մէլլ էտէր. ագրան ու էմ-
սալլէրին փէնա իպրէթլէրի վար ըտը քի, տէլի-
գանլը գըսմընա փէնա թէնսիր էտէր: Պօզուգ
թալիաթընըն մէմնուն օլտուղու սէրպէսթի-
յէթ ըիւզկեարարը վար ըտը քի, հիւնքեար
սարայլարընտա ալէսսէվիյէ էսէրլէր: Պունլար
ըլտ պէրապէք եօլսուզ հալլէրէ կէնիւլ վէր-
մէտիյի իշին, միւրայի սօփու խղճահար տուչիու-
սուզ վէսոյիր սիթէմքեարի սէօվլէր ագրան ու
էմնալլէրինտէն եէօվլիյէ իշիթմէքտէ իտի քի,
օնլարա տա թահամիւլ էթմէյէ եիւրէք վէ
գուվլէթ իսլէր: Պունլարըն ձիւմէսի իլէ եի-
յիտմէ ուղուշըպ՝ փաբլըդնը հըֆզ էյլէտիյի
էնսատէ. գարշըսընտա սէյլինէ տուրան օ
թէաթրօ սէյլիթլէրի եօլ ուտու քի, էլ չըր-
փընթլարը վէ ափէրին սէտալարը իլէ՝ քէն-
տիսինէ եիւրէք վէրէլէր: Իմտի հիւրմէթլի Օ-

գույան, պու գատար վէ պու գատար վէսիլէ վէ
թէհլէրէլէր իշինտէ, սէնէլէրձէ պիլալէրէ մէ-
թին գալըպ սէպաթ կէօսթէրմէք իշին, նէ տէ-
րէճէ գավի նիյեթ, նէ տէրէճէ տէվամլը միւ-
րատ վէ նէ տէրէճէ գավի իթիգատ ֆարդ
օլտուղունու պիր էյիճէ միւթալատ էյլէ տէ.
սօնրա պագ, էյէր տիւնեա գահրամանլարը-
նըն եյխալլէրինտէ՝ պու ազիզին եյխալլիյի
իլէ րուպար էտէճէք պիր շէյ պուլս պիլիրսէն
պանա թապիր էյլէ: Էյ սէֆիլ վէ ճահիլ տիւ-
նեա, պու տօղուլուգլարը թանըմաղ վէ քէն-
տիսինէ թանըթմայա ատամ իսթէր:

4.

Կէօյ էւնն եերէ խօըլահագ նէ ճինս ֆալլէն տէր:

Պազըլարը տա վար ալր քի, “Կէց իշին
հէր նէվի տիւնեավի շէյլէրի խօրլամագ, տէր-
լէր, նէ ճինս Փաղլիթ տիր: Էյէր ուղափառ-
լըգ էսասլարը թամամը իլէ իճրա օլսայլարը, ին-
սանըն էօմրիւնէ իգթիզա օլան մէնփաաթը
գայլրան թիւճճարըգ, ախզութիւ, վէ սայիր
ումուրու տիւնեավիյէ ճէվլանտէն տուրմաղ
մըլըրը: Ճէփիմիզ տէ վարըպ հալի չէօվլէրէ
չէքիլիպ կէօմիւլէ պիլիր իտիք լաքին օ վագըթ
ինսան ճէմիյէթլէրի խարապ օլուպ եօղ օլ-
մազլար մըլըրը: Պու հալլէրի քիմ ինքեար
կէլէ պիլիր ա տէյէրէք տիլլէրինէ վէրիրէր:

Իշմէ պու տուր, ասրըմըդտա եենի թէօ-

ուշեն քրիսթիանլորդ միւֆէթթիշլէրնին նէվլիճատ ֆէյլէսօֆլուղու: Գալտը քի, ուղափառլար իշխնտէ՛ Յիսուս Քրիստոսուն վարդապետութիւնլարը ո տէրէճէտէ զայպ օլտուլար մը քի, քէնտինի պիլիր պիր սալիհ տինտար ատէմ' ուղափառլորդ նամուսունու պու տէրէճէ Խօրլցան պու շէյթանի սէօլլէրի, ալթիւսթ օլմատան տիյնէյէ պիլսին: Կէջ ձէննէթինի գաղանմագ իշխն՝ հէր շէյի գուրպան էթմէք, վէ իճապէթալի հալտէ՝ պապայը, անայը, արուսէի, գարտաշլարը վէ հէր տիւնեալի շէյլէրի թէրք էթմէք. Հաթթա՛ էն տէշշէթի իսքէնձէլէր իշխնտէ, միլեօնլարճա մարտիրոսլարըն իպրէթլէրի իւղէրէ, էօմիւմիւղիւ պիլէ ֆէտա էթմէք, փարզ վէ ճակիլ օլտուլունու, Յիսուս Քրիստոս ձէննապը Ալլահ պիզզաթ պիզէ էյորէթմիշ տէյլը մի տիր: Էշլէ իսէ տէմէք տիր քի, կէջ իշխն, պիր ալում թօփրալը թէրք էտէնլէրի պազլարընըն պու գատար գընամասը. վէ պազը ուղափառլարըն՝ պու շէյթանի սէօլլէրէ գուշագ ասմասը, վէ լիսանէն թէքէրրիւր էթմէսի, Հաթթա մէտհ տախի էթմէսի՛ փէք թէկսսիւփէտէճէք վէ թիթրէյէճէք շէյ տիր:

Եա բապպի, ուղափառ քիլսէ էվլատլարընա, պու խուսուսա տայիր վաղ վէրմէյէ մէճպուրիւթ օլաճագ կիւնլէրի կէօլմէլի միւիտիք:

Կէշիճի շէյլէրին օրանսըզ մուհապէթի իսէ՛ ձէննապը Ալլահը Խօրլցանագ տէրէճէյէ գատար եէթիշմիշ օլուպ՝ ասրըմըզն էն զէհիրը

էօլտիւրիւժիւ եարալարընըն պիրիսի օլմուշ տուր: Մալ արթըրմագ սէվտասը, ինսան էվլատլէրինին գալպինէ ո տէրէճէ լալիչէ էթմիշ տիր քի, հիւ պիր տիւրլիւ եօրդունլուգ. կէօզլէրինէ կէօսթէրմէզ: Ինսանլար՝ տիւնեանըն պիր ուծունտան օ պիր ուծունա գատար սէյիրտիրէլը. տաղլարա չըդարլար, տէրէլէրէ էնէրլէր, մատէն աշգը իլէ սալ սաղ եէր ալթընա կէօմիւրլէր: Ագըլլար, Փիքիրլէր, գալպլէր, տիւնեալի շէյլէր արթըրմագ սէվտասը իլէ կէճէ վէ կիւնտիւլ, միւթէմատի իշլէյիպ ձէվէլան էթմէքտէ իքէն. աճայիպ, պազլարը պունլարա գարշըլգ՝ օլմայա քի ինսանլար տիւնեատան տօւսունլար տէյի, աղիմ գօրգոյա ուղարլար: Ագչէ սէվտասը իւմիւմի տիւնեայը, խարամքեարլորդ վէ պինամուսուգ իլէ տօլտուրմուշ իքէն. թարլտա չիթթ սիւրէն քէշլիտէն թութ, ֆէնտապաղ թիւթճարընա վարանա գատար, խահնախահ մալ եղմագ սէվտասը իլէ, պիրի թօփրագ մահսուլունու չալմագտա, օ պիրի այալէթլէրի խարապ էթմէքտէ իքէն. խըսըզլորդ, Տիլէքեարլորդ, Փէնտապաղլորդ, Հարամիքեարլորդ, մակէճիլիք, Թիւրիւտիւլիք, Ճապպարլորդ վէ ինսանա եօրփ կէթիրէճէք բատաէլէրտէ տիւրլիւ պինամուսուգլար, տիւնեանըն չար քէօշէսինտէ կէճէ վէ կիւնտիւլ տէվը ու հարեքէթմտէ իքէն. աճայիպ, պազլարը իսէ՛ օլմայա քի ինսանլար՝ տիւնեայը խաթրու խէյալտէն չըդարընլար տէյի, գօրգուլարա կիրիֆթար օլուրլար:

Սանըրսըն քի, կէօյ մուհապակէթինէ ալագա օլ-
տուզու կիպի, ախզուիթալարա, թիճարէթլէրէ
վէ պանդալարա տուրջունլուգ խասապէթ էտէ-
ճէք. սանըրսըն քի, աթէշ արապալարը վէ սէ-
ֆինէլէրի եօլ իւզէրլէրինստէ կէօրինմէլէճէք.
սանըրսըն քի սէնամթքեարլար՝ սէնամթլարըն-
տան Փարիլ կէլէճէք. լիմանլար պաթթալ, իս-
կէլէլէր վշրան, պաղարլար վէ փանայրլար թա-
թիլ օլուպ գափանաճագլար կիպի Փիթուր կէ-
թիրիրլէր։ Սանըրսըն քի, ինսանլար րուհանի
միւլշաղալարա մէշըռու օլուուգլայըըն՝ արթըգ
քեար ու քիսպլէրինէ մուգայէթ օլմայաճագլար
կիպի՝ քէնտիլէրէ էօրփ վէ տուրդունլուգ կէ-
թիրիրլէր։

Հիւրմէթի օգույան, պու էքքեարլէրէ սէն
նէ տէրսին. վագթը հալին ճէմիյէթլէրի իւզէ-
րինտէ պէցյլէ պիր թէհիլքէ կէօրինր միւսին։
Լաբին հագրգաթը հալի՝ տահա զիյատէ քեա-
միլանէ աշլեեար էթմէք իչին, աէրիմ քի, ին-
սան թափիաթընտա տիւնեավի շէյլէրտէն տցյ-
մագ պիլմէզ պիր սէվտա օլուուզու Ճիւմլէնին
մալիւմիւ տիւր։ Հաթթա պու սէվտա իսէ
սուրը Յովհաննէս առաքեալըն գավլինճէ՛ թա-
պիաթըլմըզըն պիր ճինս նէվպէթի նէվինտէն
օլուու՝ կիւնիւմիւզտէ էցյլէ շիտտէթ քէսպ էթ-
միշ տիր քի, պազը տիւնեա սէվիճիլէրին շէ-
հատէթի իւզէրէ՝ պայազը պիր չըլզընլզա թահ-
վիլ օլմուշ տուր։ Իշմէ պու մագուլէ չըլզըն
քիշիլէր տիր քի, եիւրէքլէրիմիզ տիւնեավի

ալագալարտան երագլանտըրալըմ վէ ֆիքրի-
միզ սէմալէրէ տուզու եիւճէլտիպ՝ րուհանի
շէյլէրէ ալագա էտէլիմ տէյի, պիզէ նասիհաթ-
էտէն Յիսուս ձէնապը Ալահա գարշը չըգըպ՝
օրանսըզ սէվտալէրիմիզ գոտուզու էօլչիւ նա-
հագլըգ տըր տէյի, եիւզինէ վորմայա ձէսա-
րէթ էտէրլէր։ Էյ ինսանի քէօրլինք։

Գալտը քի “Կէօյ իչին տիւնեայը խօրլա-
մագ լազըմ” կէլէյիալ’ ինսանլարըն իսթիրաա-
թընա վէ մէնֆաաթընա տայիր ումուրլարը
գայրսան գալմագ ըտը, տէյէրէք, կէօսմէր-
տիքլէրի պու սէպէպ տէ զալաթ տըր. վէ իս-
քեաթ գապուլ էտէր շէյ տէյիլ տիր։ “Իչին
տէրսէն, ինսանըն՝ քէնտի մէնֆաաթը մախու-
սէսինէ օլան սէվտասը՝ թապիաթը հալինտէ օլ-
տուգճա, չիչ պիր վագըթ պու խուսուսա
տայիր շէյլէրին եքսիլէճէյինին իչթիմալի եօգ-
տուր։ Հաթթա պու օրանսըզ սէվտա՝ չըլզըն-
լըզ թահիլ օլմամասը իչին, չէր վագըթ
զապիթ ու բագթա վէ էօլչիչէ միւհթաճ օլ-
տուզու տէրքեար տըր։ Ինսան թէվարիխէրինի
օգույան ատէմ, կէօրիւր քի, պու թէվարիխ-
էրին քեափիւսի ինսանլարըն գափիթըլզընը
վէ զուլումքեարլզընը հիքեայէ էթմէքտէն ի-
պարէթ տիր։ Էյյլէ իսէ տէմէք տիր քի, Ին-
ճիլ շէրիփին իլմ իլէ տուր գանունլարը քի,
պու օրանսըզ սէվտանըն հէրարիթինի թէսքին
էթմէք իչին՝ էօլչիւ գոմուշ ուսա. տիւնեավի
շէյլէրին մուհապէթինտէն գաթի ալագա օլ-

մագ վէ պիր էյի հօմը թարիգինէ մէջլ էթմէք
իւզէրէ, քէնտի թէվապիլէրինի թէրպիյէ էթ-
միշ իսէ. վէ մալ աշողլըսը ինսանլէրին էօնիւն-
տէ, էյի իպրէթլէրի իլէ պիրէր մէշալէ մի-
սիլիւ օնլարըն փարլատրդլարընը իսթէմիշ ի-
սէ. պինամուս ձէօմաաթլար՝ պունլարտան իպ-
րէթ ալըպ՝ օրանսըլ սէվուլարընա էօլչիւ
գօսունլար, վէ էյէր մալիք օլուուզլարը վարի-
տաթը քիւլիէն թէրք էթմէզլէրսէ տէ՝ պարէ
էլլէրինքինի ձէպրի գափմասընլար տէյի, իս-
թէմիշ տիր քի, պու տա իւմիւմի ալէմին խայրը
օլուուզու ինքեար օլունամաղ:

Հէր նէ գատար քրիսթիանլըգ միւֆէթ-
թիշլիյի թասլայան ֆէյլէսօֆլարըմըն մէրագ
վէ էնտիշէ էթտիլէրի պու տէրէճէտէ թէհ-
լիքէնին վուգու պուլածաղը եօլ ռւսա տա՝
տէյէլիմ քի, ինձիկ շէրիփին նասիհաթը իւ-
զէրէ, տիւնեավի շէյլէրտէն երօագլանըլուրը
հալտէ՝ թիճարէթէ, շիբքէթէ, վէ սայիր կէ-
չիճի իգպալ վասէթալէրինէ՝ վէյէվ պիր մըգ-
տար նօգսանիյէթ իսապէթ էտէճէք օլսա. օ
գատար պէցիւք պիր շէյ սայըլմալը՝ մը տըր։
Մէյէր ինսանլար՝ թիւճճարլըգ վէ սայիր տիւն-
եավի շէյլէր իչին մի եարատըլըշլար. եօգսա
թիւճճարլըգ վէ սայիր տիւնեավի շէյլէր՝ ին-
սանլար իչին մի իճատ օլուշլար։ Աուլ վէ սօն
նէթիճէմիլ օլան հատսըզ վէ էպէտի էյլիյի
գաղանմագ իչին, կէչիճի իգպալէրիմիլէ պիր
մըգտար սէքթէ կէլսէ. մէսէլա պիր գաչ տէ-

միր եօլու էքսիք օլսա, պաղը պօրսալար՝ աղ-
շէնէնսէ, պիր գաչ եիւք փամպուք վէ իփէք
խափիփ պահայա սաթլըսա. վէ պունլար տա՝
կէյ վէ ձէնսէթ եօլունու գոլայլանտըրը վէ-
սիլէլէր օլսալար. մէյէր ինսանլար, քրիսթիան-
լար, հաթթա տահա զիյատէ ուղղափառլար
տին տույկուսունու պու տէրէճէ զայպ էթ-
միշլիք մի տիր քի, պէցյլէ պիր կէչիճի մէն-
ֆաամը՝ էպէտի մէնֆաամլարընա նազարէն՝
պէցյիւք զիյան գըյաս էտէյէր, հաթթա շէք-
վալէր էտէրէք ագըլլարընա զիյան տախի կէ-
թիրէլէր։ Պու տէտիքլէրիմէ իգպեաթ օլմագ-
իչին, մարտիրուսլարըն տիրի իթիգատընա հա-
ճաթ տէյիլ. Ճանը իլէ պիւսպիւթիւն զայպ օլ-
մամըշ օլան պիր քըիսթիանա՝ ալէսսէվլիյէ
ուղղափառլըգ տույկուսու տախի քիփայէթ է-
տէր։ Վար իմտի էյլէ իսէ, հիւրմէթլի օգույան,
պաղըլարըն վազ էթտիյի տիւնեա մուհապ-
պէթի քիշիյի նէրէլէրէ գատար սիւրիւքլէր վէ
նէ էօրֆլի. սէփալէթ կիրտապընա փիրս էտէր
օլուուզունու քէնտին քէնտինէ միւթալաա էյլէ։

ՏՕԳՈՒՉՈՒՆՃՈՒ ՓԱՍԼ

Փէրհիղքեարլըգ Փաղիւթինէ զարշը սէօղլէր:

1. Պէր աշ զայիֆին՝ պէօյիւ+ պէր նադոյրան օլամազ:
2. Ալլան աճը. Ալլան աֆի ետէր: 3. Թաղպանըն մշակութինէ ինոնւ-լ վէրմէ+ ֆէնա շբ օլամազ: 4. Պոս մէջլէր պէշէ նէնին վէրէլուէր:

Եօդարտա կէօրիւլտիցիւ վէճչ իւզէրէ՝ քրիսթիան փաղլէմլէրի ալէշինտէ՝ էօթէտէն պէրիւ պիր չօգ միւշքիւլաթ օլա կէլմէքտէ տիր: Լաքին սէօչպէթ փարլըգ Փաղլէմինէ կէլտիքտէ՝ զուչուրա կէլէն էօյլէ միւշքիւլաթ տըր քի, “Աչըն կէօղեւնիւղիւ, օլմայա քի, օն-լարըն պէյչուտէ սէօղլէրինէ գափրլըգ ալտա-նասընըր”, տէյի, Առաքեալ պիրի օնլարտան սագընտըրմայա մէճպուր օլմուշ տուր: Հէր նէ գատար պու միւշքիւլաթըն պիր գաչընը, պու-րատա ղիքր էտէճէյիսէմ տէ՝ փարլ տըր քի, իփրաթ իւսթիւն քէցիւ պիր սուրէթ իլէ կէ-ժէյիմ: Զինքի սէօչպէթինէ էտէճէյիմ էյլէ մէքրուչ խույ տուր քի, ալէմին իփրահընը տա-վէթ էթմէք իչին, օնուն թիմսինէճէք հալինի սէօլ իլէ թարիփ էթմէքտէ պիլէ՝ մէքրուչի-յէթի իլէ քիշկի քիլլէտէպիփր: Պու ծիւմիէ իլէ՝ պիր թագըմ չիւրիւք մէշուպի ինսանլար ըսս՝ “Պիր աղ զայիփիք պու գատար պէցիւք պիր թագսիրաթ մը տըր: Ալլահ աճըր. Ալլահ

աֆլ էտէր: Էյէր քի Ալլահ՝ պէցիւէ ինձէ պա-գաճադ օլսա՝ Ճէննէթինէ քիմսէ կիտէմէզ. Ճէննէթ իսէ փութիրէսթլէր իչին հաղըրլան-մըշ տէյիլ տիր: Հաթմա թապիաթըն թէեւ սիրլէրինէ կէօնիւլ վէրմէք՝ քէնա շէյ օլամազ, տէյէրէք՝ մէքրուչ փէյիլլէրինէ մէթանէթ վէր-մէք իսթէրլէր: Շիմտի կէլէլիմ պունլարըն վէր-տիրլէրի փէթվալարը պիր պիր թէճէսսիւս է-տէյիլ:

1.

Պէր աշ զայիֆին՝ պէօյիւ+ պէր նադոյրան օլամազ:

Ճիւմիէ Ուղափառ քրիսթիանլարըն մա-լիւմիւ տիւր քի, Ալլահ վէ Քիլիսէ պիր մատտէ հագգընտա՝ քէնտի սիճիլլէրինի գաթի սու-րէթտէ պէյան էթտիքտէն սօնրա՝ օ մատտէ արթըր շէքք վէ շիւպչէ գապուլ էթմէզ օլ-տուղունու՝ քրիսթիան օլան ինքեար կէլէմէզ: Իմտի Ճէնսապր Ալլահ, պիր թագըմ մէքրուչ ատէմէլէրին՝ փէք ուփագ թագսիրաթ գըյաս էթտիքլէրի շէյին փէք պէցիւք կիւնահ օլտու-ղունու վէ օնտան տէրէճէի իփրաթտէ իփրահ էթտիյինի, քէնտի սիճիլլէրի վէ էօրֆիւ ղա-զէպիլէրի իլէ պէյան էթմիշ տիր: Կառմ փէյ-դանգէրին աղջու իլէ թէնանի ալագալար իշինտէ քիրլէնմիշ ատէմէլէր ալէշինտէ. Վայ վայ տէյի չաղըրը: Յովէլ փէյլամպէրին լիսանը իլէ՝ պի-կիւնահ քիշիլէր իլէ ապէսիյէթ հալտէ պու-

լունանելէրի, պիր կիւն հուզուրու տիվանըմա
ձէլս էտէճէյիմ վէ սըդը հիսապ օնլարտան
մաթըուպ էտէճէյիմ տէյի; խապէր վէրմիշ
տիր ժողովաղ վէ Առակաց քիթապլարընտա՛
պու փիւնահ իշին, չէմ պու տիւնեատա, չէմ
էօթէ տիւնեատա, կէրէք ճիսմանի, կէրէք
րու հանի, շէտիտ դազէպլէր թէրմիպ էթմիշ
օլտուղունու իլան էթմիշ տիր: իբինձի Օրինաց
վէ Եղեկիէլին մարգարէութիւն քիթապլարըն-
տա՝ պու մատտէ հագդընտա օլան նագիլէր՝
էօրփ էտէճէք մէսէլէրէր տիր: Հաթմա Յիսուս
Քրիստոս՝ քէնտի թանզիմ էթտիյի տահա քէ-
մալիյէթի ահտը ճէտիտինտէ՝ տահա ֆազլա
շէյլէր իլավէ էթմիշ տիր: “Հէր քիմ քի ար-
զու էթմէք նիյէթի իլէ, նիսան եիւզիւնէ պա-
դարսա՝ գալպինտէ զինա կիւնահընը իշէմիշ
տիր”, տէյէրէք՝ եօգ քի պու կիւնահըն աղըր-
լարընը, իլլա էն ու ֆազլարընը տախի, գալպ
արզուլէրինի վէ Խոշնուտիյէթլէրինի վէ բա-
զութասըզ արզիւլէրին ճիւմէխինի եասագ էթ-
միշ վէ աղըր կիւնահ օլտուղունու պէյան էթ-
միշ տիր: Էյլէ իսէ վար իմտի, հիւրմէթի Օ-
գույան, պու մատտէ հագդընտա փէք ու ֆազ-
գուսուր գըյաս օլունան շէյլէր, Ալլահ թաա-
լանըն հուզուրունտա նէ աղըր կիւնահար սա-
յըմըշ օլտուգլարընը քէնտիլյինտէն հիսս
էյլէ:

Քիլսէի շէրիփ իսէ՝ քէնտի աղեղ քի-
թապլարընտա՝ պու մնուսիպէթի սէվտապը՝ կեահ

ութանաձագ վէ իքրահ էտէճէք շէյ, կեահ ա-
ղըր կիւնահ, կեահ մէքրուհիյէթ իսմի իլէ զիքր
էթտիփտէն սօնրա՝ հիւրմաթընըն պիւթիւն
երտորըմլարընը՝ օնուն իւզէրինէ եազտըմըը
տըր: Պողոս Առաքեալ հէր եազտըղը նամէլէ-
րինտէ՝ պու մագուլէ թէօհմէթ սահիպլէրինէ
գարըշ էօրփ կէսոմէրմիշ վէ օնլարը թէքրիր
էթմիշ տիր: “Պու մէքրուհիյէթ իլէ քիրլէնմիշ
ատէմէլէրին՝ միւսթահագդլարը էպէտի էօիւմ
տիւր”, տէյի Հռովմայեցիլէրէ սէյլէմիշ տիր:
“Պու մէքրուհ հալէքրտէ կէզէնլէրին իւզէրինէ,
պիր կիւն Ճէնսապը Ալլահ քէնտի տարուղնլողընը
տէօքէճէք տիր”, տէյի Կողոսացիլէրէ պէյան
էթմիշ տիր: “Մէքրուհ ատէմէլէր՝ հիշ պիր
վագըթ Ալլահըն Ճէնսէթինէ վասըլ օլմայա-
ձագլար”, տէյի Կողոնթացիլէրէ խապէր վէր-
միշ տիր: “Օ մագուլէ ատէմէլէր՝ Քրիստոսուն
Ճէնսէթ միւրասընա միւէպպէտէն հիսսէտար օլ-
մայաձագլար տըր”, տէյի Նվեսացիլէրէ իլան
էթմիշ տիր: Հիւրմէթի Օգույան, պունտան
տահա պէրրագ, պունտան տահա աջըգ սէօզլէր
իլէ պէյան էթմէնին իչթիմալի վար մը տըր:
Էյլէ իսէ պու տէրէճէտէ հէրպէթի զագէպ-
լէրէ միւսթահագդ օլան՝ պէյլէ պիր քէմ
սէվտա, Խաֆիփ պիր զայիֆլիք, քիւչիւք պիր
թագսիրաթ սայըլա պիլըր մի: Պիր թագըր
թէնփէրէսթ եարամազլարըն շէրաաթը, Ալլա-
հըն վէ Քիլսէնին շէրաաթընտան իւսթիւն օլա
պիլմէք միւմքին մի տիր:

Վագաստա պու կիւնահըն հագրդաթը հա-
լինտէն տախի՝ տէրէձէի իֆրաթտէ աղըր շէյ
օլտուղու թէպէյիւն էտէր: Իշի օֆուրթմայա-
րագ՝ չէր շէյի թամամը իլէ վէզն էտէն ալիմ
աստուածաբանլար էյրէտիրէր քի, ճիսմանի
կիւնահլար իջնտէ՝ գանլըլըգտան սօնրա էն ա-
զըր կիւնահ՝ շիւպէսիդ պու կիւնահ տըր:
Գանլըլըգ՝ պաշգասընըն օլտն էօմրիւնիւ գալ-
տըրտըր, վէ փէրհիղքեարսըզլըգ՝ պաշգասը-
նըն օլածագ էօմրիւնիւ վէրմէտիյի, եախօս
վէրսէ պիլէ, միւնասիաբէթսիդ եօլ ուլա վէր-
տիյի իջնին, պու կիւնահը՝ գանլըլըն իջնմիսի
տէյի թութարլար: Գալտը քի, էյէր պու կիւ-
նահա իթթիփագ էտէն հալէրէ վէ օնտան
նէշէթ էտէն թէէսիրէրէ պագրածագ օլու-
նուրսա. օ վագրը սալթ պիր կիւնահ սայըլա-
մաղ օլտուղու իջնին, ճիսապսըլ պինամոււլուգ-
լար պունարը տըր տէնմէք լաղը կէլիր: Զիւն-
քի պու կիւնահըն ամէլիյաթընըն չողալմասը՝
իֆրաթ գոլայ օլտուղունտան ինսանըն վիժնիւ-
նի, միւրատընը վէ պիւթիւն տէրունի գուտ-
րէթլէրինի՝ տէրագապ պօղար խարապ էտէր:
Պօղոս առաքեալ գավլինմէ՛ ինսանըն թէնինի
տախի լէքէլէր վէ ինսանտա խարապ էթմէտիք
շէյ պըրագմաղ: Մաղ Ալլահու թաալա պու-
ճէ՛ չէնսնէմի աթէ՛՝ ինսանըն գալպինտէ պիր
քէրէրէ թութուշածագ օլուրսա, ֆամիլեա մու-
հապէթինի, ըրդ ու նամուս մէյիլէրինի վէ
չէր նէվի ինսանիյէթ պօրծլարընը եագար քիւլ

Էտէր: Պիր պանպա՝ էյարը էվլատ պօրծլարընը
ունուտուր իղմաղ էտէր: Պիր հաքիմ՝ տէրէձէ-
սինէ վածիպէի զիմմէթ օլան պօրծլարընը թէրք
էտէրէք՝ հագդանիյէթի քէմ մէրամընա. գուր-
պան էտէր: Պիր հիւքիւմտար՝ թէպաալէրինին
մէնֆաաթը խայրիյէսինէ իդտամ էթմէյէ գայտ
էթմէզ: Պիր տէլիգանլը՝ պագի էօմրիւնիւն հա-
լինէ. պիր իիմթիյար՝ ագ սագալընըն նամու-
սունա. Ալլահա սունուլմուշ պիր քիշի պիլէ՝
տէրէձէսինին ազեղիլինէ վազիփէ էտինմէզ:
Պու մէքրուչ սէվտա՝ նէ թապիաթ, նէ ֆամիլեա
նէ ձան, նէ մէզշէպ վէ նէ տէ Ալլահ գանուն-
լարընտան իջթիրաղ էտէր. պիր սէօզ իլէ
տէյիմ, չէր շէյի պյագ ալթընա ալըր, չէր
շէյի քիւնֆէյէթիւն էտէր: Հաթթա քէնտի
ֆասիտ վէ մէքրուչ մէրամլարընա նայիլ օլմագ
իջնին, պազը տէփա պէտնամըգ վէ գանլըլըգ
իջնտէն եօլլար արար. մալ, իթիպար, սաղլըգ,
վէ էն գըրմէթլի էօմր պիլէ կէօզիւնէ կէօ-
րիւնմէզ: Պու հալու սիւրիւլէն էօմրիւն իգ-
թիզալնտան՝ մէզշէպսիզլիքտէ գավլէշմէք վէ
քէօթիւլիքտէ կիւն պէ կիւն մէթանէթ պուլ-
մագտան պաշգա պիր շէյ զուհուրա կէլէմէզ:
Խիւլասէի քէլամ եէօվմիյէ օլա կէլէն թէձ-
րիւպէլէր կէօսթէրիք քի, փէրհիղքեարսըլըգ
մուսիպէթի ինսան ձէմիյէթլէրինին խարապի-
յէթի տիր: Էյլէ իսէ տէմէք պիր քի, պազը
թէնսիրէսիթ էշգըյալէրին լիսանլարընտա կէ-
զէն. “պիր աղ զայիփիք՝ պէցյիւք պիր թագսի-
13 *

բաթ օլամազ...՝ քէլսամէրի՝ քէնտի պուլուն-
տուլլարը մէքրուհի հապաժ էթմէք-
տէն իպարէթ տիր:

2.

Ալլահ աճը: Ալլահ աֆվ էտէր:

Մատամ քի նէյէթիմիզ՝ պու մէքրուհի
սէվտանըն ֆէնալընըն էօլչմէք վէ թէէսիրա-
թընըն րըսլայ հալլէրինի մէյտանա կէմիրմէք
տէյիլ տիր. օնուն իշխն, կէչէլիր էջլէ իսէ վէ
պազըլարընըն իպրազ էթմիքէրի սէպէպէլէրի
տիյնէյէլիմ: “Ալլահ աճը. Ալլահ աֆվ էտէր,,
տէրէր:

Պու տէտիքէրի սէօղ սահիչ մի տիր ա-
ձապա: Հաշա. Ճէնապը Ալլահըն՝ պաշգա կիւ-
նահլարտան զիյատէ՝ պու կիւնահտան շիտտէթլի
ինթիդամ ալտրըն նէ գատար սահիչ իսէ՝ պու
խուսուստա Ալլահ աճը, Ալլահ աֆվ էտէր
սէօլէրի տէ՝ օ գատար իսիլափ տըր: Սեղվիա-
նոս նամ ագրլլը ալիմ, գատիմտէն պէրիւ զու-
հուրա կէլէն տէվէլթէրին մամուրիյէթ վէ
խարապիյէթէրինէ տայիր թէվարիիլէրի Փէյլ-
լէսօփ նազարը իլէ թէֆթիշ էթտիքտէն սօնրա՝
հիսս էյլէտիյի շու հիքմէթի հալի պէյան է-
տէր: Հէր հանկը միլլէթէր քի, փէրհիզքեար-
լըգ րուհու իլէ եաշամագտա օլոււլարսա՝ Ճէ-
նապը Ալլահ, իգպալլէրինէ թէվփիդ իհսան էտէ
կէլիմի: վէ հէր նէ վագրթ քի, փէրհիզքեար-

սըզլըգ մէքրուհիյէթի իշէրինէ սիրայէթ էթ-
միշ իսէ՝ խարապա եիւղ թութմայա պաշլա-
մըշար. վէ էօլչիւ տօլտուգտա՝ Ճէնապը Ալլահ
հէր նէվի շէտիա զազէպէլէրի իլէ՝ օնկարը եէր
իլէ եէքսան էտէ կէմիշ տիր: Պիզ տախի
տըգգաթ էտէձէք օլուրսագ՝ կէօրիւրիւղ քի,
մումայիլէյհին հիսս էթմիյի պու ալամէթ հալա
տէվամ էթմէքտէ օլուպ՝ վագթըլըզըն մէք-
րուհ հալլէրի իլէ լէքէլէնմիշ զէմին՝ մուհա-
րէպէ մէյտանլարընտա տէօքիւլէն ինսան գանը
սէլի իլէ եայգանմագտա, վէ ինսան ճէմիյէթ-
լէրի տիրլիւ էօլտիւրիւձիւ զազէպէլէր իլէ խա-
րապ օլմագտա օլտուղու էլան պագի տիր: Լա-
քին եէտիմիզուէ աշկըեար իսպաթլարըլըզ վար
իքէն, սայիր պահսլարա նէ հաճաթ վար: Ճէ-
նապը Ալլահ հէր վագթըտա պու կիւնահտան
փէգգէլլայէ իքրահ էթմիշ վէ զազէպէլիշ
օլտուցունու Աստուածաշունչ քիթապը շէրի-
ֆինտէ, պիզէ աշկըեար պէյան էթմիշ տէյիլ
մի տիր: Քամին պաշընա եաղան ինթիզարլէր.
Սիքէմ Ճէօմաթընա վուգու օլան գրակն.
Բնենիամին ըլգընըն՝ մէմէկէթլէրի իլէ պէրա-
պէր եէր իլէ եէքսան օլտուղու. Ալլահըն սէվ-
կիւլիւլէրի Դաւիթ վէ Սողոմոնա վուգու օլան
զազէպէր վէ սայիր պունլարա էմսալ հիսապ-
սըզ պէլալէր՝ պու սէպէպէ մէպնի Ալլահ թա-
րաֆընտան վէրիլմէտիլէր մի: Լաքին պունլար
շէյլէ գալսըն. տիւնեատա վագի օլան՝ իքի Էն
շէտիտ զազէպէլէրի կէյուտէն եէրէ էնտիրէն հան-

կը գուտրէթ սահմալի իտի: Օ պէշ մէքրուհի
մէմէքէթլէրի եադղպ քիւլ էտէն աթէշի՝
կէցյտէն եազտրան քիմ իտի: Միւսթագիլ պու
կիւնահարը սէպէպինէ, պու պէշ մէմէքէթ-
լէրի կէցյտէն աթէշ եազտրըպ խարապ էթափ-
յինի, պիզզաթ ձէնապը Ալլահ քէնտիսի թագ-
րիր էթմիշ տէյլ մի տիր: Սու թուփանը
հէնկեամնտա, եալընըզ պիր ֆամիլեա խէլաս
օլուպ՝ պագի ինսան ձինսի քիւլին թէլէփ
օլույուսա, օ սուլարը կէցյտէն էնտիրէն սէ-
պէպ նէ իտի: ինսանլարըն մէքրուհի հալլէրի
տէյլ մի իտի: «Ինսանը եարաթարզըմա փիւշ-
ման օլուում, օնլարը եէր եիւզիւնտէն տէփ է-
տէճէյիմ. սու թուփանը եօլլայրպ՝ հէփսինի
տէ պօզուապ թէլէփ էտէճէյիմ. պիւսպիւթիւն
թէն քէսիլակլէրի իչին, միւպարէք բուհուու-
թուզէրլէրինտէ միւէպակտէն պղբագմայաճաղըմ:,
տէյի, պիզզմ լիսանըմըզա ույկուն պու սէօլ-
լէր իլէ իփթիտասարնտան խապէր վէրէն ձէնա-
պը Ալլահ քէնտիսի տէյլ մի իտի: Էցիլէ իսէ
հիւրմէթլի օգույան, թանղըը թաալա՝ պու
տէրէճէտէ հիտաեթլի թէքտիրլէրի վէ հէյ-
պէթլի զաղէպլէրի իլէ՝ պու մէքրուհիւթտէն
գաթի սուրէթտէ իքրահ էթմիշ օլուուղունու-
ալանէն պիլտիրակտէն սօնրա. ինսան զայիփ
տիր, Ալլահ աճըր, Ալլահ ափվ էտէր տէմէք՝
Ալլահա գարշը քիւֆր վէ խուսումէթ էթմէք
տիր:

Պու ձիչէթտէն պազը թէնփէրէսթ մէք-

րուհ քիշկէր, ձէնսապը Ալլահ զայիփ թապիա-
թըլըըն հալինտէն անլար տէյէրէք, Ալլահ
աճըր վէ պիզզ ափվ էտէր տէյի նափիլէ քէն-
տի քէնտիէրինի ալտաթմասընլար: Զիւնքի Ալ-
լահ թապալա պաշգա կիւնահարըն զաղէպինի
չողու տէփա կէճիքտիրիր. ամմա պու կէօնէ
մէքրուհ կիւնահաքեարը էքսէրի պու տիւնեատա
կիքն զաղէպլէմէյէ պաշլար: Աճըգլը Ալլահ նի-
քեահ խորհուրդունու ինսան ձինսինին արթմասը
իչին գօմուշ ուսա՝ միւթէմէքքիւնիւ օլուուղու-
վաթան չէհրիլէր իլէ, Քիլիսէ՝ տինտարլար ըլա,
վէ կէօյլէր ձէնսէթի ազիզլէր իլէ շէնլէնսին
վէ հէմ տէ ինսանըն զայիփ հալինէ մէտար օ-
լարագ աթա օլանլարըն էպէտի սէլամէթ եօլու-
գօլայլանսըն տէյի, գօմուշ տուր: Լաքին պյը-
լար օլուն, ինսանլար թէտապիրի իլահիլի պօ-
զարլար, վէ պու հալին պիհուզուրլուղունու վէ
աղըրլողնըն չէքմէյէրէք եալընըզ գօլայլողնըն
սէքֆասընը չոդարմագ իսթէտիքլէրինտէն: պէյ-
լէ ազիմ խորհուրդուն ազիզլիյինի՝ քէնտի մէք-
րուհիյէթլէրինէ գուրպան էտէրլէր: Վէ պու
վէճչ իլէ Ալլահըն տարզնըզնը վէ խոշընը
իւզէրլէրինէ տալիքթ էտիպ՝ տիւրիւ էօրֆիւ-
զաղէպլէրէ հէտէփ օլուրլար: Նիչէ նիչէ ֆա-
միլեալէր իչինտէ չողու տէփա զուհուրա կէ-
լէն նիզալար, իմթիփագոզզլուգար, քէփափիզ-
լիքլէր վէ տիւրլիւ պէլալէր՝ միւսթահագդ օլ-
տուդլարը զաղէպլէր տիր քի. նէ էսրար սէ-
պէպլէրտէն նէշէթ էթտիլինի քէրգ էթմէյէ-

րէք՝ սէնէլէրճէ կիւնահ իշխնտէ եաշարլար վէ սրբապղծութիւնլար ըլա Խորհուրդլարա եագլաշըրլար. մէքրուհ մէջրէպլէրինի ըլալահ էթմէջէն նիյէթէլէրի օլմատըլընտան էպէտի ղաղէպլէրէ քէնտիլէրինի հազըր էտէրլէր: Հիւրմէթլի Օգույան, էյէր քի ֆամիլեալէրտէն տըշարը ըրդաձագ օլուրսան՝ պու մէքրուհ սէվտա ուղը րունահ հատտու հիսապէ կէլմէզ գուրպանլար եէօվմիյէ թէլէփ օլմագտա օլտուղունու միւշաշէտէ էյէրսին: Վագթըլըլըն մէմէքէթլէրինտէ միւթէմէքքիւն օլան տէլիգանլըլարըն էքսէրիսի՝ պու մէքրուհ իլլէթտէն սաղըգլարընը վէ գուվլէթլէրինի թէլէփ էթմիշ օլտուգլարը իշին, պիւթիւն էօմրլէրինտէ նըսըփ ատամ եէրինի թութմազըլար: Նիշէլէր՝ պէտնամիլըգտա միւտտէթի էօմրլէրինի կէշիրիլէր. Նիշէլէր պապա միրասընը սէֆիհիքտէ թէլէփ էտէրլէր: Նիշէլէր պօրճ իշինտէ պօղուլուրլար, չօգլարը իսէ վագթըլնտան էվիէլ մէզարլարա կէօմիլլուրլէր: Գայապալուգլը մէմէքէթին պիւրինտէ թէմէքքիւն էտէն ալիմ վէ իխմիյար պիր հէքիմ շէցոյէ սէցոյէմիշ տիր: “Էյէր քի Նափուէն գրալ, էն շէտիտ վէ գանը մուհարէ պէլէրի իլէ սէնէ պէ սէնէ մէմէքէթիմիզ իւզէրինէ հիւծիւմ էյլէսէ իտի, փէրհիզքեարսըլըղըն պէհէր սէնէ մէզարլարա կէօմիւրտիւ յիւ գուրպանլարտան զիյատէ ինսան գուրպանը էտէմէզ իտի, Զիւրմէթլի Օգույան, էյէր քի պու մէքրուհ սէվտանըն սէվէպ օլտուղու պու

գատար էօլիւմիէրին իւղէրինէ զուհուրա կէթիրտիյի տիվանէլիքէրի, քէֆսիզիքէրի վէ տիւրիլու պէ տիւրլիւ պէլիյէլէրի իլավէ էտէճէք օլուրսագ, պու մէքրուհիյէթ ինսանըն պաշընանէ էօրֆիլու տիւնեավի պէլալէր տալսի կէթիրիր օլտուղու թապիրէ կէլիր շէյտէյիլ տիր: Գալար քի պու մէլուն մէքրուհիյէթին միւսթահագ օլաձաղը րուհանի ղաղէպ իսէ ճիսմանի ղաղէպէրտէն չօգ պէտթէր տիր: Զիւնքի չօգլարը մէքրուհ խոյլարը իլէ պէրապէր ճանլարը տա չոգընձանձ էպէտի էօլիւմ իլէ նէթիճէ պուլուրլար: Նասրւ քի հէքիմէլէր՝ պիր խասթանըն սաղալաձաղընը, եա տա էօլէճէյինի խասթալըն պաղը պէշարէթլէրինտէն քէշփ էտէ կէլիրլէրսէ. պէցըլէ տէ ազիզ Փէտէրլէր՝ ինսանլարըն էպէտի էօմրլէրինի, եա տա էօլիւմէրինի՝ միւպէթէլա օլտուգլարը պէտ խոյլարընտան քէշփ էտէ կէլիրլէր: Իմտի ազիզ Փէտէրլէրին ճիւմէլէսի տէ պիլիթմիփագ՝ օպէտպանմթ քիշիլէրին զայլոգ եօլունտա պուլունոյօր օլտուգլարընը պէյան էտէրլէր: Վէ սէպէպինի տէ պէյան էտէրլէր քի, իսթէյէն մէքրուհ ատէմէլէրին իւղէրինտէ փէք գոլայ միւշէտէ էտէր: Զիւնքի պու մէքրուհիյէթին միւպէթէլասը օլան քիշիլէր՝ կիւնահը իշլէտիքձէ տահա զիյատէ իշլէմէյէ խաշիշ քէսպ էթալիրլէրի ճիէթտէն հիշ պիր վագրմ օնտան նէ վաղ կէշէրլէր նէ տէ ըսլահ օլուրլար: Աէ քիհ տէլիգանլըլըգտան՝ սէֆիհ էրլիյէ գատէմ

պասարլար. վէ չօղու տէֆա փիր իխմթիյարլըղա
վասըլ օլուրլար, ամման օ փիս հալլէրինտէն կէ-
րի տուրմաղլար: Օ մէքրուչ սէվտալէրի վա-
գրթլարձա գալպէրինտէ պէսլէմիշ օլտուգլա-
րը իչին, իքրահ էտէճէք պիր հլյէթէ կիրերլէր.
զիշինէրի գալընլաշըր. ալահանի շէյլէրտէն
չէշնի տուցմաղլար. քիլիսէյէ այագ պասմաղ-
լար. իվլալէրտէն վէ մուսաթարալարտան խէ-
լաս օլմագ իչին, էն իգթիզալը վասէթա օլան
տուայա տէվամ էթմէղէր. չօղու տէֆա տին-
լէրինի տասի ինքեար էթմէյէ իրթիքեապ է-
տէրլէր. վէ պու վէճհ իլէ իթիպար, նամուս
վէ բնսանիյէթ տույկուլարընը քիւլիէն դայպ
էտէրլէր: Վագաա եաշարլար. ամմա փիսլիքտէն
պաշլարընը չըգարմայագ վէ եալընըզ օնլար
ըլա տոյմագ իսթէյէրէք՝ հասսէվի վէ մէքրուչ
էօմր իչինտէ եաշարլար: Հիւրմէթի Օդոյյան,
պիր չօգ քիշելէր քի, պիր վագըթ մէղչէպ,
քիլիսէ, վէ հէր նէվի րուհանի շէյլէրէ իթի-
պար վէրիպ՝ միւպմէլասը օլմուշլար իքէն, նէ
սէպէպէ սօնրատան տէօնիւպ՝ քէնտիլէրինի
տինսիլիյէ վէրմիշ օլտուգլարընը արաշտըրա-
ձագ օլուրսան. կէօրիւրսին քի, պու մէքրուչ
սէվտատան դայրի պիր շէյ պուլամաղըն: Աէօ-
րիւրսիւն քի, իլք տէֆա կիւնահը իշլէտիք-
լէրի վագըթ զամիրլէրինին թէքտիրի իլէ մոււա-
զապ օլմուշլար. սօնրա զամիրլէրինի ույուշտուր-
մագ իչին, ձէնապը Ալահ պու կիւնահը պու
գատար շիտտէթի դագչպէմէղ տէյի, քէնտի

քէնտիլէրինի իսքեաթ էթմէյէ չապալամըշլար:
Պունս տա գանի օլմայը՝ քէնտի փիսլիքլէրի
իլէ միւլէմմա օլան ահպապլարընա ագըլ տանը-
մըշլար. օնլար տա պիայնի հլյէթտէ պուլուն-
տուգլարընտան՝ պէցլէ պիր գորգույու գալպ-
տէն տէֆ էթմէք՝ քէնտի մէնփաաթլարը օլ-
տուղու իչին, իճապը իւղէրէ օնլարըն էքքեարը
ֆասիլէրինէ թագլիյէթ վէրմիշէր: Պունուն
իւղէրինէ պինամուս քիթմապլար օգումնյա պաշ-
լամըշլար. վէ պու վէճհ իլէ իփթիտաի հալտէ
շիւպչէնմիշէր վէ ագըպէթ գալպէրինտէ օ-
լան տին ու իմանը քիւլիէն թէրգ էթմիշէր:
Իմտի մաթլուպ էտէ պիլիք մի սին քի, աղիզ
փէտէրլէր՝ փէրհիղքեարսզլոզն պու գատար
ածը մէյվէլէրինի տիւզիյէ կէօլլէրի էօնիւնտէ
կէօրտիւքտէն սօնրա՝ միւպմէլասը օլան տաէմ-
լէր հագգընտա՝ էպէտի գատապարտութիւն-
տան պաշգա պիր շէյ քէշփ էթմսինլէր:

Վար իմտի էօյլէ իսէ. Ալլահ աճըր. Ալլահ
րահմ էտէր. Ալլահ ափլ էտէր. ձէնսէթ
փութիէրէսթլէր իչին իհտաս օլմուշ տէյիլ
տիր տէյի, իսմէտիյին գատար պաղըր չաղըր:
Էյէր քի պիզ ձէնսէթէ կիրմէզէք, Ալլահ
պէտպանթ մը օլուր զանն էտէրսին. մէքրուչ
ատէմիէրի ձէնսէթիմտէն գօվաճաղըմ, տէյի
հիւրմ էտէն Ալլահ՝ գօ վարսընլար պու մէք-
րուչ քիշլէր տէ, թէօվակէքեար Ազեղլէրինին,
պիլալէքէ Պիքիրլէրինին վէ ազիզ Մարտիրոս-
լարընն միւպարէք ալայնս գարըշընլար տէյի,

պու մէքրուհի ճանլարա սէմավի ճէննէթ սարա-
յընըն գափուլարընը աշաճադ մը գըյաս էտէր-
սին: Սագըն պէյջուտէ իւմիտէր իլէ քիմնէ
քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն վէ պու մէքրուհի
սընրֆըն սայըսընըն չօգլուղունա կիւվէնմէսին:
Մատամ քի ճէնապը Ալլահ չօգլուղա պագ-
մաղ, իլլա էյլիյէ պագար: Տիւնեա հիւքիւմ-
տարլարը տըր քի, գապահամլըլարըն գալապա-
լըլընը կէօրտիւքլէրինտէ. եա օ տուր քի, էյա-
լէմլէրինի չէօլիսթանա թահվէլ էթմէք իհմի-
րազնտան, եա տա օ տուր քի, գապահամլ-
սահիպլէրինին չօգլուղունտան էօրփ էթակիւ-
լէրինտէն, ղազէպլէմէյէ ճէսարէթ էտէմէղլէր:
Կարին ատալէթ վէ գուտրէթ սահիպի ճէնապը
Ալլահ, նէ քիմնէտէն էօրփ էտէր, նէ տէ
գալապալըգտան փիթուր կէթիրիր: Մէլայիւ-
լէրին հիսապսղ թապուրլարընը՝ գապահամլը
օլտուգլարը իչին, ագապինտէ էպէտի աթէշէ-
զարդ էյլէտի իսէ. ինսան սիլսիլէսինի՝ մէքրուհի
հալտէ կէօրտիւյիւ իչին, սու թուփանընտա
պօղուպ քիւլլիէն թէլէփ էթափ իսէ. հիւրմէթի
Օգույան, նէ մէմիւլ էտէրսին, շիմտի պիր գաչ
մէքրուհի ինսանլարըն պաշընը էզմէյէ խէլփ է-
տէձմէք մի տիր զանն էտէրսին:

3.

Թապիանըն հէյիլէրինէ էտէնիւլ վէրկէ՛ ֆէնս շէ,
օլումու:

Պազըլարը տա վար տըր քի, “Թապիաթ էյի
տէյլի մի տիր. թապիաթ ազիղ տէյլի մի տիր.
Էյլի իսէ պօղուգ թապիաթըմնզա գարշը դա-
լաշմալըլըլ, ճէնքլէշմէլիյիլ վէ ղալէպէ էթմէ-
լիյիլ տէյի ալէմէ վազ օլմագտա օլան օ եէնի
չօգմա ճշմարտութիւնլար նէ օլմալը տըր. թա-
պիաթըն մէյլինէ էտէնիւլ վէրմէք ադլպէթ փէ-
նա չէյ օլամաղ, տէյէրէք՝ ըրզսըզձա տիլէրինէ
վէրմէյէ ճէսարէթ էտէրլէր: Վագասա պէյլէ
արսըդ ճէվապը՝ ճէնապը Ալլահըն երւղիւնէ
վուրմայա ճէսարէթ էթմէք, պէյլէ արսըդ
տէվըին փէրվասրդ ճէսարէթինէ մախսուս տուր:

Հիւրմէթի Օգույան, թապիաթըմըզտա չօգ-
չէյլէրէ չօգ մէյիլէրիմիլ վէ իսթիտաթէլէրի-
միղ վար տըր քի, ագլըմըզըն պիղէ էյլրէթտի-
յինէ վէ թէճրիւպէլէրին կէօսթէլույինէ կէօ-
րէ. օնլարը նէ իծրա էտէ պիլիրիղ վէ նէ տէ
էթմէլիյիլ: էյէր քի պու սէօզիւմին սահիչ
օլտուղունա ագլըմըզըն ըըլլը քեափի տէյիլ ի-
սէ, պիղ՝ ուղղափառ քրիսթիան օլտուղումուզ
հալտէ, էլիմիզտէ օգուտուղումուզ ինճիլի շէ-
րիփ պիղէ նէ էյլրէտիր: ճէր սահիփէսինտէ՝
շախսընըզա գարշը ճէկպլէշին. պէտ խոյլարը-
նըզը զապիթ էտին. թէնինիղ սէվտալարը իլէ
խաչա չօգարըն. քէմ մէյիլէրինիղէ կէօնիւլ

վէրմելին տէյի, պիղէ թէնսկիհ պույուրմուշ
տէյիլ մի տիր: Պու տիւնեատա պիզիմ սատա-
գամըմըլըլ սընամագ իչին, Ճէնապը Ալլահըն
պիզտէն մաթլուալ էթտիյի ճէնք պու օլտուղու-
նու պիլմէլ միյիդ: Քրիսթիանլար հագգընտա,
պունլար եէնի Ճըմարտութիւնլար մը տը: Էջլէ
իսէ նիժճէ պազլարը գարշըմըզա չոդըպ՝ թա-
պիաթ մէյլինէ կէսնիւլ վէրմէք ֆէնա շէյ օ-
լամալ տէյէ պիլիրէր: Էյէր քի թապիաթըն
պիր մէյլինի իձրա էթմէք ֆէնա շէյ օլամաղ-
սա. ագլու էրմէդ. նիշին պաշգա պիր մէյլինի
իձրա էթմէք ֆէնա շէյ օլմալը տը: Թապիա-
թըն չէր մէյիլէրի տէ էյի օլտուղու հալուէ կէ-
րէք տիր քի, չէր մէյիլէր տէ ազտա պըրագըլ-
սըն: Իմոնի հիւրմէթլի Օդույան, տէյէճէյիմէ
էյի տըգգաթ էյլէ: Օ ապէ նապէտն տը քի,
պիր պաշգասընը՝ օ օթուրտուղուն հիւրիւմէթ
քիւրսիւսիւնտէն սէնի աշալը ալսըն վէ եէրինէ
քէնտիսի օմուրսուն տէյի մէյիլէնտիրիր: Օ
ապէ վէ էյ նապէտն տը քի, պիր նրբաս չոդան
քիշիյի խասմինտէն էօծիւնիւ ալսըն տէյի, պը-
չալը օնուն պազինէ տալտըրմայա թահըիք է-
տէր: Օ ապէ նապէտն տը քի, տահա պիր
ախէրինի սէնին մութասարըլք օլտուղուն մալ
ու միւլքիւնիւ ճէպիր զապթ էթսին տէյի,
թահըիք էտէր. չիւնքի ո տա՛ ճան աթար քի, ո
սէնին սօքրանտաքի եէյիալ իչտիյինի օ տա եէ-
սին իչսին. լաքին գուտրէթի միւսատէ էթմիշ
տէյիլ տիր. օ տա՛ արզուլէր քի, օ քէյտէքի

մալիք օլտուղուն միւֆէրիհ խանէնտէ էլլէտի-
յին ղէվդ ու մէֆայը՝ օ տա էյլէսին. լաքին քէն-
տիսինէ գափուսու աչոգ տէյիլ տիր: Վէ սայիր
վէ սայիր: Էյէր քի սէն՝ օ կիւղէլ թապիաթըն
մէյլինէ կէօնիւլ վէրիպ պաշգասընըն ըրզընը
պօղմայը փէնա շէյ սայմաղսան, օ վագըթ պիր
պաշգասընըն տա՛ սէնին մալ ու միւլքիւնիւ
ճէպիր զապթ էթույինի ֆէնա շէյ սայմամա-
լընը. մատամ քի պու տա՛ օ կիւղէլ թապիա-
թըն պիր խօշ մէյլի տիր վէ հաթթա ֆէնա-
լըգտա՛ սէնինքինտէն էհվէն տիր: Վար իմոնի
էյլէ իսէ էյէր գատըր ըսան՝ պու տէտիլէ-
րիմի ճէքի էյլէ. վէ սէնին կէյնիւնճէ թապիա-
թըն մէյլինէ ոյմագ իչին, քէնտինէ վէրտիյին
սէլահիյէթի պաշգասընա վէրմէ:

4.

Պու մէյէլլէ պէնէ նէնին վէրէլուն տէր:

“Էյլէ իսէ Ալլահ պու թէնի պիզէ նիշին
վէրմիշ, նիշին պու մէյիլէրի հասըլ էթմիշ”,
տէյի պաշլարը տիլէրինէ վէրէրէք սիւալ է-
տէրլէր:

Արսըզ սիւալ. Էյէր քի ճէնապը Ալլահ՝
պիզէ պիր թէն վէրմիշ տէյի, օնու ֆէնայա
գուլանա պիլիրսէք, օ վագըթ տէմէլիսին քի,
վէրտիյի էլ վէ սագ տա՛ բասթ կէլէնի տէօ-
յիւպ թէփմէլէմէք իչին եափըմըշ տը: Հայ
հայ. պիզէ պիր թէն վէրիլմիշ տիր. պունու

քիմ պիլմեղ . լաքին նիշն վէրիլմիշ տիր . Ճաւ-
նըն լսորդը իշլէրինէ ալաթ օլսուն . ֆէնայա
տէյիլ , իլլա՝ կյլիկ գուլանըլըն . Ճանա արգա-
տաշ օլսուն վէ՛ օնա թապի օլսուն տէյի վէ-
րիլմիշ տիր : Ինսան՝ իլք եարատըլորդը վագըթ
վէ իլք սալիհլիք հալինտէ պուլունտուղու էս-
տատէ՝ շիմոնի թէնիմիղտէքի տույտուղումուզ
եօլուուղ մէյիլէք՝ ձիւմէթէն ճանըն զապիթ ու
րապիթընտայըլուար : Հաշան քի օ լութ փու զայպ
էթախիսէք , օ վագըթ օ մէյիլէք տէրունիմիղ-
տէ ճէնքլէշէճէք վէսիլէք օլտուլար . շէցլէ քի
էյէր օնլարա գարջը գոյուու եէնէճէք օլուրսագ՝
էպէտի միւքեաֆաթլարա վէ թաճլարա պիղէ
սէրմիյէ օլաճագլար : Պու սէֆիլ հալէ տիւշ-
մէզտէն էվէլ՝ նասըլ քի պաշգա ծիհէթ իլէ
սատագամթ վէ իթաաթըլմըզը ճէնապը Ալլահա
պէյան էթմէյէ պօրճույուտուղ ուսա , պէցլէ
տէ շիմոնի ճանըմըզ ըլա թէնիմիղին արասընտա
օլան պու մուհարէպէտէ՝ սատագաթըլմըզը ճէ-
նապը Ալլահա իպրազ էտէճէյիլ : Գալոր քի
պու ճէնէին արասընտա պազը քէրրէ զուհուր
էտէն աթէշին հիտտէթինի թէսիրին էտէճէք
տիւրիւ սուհուլէթի եօլլար , խուսուսու իլէ
քրիսթիանլար հագգընտա՝ էքսիք տէյիլէք տիր :
Թաանըզը թաալա էվլիլիք հալինի՝ ինսան գլու-
մընա մէտար տէյի գօմուշ տուր . հաթթա
քրիսթիանլար իչինտէ՝ պունու պիր աղեղ խոր-
հուրդ տէրէճէսինէ գատար չոգարմըշ տըր . վէ
պունտան մատար , պու վասէթայը գուլանմա-

յանլարա տա՝ հիսապսըզ եարտըլար իհսան
էթմիշ տիր : Էյէր քի թապիհաթըլմըզ զայիփ
իսէ՝ շնորհքուն գուվիլմի պէօյիփ տիւր . հէր
հանկը վագըթ օնու իմտատըլմըզա չաղըրսագ՝
եարտըլմնտան մահրում գալմայըզ : Էյէր քի
տիւրիւ պօզու գ վէսիիէլէր վէ թէհլիքէլէր մէվ-
ճուտ ուսա՝ ալլահանի եարտըլմլար տա մէվճուտ
տուր : Կէֆսիմիղին ձէնէկի՝ հիշ պիր վագըթ-
գուտրէթմիմիղտէն իւսմիւն տէյիլ տիր . Նիշին
տէրսէն Առաքեալըն քէլամը մուճիպինճէ՝ “Ճէ-
նապը Ալլահ սատըգ տըր . գուտրէթմիմիղէ կէօրէ՝
գուվիլմինի տէ իհսան էտէր , :

Էյէր պազըլարը քի , քէնտիլէրինի հըֆզ
ու մուհաֆաղա էտէն պու վասէթալէրէ վա-
րըպ սրընմազար վէ սէֆիլանէ տիւշէրլէրսէ ,
թագսիրաթ քիմին տիր : Պու գատար քիշիլէր
քի , զրգու վագարլարը իլէ էվլիլիք հալինէ կի-
րիպ՝ Ալլահ եօլունտա պուլունա պիլիր իքէն ,
օնտան կէրի տուրուրլարսա , սէպէպի նէ տիր ,
մէրամ նէ տիր : Ազատլուզըն պէտնամ հալլէրին-
տէ կէզմէք տէյիլ մի տիր : Էցլէ իսէ պու մա-
գուլէ քիշիլէր՝ Ալլահա գարշը նէ եիւղ իլէ
շէքվայէ ճէսարէթ էտէ պիլիրլէր : Քէզալիք պու
մէտարը գապուլ էթմէյէ գուտրէթի օլմայան-
լար էյէր քի ճէնէկտէն փէթանէթ իլէ չոգմագ
իսմէրլէրսէ , նիշին իգթիղա էտէն վասէթալարը
գուլանմայա միւսէյէպիլիք էտէրլէր : Նիշին
տուսայա տէվամ էթմէզլէր . նիշին քիլիսէլէրէ
վարմազար վէ աղեղ խորհուրդլարա եագլաշ-

մազլար: Նիշին պիր եանտան՝ փէրհիղքեարլսդ
գուտըրէթիմիղտէն իւսմիւն տիւր տէյի, շքվա
էտէրլէր. վէ օպիր եանտան՝ թէհլիքէնին էն
եագըն օլան մահալինէ վարըպ՝ պալուարտա,
րըսվայ ձէմիյէթլէրտէ կյշու իշըթ վէ տիւրլիւ
պէտնամ սէօհպէթլէր իլէ կէօնիւլ է ղէնտիրէ-
րէք՝ հէփ սէվտալէրինի թութուշտուրմաղա
տէվամ էտէրլէր: Քէնտի քէնտինի աթէշէ աթ-
մագ վէ եանըյօրում տէյի հայդրըպ շիքեայէթ-
էթմէք, փէր թաաձհիւպիւ շէյ տիր:

Խիւլասս թապիաթըմըզն հէր հալինի պի-
լէն վէ օնու եարատան ատիլ Ալլա՛՛ քէնտի
պիհատ վէ պինիհայէ հագդանիյէթի վէ ազեղ-
լիյի իլէ փէրհիղքեարլըզ պիոք պօրծ գօտուգ-
տան սօնրա օնուն եարտըմը իլէ իճրասը միւմ-
քինսիզ օլամագ: Օնու սադլամագ իսմէմէյէն
քիշը նափիլէ եէրտէ թապիաթա պէհանէ գօ-
մարն. իլլա՝ կէրէք թապիաթըն, կէրէք շնորհ-
քուն մաթըուպ էթտիյի սուրէթտէ քէնտիսինի
զապիթ էթմէտիյինէ թէէսիւֆ էթսին աճըսըն:

Օ ՆՈՒՆՃՈՒ ԳԱՍՏ

Քրիսթիանլըդ պօրծլարընա գարշը սէօղլէր:

Պէն ուղացիւս ըմ. լատին էնքան էնմէմ:

Ը իմտիյէ գատար էթտիյիմ սէօհպէթլէր՝
պաշլճա մէզէպ ալէհնտէ միւշքիւլաթ վէ
մուխալիփէթ էտէն պազը ուղափառլար հագ-
գընտայըրը: Լաքին պուլունուրլար էյլէ ուղա-
փառլար տա քի, մէզէպէրինէ գարշը սէցյլէ-
յէճէք պիր շէյլէրի օլմատըտան մատա՝ ուղ-
ղափառ օլտուգլարընա տա իփթիխար էտէրլէր:
Հալ պու տուր քի, մէզէպ թալիմէրինի իճրա
էթմէք սրբասը կէլիրսէ՝ “Պիդ ուղափառըզ.
լաքին իճրա էթմէյիզ, տէյի, ձէվապ էտէրլէր:
չէմ պունու սէցյլէ սէցյլէրլէր, չէմ տէ՝ պու-
սուրէթտէ տէ ուղափառըզ օլուր տէյի, գը-
յաս էտէրլէր: Նիշին տէրսէն՝ պու մագուլէ քի-
շիլէր՝ Փիքիրլէրինտէ էյլէ գուրմուշլար տը-
քի, քէննի իփի ճինս ուղափառըզ վար. պիրի՝
ամէլ իլէ իճրա օլուր. օպիրի՝ ամէլսիզ: Քէնտի
զաննը զէհապլէրինճէ՝ պունլարըն իքիսի տէ
միւթէպէր վէ մագպուլ շէյ օլտուղունտան, իս-
թէյէն՝ պունլարտան եա պիրինի, եա տա օպի-
րինի իփթիզասընա կէօրէ ինթիխապ էտէ պիլիր
գըյաս էտէրլէր: Պու մագուլէ քիշիլէրտէն պի-
րինի թանըմըշըմ տըր քի, խանէսինտէ էյի քի-
թապլար օգուր վէ պիր տէրէճէտէ ըրդ ու վա-

գար ըլա տա էօմիւր կէշերիր իտի, հալ պու քի,
ուղղափառ օլմայըլա՝ մէզէպ թալմէրինի իձ-
րա էթմէք արասընտա, ասլա պիր պաղ օլմա-
տըլընա օ տէրէջէ իսքեաթ օլուշ ուտու քի,
տահա զիյատէ փարչա փարչա օլմայը իրմի-
քեապ էտէր՝ ամմա քիլսէյէ այադ պասմայը,
եախօտ պիր խոստովանահայր եանընա եագլաշ-
մայը գապուշ էթմէզ իտի: Իմտի էյէր քի պիր
աղ թէճէսսիւսէ միւհմաճ պիր էսսա վար ըսա-
օ տա պու տուր:

Թափսիլ էտէճէյիմ պու ֆասլտա՝ շու էյ-
լիք վար տըր քի, զիքր օլան էսսարըն աճալ ա-
ճայիպլիյինին անլամագ իչին, չոգ ինձէ ագրւ
սարփընա իհմիյաճ եօդ տուր. եէթիշիր քի՝
պու իրի սէօզիւն պիրի օպիրինէ օլան մուխալի-
քէթինէ եալընը տըգգաթ օլունա: Պէն ուր-
ուժիա ը. նէ տէմէք տիր: Պէն ինք նէնմա. նէ
տէմէք տիր: Պէն ուղղափառ ըմ տէմէք՝ շու
տուր քի՝ տիւնեատա իհմիմալի օլան էն պէօ-
յիւք սահիհիք իլէ, եանի տին սահիհիքի իլէ
պիիրիմ քի, Ճէնապը Ալլահ շու վէ պու պօրծ-
լարը, պէնիմ իւզէրիմէ գօմուշ տուր. տէմէք
տիր: Պէն իձրա էթմէմ տէմէք տէ, շու տուր
քի՝ հէր նէ գատար պու պօրծլարը՝ Ալլահըն
պանա թէնապիհ պոյուրմուշ օլտուղունու մու-
հագգագ պիիրսէմ տէ՝ պու ճիւմէ իլէ պուն-
լարը պանա թէնապիհ էտէն Ալլահա գուլագ
ասմամագ տա եափա պիիրիմ, տէմէք տիր:
Վար իմտի, հիւրմէթլի Օգույան, պու մուխա-

լիք սէօզլէրին ուճու նէրէլէրէ գատար վարը
օլտուղունու քէնտիլիյինտէն միւթալա էյլէ:

Ուղղափառ տինին թէնապիհ էթմիյի, տը-
շարտան իձրա օլաճագ էն ալէսնէվիյէ թալիմ-
լէր հանկըլարը տըր: Պատարագ կէօրմէք. քի-
լիսէ տուալէրինէ իհչագ օլմագ. քարոզ տիյ-
նէմէք. խոստովանագ օլուպ Սրբութիւն ալ-
մագ. փէրհիզ վէ ծոմ թութմագ. վէ սայիր
պիր գաչ ամէլլէրտէն իսպարէթ տիր: Տին իսէ-
պունլարըն հագգընտա միւթագիլէն նըզամլար
թանզիմ էթմիշ վէ պօրճ թահմընտա թէն-
պիհիլէր տիր տէյի, իլան էթմիշ տիր քի, ուղ-
ղափառ օլան պունուն պէզյլէ օլտուղունու թա-
նըր վէ ինքեար կէլէմէզ: Էյլէ իսէ պու տին
պօրծլարընը իձրա էթմէմ տէյէն պիր ուղղա-
փառ նէ տէմէք իսթէր աճապա:

Տէմէք իսթէր քի, տուա էթմէք՝ պանա
փէք իդմիզալը շէյ օլտուղունու տինիմ պանա
էյլէթմիշ տիր պիիրիմ. Էյլէ քի էյէր տուա
էթմէզմ՝ նէ Ալլահը իդզէթէյէ պիիրիմ, նէ
տէ օնու՝ սահիպ մութլագը վէ հէր էյլիյին
պունարը տէյի թանըրա պիիրիմ. Էյէր տուա
էթմէզմ՝ նէ կիւնահլարընը աֆվընա նայիլ
օլա պիիրիմ, նէ Ալլահտան պիր լութի գա-
պուշ էտէ պիիրիմ, հաթմա նէ տէ պէօյիւք
կիւնահլարտան կէրի տուրա պիիրիմ: Ամմա
պու ճիւմէ իլէ նէ տուա էտէրիմ, նէ թէնտիմի
Ալլահա թէսիմ էտէրիմ. հաթմա տինտար
ճէօմաաթըն իհչագ օլտուղու էն թէէսիրիլ վէ

գուզվեմի օլան քիլիսէ տուալարընտան պիլէ՝
կերի տուրմագ իսթէրիմ:

Տէմէք իսթէր քի, իթիդատ էտէր գա-
պու էտէրիմ քի, Յիսուս Քրիստոս էֆէնտի-
միզ՝ քէնտի քիլիսէսի իշնտէ պիր աղիմ գուր-
պան իշտաս էթմիշ վէ օնա իլշագ օլսունլար
տէյի, պիլծիւմէ տինտարլարա թէնպիհ պու-
յուրմուշ տուր: Աէ պու Գուրպան ըսա՝ պիզի
ձէնապը Ալլահ ըսա պարզտըմագ վէ ալլահանի
լութփու իշտանլէրի կէցտէն րուի զէմինէ էն-
տիրմէր իշին, թանլըր թաալանըն էն խոշանտըրը
վէ մագպուի վէ աշտը ձէտիտին պիր թանէ-
ձիք Գուրպանը տըր: Ամմա պու՝ հէր նէ տիւր-
լիւ խասիյէթի շէյ իսէ տէ, պէն պու Գուր-
պանա հազըր վէ նազըր պուլունմագ իսթէմէմ:

Տէմէք իսթէր քի, հէմ թանըր, հէմ տէ
թագրիր էտէրիմ քի, գայլըրձը ձէնապը Ալ-
լահ ալլահանի քէլամլար քարոզլար վասէթասը
իլէ տինտարլարըն գալպինէ սէցլէր, օնլարը
նասիհաթլար, գուզվէթէնտիրիր, թէօվլէյէ
կէթիրիր, եօլսուղ հալէրտէն կէրի տուրտու-
րուր վէ Փաղլէիմէ ձէլպ էտէր: Ամմա պու
ձիւմէ իլէ տինիմին պու Եօյրէթայի շէյլէրին
սահիհ օլսուղունա շիւպչէ էթմէզսէմ տէ՛ ան-
ձագ պէն իճրա էթմէք իսթէմէմ:

Տէմէք իսթէր քի, կիւնահլարըմը Ապաշ-
խարութիւն տիվանը հուզուրինէ գօմայ պօրձ-
լու օլսուղումու, պաշգա սուրէթ իլէ կիւնահ-
լարըմըն ափկընա նայիլ օլսուղումու.

Վէ էյէր քի կիւնահ իշնտէ եաշայաճագ օլուր-
սամ՝ պաշգալարըմա վուգու օլսուղու կիպի՛
պէն տէ ափանսըզ հէր պիր սանիյէտէ ձէ հէն-
նէմին կիրտապընա թէքէրլէնիպ փէրս օլա
պիլիր օլսուղումու սահիհ օլարագ տինիմ պանա
էջրէտիր: Ամմա հէր նէ օլուրսա օլսուն, պու
պօրձումու էտա էթմէք իսթէմէմ. վէլէվ ձանըր
զայս օլուր ումուշ, գայտ էթմէմ. անձագ խոս-
տովանանկ տիվանընա չոդմագ եափամամ:

Տէմէք իսթէր քի, տինիմտէն էջրէնմիշ
պիլիրիմ քի, էֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիստոս՝
պանա օլան աշըրը մուհապէթինտէն՝ պիր ալ-
լահանի մուհապէթ հիկմէթի իշտաս էթմիշ
տիր. վէ օնուն վասէթասը իլէ քէնտախինի պա-
նա վէրմէք վէ թարիփ օլունմագ պիր սուրէթ
իլէ պէնիմ իլէ պիրլէշնի պիր վիւճուտ օլմագ
իսթէր: Աէ պու աղիզ Խորհուրդ իշնտէ
քէնտի թիւքէնմէզ լութփ խալնէլէրինի պանա
թէտարիք էթմիշ տիր. շէցլէ քի էյէր պու
թաաձիւպիւ խորհուրդուն վասէթասը իլէ
պէն օնու գապուլ էտէճէք օլուրսամ՝ էպէտի
մութլուղումուն իկէյինի փէշնէն ախզ էթ-
միշ օլուրում: Ամմա պէն ուղղափառ օլու-
ղում իշին պու տօղրութուգլարըն հիշ պիլինէ
շիւպչէ էթմէզսէմ տէ՛ պու ձիւմլէ իլէ պու
աղիզ միհրապա ասլա եագլաշմագ իսթէմէմ.
Հաթթա նէ ձանըմըն սէլամէթինի, նէ տէ
Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիզըն էթտիյի պու
միւհիմ էյլիսի իշ եէրինէ գօրում:

Տէմէք իսթէր քի, գալպիմտէ իսթիդատ
էթախիմ շէյլէրի, տղարատան ամէլ իլէ տէ
պէյան էթմէյէ պօրձլու օլտուզումա՝ տինիմ
պէնի իսքեաթ էթմիշ տիր: Ամմա պու ճիւմլէ
իլէ աշտ էթմիշիմ տիր քի, գալպէն նէ օլտու-
զումու զահիրէն պէյան էթէճէք ամէլլէրի իճրա
էթմէյիմ:

Իշմէ Պէն ուղղափառ ըմ. լաքին իճրա
էթմէմ,, տէյէնլէրին՝ տէմէք իսթէտիքլէրի
շէյլէր պու վէ պունա գըյաս մատտէլէր տիր:
Իմտի շիմտի սանա սիւալ էտէրիմ, հիւրմէթլի
Օգույան, պունտան տահա զիյատէ նամքէօր-
լուզ ուլա Ճէնապը Ալլահը Խորլամանըն վէ
մասդարա էթմէնին իհթիմալի վար մը տրը:
Ուղղափառ մէղչէպինին տօղուլուզունու թագ-
րիր էթմէք վէ գոտուզու պօրձլարը թանըմագ
վէ իճրա էթմէյէրէք վէ էթմէք տախի իսթէ-
մէյէրէք պէն ուղղափառ ըմ տէմէք. ագլ ու
ֆիրասէթ գանունլարընըն Խիլաֆընտա տիւ-
շիւմմէք, սէցլէմէք վէ հարէքէթ էթմէք օլ-
տուզու տէրբեար տրը:

Պու քեաղիպ էսաս ըսա՝ պիրի օպիրինէ
զըտտ մանատա քէլամ օլտուգտան մատտա՝
ֆիիլէն միւլչիւտիլիւք (անէիլ) եանի Ալլահ
թանըմամագ տրը: Նիշին տէրսէն, ուղղափառ
մէղչէպինի թագրիր էտէն վէ իշինտէքի օլն
պօրձլարընը իճրա էթմէք իսթէմէյէն պիր ա-
տէմ, նէ վէճհ իլէ Ճէնապը Ալլահը իղզէթլէյէ
պիլիր: Եահուտիլէր իլէ զէպուր օգումազ.

Փութէսթանթլար ըլա՝ գայտէյի տինիյէլէրին-
տէն օլան սու Փրալարընա (ան) իշագ օլմաղ.
Միւլիւմանլար ըլա րամազան թութմազ. Փութ-
փէրէսթլէր իլէ եալանձը փութլարա թափըն-
մազ. իմտի եա նէ եափար: Տիւնեատա հայ-
վանլար միսլիլիւ եաշար. նէ կէլէճէք զաման-
տէքի հալինի տիւշիւնիւր. նէ ճանլնը գայրըը
վէ նէ տէ Ճէնապը Ալլահա պիր իսպատէթ, եա
պիր ֆէտաքեարլոդ ալամէթի իսպրազ էտէր:
Պու մագուլէ քիշիլէր իսէ Ափրիգա վէ Ամէ-
րիգա չէօլլէրինտէ եաշայան էն վահչի եա-
պանիլէրտէն տահա պէտթէր տիրլէր: Զիւնքի
օնլար՝ հէր նէ գատար եապանի, Խօրեատ, Խա-
պիս, էտնա վէ պէտնամ հալտէ ինսանլար ը-
սալար տա. հէր նէ գատար եալանձը պիր շէյի:
Ալլահա թագլիտ էտէրլէրսէ տէ. հէր նէ գա-
տար Ալլահը իղզէթլէմէք ուուլէթինտէ գու-
սուրլու պուլունուրլարսա տա, պու ճիւմլէ իլէ
թութտուգլարը մէղչէպին թալիմաթընձաիճրա-
լէր իլէ Ալլահը թանըյա պիլտիթլէրի գատար
իղզէթլէրլէր: Պունլարը պէցյլէ սէցլէտիյիմ-
տէն պաշլըճա մէրամըմ շունու պէյան էթմէք
տիր քի, մէտէնիյէթտէն (անվանիօն) հասըլ
օլան մէշըէպ պօղուգլուզու՝ պարպարլոդտան
հասըլ օլան պօղուգլուզտան տահա պէտթէր,
տահա պէտնամ, տահա մուսիպէթլի տիր: Նիշին
տէրսէն, պարպարլոդ՝ քէնտի պէյուտէ մա-
լիւմաթը վէ եալնըըլուգլարը իլէ՝ թապիաթըն
ագլու Փիրասէթիմիզէ վէրտիյի ըշըլը սօն

շավերնա գատար պօղմաղ եօլ էթմէղ . ամմա
պունա նիսպէթէն՝ մէտէնիյէթաէն իլէրի կէլէն
պօղուգլուզուն իչինտէ՝ պու ճիւղի սօն շավգ
պիլէ գարարը սէնէր նապէտիտ օլուր:

Լաքին նիճէ օլուր քի՝ ուղղափառ օլտու-
դունա իֆթիսար էտէն պիր ատէմ՝ տըշարտան
իճրա օլաճագ մէզչէպձէ ամէլլէրտէն կէրի
գաչա պիլսին: Վէջիւք պիր սէպէպ օլմատըգճա՝
պէցյլէ աճալ աճայիպ հալէ շիւպչէսիլ իր-
թիքեապ օլունամալ: Իմտի, հիւրմէթի Օգու-
յան, պիլմի օլ քի, պէն պու սէփիլ հալոէ
պուլունան պազը պէտպախիթ քիշիլէր իլէ պազը¹
պազը մուպահասալրա կիրմիշմ տիր: Վէ
մատտէյի էյիճէ թէճէսիսիւս էթտիքտէն սօնրա
շու խիւլասայը էթմիշիմ տիր քի, պու մագուլէ
քիշիլէրին սէփիլ հալի՝ պաշգա պիր սէպէպ-
տէն նէշէթ էթմիշ տէյիլ, իլս՝ եա պիլմէ-
մէլլիքտէն, եա թէնպէլլիքտէն, եա թագսի-
րամը էօմր աշկալինտէն, եա տա ինսան իշ-
թիքազնատան զուհուր էթմիշ տիր:

Պունլարտան պազըլարը՝ հիչ պիր շէ պիլ-
մէտիքլէրինտէն՝ քէէննի ուղղափառ տինտար
օլմագ իչին, տիննի եալընըզ ինանըլաճագ մատ-
տէլէրինէ իման կէթիրմէք քիփայէթ էտէր.
վէ պադի իճրա օլաճագ ամէլլէր հէր քէսին
քէնտի թէյ ու իսթէյինէ իշալէ օլմուշ զախտ
շէլլէր տիր տէյի քէնտի քէնտիքրինի իսքեաթ-
էթմիշէր տիր: Լաքին պունլարըն պու էֆքեարը՝
տօղուլուգտան նէ գատար ուղագ շէյ օլմուշ

օլտուղու թարիփ օլուր շէյ տէյիլ տիր: Նի-
չին տէրսէն, իթամթընտա պուղունույօրուզ
տէտիքլէրի, ուղղափառլոգ մէզչէպին սամմափի
ֆիքիրտէ թութուլաճագ տօղուլուգլար էյ-
րէթմէղ. իլս՝ պիր չօգ իճրա օլաճագ ամէլ-
լէր տէ թէնպիհ պույուրուր: Հաթթա եօգ
տուր սափի ֆիքիրտէ թութուլաճագ պիր
տօղուլուգ քի, ֆիքլէն իճրա օլաճագ պիր
ամէլի տէ օլմոյա: Մէսէլա, Ալլահ պիր տիր
վէ անձը իւչ տիւր տէյի, ազիլ տինիմիզ
պիզէ էյրէտիր. լաքին պունուն ուլա պէ-
րապէր՝ Տկրտութիւնտան պաշլայարագ, սայիր
պիր չօգ մէզչէպ գայտէլէրի իչինտէ՝ պու իթի-
գատա աշկեար ֆիքլէն իման կէթիրմէք պօրզ
օլտուղունու տա իլավէ էտէր: Պատարագըն
սահիչէն գուրապան օլտուղունու էյրէտիր. լա-
քին պունուն ուլա պէրապէր Ալլահ թէնպիհի
մուճիպինճէ օնու կէօրմէյէ պօրճլու օլտուղու-
մուզու տախի էյրէտիր: Խորհուրդլարըն ետէր
օլտուղունու էյրէտիր. լաքին թախսի օլմուշ
վագըթլարտա, շու վէ պու վէսիէլէրտէ օնլարը
գապուլ էթմէյէ տինտարլարըն պօրճլու օլ-
տուգլարընու տա էյրէտիր: Ալլահանի թէնպիհ
մուճիպինճէ՝ պօրճլույուղ քի, խոստովանանք
օլալոմ: Ալլահանի թէնպիհ մուճիպինճէ պօրճ-
լույուղ քի, Սուրբ Հաղորդութիւնա եագլա-
շալըմ. Ալլահանի թէնպիհ մուճիպինճէ պօրճլու
տուր քի, տիւնեա հալինէ կիրէն պիր տինտար
Պատակ խորհուրդունու գապուլ էթմսին. Ալլա-

հանի թէնպիհ մուճիպինձէ պօրճլոյուղ քի, ծոմ վէ փէրհիդ թութալսմ. վէ սայիր տը շարտան իճրա օլածագ մէզչէպ ամէլլէրի տէ պու գապիլտէն տիր: Ուղղափառ եանի գաթօլիք մէզչէպի պու նրջամ իւղէրինէ պինա օլմուշ տուր. պէն պէջլէ անլամամ տէմէք քեար էթմէզ. իլլա պէջլէ տէ անլաշըլմալը տրո: Կէ սէպէպ քի, օ Փիքիրտէ թութտուղումուղ տողուղուգլարա պաշըմըզ էյմէյէ պիզի պօրճլու էտէրսէ, եինէ օ սէպէպ՝ տիր քի, Փիիլիա թըլնա տախի պիզի մէպուր էտէր: Երրորդութիւն վէ Մարդեղութիւն խորհուրդլարը, տին նէ տէրէճէտէ պիր հիսսէսի իսէ, խոստովանք օլուսկ Արբութիւն ալմագ վէ պատարագ կէօրմէք տէ՝ տինին օ տէրէճէտէ պիր հիսսէսի տիր: Իմտի պու տէտիքլէրիմտէն աշխեար թէպէյիւն էտէր քի, ուղղափառլողնա էյիւնէն վէ իշնտէքի օլան պօրճլարը իճրա էթմէք իսթէմէյէն քիշիլէր՝ սատէ իսմ իլէ ուղղափառ տըրլար. լաքին ամէլ իլէ տէյիլլէր տիր: Զիւնքի տինին պիր շէյինէն ննանարագ վէ տիկէրինէն իւնամնայարագ էյլէ տին գապուլ էթմէք օլամազ: Նասու. քի, թէնպիհ էթտիյի նրջամը թութմաւ տըրլարը իշին, Ալլա հըն հիւքիւմաթըլնը թանըլը օլմաղարսա, քէղալիք սալթ ինանըլաճագ շէյլէրէ պաշ էյէրէք օնու թանըմըզ օլամաղար:

Պու մագուլէ քիշիլէրտէն պաղըլարը տա՝ թէնպէլլիք վէ հչմալճըլոգլարընտան, մէզչէպ թալիմաթըլնը իճրա էթմէք իսթէմէլլէր: Տիւն-

քի կիւն իճրա էթմէտիքլէրի իշին, պու կիւն տէ իճրա էթմէղլէր. վէ չիւնքի տիւն վէ պու կիւն իճրա էթմէտակիլէր, օնուն իշին եարընքի կիւն տէ իճրա էթմէղլէր վէ պու վէճչ իլէ սէնէլլէր տէվո էտէրլէր: Վէ մէզչէպձէ պիր շէյ իճրա էթմէմէյէ խույ էթտիքլէրի պու ատէթլէրի իլէ պիր գաթ տահա պուլունտուգլարը սէֆիլ հալլէրինէ մէթանէթ վէրիրլէր: Լաքին պու մագուլէ քիշիլէր պու հալիք պիտիզի թագսիրաթ զանն էտէրլէրսէ փէր փէնա ալտանըլար: Կիշին տէրսէն, եօգարտա թարիփ էթտիյիմիզ վէճչ իւղըէ մէզչէպձէ պիր շէյ իճրա էթմէմէք խույ յու նիճէ պիր ու փագ թագսիրաթ սայըլա պիիր: Էյէր քի պիր մէմէքէթին երգըմընա, պիր գալանըն տիւշման էլինէ տիւշմէսինէ, եէք փարէ պիր ձէօմաաթըն վագըլը էօլիւմիւնէ սէպէպ օլա պիլէն պիր իհմալճըլըգ պիր թէն պէլլիք ու փագ պիր գուսուր սայըլամազսա. եա Ալլահըն հագգը օլան բաղպէթի քէթմ էթմէյէ փէնա իսպէթ իլէ ոլ գատար ձանլարը զայ էթմէյէ, տիւնեա եիւղիւնտէն ալլահանի իսպատէթի գալտըլմայա սէպէպ օլան պիր թէնպէլլիք ու փագ պիր գուսուր սայըլա պիլիր մի: Ա՛ն ինսան քէնտի գուլանտըլ վէզնէսի իլէ կէրչէքտէն քէնտի քէնտինի ալտատըր. լաքին պունլարըն ձիւմընի տէ պիր կիւն ձէնապը Ալլահըն տատալէթ վէզնէսինէ կիրիա թարթըլըլը վագըթ խաֆիփ մէմիւլօլունան թագսիրաթլար նէ ալլըր կիւնահլար օլտու զու թէպէյիւն էտէճէք տիր:

Խուսուսուն իլէ քի, թէնպէլիք գատար՝
Յիսուսուն հէր պիր մէրամընա մուխալիք օլան
ախեր պիր Փիիլ, եա պիր թագսիրաթ պուլմագ
միւշքիւ տիւր: Ֆիիլէն իճրա էտէլիմ տէյի, օ
գատար գայզ իլէ Յիսուսուն պիղէ կէսոմթէր-
տիյի մէջէպի Յիսուս քէնտիսի իլան էթտի.
Նրզամ վէ գանունլարընը քէնտիսի գոտու. գայ-
տէլրինի քէնտիսի թէրթիպ էյլէտի. վէ իճրա
էթմէնին եօլունու վէ վագթընը՝ Քիլսէի շէ-
րիփին վասէթասը իլէ՝ քէնտիսի պիղէ պէյան
էյլէտի. քէնտի միւրատընը պիլէրէ՝ իճրասընը
էթմէյէնլէրի քէսկին սուրէթտէ ղազէպլէյէ-
ճէյինի քէնտիսի պէյան էյլէտի: Նէ շէքիլ
էյլէ իսէ պիր Ալլահըն պու գատար էշէմլիլթ-
կէսոմթէրտիյի իշլէրէ, տէյիլ սալթ սօսուդ մոււ-
մէլէ, իլլա թէնպէլիք վէ թէսէյիւպ կէսոմթէ-
րէն պիր քիշի թագսիրաթմորզ սայրա պիլիր:

Պու մագուլէ քիշիլէրտէն պաղըլարը տա՝
կիւնահը էօմիւր կէշիրտիքլէրինտէն՝ Փիիլէն
մէջէպ թալիմլէրինտէն կէրի տուրուրլար:
Պու ճինս քիշիլէր՝ տինին տօղուուզգարընա
շիւպհէլէրի օլմատըզ իշն, մէջէպճէ ամէլլէրի
իճրա էթմէյէ միւշքիւլաթ կէսոմթէրմէղլէր.
անձագ եասըր օլտուգլարը պէտ խույլար տըր
քի, իճրասընա էնկէլ օլուրլար: Խոստովանաք
օլմագ վէ Ալրութիւն ալմագ արզուլէրիէր. ամ-
մա էթտիքլէրի խարամ քեարլարը իլէ, տիւշ-
մանլարընտան էօճ ալմագ սէվտալարը իլէ,
միւպմէլա օլտուգլարը սէֆիհիյին տիւրլիւ

Գիսլիքլէրի իլէ վէ իւզէրլէրինտէ հիս էթտիք-
լէրի սայիր պին տիւրլիւ քէմ Փէյիլէրի իլէ
Արբութիւնա եագլաշաճադ օլուրլարսա՝ Քիւս-
տոսու Սամայէլ իլէ, Յիսուսուն միւպարէք
սուֆրասընը՝ շէյթանլարըն մէքրուհ սուֆրասը
իլէ պիրլէշտիրիպ՝ պէշիրէք սրբապղծութիւն իշ-
լէյէճէքլէրինի էյի պիլտիքլէրի իշն, պու աղիզ
միհրապտան կէրի գաչարլար: Պունուն իշն հէր
նէ գատար զամիրլէրի տիւրթէրսէ տէ, չէր նէ
գատար պու մուսիպէթլի գէնճիրի գըրմայա քէն-
տիւրինէ զօր էտէրսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ կիւն-
տէն կիւնէ աթարլար՝ Փիիլէն իճրա էտէճէք մէղ-
հէպ պօրճլարընտան տաիմա կէրի տուրուրլար:

Պու մագուլէ քիշիլէրին ագլու Փիրասէթ-
լէրի կիւնահա մէյլ էտէն միւրատլարը իլէ իթ-
թիփագ էթմիշ օլմատըլընտան՝ մէղէպ պօրճ-
լարընը իճրա էթմէյէ մանի օլան էնկէլլէրի թէրը
էթմէք էլլէրինտէ օլտուզունու վէ պօրճլու տախի
օլտուգլարընը նէ գատար աշիքեար թանըլար-
սա՝ օ գատար տա զիյատէ գապահաթլը օլուր-
լար: Ճէնապլ Ալլահը ինթիգամա թահրիք էթ-
մէք, եանի պիր կիւնահ իշլէմէ իլէ օնու ղա-
զէպէ կէթիրմէք զաթինտէ փէք թէհիքէլի
շէյ տիր: Ամնա պունլարըն էթտիյի կիպի,
եէօվմիյէ թահրիք էթմէք, պիր շէյթանի
մուաննիտլիք վէ գալպ փէքիլիյի իլէ սէնկէլը կէ-
շիրէրէք թահրիք էթմէք իսէ՝ պիր տէֆա կիւ-
նահա տիւշմէք տէյիլ տիր. Փէյիլ զարպըն-
տան կիւնահ իշլէմէք տէյիլ տիր. Փէգէլատէ

պիր վաւգուաթ տէյիլ տիր. իլլա պիլէ պիլէ
միւսթագիլ իսթեյերէք վէ տէվամը սատա-
գաթսրզը ըլլա կիւնահ իշլէմք տիր քի, պու-
նուն տա նէ տէրէջէտէ պէջիւք պինամուսլուգ
օլտուղունու հէր քէս աշեքեար փէչմ էտէր:

Պիլիրիմ, պու ճինս քիշիլէրտէն չօգլարը
վար տըր քի, էյէր եաշարընը ալամագ օլուր-
լարսա. եա տա ախէր պիր վէսիլէ թէստատիւ-
ֆիւ իլէ՝ քէնտիլէրինի պաղլայան մուսիպէթի
զէնձիրլէրի գըրա պիլէջէք օլուրլարսա՝ մէզ-
չէպձէ օլան հէր պօրճարընը քեամիլէն իծրա
էթմէյէ գալպէրինտէ պիր կիլլի մէյիլ վէ
դայրէթ տույարլար: Լաքին պունու տա էյի պի-
լիրիմ քի, չօգլարը պու էֆքեար իլէ նափիլէ
քէնտի քէնտիլէրինի փէք փէնա ալտարընար:
Նիշին տէրսէն, վագիտէ պու մագուլէ քիշիլէր՝
սաֆտէրունլուգ իլէ Ալլահա տէնտիքլէրի
հալտէ՝ գապուլ օլամագլարը նկբեար օլունամազ:
Զիրա Ալլահ ատիլ տիր, ալլադ կէօնիւլիլիւք
վէ եիւրէք աճըսը իլէ գուճարընա սէյիրտէն
կիւնահքեարը՝ քէնտի ալլահանի մէրհամէթի
իլէ գապուլ էթմէյէ հէր ան հազըր տըր: Լա-
քին չօգլարը վար տըր քի, եա օ տուր քի,
քէնտի կէչմիշ սէֆիլ էօմիւրլէրինի աղլամայա
վագըթ պուլամատըլարընտան. եա օ տուր քի,
էճէլ ափ անսըդ իւզէրլէրինէ եէթիշտիյինտէն,
եա խասթէլիքլէրինին հալի իլէ, աղըլլարընը
դայր էթտիյիլէրինտէն. եա քէնտիլէրինէ խա-
պէր վէրիլմէտիյինտէն. եա տա խապէր վէ-

թիմիշ իսէ պիլէ՝ էտէջէքլէրինի պիլմէտիքլէ-
րինտէն զայ օլա կիտէրլէր: Զիւնքի սէնաա-
թընը ուզուն վագըթ թէրք էթմիշ օլան պիր
սէնաաթքեարըն՝ եէնիտէն սէնաաթընը իշլ-
մէյէ թափ ալտըրամատըլը կիպի, պու մագուլէ
քիշիլէր տէ մէզչէպ թալիմէրինի չօգ վագըթ-
տան պէրիւ թէրք էթմիշ օլուրլարընանն ու-
սուլինի տէ դայր էթմիշ օլուրլար: Օնուն իշին
նէ շէյէ իթիգաատ էտէջէքլէրինի, նէ շէյէ իւմիտ
էտէջէքլէրինի վէ հանկը շէյի սէվէջէքլէրինի
պիլմէզլէր: Հայ հայ. Ճէ հէննէմտէն գօրգարլար.
Լաքին պու գօրգու իսէ՝ կիւնահտան իգրահ էթ-
մէյէ գալպէրինի թահրիք էտիճի գօրգու օլ-
մատըլլնտան՝ սէլամէթէրինէն տէ փայտէ էթ-
մէզ, քիփայէթ էթմէլ:

Իգթիղա էտէր քի, պու հալտէ պուլունան
պիր կիւնահքեարըն եիւրէյի պիրտէն պիրէ
պիւսպիթիւն թէպատիլ օլուն. իգթիղա էտէր
քի, օ վագըթա գատար սէվմէտիյի շէյլէրի
սէվին վէ սէվոյիլ շէյլէրտէն շէքիլիպ իգրահ
էյլէսին. պու թէպտիլաթ ըսա՝ փէք շէթին վէ
փէք զօր շէյ տիր: Սէնէլէր իլէ էօրիւլմիւշ
պաղը չէօպմէք լազըմ կէլիր քի, պու տա փէք
գօլս շէյ տէյիլ տիր. պու գատար ճանլարըն
խարապընսա վէրիլէն գայթակզութիւնլարս չարէ
պուլմագ լազըմ կէլիր քի, պու տա աճընամագ
պիր հալ տըր: Լաքին չարէ նէ քի, էյի էօլիւմ
իլէ էօլմէք իշին պունլարը թէքմիլ էթմէք իգ-
թիղա տըր:

Պունտան գաթինաղար պու մագուլէ քի-
շիլը ին թէօվլէսինի չիթինլէնտիրէն մատտէ-
լէրին պիրի տէ խասթալըդ տըր քի, թէնլէ-
ոինէ աղըը վէ սրզըլար իլէ խթիրապ վէրէրէք՝
ֆիքիրէրինի ազատ հալոտ պըրագմաղ: Տիկէրի
տէ գօրդու տուր քի, էճէլին ան պէ ան եագ-
լաշըլընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ չըգաճագլարը՝
Ալլահըն տրվանը վէ ճէ չէննէմին էօրփ հիւէ-
թի խաթըը ու խայալլէրինէ կէլէրէք ճանլա-
րընը ալթ իւսթ էտէր: Վէ պու հալլէրին նէ-
թիճէսի շու օլուր քի, օ տար քէրթէտէ պիւս-
պիւթիւն շաշըրըպ եա էտէճէք շէյլէրինի էթ-
մէզլէր, եա տա էտէրէրսէ՝ ֆէնա սուրէթտէ
էտէրէր. վէ ադըպէթ օ տիլլէրտէ կէզէն սէօ-
զիւ՝ քէնտի թէճրիւպէլէրի իլէ թաստիգ է-
տէրէր, եանի. “Եօդ տուր տիւնեատա էյլէ
ադըպըզ տտէմ քի, սէլամէթինի գայրումաղ
իսթէմէսին. լաքին աղ պուլունուր էյլէ ագիլ
ատէմ քի, վագթը էլինտէ իբէն սէլամէթինի
գայրուսըն,,:

Խիւլասէի քէլամ մէզէպձէ իճրա օլա-
ճագ ամէլլէրին իհմալընա մուճիպ օլան սէ-
պէլլէրտէն էն ալլսսէվլէյէսի՝ իհմիմալ քի,
ինսան իհմիրազը օլա:

Տէլիգանլըլար՝ տէլիգանլըլըդ ճիչէթի իլէ,
մէզէպձէ ամէլլէրի իհմալ էթմէյէ թապիաթը
հալի իլէ մէյիլի օլուրլար. լաքին ադրանլարը-
նա կիւլինն օլտուգլարընը տա կէօրիւքլէրսէ՝ օ
րուհանի թալիմլէրտէն պիւսպիւթին կէրի գա-

չարլար: Զօհուգլար՝ քէնտիլէրինտէն պէշիւք-
լէրին տուա էթմէտիքլէրինի վէ քիլինէյէ վար-
մատրգլարընը կէօրիւրլէրսէ՝ քէնտիլէրի տէ ա-
տամ սրոասընա կէչնինլէր տէյի, օնլարըն էթ-
տիյի կիպի էտէրէր: Պիր Ճինս ինսանլար վար
տըր քի, պայազըն ինսանլար սրոասընտա պու-
լունմամագ իշն, քիլիսէտէ կէօրիւնմէյի քէն-
տի իթիպարլարընա այլպ սայարլար: Պազը տա-
հա զիյատէ մալիւմաթը գաֆալար վար տըր
քի, ալէմէ քէնտիլէրինի էլլէրտէն սյրդուը
պէլլիլէթմէյէ վէսիլէ օլուն տէյի, Ճէնապը
Ալլահա գարը հագարաթ էտիճի կէօրիւնմէյի
քէնտիլէրինէ շէօհրէթ սայարլար: Գանիլիք ա-
շըգը էյլէ խաթունլար տա պուլունուր քի,
ազիզէ եախօտ միւրայի ալէմէ կէօրիւնմէյք ի-
շն րուհանիյէ տայիր պօրծլարընը իճրա էթ-
մէյէ իհմիրազ վէ իհմալըլըդ սուրէթի կէու-
թէրիլէր:

Պու մագուլէ քիշիլէրին նէ գատար չօգ
օլտուգլարընը վէ տիւնեանըն կէօզիւնտէն չըգ-
մայալըմ տէյի նէ տէրէճէ իհմիրազ էթտիք-
լէրինի թարիփ էթմէյէ հաճաթ տէյիլ. զիրա
պու մագուլէ ինսանլարըն սայրուը կիւն պէ կիւն
նէ տէրէճէտէ արթմագտա վէ նէ տէրէճէ-
լէրէ եէթիշմէքտէ օլտուգունու չէր քէս կէօ-
զիւ իլէ կէօրմէքտէ տիր. շէյլէ քի ջերմեռանդ
սէյլէնմէքտէն իսէ՝ խըսըզ, ըսուզ, դատտար,
զալիմ վէ սրբապիղծ սէյլէնմէյի տահա զիյա-
տէ իխմիյար էտէրէր:

Նաքին հէփսինտէն զիյատէ տըդդաթ օլա-
ձագ մատաէ՝ պու ճինս ինսանլարըն ճէնապը
Ալլահա գարշը էթտիբլէրի խօրլուգ տուր: Նի-
չին տէրսէն էյէր փէսփայէ վէ Փագըր Հալի
իշին, ալէմ էօնինտէ պապասընը թանըմագ
իսթէմէյէն օ էվլատ քի ատէթտէն այրըգսը
պիր պէտ ճանավար եէրինէ թութուլուրսա, եա
օ պէտնամըղն սօն տէրէճէսինէ վասրւ օլմուշ
օլան քիշիկրէ նէ իսիմ վէրմէլիյիդ քի, էօմ-
րիւ Հայաթըն սահիպի օլան Յիսուս Քրիստոսու
պիլէ թանըմայա իրթիքեապ էթմէզլէր: Պու-
նուն իշին, փայէ վէ իդպալ քիւրսիւսինտէ
օթուրան պու ճինս սէֆիլ ինսանլէրէ Յիսուս
ուլա իւլֆէթ էթմէք, օնա իթաաթ էթմէք,
օնա մէրպութ օլմագ, օնու իզզէթլէմէք աշըրը
տէրէճէտէ աղըր կէիր:

Պու պէցոյէ օլուռըր Հալտէ, հիւրմէթլի
Օգույան, նանըր իսթէրսին քի, պու մագուլէ
պիր քիպարզատէ, պիր ճէնկեավէր ասքէր, պիր
տէվէթ մէմուրու, պիր տէիդանլը, վէ սայիր
ճէօհէր վէ շէրէֆէրինէ մայիլ ինսանլէր Յի-
սուս ուլա իւլֆէթ էթմէյէ, տուա նիյազ
էթմէյէ, խանէսինէ վարմայա. օնուն Հուզու-
րունա չոգմազտան վէ Սուրբ Հաղորդութիւն
վասէթասը իլէ օնու գապուլ էթմէզտէն էվ-
վէլ՝ ճանլարընը փաքլէմէյէ թէնէզզիւլ էթ-
սինլէր: Նանըր իսթէրսին քի, պու ախլագտաքի
ինսանլար՝ Յիսուս Քրիստոսա պիր էտնա տիւր-
կէրէ րայէթ էթմէնլէր: Նանըր իսթէրսին քի,

իդպալ քիւրմիւսիւնտէ օթուրան: օ շէօհրէթլի
քիշիկր՝ գուլ գըյափէթինտէ կէօրիւնէն Յի-
սուսա խաքիփայ օլունլար: Նանըր իսթէրսին
քի, օ գատար իլիմ վէ մալիւմաթ թահսիլ
էթմիշ միւհիմ մասլահաթլարտա սարֆը զիշին
իլէ եիւլ աղարթմը քիշիկր, մալիւմաթ թահ-
սիլ էթմիշ օլմայան Յիսուս ուլա իւլֆէթէ իր-
թիքեապ էյլէսինլէր: Նէ միւնասիպէթ քի,
շան շէօհրէթ սահիպի էյլէ գուտրէթլի ա-
տէմէյէր՝ ինսանլար արասընտա միւպթէղէլ վէ
ճէօմաաթլարա մասդարա օլան Յիսուս Քրիս-
տոսա միւրաճաաթ էթմէնլէր:

Խուսուսու իլէ քի, մէդչէպ թալիմէրինի
քիլիսէ տէրունինտէ պիր թագըմ սէնաաթ-
քեարլար, տիւքքեանձըլար, քէցյլիւլէր, Փագըր
Փուգարալար վէ փէսփայէ գարըլար ըւա պէրա-
պէր իճրա էթմէք լազըմ կէլիր քի, Հաթթա
օ ուղղափառ Փագըր քահանանըն ըիասէթի վէ
վասէթասը իլէ օլմագ իդմիզա էտէր քի, պու
մագուլէ քիշիկր պու գատար պայաղըլըլա
հաշա, նէ թահամիւլ էտէ պիլիւլէր վէ նէ տէ
քիպիրլէրինէ եէտիրէ պիլիրլէր:

Հիւրմէթլի Օգույանըմ, էյէր քի պու
նալայըրդ Ճանլարա՝ միւսթագիլ ֆէվդէլատէ պիր
ճէհէննէմ իդմիզա տըր տէյի, շիմսի Հայգըր-
մայաճագ օլուրսագ. Եա հանկը վագըթ Հայ-
գըրըպ պաղըրմալըլըլ:

Ա՛ զալիմէլէր, ա սէփիլէր. տինինէ մէդչէ-
պինէ, շախսընա վէ աղամէթինէ գարշը քիւրփը

էտիպ խօրլատըգլարը Յիսուս Քրիստոս քիմ
տիր պիլիքը մի աճապա: Խօրլատըգլարը պու
ղաթը շերիփ, եհւճէ Ալլահըն պիր թանէ՛ջիք
էվլատը տըր: քէնտի փէտէրի կիպի՛ քէնտիսի
տէ հէմ ատիլ, հէմ ազիզ, հէմ էյի, հէմ
գուտրէթիլ վէ պիլիքիւմիշ ալլահանի քէմալի-
յէթէր իլէ թէքմիլ պիր Ալլահ տըր: Պու խօր-
լատըգլարը Յիսուս Քրիստոս տուր քի, եհւճէ
Ալլահըն պիւթիւն մուհապէթի վէ սէֆասընըն
մաղչարը տըր: Աէ պիւթիւն ինսանլար վէ մէ-
լայրդլար՝ օնուն իզգէթինէ հէփ խաքիփայ օլ-
մալը տըրլար: Պէլի, պու օ Յիսուս Քրիստոս
տուր քի, պու մէքրուհ ճանլարըն քէնտիսինէ
դարը էթակիլէրի պու դատար Խօրլուգլարա
շիմոի թահամիւլ էտէրսէ՛ պաշգա պիր շէյ ի-
շին տէյիլ տիր, իլլա վագրթլարը էլլէրինտէ ի-
քէն էյէր թէօվայէյ կէլիքլէրսէ՛ օնլարա աֆվ
էտիպ մէրհամէթինի շէրէֆլէնտիրմէք եօգ է-
յէր ադրլարընը պաշլարընա կէթիրմէզէրսէ՛
օնլարը զազէպլէյիպ՝ ատալէթինի եհւճէթմէք
իշին տիր: Գո խաթըրլարընա կէթիրսինլէր քի,
Յիսուստան հիշ պիր շէյ էսրար տէյիլ տիր.
հէփ տիւշիւնճէլէր, հէփ սէօղլէր, հէփ ամէլ-
լէր օնուն մալիւմիւ տիր. վէ պիր կիւն պուն-
լարըն ճէվապլարընը օնա վէրմէյէ մէճպուր օ-
լաճագլար տըր: Գո խաթըրլարընա կէթիրսին-
լէր քի, օ խօրլատըգլարը Յիսուս տիրիլէրին վէ
էօլիւլէրին շէրասաթճըսը տըր. վէ պիր կիւն
գօրգուպ թիթրէյէրէք սըգը հիսապ վէրմէյէ

օնուն հուզուրինէ չըդաճագլար տըր. նէ հագ-
լարընտա օլան շիքեայէթլէրի ինքեար կէլէ պի-
լէճէքլէր. նէ հիւքր էթտիյի սիճիլտէն. գաչա
պիլէճէքլէր. նէ տէ օնուն իճրասընը մէն էտէ
պիլէճէքլէր տիր: Օ խօրլատըգլարը Յիսուստուն
էպէտի ճէհէնէմ մահպուտունու պիր քէրիէ
խաթըրլարընա կէթիրսինլէր քի, պիր կիւն օ-
նուն իշինէ քէնտի խասիմլէրինի ամթըպ՝ չէօ-
զիւլմէզ զէնճիրլէր իլէ պաղլայաճագ, վէ սէօն-
մէզ ալէվ իլէ ճէֆա վէրիպ՝ էօլմէզ պիր գուր-
տա օնլարը քէմիրտէճէք տիր: Գո խաթըրլա-
րընա կէթիրսինլէր քի, օ խօրլատըգլարը Յի-
սուս՝ քէնտի ինձիլ շէրիփինտէ նանըմամ սէպի,
քէլամը ալլահանիսի իլէ՝ տիւշմանլարընա գա-
թի մուամելէ էտէճէյինի աշիքեար էտիպ՝ պու
տիւնետատա քէնտիսինի թանլըմայանլարը, քէն-
տիսի տէ Ալլահ փէտէրի եանլնտա թանլըմա-
յաճագ օլտուղունու բէսմէն իլմն էթմիշ տիր:
Գո խաթըրլարընա կէթիրսինլէր քի, նէ պու
տիւնետատպի իթթիւնարընա մուճիպ օլան
սէֆիհ արգատաշլարընը էլ չըրփինթըլարը. նէ
միւշէրրէֆ օլտուգլարը եհւճէ մէտնէտ վէ փայէ-
լէրի. նէ էթտիքլէրի վէվգու սէֆալէրի վէ նէ
տէ Յիսուստ Խօրլամայա գուլամանտըգլարը սէր-
պէսթլէյէթլէրի՝ քէնտի ճէֆալէրինի թէսքին
էթմէյէ պիր Փայտէ էտէճէք տէյիլ տիր: Էյէր՝
քի Յիսուս Քրիստոս էթէնտիմիլ՝ էօլիւմճիւ,
էտնա, գուլ վէ գուրպան օլտու իսէ՛ քէնտի
կէօնիւլ խօնութլուղու վէ իսժէքլիյի իլէ օլ-

տոն։ Լաքին պունուն ուշա պէրապէր՝ քէնտի Փէտէրի իլէ պէրապէր օլան ալլահանի հիյէթինի ղայպ էթմէտի. «Ու նու յակը լուսակունիւն համարեցան զննեն հաւասար Հօր,։ Զիրա զաթինտէ Ալլահ օլտուղու Ճիչէթտէն Փէտէրուլլահ կիափի քէնտիսի տէ Ալլահ տըր: Մէքրուհ հալլէրի իլէ քէնտիսինի խօրլայան քիշիլէրի խթէսէ պիր սանկէտէ եոլ ու խարապ էտէ պիլիր. չինքի նէ օնլարտան փէրվա էտէր վէ նէ սայըսընըն չօգլուղունտան գօրդար: Նասըլ քի քէնտիլէթինտէն տահա զիյատէ տէյէրի օլանլէրի քէնտինէ գարշը պաշ գալտըրառգլարը իշնն, ադապինտէ զազէպէմիշ քիւնֆէյէքիւն էթմիշտիր:

Լաքին պունլարը պիր թարաֆա պըրագաւըմ վէ պագաւըմ ինսան իշմիրաղը տէնիլէն շէյ նէ տիր քի, չօգլարը օ սէպէպէ մէզէպէճէ ամլէլէրի իճրա էթմիլէրի: Պու մատու հագգընտա պաշգա պիր ֆալտա սէյլէմիշ օլտուղում իշնն. շիմոի եալընըզ շու գատար սէյլէրիմ քի, իշմիրաղ տէնիլէն շէյ՝ պաշգա պիր շէյ տէյիլ, իլլա՝ իշ եերինէ գօնմայաձագ, էտնա վէ պայաղը մախլուգլարտան ութանմագ տըր: Վէ ալլահանի շէյէրի խօրլայան քիշիլէր տէ՝ պունլարտան նէ իւսմիւն պիր շէյ տիրլէր վէ նէ տէ օլա պիլիրլէր: Պունուն պէյլէ օլտուղունու թէճրիւպէ տախի կէօսմէրիրի: Ըզու էտէպ վէ տիրայէթ սահիպի, քէնտինի պիլիր աւտէմ ալլահանի շէյէրի խօրլայաձագ սէօզ աւալ աղզընտան չըգարմազ: Վէլէվ պէտպախթ-

լոզոնտան մէզէպսիզ տախի օլսա՛ նէ պունլարտուղու հալինէ էօխիւնիւր, նէ տէ զաթմինտէ մէզէպի հիճվ էտէր: զիրա պաշգալարընըն էսասլարընա բայէթ էտէր: Մէզէպ թալիմլէրի նի ֆէնա սուրէթտէ խօրլայանլար ըսա՛ պիր թագըմ թիւյիւ պիթմէմիշ տէլիդանլըլար տըր քի, ալլահանի շէյէրի նէ գատար թանըմաղլարսա՛ օ գատար տա ձէսարէթլի խօրլարլար: Պիր ճինս քեազիպ վէ թէնփէրէսթ ինսանլար տըր քի, էֆէնտիմիզ Յիսուսուն քէլամը մուճիպինճէ՝ բուհանի շէյ նէ օլտուղունու ասլա ֆէշմ էթմէզլէր: Պիր թագըմ ադրլսըզ վէ ֆիրասէթսիզ գաֆալար տըր քի, պիմանա, պէյիշուտէ, իմանսըզ վէ պինամուս քիթապպալար օգույարագ՝ օլան պիր աղ պէյինլէրինի տէ ղայպ էթմիշլէր տիր: Պիր սիւրիւ տիւնեա աշըգը գարըար տըր քի, ճիւղի վէ քիւլլիւ կիւլէլ լիպաս ալթընտա քէնտիլէրինի ալէմէ պէյէնտիրմէթտէն զայրի շէյ պիլմէտիլէրի իշնն, մէզէնպի միւմքինսիլ շէյ կիափի թութմուշլար տըր: Իշմէ, հիւրմէթլի Օգույան, ինսանի իշմիրագ պու տուր քի, պու ճինս էտնա վէ պէտնամը ինսանլարըն հիւրմէթինէ մէզէպզէ իճրա օլաճագ թալիմլէրի, Յիսուսուն իթիպարընը, պու գատար վէ պու գատար ճանլարը գուրպան էտէր: Ազիլլէր իսէ՝ պու կէօնէ հարէքէթ վէ մուամէլաթը պիր ճինս մուրթատըդ վէ զամաղլըդ տէրէճէսինտէ թութմարլար: «Կիշնն տէրսէն. նասըլ քի Յուղա օթուզ կիւմիւշ զօլա-

թայա Յիսուսու ղամմազլայըպ տիւշմանլարընըն
էլինէ թէսլիմ էլլէտի իսէ. պունլար տա տա-
հա էտնա փահայա, եանի պիր կիւլիւնձ պիր
մասդարա օլմագտան. պիր սէօզտէն, պիր պա-
յալը կէօրիւնմէքտէն գօրդուպ գաչմադ իշին,
Յիսուսու ինքեար կէլիրէր:

Եշթէ հիւրմէթի օգոյան, շիմտիյէ գա-
տար էժտիյին սէօհպէթտէն՝ ոին ուղարկու ըմ
տանին ինըտ էնոնմ՝ տէմէք, նէ տէմէք վէ նէ պու-
նարտան հասըլ օլտուղունու անլատըն քի, զա-
թինտէ պիրի օպիրինէ մուխալիֆ պիր սէօզ օ-
լրւպ՝ եա պիլմէմէզլիքտէն, եա թէնպէլլիքտէն
եա փէնա մէշընէպլիքտէն, եա ինսան իշթիրա-
զընտան, եա տա պու սէպէպլէրին ճիւմլէսինտէն
իլէրի կէլիր վէ Յիսուսուն աղըս ղամմազլըզը-
տըր: Իմոի եիւրէյին չէքէրսէն սէն տէ պու
սէօզիւ սէօլէ:

Փ Ա Հ Բ Ի Ս Թ

- Մուգաստէմէ. Սէպէպի քիթապ: 5
- Ի Լ Ք Գ Ա Ս Լ. Քրիսթիան գանունլարընա գարշը
սէօզէր: 17
1. Քրիսթիան գանունլարը՝ ինքատամիւմքինսիզ
գանունլար արը: 18
2. Քրիսթիան գանունլարը՝ մահսունլիկթ վէ
պիհուզուրլուգ իլէ էօմը կէլիրմէյէ մէնպուր
էտինի գանունլար արը: 35
- Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Գ Ա Ս Լ. Ուղղափառլըգ նայր ամէլլէրի-
նէ գարը սէօզէր: 42
1. Ուղղափառլըգ նայր ամէլլէրի վէ իպատէթ-
քեարլըզ՝ ինսանը սէրսէմ էտէր: 43
2. Պիր թագըմ ուփագ թէփէք իպատէթքէար-
լըգլըզ՝ աւելորդապաշտութիւնտան իպարէթ
տիր: 47
3. Քրիսթիան թալիմլէրի՝ ինսանըն այազընը
պաղպայան պիրէր պուգաղըլար արը: 56
- Ի Տ Զ Ի Ն Ճ Ի Գ Ա Ս Լ. Իպատէթէ գարը սէօզէր: 72
1. Ահալի եօրթուլարա տէյիլ, իլլա՝ էքմէյէ
միւհման արը: 73
2. Քիլիսէ զիյնէթլէրինէ սարֆ օլան ագճէլէր՝
փագըր փուգարայա վէրիլմէք տահա զիյատէ
էյի տիր: 83

3. Պու գատար քիլիսէլքընն նէ՞ լուզումնւ վար:	93
ՏԵՇԻՏԻՆԱՇԻ ՓԱՍԼ. Աղեղ Պատառագա գարշը	
սէօղէր:	95
1. Պու գատար պատարագլար նէ՞ օլմալը:	96
2. Պէյչուտէյէ պէնիմ գայպ էտէճէք վագթըմ եօդ տուր:	104
ՊԵՇԻՆԱՇԻ ՓԱՍԼ. Ալլահ քէլամընա քարոզա	
գարշը սէօղէր:	106
1. Քարոզիչ վարդապետլէրին տէյէճէլքընի զաթէն պիզ պիլիրիզ:	106
2. ՕԼ գատար պայամթ վէ պարիթ սէօհակէթ- էլք տիյնէմէյէ ինսան թահամփւլ էտէմէզ:	115
ԱԼԹԸՆՃԲ ՓԱՍԼ. Խոստովանանք խորհուրդու-	
նա գարշը սէօղէր:	121
1. Խոստովանանք խորհուրդու քահանայ իճատը տըր:	122
2. Զիմմէթի զամփրէ իսթիբապը տըր:	124
3. Պէնիմ խոստովանանքա իդթիզամ եօդ տուր:	131
4. Խոստովանանք էտէպ ու էրքեանէ գարշը չէյ տիր:	133
ԵՒՑԻՆԱՇԻ ՓԱՍԼ. Աղեղ Հազորդութիւնն խոր-	
հուրդունա գարշը սէօղէր:	146
1. Պէջիլ աղիմ վէ ալլահանի խորհուրդա պիզ նալայըըզ:	147
2. Սրդ սրդ Սրբութիւնա եագլաշմագ՝ օնա հիւր- մէթսիզիլք տիր:	158
3. Սրդ սրդ Սրբութիւնա եագլաշանլար եաման ստէմիլք տիր:	161
ՍԵՔԻԶԻՆԱՇԻ ՓԱՍԼ. Ուղղափառը Փաղիլթ-	
էքընէյ գարշը սէօղէր:	166

4. Ալլադ կէնիւլիւլիւր Փաղիլթի ըուհ էտ-	
նալըզը տրն:	167
2. Սապըր Փաղիլթի զայիֆ ատէմ ալամէթի տիր:	176
3. Պու Փաղիլթէլք Զէզարլար վէ Շիպիոնլար զուհուրա կէթիրէմզիլք իլլա եալընըզ Ա- լիլիզիուլար հասրա կէթիրէ պիլիրիլք:	180
4. Կէց իչն եէրի խօրլամագ նէ՞ ձինս Փաղիլթ- տիր:	183
ՏՕԳՈՒՏԶՈՒՆՃՈՒ ՓԱՍԼ. Փէրհիղքեարլոգ Փա-	
ղիլթինէ գարշը սէօղէր:	190
1. Պիր աղ զայիֆիլք՝ պէջիւք պիր թագսիրամ- օլամազ:	191
2. Ալլահ ամըրը: Ալլահ ափլ էտէր:	196
3. Թասպիամթըն մէյիլլէրինէ կէնիւլ վէրմէք՝ ֆէնա շէյ օլամազ:	205
4. Պու մէյիլլէր պիզի նիչն վէրիմիլ տիր:	207
ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՓԱՍԼ. Քրիսթիանլոգ պորճլարընա	
գարշը սէօղէր:	211
Պէն ուղղափառ ըմ՝ լաքին իճրա էթմէմ:	211

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623415